This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

600045376U

Auctar. X Y. π. 5.

//

For

The University of Oxford

from The Provost and Fellows of Trinity College, Dublin –

EVANGELIUM SECUNDUM MATTHAEUM EX CODICE RESCRIPTO IN BIBLIOTHECA Collegii SS^æ^. Trinitatis juxta Dublin.

DESCRIPTUM
OPERA ET STUDIO

JOHANNIS BARRETT, S.T.P.
SOCII SEN. TRIN. COLL. DUBLIN.

CUI ADJUNGITUR

APPENDIX,

Collationem Codicis Montfortiani complectens.

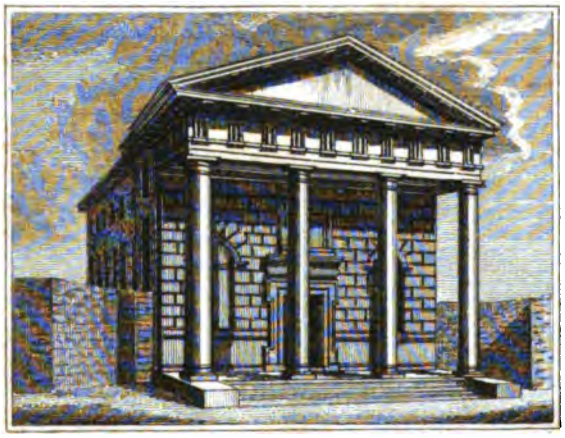

DUBLINII;
EX ÆDIBUS ACADEMICIS, EXCUDEBAT R. E. MERCIER
ACADEMIÆ TYPOGRAPHUS.

MDCCCI.

1044 d. 3

PROLEGOMENA.

RECENTIORUM induſtriæ et indefeſſis laboribus ſummos in Criticâ Sacrâ profectus deberi, nemini ferè obſcurum eſſe poteſt; qui in eorum doctiſſimis ſcriptis, tam in Anglia quam apud exteras gentes evulgatis, vel leviter verſatus eſt. Tot et tanta doctrinæ et ingenii ſpecimina dederunt, et tam ingentes exantlârunt labores in eruendis et conferendis Codd. MSS: ut omnibus anteceſſoribus ſuis, palmam meritò præripiant. Imprimis verò Anglia omnium bonarum artium mater et eximia fautrix, laudem ſibi peculiarem jure vendicat: utpote cujus auſpiciis, necnon ſumptibus in eum finem erogatis, textum V. T. tam Hebræum quam Græcum ex collatione Codd. MSS. puriorem quam unquam antea, in lucem editum habemus; et etiam Codd. ipſos MSS. celeberrimos Alexand. et Cantab. typis accuratiſſimè mandatos.

Nobis autem, in publicâ Collegii noſtri Biblioth. annis abhinc quatuordecim verſantibus, in manus fortè venit Codex Græcè ſcriptus: ubi in quibuſdam foliis ævo valde detritis, occurrebant veſtigia priſcarum literarum quas vel deleverat ars vel edax abolebat vetuſtas. Cumque magno teneremur deſiderio aſſequendi quidnam ſibi vellet ſcriptura illa Vetus ſuper quam Recens ſuperinducta fuiſſet: eam tandem deteximus conſtare ex tribus fragmentis, nempe Eſaiæ, Evangelii Matthæi, et quarundam Orationum Greg. Nazianzeni. Ad exſcribendum ergo fragmentum Evangelii quod reſtabat, ſummo ſtudio incubuimus: atque hoc aliquot abhinc annis, juſſu et impenſis Academiæ æneis tabulis impreſſum, tandem abſolvimus. Propoſitum itaque nobis in ſequenti opere, fidum ejus Exemplar exhibere, atque eruditorum examinationi et judicio ſubjicere: nec ſperamus illud inventum iri ipſorum curis et attentione prorſus indignum. Huic autem adnectendam curavimus Col-

lationem Codicis: et quo melius de antiquitate et præstantiâ Codicis ipsius statuamus, præmittendam esse duximus descriptionem utriusque Codicis scripti, Recentis et Vetusti; itemque rationem nostræ Collationis breviter explicavimus.—Quumque in hoc fragmento pars quædam Genealogiæ occurrit, et quæstio sit nobilissima de illa dissensione quæ videtur inter Matthæum et Lucam circa hanc rem intercedere: in secundâ parte adjecimus etiam ea quæ nobis de hâc meditantibus sese obtulere, nostramque de illâ sententiam aliorum judicio ponderandam reliquimus.

PARS PRIMA.

Descriptio Codicis utriusque; in quâ proferuntur ea quæ ad adstruendam ejus vetustatem et indolem pertinent: et ratio instituti in Collatione ejus explicatur.

NEMO ferè est, qui in Codd. antiquis excutiendis levissime versatus est, cui non sit notissimum eos sæpenumero valde mutilos ad nos pervenisse: et qui non frequenter dolet, fragmenta quæ supersunt esse tantum lacinias operum de quibus tractant. In nostro Codice idem accidit; in illo enim 88 folia priora in quibus scriptum fuisse videtur opus Chrysostomi de Sacerdotio, injuriâ temporis prorsus interierunt. Est enim Codex noster (quem Recentem appellamus) in quaterniones distributus, quarum quælibet constat ex octo foliis, et quaternio prima hanc notam ιβ habet: unde necesse est 11 intercidisse. Hocce opus in Codice Recenti, (cujus descriptionem nunc instituimus) excipiunt Opuscula quædam Theodori Abucaræ quæ jam typis impressa a Gretzero et Turriano, 1606: et quæ ab illis notantur hisce Siglis 1—xvii. inclusive, xxxi. xxxiii. xlii. Habetur præterea ejusdem Scriptoris alterum opus περὶ ἑνώσεως καὶ σαρκώσεως: de quo videndus est Bayle in Lexico. Hisce succedunt duo Excerpta Epiphanii; quorum unum Genealogiam respiciens, et hactenus, ni fallimur, ineditum (licèt Cotel. illius meminerit, Patr. Apost. Tom. I. P. 298.) in hoc opere edendum curavimus. Post fragmenta quædam Chrys. et Basilii, sequitur Temporum supputatio, quæ numerat a Creatione ad Theophilum sive ad annum 848. P. C. annos 6348. Videtur autem esse Chronographia Nicephori Patriarchæ, qui in exilium pulsus a Leone Armeno, obiit anno 828. P. C. Non tamen exinde in dubium revocari debet, utrum illi tribuenda sit: quoniam, ut observat Labbè, " facillimum fuit tres quatuorve Patriarchas aut

" Imperatores adjungere, usque ad tempora Photii et Anastasii Bibliothecarii, quem-
" admodum aliis plerisque Scriptoribus evenit." Sequuntur etiam quædam Fragmenta ex Opere Chronologico Hippolyti Thebani desumpta: quæ jam publici juris facta fuere per Canisium et Schelstrate, ut videre est in Editione S. Hippolyti a Fabricio procurato. P. 46. 57. 60.—Et ejusdem Scriptoris alterum fragmentum de cognatione inter Mariam Virginem et Mariam Cleopæ; quod jamdudum editum est apud Coteler. Pat. Apostol. Tom. 1. P. 281.—Habentur etiam fragmenta, de Epistolâ Abgari ex Eus. H. E. deprompta: de Abramo et Melchisedeco, ex Chronico Paschali (cujus Auctor vixit circa annum 634. P. C.): et de Muliere fluxu sanguinis laborante, pro quo vide Malalam, P. 305. aut etiam Opera Damasceni, Vol. 1. P. 368.—Ad extremum, post Symbolum orthodoxæ fidei, (in quo mentio fit septem generalium Conciliorum) agmen claudit Maximi Mystagogia Ecclesiastica.

Ex hac enumeratione constat, nullius scriptoris Hippolyto Thebano junioris, opus aliquod in hoc Codice (nempe recenti) inveniri: et hunc esse recentissimum auctorem, cujus opera hic inveniuntur.—Hunc autem Seculum XII antecessisse, patet ex hoc, quod Michael Glycas primus est qui ejus meminit Ann. Pars iii. qui scripsit in isto ævo.—Cum vero Hippolytus ille Simeonem Metaphrastem κύριον vocat, necesse est ut Hippolytus ille floruerit, Simeone adhuc in vivis existente; unde optime colligendum est de ætate Hippolyti, ex ætate Simeonis illi coævi—De ætate autem Simeonis diversimodè senserunt eruditi. Baronius refert eum ante annum 859 P. C. vixisse: quod colligit ex oratione funebri quâ Simeonem prosequutus est Michael Psellus, qui isto anno floruit. Quum autem Psellus refert Metaphrastem vitam Theoctistæ composuisse, inde certum manet tempus Metaphrastæ. " Quodcunque enim, ut observat Allatius, de se Auctor vel de
" Himerio contra Arabes Cretam misso refert: ea evenere tempore Leonis
" filii Basilii Macedonis et patris Constantini Porphyrogennetæ. Expeditio au-
" tem Himerii ponitur ad annum 902 P. C: et ex ipsius verbis constat, Leo-
" nem illum esse mortuum cum hæc scriberet." Ortus ergo est error Baronii, ex eo quod minime distinguebat inter duos, quorum utrique commune nomen fuit Michael Psellus: et quorum prior vixit circa annum 859, alter vero et junior, sub Isaacio Comneno, ducentis ferè annis postea, qui ejus operâ usus est adversus Cerularium; et quo auctore et adjutore Romanus Diogenes imperio pellitur et in ejus locum Michael Ducas subrogatur. Et dum Baronius eum anno 859 superiorem statuit, ita alii retulere eum ad tempora longe posteriora; qui error

ortus ex confusione inter duos cognomines; quorum utrique Michael Psellus fuit commune nomen. Simeon ergo Metaphrastes scriptionem exorsus est sub Leone, quam sub Romano ejus nepote absolvebat, in Seculo X: atque inde Saxius, Onom. Lit. Vol. II. P. 135. tradit eum circa annum 881 natum et ad annum 976 vel 977. P. C. ætatem produxisse; ad quod tempus referendus est quoque Hippolytus Thebanus illi coævus. De ætate autem Pselli qui laudationem illam in Metaphrastem scripserit, eum colligit Allatius circa annum millesimum natum, imperio Basilii junioris et Constantini Porphyrogennetæ, Constantini Porphyrogennetæ, sub quo Metaphrastes florebat, nepotibus: potuisseque commodè ab iis qui defunctum Metaphrastem viderant, quæ in ejus obitu evenere, audire et aliis scripto tradere. —Simeonem autem cum Psello vixisse, quod refert Vossius, ob Orationem in eum factam a Psello nemo dicet; ex eâ namque oratione Simeon Psello antiquior, non illius æqualis evincitur. Ait se Psellus audisse ab iis qui Metaphrastem agentem animam viderant: non ergo ipse viderat.

Nullius ergo Scriptoris Seculo X posterioris occurrunt Opuscula in nostro Codice recenti; unde non erit rationi alienum nec absurda videri potest conjectura aut gravis allucinatio nostra, si ponamus eum fortasse scriptum seculo XIII: quo quidem tempore maximè vigebat mos ille veterem scripturam ex membranis eradendi (v. Palæog. Græc.) ut super eas nova illineretur.—Et cum ex penuriâ membranarum originem traxisse, sit valde verisimile: hinc confirmatur conjectura nostra quia refertur Codex ad ævum ubi charta nostra inventa fuit: cujus inventionem plerique ad seculum XII vel XIII referunt; et quæ originem quoque traxisse videtur ex eâdem causâ, nempe inopiâ Membranarum.

Pergendum jam est ad descriptionem veteris Codicis, nempe Evangelii Matthæi. Hujus fragmenti 64 restant folia; et ita conscriptum est ut singulas paginas unica Columna occupet: uti fit in Codice Ephrem et nonnullis aliis. Unaquæque Columna habet lineas 21, nonnunquam sed raro 23. Et lineæ ferè æquali numero literarum constant. Conferendum est autem cum vetustissimis, in hisce quatuor: divisione Textûs, Orthographiâ, interpungendi ratione et scribendi compendiis.

Prima divisio textûs sacri facta fuit per τίτλους sive κεφάλαια majora cum titulis annexis: horum auctorem suspicatur Millius, Prol. 354. fuisse Tatianum, quo melius Diatessaron suum institueret. Discimus autem ex Tertulliano, Textum

per capitula distributum fuisse, qui Lib. ii. ad Uxor. c. ii. loquitur de Capitulo in 1 Cor: ut et in Lib. de Pudicitiâ xvi.—Seculo demum tertio instituit Ammonius Sectiones ab ipso denominatas, quarum sunt 355 et Tituli 68 in Matthæo: ad hosce autem numeros proximo seculo Eusebius canones suos adaptavit.—Circa annum verò 396, Epistolas Paulinas in Capitula distributas fuisse, memorat Euthalius: qui circa annum 451 idem præstitit in Actis (in quo libro 40 capita esse voluit) et Epistolis Catholicis. Apocalypsin in 72 capitula distribuit Andreas Cæsariensis, aut, ut alii volunt, Andreas Cretensis in Sermones 24 et Capitula 72. Circa XI Seculum, Oecumenius dicitur Acta distribuisse in 40 capita et 247 capitula.

Hactenus de divisione textûs in Codd. Græcis: nunc agendum est de Codd. Latinis, eòque magis quoniam duos exhibemus in Biblioth. nostrâ servatos, qui nobis usum aliquem in sequentibus præstabunt. Hos verò, qui hasce notas præ se ferunt A. 1. 6. et A. 4. 15, per literas Y et Z denotamus in sequentibus. Ambo quatuor Evangelia complectuntur: et Z versionem Italam veterem sive Antehieronymianam exhibet, et ordo Evangeliorum in illo idem est ac in Cantabrigiensi, ubi primo loco ponuntur Matt. et Johannes. Est etiam nobis alter Codex Latinus, qui N. T. integrum, exceptâ Apocalypsi, complectitur: notam verò A. 1. 1. habet, et dono datus fuit Monasterio Winchelcumbensi, anno 1497. Divisionem hodiernam quæ numerat in Matthæo 28 Capita, Seculo XIII institutam fuisse ab Hugone Cardinali Carensi; et hanc in plurimis MSS. Latinis receptam esse, notissimum est. Ex Proleg. Wetstenii tamen patet, antea receptam fuisse aliam divisionem, quæ numeravit in Matthæo capita 73. 74. 76. 80. 81. 82. 88. vel 117: in Lucâ 62. 73. 76. vel 79, &c: ubi citat ex Hieronymo de Scrip. Eccl. "Fortunatianus Afer, imperante Constantino, in Evangelia titulis ordinatis brevi "et rustico sermone scripsit Commentarios." Tum adjicit numerum versuum et Capitum; quæ Capita et Versus habentur in Cod. A. 1. 1: ubi ita numerantur. Matt. 76.—Mar. 46.—Luc. 72.—Joh. 35.—Acta. 74.—Rom. 51.—1 Cor. 72.—2 Cor. 28.—Gal. 12.—Eph. 10.—Phil. 19.—1 Theff. 7.—2 Thessal. 5.—Col. 9.—1 Tim. 8.—2 Tim. 6.—Tit. 5.—Phile. 3.—Heb. 23.—Jac. 20.—1 Pet. 20.—2 Pet. 11.—1 Joh. 20.—2 Joh. 5.—3 Joh. 5.—Jude 7.—Apoc. 25.—Observanda sunt quoque Capita talia in Cod. Z: quæ derivari videntur ex Capitibus Græcis sive Τίτλοις, (licet non semper conveniunt nec quoad numeros nec loca ubi incipiunt) quoniam eorum numerus, in tribus saltem Evangeliis, non multum recedit ab eo Græcorum.—Sectiones Ammonianæ ob earum nexum cum Canonibus Eu-

ſebii frequentiſſime occurrunt in Codd. Lat: in noſtro codice Z deſunt omnino, in duobus autem reliquis inveniuntur.

Neque ſolùm elaborârunt Græci et Latini, in textum Evangelicum per membra ſua dividendo: diſcimus enim ex Bibl. Clem. Vatic. Tom. II. P. 158. Dionyſium Barſalibæum, qui Eccleſiam Amidenſem rexit vergente Seculo XII ad hunc modum illum partitum fuiſſe, Matt. in 45. Mar. in 13. Lucam in 15. et Joh. in 10. capitula.

Revertendum eſt jam ad Cod. noſtrum Matthæi, in quo habentur tum κεφάλαια majora (denotata et apud ſummum paginæ et in margine) tum Sectiones Ammonii; non comitantibus tamen Numeris Euſebii. Iidem numeri deſunt quoque in Cantabrigienſi, licèt in Alex. et Ephrem occurrunt omnes hæ notæ; ſcilicet, κεφάλαια, Sectiones Ammonii, et Numeri Euſebiani.

Quod ad Orthographiam attinet, cum prædictis obſervare licet permagnam convenientiam ut hiſce exemplis liquet. Primò: in permutatione Vocalium et Diphthongorum ε et αι, ι et ει: talis permutatio creberrime fit in prædictis, ut et in Cod. Laud. Actorum. Vide etiam Diar. Ital. P. 424. Secundò: quòd quaſdam literas permutat ut illi faciunt. Sic nonnunquam ε pro α, Matt. xvii. 17. et è contra α pro ε, Matt. xi. 7. Idem fit in Eph. et Cant. in his locis: et in iis et Alex. in Matt. xxvi. 39.—Similem harum literarum permutationem obſervare licet in inſcriptionibus apud Pocock: eandemque notat et damnat Phrynichus, P. 31. Seculi II Grammaticus.—Scribit quoque δ pro θ: ſic Βηδφαγῆ, ut in Alex. Βηδσαϊδα. Eadem harum literarum confuſio notatur a Phrynicho, ab Euſtathio, Il. xxi. P. 1338. et ab Auctore Etymologici magni a Sylburgio editi, P. 317. ſub voce ἰίλδωρ. Tertiò: Nonnunquam adjicit literam, et nonnunquam omittit, ut illi faciunt. Sic pro λήψομαι ſcribit λήμψομαι, quod ſæpe contingit in Cant. Alex. et Cod. Laud. Actorum. Si Smithio fides adhibenda ſit, idem fit in Evang. Cott: et juxta Montf. in Cod. Coiſlin, 202. Vid. Bibl. Coiſ. P. 262.—Talis Orthographia frequens eſt apud Herodotum—Similiter ſcribit ἐκχυννόμενον et ἐράπισαν; quod faciunt quoque eodem loco Alex. Cant. et Ephrem. Quartò: Augmentum præpoſitioni præfigitur, vide Matt. XI. 14. ut fit eodem loco in Eph. et Cant. Semper adjicit ν ἐφελκυστικὸν: numeros per voces exprimit, et ſcribit οὕτως pro οὕτω, licèt verbum ſequens a Conſonâ incipiat.

Nec minor eſt Convenientia, quoad interpungendi rationem, et ſcribendi compendia.—Antiquiſſimam interpunctionis methodum eſſe ferunt, ubi punctum unicum pro vario ejus Situ, vel ad ſummum, vel medium, vel imum lineæ, denotaret Periodum, Colon, vel Semicolon. Eodem modo diſtinguuntur membra in hoc Codice, ni fallimur: punctum enim illud ſæpe aciem oculorum effugiebat. Deſunt omnino interrogandi puncta; quæ Montf. detexit in Codd. qui non anteibant Seculum IX. Pauciſſima admittit ſcribendi compendia, nec habet ſpiritus aut accentus omnino: et verba ſibi mutuo cohærent, neque invenitur inter ea intervallum.

Jam de antiquitate hujus Codicis pronunciandum: et mihi quidem referendus eſſe videtur, in Claſſem eorum quos habemus pro ſcriptis in Seculo VI. Primò: quia ubique ſcriptus eſt literis uncialibus, quadratis vel rotundis; in Codicibus verò qui ad Seculum VII vel IX pertinent, literæ majuſculæ talem formam exuunt, et è contra figuras oblongas induunt, et inclinatas. Secundò: Non ſolùm præ ſe fert indicia antiquitatis, ſed prætérea deſtituitur notis quæ recentius ævum indicarent. Sic caret Spiritibus et Accentibus, qui judicio Montf. in Codicibus Seculo VII primò introducti fuere; et literæ (licèt ubique elucent cura et ſtudium Scriptoris, ut quam pulcherrimæ evaderent,) omni tamen Ornamento deſtituuntur: ſecus quam fit in Codicibus IX Seculi.

Contra concluſionem autem noſtram, de ætate Codicis; ſequentia argumenta fortaſſe adduci poſſunt. Primò: quòd in hoc Codice quædam literæ ſunt curviores quam in prædictis, ubi formantur potius ex ductibus rectilineis et angularibus: unde pro minùs antiquo habendus eſt. Secundò: quòd inter Specimina quædam Seculi VII obſervantur literarum formæ, haud multùm abſimiles iis quæ hìc occurrunt.

Vetuſtiſſimas literarum Græcarum formas ex ductibus rectilineis componi, libenter quidem concedimus, quum reputamus primum ſcripturæ genus ſuper ſubſtantias duras inſculptum fuiſſe, ubi facillime formatur linea recta: unde neceſſariò pronunciandum eſt illud rectilineum et angulare fuiſſe, et literis curvis deſtitutum.—Sed è contra obſervandum eſt. Primò: Curvaturam in literis Græcis eſſe perantiquam; Vide Inſcr. Sigæam; ut et Aſtle Tab. II. Palæog. P. 135, &c. Secundò: Haudquaquam neceſſariò conſequi, primam Scripturam ſuper ſubſtantias molles rectilineam eſſe, ex conceſſo quòd ubi agitur de corporibus duris,

talis ſcriptura rectilinea et angularis fuit. Hoc pacto enim eadem foret Concluſio in utroque caſu: licet argumentatio fundatur in eo quod diſtinguit inter illos, nempe in naturâ ſubſtantiarum. Idem ergo ratiocinium probans in corporibus duris literas rectilineas et angulares præcedere curvas, pari jure inſervire poteſt ad probandum, ubi ſermo eſt de corporibus mollibus, curvas præcedere rectilineas (nempe quod faciliores formatu ſunt): et reverà probaret, ni certò ſciremus, primum ſcripturæ genus, ſuper corpora dura exaratum fuiſſe. Unde jure infertur literas hujuſcemodi eſſe antiquiores.—Tertiò: Concluſio Editoris, Cod. Alex. eadem eſt ac ea quam ſupra poſuimus, " Nempe quod angulares literæ præ" cedunt curvas ubi ſcribimus ſuper ſubſtantias molles." Principium autem cui innititur hæc Concluſio, ſi admittatur, (nempe, quòd difficiliores formatu ſint; quæ autem difficiliora, eſſe magis antiqua) ſtatim everteret primam objectionem. Literæ enim curvæ, ubi ſcribitur ſuper corpora dura, ob hanc rationem rectilineas et angulares præcederent. Quartò: Poſitâ autem hâc concluſione, quòd literæ rectilineæ ſint curvis priores, nil tamen exinde de ætate hujus codicis colligi poſſe. Primò: quia ex inſpectione ſpeciminum conſtat inſtabilem fuiſſe modum eaſdem literas formandi, in Codicibus ejuſdem ferè ævi, eaſque nonnunquam angulares, et aliquando curvas fuiſſe. Quoad literas Φ et M, exempla cernere licet in Cod. Alex. et Cott. Geneſi: quoad Ξ et X, in Ephrem, Palæog. p. 214; et Dioſcoride Cæſareo, vide Specim. Woidii et Lambecii: in literâ B in Cod. Alex: et in Ψ ex collàtis ſpec. Lambecii, Palæog. p. 202. et Neſſelii. Cum ergo eædem literæ ab eâdem manu profectæ, et ſimul exaratæ, diverſimodè formantur: nil ex varietate formarum, de ætate relativâ Codd. tutò colligendum eſt. Secundò: Codices qui ad ſecundam claſſem referuntur, literis abundant quæ non ſunt minûs rectilineæ et angulares, quâm deprehendimus in Codd. primæ claſſis. Vide Palæog. p. 232. 234. 514. Hoc argumentum ergo locum habet tantùm ubi conferuntur Codices ejuſdem Claſſis, quo caſu concluſiones contradictorias pariet: in reliquis autem caſibus ad concluſiones abſurdas nos deducet. Quid autem mirum, ſi in recentioribus Codd. deprehenduntur antiquiores literarum formæ? Si verò è contra, recentiores formæ detegantur in Codd. antiquis (i. e. quorum ævum anteceſſiſſe ponitur haſce formas) hoc quidem ſuppeditat argumenta quibus inniti poſſunt ratiocinia noſtra.

Unde deducimur ad objectionem ſecundam, quæ eſt hujuſcemodi. Quòd formæ literarum quarundam, quales ſunt A. Δ. Λ. M. Υ. in hoc Codice obſervandæ, occurrunt quoque in Turonenſi fragmento, ævi quidem incerti, ſed ut Montf.

ſuſpicatur Seculi VII: ut et in nonnullis Speciminibus Seculi VII vel VIII Palæog. P. 214, 224.—At è contra reponi poteſt: tam ex inſcriptionibus, quam ex Codd. conſtare, quòd hæ formæ præcedunt Seculum VII.—Et quod reſpicit ad figuram literæ M, in inſcriptionibus vide Palæog. P. 130, 142, 171, 180; ut et Pocock, et inſcriptiones Palmyrenas: pro eâdem autem formâ ejus in Codd. vide Specimen Cott. Gen. apud Aſtle. Tab. III.—In inſcriptionibus omnis ævi, obſervari poteſt eadem forma literæ Υ, quæ hìc. Quod attinet ad literas Δ, Λ, vide Specimen Cod. Cant. et Cod. Coiſlin. 202, pro formis earum quæ congruunt cum formis in hoc Codice: quoad autem inſcriptiones, vide Marm. Oxon. Lond. 1732, P. 594, ut et Gudium.—Non negamus, literæ A tribui nonnunquam formam haud abſimilem illi quæ apud Turonenſe fragmentum occurrit: occurrit tamen eadem forma quoque in Cod. Laud. Actorum, libro ſummæ vetuſtatis.—Eidem literæ aliquando tribuitur forma, qualem nuſpiam obſervare nobis licuit.

Atque hæc ſunt argumenta, ex quibus cum deſcriptione Codicis collatis, perſuaſum habemus hunc Codicem Seculo VI non eſſe juniorem. Haud deſunt tamen alia quæ etiam remotius ævum illi tribuere videntur; qualia ſunt, I. Inſignis convenientia inter illum et eos qui pro vetuſtiſſimis habentur, quoad lectiones intercedens, præſertim cum Cantab.; et quòd doxologiâ caret, Matt. vi. 13. II. Deſunt in eo Canones Euſebii, licèt annexas habeat Sectiones Ammonii; uti fit in Cod. Cant: qui Canones et Sectiones adhibentur, tum in Alex. tum in Cod. Ephrem. III. Quòd membranæ, ſuper quas deſcribitur, videntur primitùs purpurei fuiſſe Coloris: quod indicium eſt magnæ vetuſtatis. Sic Chryſ. in Joh. Hom. 32. καὶ ἡ πᾶσα αὐτοῖς σπουδὴ περὶ τὴν τῶν ὑμένων λεπτότητα καὶ τὸ τῶν γραμμάτων κάλλος, οὐ περὶ, &c.—ὅτι χρυσοῖς ἔχει γράμμασιν. Tom. II. Ed. Savilli, P. 686. Teſtatur verò Capitolinus in vitâ Maximini; ominis imperii in loco illi fuiſſe, quòd omnes Libri Homerici, qui illi puero porrigerentur, fuerunt purpurei, literis aureis conſcripti. IV.—Reſtant veſtigia, ubi, præ vetuſtate evaneſcentibus priſcis literis, illas atramento novo iis poſtea illito, reſtituere conabantur: idque antequam ſcriberetur Codex recens contigiſſe manifeſtiſſimè patet ex inſpectione. Antiquum ergo Codicem non ars hominum, ſed potiùs temporis injuria deleviſſe videtur: idque ante Seculum XII vel XIII. Pro certo habendum eſt ergo, multa ſecula interceſſiſſe inter ſcriptionem Veteris Codicis et Seculum XII; atque proinde referendum eſſe ad Seculum VI ad minimum.

Pergendum jam eſt ad explicandum inſtituti noſtri rationem in Collatione Codicis noſtri. Hanc autem collationem inſtituimus ſolummodò cum iis Codicibus qui ſunt maximè notabiles: ut et cum Verſionibus et Patrum Allegationibus. Eorum autem nomina et notæ inferius habentur, prout ab eruditis denotari ſolent.

A denotat Codicem Alexandrinum; de quo hoc judicium profert Grieſbach in Symbolis Criticis, P. IX. "Non in omnibus libris eandem textûs recen-"ſionem ſequitur: In Evangeliis exhibet Conſtantinopolitanam ſive Aſiaticam "recenſionem, recentiorem multiſque nullius pretii lectionibus refertam: in "Epiſtolis verò Paulinis repræſentat Alexandrinam recenſionem, illâ longè ve-"tuſtiorem, et præſtantiorem.

B denotat Vaticanum; quem ita deſcribit Birchius. "Scriptus eſt in for-"mâ quam Quartam vocant, in membranis quas in nullo Codice pari elegantiâ "et ſubtilitate conſpexi. Foliis conſtat 146. Pagina quælibet in tres Colum-"nas dividitur, Columna eſt linearum 42: linea literas habet 16 vel 18: Cha-"racter eſt Uncialis, ſed quadratus vel rotundus: Accentus et Spiritus, quorum "ultimi antiquam ſervant figuram ⊢ ⊣, ab ipsâ primâ manu literis ſunt impo-"ſiti. Literæ cæteris grandiores, in aliis Codicibus in lectionum initiis obviæ, in "noſtro, in quo omnia ſe excipiunt non interruptâ Serie, non reperiuntur. Literæ "novo atramento ſunt obductæ, cum antiquior Scriptura ætate flaveſcere cœpit. "Evangelia nec Titulos habent, nec Capita Euſebianis Canonibus accommodata, "ſed tantùm numerorum notas minio pictas in Margine, diviſionem Textûs in-"dicantes; Matt. habet 170. Affirmare non dubito, inter omnes qui hodie "extant, vix ullum Cod. reperiri cui eadem tribuenda ſit Dignitas et Authori-"tas. Nullus Origeniano Textui propiùs accedit, et tam multas exhibet lec-"tiones in quibus ſolus cum Origene concordat. Mira quoque in lectionibus "ſingularibus cernitur convenientia cum D et Vers. Syr. Philox."

C denotat Regium reſcriptum continens Ephremi Opuſcula. De hoc ita ſentit Grieſbachius. "Codex omnium collatorum fortè vetuſtiſſimus, certè omnium "longè præſtantiſſimus, utpote Alexandrinam recenſionem Textûs ſacri puriorem "repræſentans quàm ullus alius: et cum Lectionibus Origenis adeò mirificè con-"ſonans, ut virum hunc κριτικώτατον manibus ſuis librum hujus ſimillimum tri-

" visse oportet. Character est grandis, elegans, verè rotundus, et Characteri Cod. Alex. persimilis." P. III et VII. Wetstenio autem judice, scriptus fuit ante annum 542.

D denotat Cantabrigiensem sive Codicem Bezæ. Sententiam Griesbachii de eo, hìc adducam. Symbol. Crit. P. CXVII. " Ex frequenti consensu Codicis D " cum L et Orig. sequitur ingentem antiquissimarum et bonarum lectionum co- " piam codici D inesse: et occidentalem recensionem antiquissimam, innumeris " locis conspirare cum Alexandrinâ recensione. Nam aliam recensionem repræ- " sentari in D et aliam item in L, manifestum est ex eorum dissensu: et in his " locis dissentientibus perpetuus est consensus Codicis C cum Patribus occi- " dentalibus antiquissimis, Tertulliano, &c. et cum Versione Italâ Vetere, ante " tempora Hieronymi: Ergo hæc recensio recte appellatur Occidentalis. Et " altera recensio, quam ob perpetuum consensum cum Patribus Alexandrinis, et " versionibus in Ægypto confectis, appellamus Alexandrinam, est æquè vetusta, " utpote coæva Origeni et Clementi." Judicium autem Wetstenii de Cant. hujusmodi est " Cæterum cum sit omnibus indiciis vetustatis insignis hic Co- " dex, et fortè omnium qui nunc supersunt, antiquissimus: cum sæpissimè " cum vulgò editis consentiat, licèt in multis discrepat, ubi tamen cum Patribus " et versionibus et veteribus aliis Codd. facit; non spernendum sed sedulo evol- " vendum censeo."

L denotat Codicem quem ita describit Griesbachius. " Character non est " vetustus ille quadratus sive rotundus, sed oblongus et strictior, Seculum IX " redolens. Recensio antiquissima Alexandrina tam fideliter expressa est in hoc " libro, ut vix ulla occurrat in eo lectio, quin ea in scriptis Origenis, et Ver- " sionibus cum Origene pænè semper conspirantibus deprehendatur. Ex incre- " dibili consensu hujus Codicis cum venerandis Exemplaribus Origenis, patebit " ejus præstantia insignis. Codex est insignis et excellens, cui paucissimi com- " parandi sunt, præferri vix ullus potest. Vix unquam conveniunt C et L in " lectione a textu recepto variante, quin Origenes cum iis consentit. Sed pars " maxima Codicis C periit: et multa sunt folia ubi legendo ne unum verbum " assequi potes. Et deperdita sunt quamplurima Origenis Scripta; unde quid " ille legerit, nos latet. Sed observavi lectiones esse 139 Codicum C et L, ubi " scimus quid Origenes legerit; et ex his Origenes consentit in 123 cum iis, " unde 16 tantùm sunt discrepantes, quæ sunt meræ minutiæ, et oriri potuere

" vel ex negligentiâ Origenis, vel incuriâ Editorum ejus." Tres autem ex his occurrunt in noſtro Codice, nempe Matt. iv. 10. xxi. 3. xxvi. 22. ubi facit cum C et L contra Origenem.

X denotat Codicem noſtrum Evangelii ſecundum Matthæum.

Y denotat Codicem Latinum Evangeliorum, ſupra memoratum, quem inſpeximus in Biblioth. T. C. D, ubi notatur A. 1. 6.

Z denotat Codicem ibidem Latinum valde mutilum Evangeliorum, in Bibl. noſtrâ notatum A. 4. 15. In eo autem exhibetur Verſio Itala Vetus, Antehieronymiana.

Codices reliqui MSS, deſcripti ſunt literis minuſculis: et ſunt 1, 13, 33, 69. Codex 1, Baſilienſis ſive Reuchlini: ſeculi X: " Eſt plane ſingularis et in Evan- " geliis plures habet lectiones variantes quàm omnes reliqui ſimul ſumpti." Wetſtenius Prol. P. 43, 44.

Codex 13, Pariſinus. " Vix ante Seculum XIII ſcriptus eſt hic Liber, qui " pertinet ad claſſem eorum qui textum exhibent vetuſtiſſimum et noſtrâ atten- " tione imprimis dignum. Refertus eſt lectionibus, vetuſtatem ſummam ſpiran- " tibus, et præſtantiſſimorum Codicum aſſenſu firmatus." Grieſbach, P. CLV. CLVI. CLXII. Simillimus eſt, dicit Wetſtenius, noſtro 1, et 69.

Codex 33, Colbertinus. " Seculo XI aut XII a Græco conſcriptus, inter præ- " ſtantiores referendus eſt. Perſæpe concordat cum vetuſtis Alexandrinis, ubi " 1, 13, 69, lectiones Occidentales prætulerunt. Ipſo egregio Codice L, multis " locis puriorem eſſe obſervavimus." Grieſbach, P. CLXIX.

Codex 69, Leiceſtrenſis. Incipit Matt. xviii. 5. et judicio Wetſtenii et Bengelii, eſt ad Lat. Verſionem interpolatus. Conſenſum ejus cum D, Millius obſervavit.—Cum hoc Codice, quem notavit Wetſtenius in Epiſt. Can. et Act. 31; in Apoc. 14; et in Epiſt. Pauli, 37; nos deteximus Codicem Montfortii ſæpiſſime concordare: Inſignem quoque conſenſum inter eundem Codicem Montfortii et Codicem Lincoln Coll. Oxon. 2, quem Wetſtenius indigitat 39 in Epiſtolis Pauli, intercedere nobis quoque conſtat ex collatione Codicis Montfortii, quam penes

nos habemus. Sententia autem Griesbachii de his Codicibus, hæc est: " Atque " ita aliud agendo, suppeditabimus nonnulla quæ facere possunt ad penitiùs " perspiciendam et rectius judicandam excellentissimorum Codicum C, 1, 13, 33, " 69, quos Latinizantibus annumerant; necnon Versionum Coptæ, Æthiop. Ar- " menæ, quas eodem vitio laborare tradunt, veram indolem." P. LXXVI.

Nonnunquam citantur quoque à nobis duo Codd: quorum lectiones allegavimus à Birchio: qui ad hunc modum de iis loquitur. " Codex Bibl. Urbino " Vaticanæ, notatus Urb. 2, scriptus est circa annum 1118. Insignem hunc Co- " dicem, quòd singularem ipsius cum optimis et probatissimis Exemplaribus " convenientiam observarem, bis summâ curâ contuli. Plerumque enim, ubi " recedit a recepto textu, Codicibus B, D, L, 69, se adjungit. In multis quo- " que consentit cum 1, et Vers. Syr. Phil. Veteri et Hieros.—Matt. xiv. 18. " legit πεζοὶ cum L, Syr. Phil. et Codd. Lat. Veron. Brix. San German.—Codex " Lambecii Vindob. 31, inter omnes Bibliothecæ Cæsareæ Codices singularium " lectionum copiâ eminet: ita similis codici 69, ut ambo ex uno apographo ex- " scriptos crederem, nisi aliis in locis plura in Codice 69 non obvia, in hoc ob- " servassem. Ubi a 69 discrepat, plerumque codicibus 1, 13, et Vers. Syr. Phil. " ut et Latinæ Antehieronymianæ se adjungit."

Cum autem inter Patres, Lectiones Origenis multum ponderis habere videntur, Wetstenii judicium de iis hìc subtexendum censuimus. " Certum est nemi- " nem Patrum fuisse ipso κριτικώτερον, vel in Sacris Scripturis exercitatiorem; Ejus " Editio Novi Testamenti, tantùm non sola pro authentico Codice habita est, " ac passim omnium frequentissimè descripta: Illud affirmare non dubitem, quòd " si vel Origenis Codex extaret, vel ejus Scripta integra superessent, plus subsidii " inde sperare liceret, ad Editionem accuratissimam Novi Testamenti, quam ex " omnibus Patribus et Codicibus, Prol. P. 67.

Idem quoque sic pronunciat de Versionibus. " Versio Syr. si certos homines " audias est antiquissima, ab Apostolo vel viro Apostolico concinnata: quod a " vero abest ob multas rationes. Habet enim Canones Eusebii. Hæc Versio " translata est in Arab. et Persicam. Versio Syr. posterior edita est anno, P. C. 506 " jussu Philoxeni. Versio Copta est antiquior Seculo IV juxta editorem; habet " tamen Canones Eusebii. Hanc si quis laudibus extollat, me non habebit re- " pugnantem. Sequitur Lectiones Origenis, Eusebii, Cyrilli, et Codicum Alexan-

" drinorum. Ex eâ prodiit Versio Æthiopica. Versionem Armenam summis
" laudibus prædicat La Croze (quod facit etiam Griesbach, P. CLVII): confecta
" est anno 450, P. C. Sequitur Emendationes et Lectiones Origenis: consentit
" etiam cum Syriacâ et Coptâ, fortè cum Latinâ.

Duabus Version. Syris a Wetstenio, &c. collatis adjicienda est tertia, quam Adlerus, qui eam Romæ detexit, Hierosolymitanam appellat: quamque multas bonas et singulares lectiones servare ipse testatur. Codices, quorum singularem concentum cum eâ in Evangelio Matthæi in lectionibus rarioribus observavit, ita enumerat.

D. Matt. iv. 4. ix. 28. xvii. 14, 24. xxi. 7, 29. xxvi. 70.
B. —— v. 11. xix. 29.
C. —— x. 19.
L. —— xix. 29. xx. 30.
1. —— viii. 13, 31.

Et cum Vers. Lat. Antehier. apud Blanch. nullo Græco Codice consentiente, Matt. vii. 25. viii. 9. ix. 17, 28. xxvii. 40. Patet ergo mixtum esse Contextum Syr. Vers: maximè autem facere cum Occidentali recensione quam exhibet Codex D.

Citantur quoque à nobis Codices Lat. Vers. à Blanchinio editi: nempe Vercellensis, Veronensis, Brixianus, Corbeiensis, Forojuliensis, &c. Monendus quoque est Lector, per signum + denotari: voces illi subscriptas, adjectas esse in Codd. qui citantur, lectioni receptæ, quæ semper antecedit signum Parenthesis. Et per signum —: voces illam sequentes, similiter deesse.—Et ubi neutrum signum adhibetur; intelligendum est lectionem quæ sequitur signum Parenthesis, substitutam esse in Codd. citatis, loco lectionis receptæ. Utimur autem in Collatione, Editione N. T. quæ prodiit Amstel. anno 1711 ex officinâ Wetstenianâ, curante Gerardo Mastricht.

PARS SECUNDA.

Sectio Prima.

Proponitur Status quæstionis, et adducuntur objectiones quæ contra fidem Evangelistarum moveri solent circa Genealogiam Domini nostri: ut et Hypotheses præcipuæ, quas viri docti proposuerunt, quo melius hasce objectiones diluerent.

EGREGIAM hancce quæstionem per multa retro secula materiam controversiis præbuisse; atque in enodandis scrupulis, quibus investigatio adeo spinosa abundare videbatur, homines non minus doctrinæ quam ingenii dotibus celeberrimos omnem suam operam collocasse: nemo ferè est, cui non sit pro comperto.—Qui autem nomini Christiano infensi erant, non dubitarunt repræsentare hasce difficultates tanquam solutionis minimè capaces. Hinc apud Augustinum Faustus inducitur Lib. III. tanquam offensus maximè duorum Evangelistarum qui Genealogiam ejus scribunt dissensione: et inde incertum hæsisse quemnam potissimum sequeretur. "Fieri enim posse putabam, ut quia præscius "non sum, quem mentiri existimarem, ipse diceret verum. Infinitâ ergo "prætermissâ eorum lite et mihi interminabili, ad Johannem Marcumque me "contuli. Tu vero, si tantus es ut hanc mihi adimas offensionem, effice ut inter "se conveniant." Et iterum Lib. XXIII. ad hunc modum objectiones suas proponit. "Nec Virginis ipsius origo ex hâc tribu fuisse monstratur, unde con- "stat esse David: sed ex Tribu Levi unde Sacerdotes; quod ipsum palam est, "quia eadem patrem habuerit Sacerdotem nomine Joakim, cujus tamen in "hâc Generatione nulla habetur mentio. Quomodo ergo ad hanc Davidicæ cog- "nationis prosapiam Maria pertinere dicitur, in quâ eam nec patrem videas ha- "bere nec maritum. Nec ille Davidis filius erit, quisquis ex eâdem nascitur, "nisi ejus hanc genitricem sic admoveas Josepho, ut ejus aut filia probetur aut "conjux." Hæc ille: nec ab iis multùm abludentia objiciuntur à Juliano apud Cyrillum, Lib. VIII.

Nec veteribus tantùm, laborare difficultatibus visa est hæc pars Evangelii: notissimum enim est, inter recentiores vigere controversias de eâdem quæstione. Atque inde Dominus Williams non ita pridem duo priora Matthæi Capita prorsus tollenda statuit: quum vidit secundam partem Genealogiæ apud Matthæum tres reges omittentem; et tertiam partem tredecim tantùm personas enumerantem et ponentem Salathielem esse filium Jechoniæ, (qui juxta maledictionem, sine liberis decessurus fuit, Jer. xxii. 30.) et Zorobabelem esse filium Salathielis contra 1 Par. iii. 19.

Licèt autem tanti lites posterioribus seculis circa hanc quæstionem moti fuerunt, postquam res Judæorum Abrahamique gentem Deo O. M. visum est perdere: tamen hisce stantibus nec annalibus aut archivis eorum incensis, ortus Christi ex Davide nunquam in dubium revocatus fuit. Apostolus ad Hebræos scribens vii. 14. dicit manifestum esse, Jesum ex Judâ ortum fuisse.—Celsus, teste Orig. Lib. 11, dum aggreditur Genealogiam, nullam facit mentionem eorum, quæ apud Christianos in temporibus Origenis in controversiam vocabantur, quæque ex earum inter se discrepantiâ nonnulli vitio vertebant. Referente autem Hegesippo apud Euseb. Hist. Eccl. Lib. III. 19, 20, temporibus Domitiani supererant nepotes Judæ illius, qui frater Christi vocabatur; atque illi testati sunt se ex Davide originem suam traxisse.—Et summâ quidem certitudine rem posse constitui, liquet ex verbis Hieronymi, qui ita testatur in Comm. Epist. in Titum iii. de studio quocum Genealogiis suis invigilârunt Judæi. "Ab Exordio Adam "usque ad extremum Zorobabel, omnium generationes ita memoriter, veloci"terque percurrunt, ut eos suum putes referre nomen. Audivi ego quendam ex "Hebræis, qui se Romæ in Christum credidisse simulabat, de genealogiis Do"mini nostri facere quæstionem, *quòd videlicet à Solomone usque ad Josephum nec "numero sibi, nec vocabulorum æqualitate consentiant;* qui cum corda simplicium "pervertisset, quasi ex Adytis et Oraculo, deferebat quasdam, ut sibi videbatur, "solutiones, cum magis debuerit justitiam et misericordiam et dilectionem Dei "quærere."

Quum ergo tot tantisque difficultatibus premi se sentirent, Julius Africanus, coævus Origenis, ineunte tertio seculo, in Epistolâ suâ ad Aristidem, referente Eusebio, Hist. Ecc. I. 7. talem proposuit Sententiam, quæ per multa secula magno consensu recepta fuit: quamque testatur se non à conjecturâ vel ingenio, sed à cognatis Servatoris nostri habere, qui idcirco δεσπόσυνοι vocati fuere, et no-

mina avitæ ſtirpis conſervârunt, annalibus ab Herode exuſtis.—Licèt tamen fatendum eſt eum timidè et ſuſpensè de hâc re pronuntiaſſe Ἐιτ' οὖν οὕτως, ἐιτ' ἄλλως ἔχει, σαφεστέραν ἐξήγησιν, οὐκ ἂν ἔχοι τις ἄλλως ἐξευρεῖν, ὡς ἔγωγε νομίζω. Verba autem Africani ſuam hypotheſin enarrantis apud Nicephorum Calliſtum ſervantur, Hiſt. Ecc. Lib. I. 11, quam ſententiam ita exponit. "Nomina ejuſdem familiæ nu-"merabantur vel naturâ vel lege. Et naturâ quidem, legitimis et naturalibus "liberis, patribus ſuis ſuccedentibus; lege autem, alio ſobolem ſub nomine "fratris ſine liberis defuncti, creante. Porro, mutationem ipſam generis ex-"ponam; ut clarius ſit quod modo dictum eſt. A Davide per Solomonem pro-"geniem dinumerando, tertius à fine juxta Matthæum reperitur Matthan, qui "Jacobum genuit patrem Joſephi. A Nathane autem Davidis filio, juxta Lu-"cam, itidem tertius à fine eſt Melchi: cujus filius Heli, ipſius Joſephi pater eſt. "Oſtendendum eſt, quomodo uterque ipſius pater dicatur. Itaque ex Eſthâ, pri-"mus Matthan à Solomone originem trahens, Jacobum generat: Matthane autem "mortuo, Melchi ad ipſum Nathanem genus referens, viduam relictam uxorem "duxit, et ex eâ filium Heli ſuſcepit. Horum autem uterinorum fratrum, alter "Jacobus, alterius, Heli ſcilicet, (qui nullâ creatâ prole deceſſerat) uxore ductâ, "ex eâ ſuſcepit Joſephum filium: juxta naturam ſibi ipſi; juxta legem autem, "ipſi Heli, ei enim frater Jacobus ſemen ſuſcitavit" Tum ſubjungit "Cæterum, "ſive ita, ſeu aliter ſe res habet, dilucidiorem expoſitionem alius quiſquam non "invenerit. Eam verò ipſi quoque probate, quamvis nullo certo teſtimonio ſit "confirmata; quòd ſcilicet certius aut verius quicquam afferri nequeat." Eandem ſententiam exponit ita Gregorius Nazianzenus

Ματθὰν ἐκ Σολομῶνος ἄγων γένος, ἠγάγετ' Εσθάν
Τοῦ δ' ἄρ' ἀποφθιμένοιο, Ναθείδης οὔνομα Μελχὶ,
Καὶ τῷ μὲν Ἰακὼβ, τῷ δ' Ἡλεὶ γείνατο παῖδας.
Ἡλεὶ δὲ φθιμένοιο ἐπεὶ γόνον οὔτιν' ἔλειπεν,
Αἶψα δόμον τε λέχος τε Ἰακὼβ οὐχ ὁμόπατρος
Δέξατο, καὶ τέκεν υἱὸν ἀδελφῷ ἐσθλὸν Ἰωσὴφ.
Οὕτω τοῦ μὲν ἔην, τῷ δ' ἔγραφη θεσμὸς Ἰωσὴφ.

Vertitur ergo hypotheſis Africani in hiſce duobus. Primò: Utrumque Evangeliſtam genus Joſephi, ortumque ejus ex Davide deſcribere. Secundò: Joſepho duplicem aſſignari patrem, naturalem ex Solomone et legalem ex Nathane. Quum itaque unus Evangeliſta naturalem, alter legalem Joſephi genealogiam tradit, nil mirum eſſe quòd diverſa nomina, nec idem perſonarum numerus utrinque occurrunt. Legalem autem eſſe eam, quâ ſecundum jus Leviratûs, Deut. xxv.

F

5, 6. frater ſuperſtes tenebatur uxorem ducere, viduam fratris ſine liberis decedentis, et ei ſemen ſuſcitare: quod ſemen ad defunctum referebatur et pro ejus progenie habitum fuit. Et hanc Africani expoſitionem ſequuntur Hieronymus Comm. in I. Matthæi, Auguſtinus, Retract. Lib. ii. 7, 12. et Ambroſius in III. Lucæ: niſi quod Ambroſius ſtatuit Heli eſſe naturalem, et Jacobum legalem patrem Joſephi.—Haud tamen omnibus arridebat hæc explicatio, neque omnes eorum ſcrupulos eximebat: Auguſtinus diu anceps hæſit, treſque ait ſibi cauſas occurrere, Evang. Quæſt. Lib. II. 5, quarum aliquam Evangeliſta ſecutus eſt, et quæ ſatisfacere poſſit quæſtioni, quomodo duos patres habere potuit Joſephus. "Vel enim unus erat ei naturalis pater, alter, qui eum adoptaverat; Vel, more "Judæorum, cum unus ſine liberis deceſſiſſet, uxorem ejus frater accipiens, "filium quem genuit, fratri mortuo deputavit; aut unus patrem ejus, à quo "genitus eſt, nominavit, alter verò vel avum maternum vel aliquem ex cognatis "majoribus poſuit." Ex his tribus, ſecundam, vel ſententiam Africani, quam poſtea amplexus eſt, rejecit; et primam illi antepoſuit: nam in Lib. de Conſ. Evang. II. 3. ſcribit "Facile eſt ut advertant duos patres habere potuiſſe Joſe-"phum; unum, à quo genitus, alterum, à quo adoptatus."

Si autem quæramus, unde quibuſdam minus placuit hypotheſis Africani, objectiones hujuſcemodi contra eam afferri poſſunt et ſolent. Primò: Defeciſſe ſtirpem Solomonis in Jechoniâ, juxta maledictionem, Jer. xxii. 30. "Scribe virum "iſtum ſterilem: Etenim de ſemine iſtius non erit vir qui ſedeat ſuper ſolium "Davidis." Quæ quidem objectio valet non ſolùm contra ſyſtema Africani, ſed contra omnem expoſitionem, quæ deducit Chriſtum ex Davide per Solomonem.—Huic autem reſponderi poteſt dupliciter, Primò ex Jer. xxii. 28. ubi memoratur, ſemen Jechoniæ in terram alienam abjectum iri: unde conſtat Jechoniæ non denegari liberos, ſed fælices liberos; ut ex. gr. Joakimo denegatur poſteritas ſeſſura in throno Davidis, Jer. xxxvi. 30. licèt filius Jechonias per aliquot menſes regnavit.—Nec, ſecundo, intelligi debent minæ Dei, aliter quam ſenſu conditionali; nempe ſi pænitentiam non agant: unde Hebræorum Doctores tradunt, Jechoniæ reſipiſcenti natum fuiſſe Salathielem, et ſterilitatem illi tantùm denunciatam, ratione ſucceſſionis in regnum.—Secundò: objicitur, quòd poſitâ hypotheſi Africani, de binis fratribus quorum unus alteri ſemen ſuſcitavit, lineæ genealogicæ ſtatim in Avo communi coaleſcerent, quum communem patrem ambo habituri ſunt: è contrà plurimæ generationes intercedunt abſque tali coalitione. Huic quidem difficultati obviam it Africanus, ſubrogato Melchi ex aliâ

lineâ, qui ductâ Esthâ defuncti Matthanis uxore, genuerit Heli. Quum autem ponit Melchi et Matthanem, ex diversâ stirpe ortos fuisse, nullam reddit rationem quare hoc conjugium contraheretur: quod videtur esse non necessarium; quoniam Matthan non orbus decessit; et videtur etiam legi repugnare, quæ exigebat propiorem gradum consanguinitatis ad matrimonium contrahendum.—Tertiò: objicitur, quod Africanus ponit Melchi tertium à fine, licèt omnes Codices MSS. Lucæ ponunt eum quintum, interpositis scilicet Matthat et Levi.—Quartò: Rejicienda verò videtur hypothesis Africani præcipue ob hanc causam; quod, eâ positâ, non possumus certi esse de ortu Christi ex Davide. Respondent quidem Africani sectatores, quòd monstratâ mariti tribu, simul desponsatæ tribus monstratur, vi Legis Num. xxxvi. 8. Tob. i. 9. "Non convertemini de tribu in tri- "bum, et omnis filia propinqua, hæreditatem habens ex tribubus filiorum Israel, "uni eorum qui sunt ex domo tribûs patris sui nubet." Hæc Lex autem respexit virgines ἐπικλήρους solas; et ab eâ immunis fuit Tribus Levi, utpote nullam habens hæreditatem: unde filiæ Sacerdotum (qualem Mariam fuisse nonnullis visum est) nubere potuerunt in quâcunque tribu Lev. xxii. 12.—Præterea, exemplo Davidis, uxorem ducentis filiam Sauli, constat contrahi posse matrimonia, ubi maritus et uxor ex diversâ tribu forent.—Annon ergo absurdum est, cum Christus nec à Josepho natus est, nec ab eo nasci aut debuerit aut potuerit, Josephi solius Genealogiam contexere, eamque Mariæ prorsus reticuisse? Hoc pacto neuter Evangelistarum firmiter demonstraret rem maximi momenti, quamque sibi proposuit, nempe Christum per naturalem generationem ex Davide natum. Hâc ergo de causâ, rejicitur hæc Opinio ab Authore Quæstionum in V. et N. Testamentum, in Tomo IV. Operum Augustini, ut Opinio nec probabilis nec ad ullam rem proficiens.

Reliquum ergo est, ut missâ Africani sententiâ, hanc hypothesin instituamus; nempe Matthæum Josephi genus à Davide tradere, Lucam verò genus Mariæ ab eodem describere. Et hæc quidem est hypothesis recentiorum, in quam multi graves et docti scriptores consenserunt: hodie autem apud plurimos recepta. Hoc pacto rationem reddere possumus, cur Stemmati genealogico à Matthæó conscripto, aliud adjiceretur à Luca: quo melius constaret de ortu Christi à Davide, et ansa cavillandi præcideretur, si tradatur ejus perfecta Genealogia tam ex parte patris putativi, quam ex parte veræ matris. Qui autem in hâc sententiâ sunt, in duas classes distrahuntur. Vel enim statuunt familias Solomonis et Nathanis, in Salathiele et Zorobabele coaluisse, quos volunt esse apud utrumque

Evangelistam eosdem; postea autem lineam utramque bivaricari vel decussari, donec coaluerint per desponsationem Mariæ cum Josepho. Vel ponunt Salathielem et Zorobabelem diversos fuisse, negantque ullam coalitionem familiarum antecessisse conjugium Josephi et Mariæ.—Ambo conciliant Evangelistas observando, quòd cum nec conveniunt in termino à quo incipiunt (Solomone juxta Matthæum, Nathane secundum Lucam) nec in termino in quem dèsinunt (Josepho apud Matthæum, et Mariâ apud Lucam); non mirandum esse quòd diversæ personæ et diversus personarum numerus apud utrosque reperiuntur. Hoc verò discrimen inter eos intercedit, quòd facilior quidem est posterior sententia; ex eâ verò liquet Mariam, et proinde Christum, minimè descendisse ex Davide per Solomonem, quod quidem contradicere videtur promissioni divinæ 2 Sam. vii. 12, 16.—Missâ ergo illâ, nostri erit propositi priori sententiæ inhærere ejusque veritatem confirmare: simul etiam, quantum possumus, difficultates illam comitantes et quæ huic conciliationi repugnare videntur, è medio tollere.

Sectio Secunda.

De Numero Generationum ab Evangelistis traditarum.

ATQUE in tam arduâ investigatione, nil æque necessarium videtur, aut ad scopum quem proposuimus assequendum magis conferre; quam ut quæstionem instituamus de numero Generationum, quem uterque Evangelista inter hosce terminos interjectum esse voluit. Eos autem in hisce constituendis numerum aliquem mysticum respexisse, aut numerorum (ut vocant) rotundorum rationem habuisse, communis ferè fuit plurimorum Patrum sententia. Augustinus de Cons. Matt. et Luc. Tom. V. P. 210, Sermo LI. in hunc finem observat "In Generationibus Matthæi eminet numerus quadragenarius: Hic autem numerus vitam significat, quâ in hâc terrâ laboratur quamdiu peregrinamur à Domino. Denarius enim numerus, quo significatur Beatitudinum Perfectio, quater multiplicatus ob tempus quadripartitum et mundum quadripartitum, quadragenarium numerum facit. Unde 40 diebus jejunandum." Et idem de consensu Evang. Lib. II. 4. "Acutè animadversum est, Matthæum qui regiam in Christo instituerat insinuare

" personam, excepto ipso Christo, 40 homines in serie generationum nominâsse: " Numerus autem iste tempus significat, quo in hâc terrâ regi nos oportet à Chris- " to." Postea comparat hunc cum numero dierum in quibus jejunârunt Moses, Elias, et Christus: et dierum inter Resurrectionem et Ascensionem intercedentium.

Utroque autem termino incluso, tum Deo, tum Christo, Lucam habere 77 nomina, perspicuum est. Hinc Aug. de Cons. Evang. ii. 4. hæc habet " In eo " numero qui est penes Lucam, et ipse Christus à quo incipit enumeratio, et Deus " ad quem pervenit, connumerantur: et fit numerus 77, quo significatur pecca- " torum omnium remissio." Et de concordiâ Matt. et Lucæ, Tom. V. P. 210. Sermo LI. " Lucas numerum 77 complet, incipiens à Domino Jesu Christo et perveniens " ad Deum per Adam, i. e. quia in hoc numero abolitio significatur omnium pec- " catorum. Inde Dominus Petro interroganti, non septies sed 77 ies." Idem habet in Exodum, 108.—Basil. Tom III. Epist. cclx. " Enumera ab Adam usque ad " Adventum Christi generationes, et invenies secundum Lucæ genealogiam, in " 77â. generatione natum esse Christum." Cujus rei rationem reddit ex verbis Lamechi, Gen. iv. 24.—Basil. in Hexaemeron, II, et Nyssenus O. 11 in Gen. i. 26. " O. καὶ Z. γενεᾷ ἀπὸ Ἀδὰμ ὁ Χριστὸς ἐφάνη." Pseudo Hieronymus in Marcum i. " Misericordia in miseros ab Adam ad Christum per 77 generationes." Nazianzenus in Pentecosten. " Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἑβδομηκοστὸν ἕβδομον " ἀριθμούμενον κατὰ τὴν τοῦ Λουκᾶ γενεαλογίαν."

Atque ut hi tradunt nomina esse in universum 77; ita quoque tradunt de diversis partibus genealogiæ, quæ huic numero probè consentiunt. Aug. Q. in Gen. 121. " Ab Abrahamo usque ad Josephum 55 sunt generationes." Iterum, Quæst. Evang. Lib. II. " Lucas à Domino usque ad David, 43 generationes numerat." Idem, Quæst. in Deut. " Zorobabel est vigesimus ferè sursum à Jo- " sepho apud Lucam, undecimus apud Matthæum. Qui propterea idem esse cre- " ditur, quia pater ejus apud utrumque Salathiel invenitur; quamvis fieri potest " ut alius fuerit ejusdem nominis, habens ejusdem nominis patrem, cujus et " ille habuit. Nam et inde sursum sunt diversi; Difficillimum autem videtur, " non fuisse aliquem propinquiorem, qui duceret uxorem fratris sui, quam eum " qui ex Davide esset consanguineus tam longo gradu, non aliquâ infra propin- " quitate conjunctus, cum sit apud Lucam David penè quadragesimus à Josepho, " apud Matthæum autem ferè vicesimus septimus."

Longè autem aliter genealogiam conftituiffe, et numerum ab hoc valde difcrepantem tradidiffe Lucam, difcimus ex Irenæo, Africano, et Ambrofio. Et Irenæus memorat directè totum generationum numerum hifce verbis, Lib. iii. 33 "Propter hoc Lucas genealogiam quæ eft à Domino ufque ad Adam 72 generationes habere oftendit: finem conjungens initio, et fignificans quoniam ipfe eft qui omnes gentes exinde ab Adam difperfas, et univerfas linguas et generationem hominum in femetipfo recapitulatus eft." Antiquos autem Patres, 72 vel 70 linguas, totidemque gentes et angelos illis præfectos numerâffe, conftat ex Rufino, Expof. in Symbolum Apoftol: ex Epiphanio, contra Hærefes i. 6, qui hunc colligit numerum ex numero eorum qui Turrim Babel ædificârunt: ex auctore Clementinorum et Clemente, qui idem colligit ex numero filiorum Jacobi: et ex Ifidoro qui refpicit ad numerum Seniorum, Num. xi. 16.—Teftis etiam eft Horapollo, eundem gentium numerum agnoviffe Ægyptios.—Quot generationes numeravit Africanus in univerfum, non liquet: difcimus verò ex Dionyfio Barfalibæo, Bibl. Clem. Vat. Tom. II. P. 158. eum recenfuiffe 50 perfonas ab Abrahamo ad Jofephum, prorfus uti Irenæus. Atqui idem Dionyfius refert in Codicibus Syriacis, (quibus majorem fidem adhibendam effe judicat, quam Africano) enumerari 56 perfonas. Cujus rei rationem fic inquirit, "Gregorius Theologus recenfet 77 generationes ab Adam ad Chriftum: Jacobus autem Sarugenfis ab Abrahamo ad Chriftum habet juxta Matthæum 42, et juxta Lucam 57 generationes: quod poftremum neceffariò erit verum, fi ab Adam ad Chriftum 77 fint, et ab Adam ad Abrahamum 20 generationes: Uno ergo, nempe Chrifto, detracto reftant 56. Infuper fciendum eft; in codicibus Syris numerari tantùm 55 ab Abrahamo ad Jofephum: et non 56 ut Gregorius et Jacobus Sarugenfis affirmant, unde fufpicor fcribæ errore unum nomen omiffum. In Codice Græco et Syriaco, reperio 42 duntaxat nomina à Chrifto ad Nathanem, quibus fi addantur 14 generationes à Davide ad Abrahamum, numerantur 56 tantùm, non 57. Unum ergo nomen intercidit." Hifce quæ Africanus tradit de numero generationum, Abrahamum et Chriftum intercedentium, prorfus confentiunt quæ refert quoque Ambrofius. Sic ait Tom. I. P. 1318. "Solent quærere, cur Lucas ponit 50 generationes, Matthæus 42 ab Abrahamo ad Chriftum." Et iterum, Expof. Evang. fecundum Lucam iii. § 16. "De 50 verò fucceffionibus, quas ab Abrahamo Lucas contexendas putavit, numeri myftici fervata gratia fatis claret. Nam et decimus et feptimus numerus, myfticus eft; et tertiò uterque repetitus, myfterium fignat. Et Pentecofte, cujus Lucas; et

" Tessaracoste cujus Matthæus, secutus est gratiam; satis superque numerum myst-
" cum prodiderunt."

Hìc autem videtur esse locus disserendi de tessaradecadibus, per quas genealogiam suam digessit Matthæus; quod factum esse arbitratur Grotius, memoriæ consulendæ gratiâ: atque inde eum tres reges resecuisse, Ahaziam, Joasum et Amaziam, quo numerum eundem in secundâ serie servaret, quem in primâ tradiderat. Contra, verisimilius putat Clericus, eum non hoc consultò fecisse, sed quòd incidisset in librum mutilum quendam genealogicum, in quo observavit intra tres Epochas, nempe ante regnum, regni florentis et collapsi, totidem tessaradecades inveniri: non enim rectè memoriâ tenere genealogiam, dici potest, qui ex 50 personis decem resecuit, nempe tres in v. 8: et 6 vel 7 in tertiâ parte, ubi accuratiorem eum esse oportuit. Quâ ratione autem mutilus evadere potuit Codex ille, dupliciter solvi potest: primò (vide Bibl. Clem. Vat. Tom. II. P. 158) quòd interpretes Græci qui verterunt Matthæi Evangelium ex Hebræo Sermone, legerunt " Joram genuit Ochoziam, Ochozias Joasum, Joasus Amaziam, Amazias " Oziam:" sed qui eos secuti sunt et Evangelium literis Græcis descripserunt, per homoioteleuton prætervecti sunt ab Ochoziâ ad Oziam, mediis prætermissis et decepti nominum similitudine. Alteram solutionem proponit Hilarius, Comm. in Matt. quæ est hujusmodi. " Ex filiâ Achabi in uxorem ductâ Joram genuit
" Ochoziam; dictum autem erat per Eliam, III. Reg. xxi. 21. IV. Reg. ix. 8. (quod
" completum memoratur IV. Reg. x. 30.) non nisi in quartâ generatione, in
" throno regni Israel quenquam de domo Achab esse sessurum. Purgatâ igitur
" Achabi familiâ, tribusque præteritis, jam regalis in quarto generationum con-
" sequentium origo numeratur." Nec solùm in secundâ parte omittuntur tres generationes; sed et in tertiâ una deesse videtur; quum enim Solomon est primus in secundo ordine, ita Salathiel primus erit tertii ordinis, à quo ad Christum, sunt tantùm tredecim personæ. Huic defectui tripliciter mederi solet: Vel interjiciendo in v. 13, Abner inter Eliakim et Azor (ut legitur in antiquo Exemplari Hebraico hujus Evangelii): vel statuendo Jechoniam esse primum ultimi ordinis, atque legendo, Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰαχεὶμ, Ἰαχεὶμ δὲ Ἰεχονίαν. Sic Hieronymus in Daniel, distinguendo inter Joacim et Joachin, redarguit Porphyrium: qui suam ostendit imperitiam, dum calumniam struit Ecclesiæ et Matthæi arguere falsitatem nititur. Aliâ autem ratione difficultatem tollit Athanasius in Matthæum, dum quærit. " Cur, cum 12 tantùm compareant personæ, 14 generationes
" inveniuntur? Pro personâ arbitror Evangelistam transmigrationem posuisse,

"et pro aliâ perſonâ Chriſtum." Cur autem per Teſſaràdecades Genealogiam digeſſit Matthæus, explicârunt Patres ut antea vidimus, ponendo eum reſpexiſſe ad numerum quendam myſticum. Druthmarus in Matt. Bibl. Patrum. Tom. xv, P. 89. alludere eum putat ad 42 ſtationes, per quas venerunt filii Iſrael in terram promiſſionis, dum de Lucâ obſervat. "Et ideo per 50 generationes quæ "ſignificant requiem Jubilæi; ſeu per 72, in quo numero gentes leguntur eſſe "diviſæ; ſive ſi per 77 generationes velis computare, quæ ſunt de Chriſto ad "Adam, quem numerum poſuit in remiſſionem peccatorum."

Hiſce præmiſſis, inquirendum reſtat de nominibus apud Lucam interpolatis, quot et quænam ſunt: nominum enim interpolationem dari conſtat, ſi fides adhibenda ſit Irenæo, Africano et Ambroſio. Quatuor autem eſſe, patet ex hoc, quòd Irenæus numeravit 72 generationes ad Adam, ſive 73 nomina, ubi ad Deum terminatur: cum nos è contra habemus 77 nomina.—Quo meliùs dignoſcere poſſimus ubi hæc interpolatio locum habuit, partienda eſt nobis genealogia in quatuor claſſes: nempe à Deo ad Abrahamum, ab Abrahamo ad Davidem, à Davide ad Salathielem, et à Salathiele ad Chriſtum. Ponit Ambroſius ab Abrahamo ad Chriſtum 50 generationes, i. e. 51 nomina: et Africanus ab eodem ad Joſephum 50 perſonas, i. e. ad Chriſtum 51 nomina: nunc verò ſunt 56 nomina, unde videretur quinque nomina eſſe interpolata, niſi fortè nomen Abrahami excludendum ſit: quo excluſo, in tribus poſterioribus partibus genealogiæ, quatuor tantùm interpolari potuere. Ex hoc ergo conſequitur, in primâ parte ejus, à Deo ad Abrahamum, nullam omnino eſſe interpolationem.

Sequitur ſecunda pars, nempe ab Abrahamo ad Davidem: in quâ nullam eſſe nominum interpolationem, ex hiſce patebit. Primò: ex teſtimonio Patrum. Nazianzenus, Tom. III. P. 99. obſervat utrumque Evangeliſtam conſentire ab Abrahamo ad Davidem.

Ἐς Δαυὶδ μὲν ἄνακτα γένους ῥόος ἀμφοτέροισι
Ἄτμητος.

Fluxu non diſpare currit uterque,
Donec perventum eſt clari Davidis ad annos:
Tramite poſt bifido currunt.

Et Aug. Lib. de quæſt. 83. Quæſt. LXI. "Poſtquam tranſiit Lucas perſonam "Davidis, non diſſonat à Matthæo in nominibus generatorum. Nam eos nominat aſcendens, quos Matthæus deſcendens." Quum autem Auguſtinus nu-

merat ab Abrahamo ad Josephum 55 personas, et à Davide ad Dominum 43 generationes: necesse est eum numerare ab Abrahamo ad Davidem 13, et ita Matthæo consentit. Similiter Nazianzenus numerat Naassonem sextum à Judâ hisce verbis

Ἀρὼν μεγάλοιο θύγατρα
Ἠγάγετ' ἐς μέγα δῶμα Ναασσὼν, ὅς ἀπ' Ἰούδα
Ἕκτος ἔην·

In quo consentit cum Matthæo: neque agnoscit nomen Joram in v. 33.—Quum ergo his testibus Lucas cum Matthæo convenit in hâc parte; et quum nulla est interpolatio in Matthæo; nec erit interpolatio in Lucâ. Secundò: constat ex testimonio plurimorum Codicum et Versionum, Matthæo et genealogiis in Veteri Testamento, Ruth iv. 18; 1 Par. ii. 9, 12; in hâc parte plene consentientium.—Fatendum quidem est inter nomina, Aram et Esrom, in v. 33, interjectum esse in quibusdam nomen Joram. Sic pro τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἐσρώμ, legit Coptus Interpres τοῦ Ἀδμὶν, τοῦ Ἀρνὶ, τοῦ Ἐσρώμ. Similiter L, 13, et Versio Syra posterior interponunt τοῦ Ἀρνὶ sive Ἀρηΐ. Et 69, interponit Ἀριὴ pro Ἀρνὶ sive Ἀρηΐ. Et Codex B legit τοῦ Ἀδμεὶν, τοῦ Ἀρνὴ. Et Codex Vindob. Lamb. 31, habet Ἀδμὶν, Ἀρηΐ, Ἐσρώμ. Et Codices Armeni habent Ἀδμὶ (sive Ἀλμεὶ sive Ἀλϐεί) τοῦ Ἀρνεὶ (sive Δονεί). Nomen verò Joram (cujus vocis, nomen Ἀρνὶ sive Ἀρηΐ sive Ἀριὴ sive Δονεί est corruptio) inter Aram et Esrom interjicitur in Codice Veronensi; et in quibusdam Græcis.—Pro insertione ergo hujus nominis hi sunt Authores, B, L, 13, 69, Vindob. Lamb. 31. Vers. Syr. post. Cop. Æth. Codices Armeni, Veron.—Putârunt etiam Nazianzenum, Basilium et Nyssenum 77 generationes computantes, hoc nomen agnovisse: contrarium verò ostenditur à Wetstenio.—Licèt autem Veronensis agnoscat illud, non occurrit tamen in Vercellensi, Brixiano aut Foroj.: nec in Versione Vulgatâ nec in antiquâ Vulg. apud Sabatier.—Unde autem irrepere potuit hic error, statim patebit si modo inspiciamus 1 Par. ii. 9, 25, 27.—Habuit enim Esrom duos filios Aram et Jerahmeel sive Ἰεραμεὴλ: et hic posterior filium habuit nomine Ram: hoc autem nomen positum fuit per errorem pro nomine Aram. Unde Ἰωρὰμ in Codd. MSS. perperam scriptum fuit pro Ἰεραμεὴλ: et interpositum fuisse videtur, quo meliùs colligeretur numerus generationum mysticus, qualis est iste 77.

Restat jam ut quærenda sint nomina quatuor interpolata in duabus partibus genealogiæ quæ inter Davidem et Christum; et, quod majorem veri speciem præ se ferre videtur, in parte quæ subsequitur Babylonicam Captivita-

tem: vidimus enim ex Hieronymo, Judæos memoriter tenere generationes ab exordio Adami ad Zorobabel. Duo autem interpolata fuiſſe, nempe Matthat et Levi, v. 24; quorum nomina Africano et Irenæo prorſus ignota fuiſſe, ſtatuunt recentiores hiſce argumentis ducti.—Primò: Ex ſilentio Africani: dum enim conciliare Evangeliſtas nititur, ponit Melchi tertium à fine, et patrem τοῦ Ἡλὶ: unde nullus relinquitur locus pro Matthat et Levi.—Secundò: Hanc conciliationis methodum tradunt Amb. Lib. III in Lucam. Hierony. Comm. in Matt.—Naz. Carmine de geneal. et Aug. Retr. ii. 7: ubi omittunt Matthat et Levi.——'E contra autem obſervandum eſt.—Primò: Levius eſſe horum Patrum teſtimonium, quòd ſibi parum conſtant. Dum numerat Auguſtinus 43 generationes à Davide ad Chriſtum, et 77 perſonas in totâ genealogiâ, neminem omittere potuit. Nazianzenus verò et Hieronymus diſertè utrumque memorant: Matthat et Levi.——Secundò: Certum eſſe tantùm, quòd Africanus nonnullos prætermiſerit: incertum verò prorſus, quoſnam omiſerit. Fieri enim poſſe ut Africanus tantùm tranſpoſuit nomina τοῦ Ματθὰτ et Λευΐ. Non enim memoratur, quemnam ille conſtituit patrem τοῦ Μελχὶ.——Damaſcenus certè, qui ex parte tradit conciliationem Africani, tranſponit nomina et facit Levi patrem Melchi, et non filium ejus: ut fit quoque in fragmento Epiphanii, quod nos allaturi ſumus. Et in Codice MS. 40, et quoque in Codice à Matthæi deſcripto, quem ipſe nominat A, pro Ματθὰτ, τοῦ Λευΐ, τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἰαννὰ, legimus Μελχὶ, τοῦ Ματθὰτ, τοῦ Ἰαννὰ, τοῦ Λευΐ. Non ſequitur ergo Africanum omiſiſſe nomina Matthat et Levi.—Tertiò: In nullo Codice MS. nec in Verſione quacunque, omittuntur hæc duo nomina.

Conferendæ ergo ſunt variæ Lectiones, quas Codices MSS &c. nobis ſuppeditant in Luc. iii. 24,—31: quarumque brevem Syllogen hìc ob oculos ponam.

V. 24. Μελχὶ)—B.

Ματθὰτ, τοῦ Λευΐ, τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἰαννὰ) Μελχὶ, τοῦ Ματθὰτ, τοῦ Ἰαννὰ, τοῦ Λευΐ. 40. Bodleianorum unus et Codex quem Matthæi denominat A.

Λευΐ, τοῦ Μελχὶ) Μελχὶ, τοῦ Λευΐ. Damaſcenus de F. O. Lib. iv. 14.

Ματθὰτ) Ματθὰν in Codd. plur.—Matthiæ. Verc.—Mathei. Veron.—Mathi. Brix.—Matmat. Foroj.—Mathae in Cod. noſtro Lat. perantiquo notato A. 1, 6.—Matthatiæ, in Codice noſtro Lat. vetuſtiſſimo, Verſionis Antehieronymianæ notato A. 4, 15. Hoſce duos Codices notamus ita; A. 1, 6. Literâ Y. A. 4, 15. Literâ Z.

Ἰωσὴφ) Ἰωαννὰν in Cod. quem Matthæi notat. V.

V. 25. Ματταθίας)—Verc. Veron. Vers. Vulg. antiquâ apud Sabatier: et in Z. Ματθίου in quibuſdam.

Ἀμὼς)—Verc. Veron. Vers. Vulg. ant. apud Sabatier. Corb. S. Mart. Tur.—Annos in Cod. Lat. 2. apud Matthæi.

Ναοὺμ) Nauum Y. S. Germ. 2.—Anum. Corb.

Ἐσλὶ) Ἐσλὶμ L. 68, &c. Brix. Vers. Cop. Goth. Naz.—ἱσσαὶ 69. ἰλσὶ 34, 39.—Sedi. Vercell. Veron. Corb. et Z.

Ναγγαὶ) Ἀγγαὶ in multis.—Magge. Vers. Vulg. ant. apud Sabatier. S. Germ. 2.—Nange. Z.—Nance. Vercell.—Pro ναγγαὶ legit σαλμὼν Codex V. Matthæi.

V. 26. Μαὰθ)—Vers. Vulg. ant. apud Sabatier. Verc. Veron.—Manat. Foroj. Mathath. S. Germ. 2.

Ματταθίου) Ματθίου 69.—Mathiani. Corb.—Matthiæ. Z.—Mathath. Y.

In hoc multùm interpolatus eſt Codex 10 apud Matthæi: nam poſt Nagge legit Simeon, Maath, Judah, Matthias. Legit enim Codex ille ad hunc modum

Ναγγαὶ	Συμεὼν
Μαὰθ	Ἰούδα
Ματθίου	Σεμεεὶ
Ἰωσὴφ	Ἰούδα

Cum ergo nomen Semei habet idem nomen Ἰούδα ſupra et infra illud: veriſimile eſt, repetita eſſe nomina, et duo priora Συμεὼν et Ἰούδα, ex v. 30, hinc tranſpoſita eſſe. Quicquid id ſit, videmus in hoc Codice duo nomina interpolata, unum ante et alterum poſt Μαὰθ.—Et ne limitem excurrat, modumque excedat nominum numerus: in eodem Codice omittitur Serug. v. 35.

Poſt Ματταθίου additur nomen Jae in Codice Y.

Σεμεΐ) Λευΐ in Cod. apud Matthæi V.—Semeja. Vercell. Semein. Veron.

Ἰωσὴφ) Ἰωσὴχ. B, L, 1, 69. Vers. Cop. Arm. Naz.—Ωσὼχ. Naz.—Oſech. Z.—Joſeph Oſſe. Y.—Joſec. Vers. Vulg. ant. apud Sabatier. S. Germ. 1, 2. S. Mart. Turon. Veron.—Oſche. Corb.—Joſeth. Foroj.

Obſervatu dignum eſt, quod in Codice apud Matthæi, A, Joſeph v. 24, eſt in eâdem lineâ cum hoc nomine; ut et in Codice ejus Lat. Joſeph in v. 26, eſt in eâdem lineâ cum Joſeph in v. 30: unde in utroque Codice facile potuiſſet irrepere error ſcribæ ponentis Joſeph pro Joſech.

Ἰούδα) Ἰῶδα. B. L. 69. Ἰωαδά 1.—Idda Codex Lat. apud Matthæi, 2: et Joiade in uno ex noſtris Codicibus.

V. 27. Ἰωαννᾶ) Ἰωαννᾶν A. B. et multi. Ἰωαννὰν L. 1, 69. Ver. Copt. et multi Codices. Ἰωνὰν complures Codd.—Jonæ. Veron. Ἰαννὰν. Codex apud Matthæi A.

V. 30, 31. Ἐλιακεὶμ, Μελεᾶ, Μαϊνὰν)—Cod. Vindob. Lamb. 31. (Neſſelii 337). Deſunt quoque in Codice quodam apud Matthæi, ubi Codice in tribus columnis ſcripto, una linea deeſt hæc tria nomina complectens. Manifeſtum ergo eſt ſphalma in utroque Codice.

V. 31. Μελεᾶ)—Z.

Μαϊνὰν)—In Codice Alexandrino, 49, 51.

Talis eſt Collatio hujus partis genealogiæ: videamus nunc quænam concluſiones ex illâ colligendæ ſunt. Primò: Rejiciendum eſſe teſtimonium Codicis B, omittentis Μελχὶ: utpote contradicens Africano et omnibus Patribus, Codicibus et Verſionibus. Secundò: Nomina tria omiſſa fuiſſe in Vers. ant. Vulg. apud Sabatier, et in Verc. et Veron: ſcilicet v. 25, Ματταθίας et Ἀμὼς et v. 26, Μαὰθ.—Ex his autem, duo nempe Ματταθίας v. 25, et Μαὰθ v. 26, omiſſa fuiſſe in noſtro Codice Z: qui etiam legit v. 24, pro Ματθὰτ Mattathias.—Hinc ſubnaſcitur ſuſpicio quòd illud nomen Μαὰθ prorſus omittendum ſit, utpote interpolatum: et nomen quoque Ματταθίου in v. 26, licèt fatendum eſt, nomen in Codd MSS. omiſſum, eſſe id quod occurit in v. 25. Quoad nomina etiam Μελεᾶ et Μαϊνὰν, ambo videntur eſſe interpolata: quo fit ut omiſſis hiſce quatuor (ni mavis pro eorum alterutro omittere nomen Ἀμὼς) genealogia conſtat ex 72 generationibus.

Quas generationes ſic conſtituendas ex mente Irenæi putamus: 1. Jeſus,—2. Joſephus, (vel Maria, filia τοῦ Ἡλὶ),—3. Heli, qui fuit avus Chriſti,—4. Matthat,—5. Levi,—6. Melchi,—7. Janna,—8. Joſeph,—9. Mattathias,—10. Amos,—11. Naum,—12. Eſli,—13. Nagge,—14. Semei,—15. Joſeph,—16. Juda,—17. Joanna,—18. Rheſa,—19. Zorobabel,—20. Salathiel,—21. Neri,—22. Melchi,—23. Addi,—24. Coſam,—25. Elmodam,—26. Er,—27. Joſe,—28. Eliezer,—29. Jorim,—30. Matthat,—31. Levi,—32. Simeon,—33. Juda,—34. Joſeph,—35. Jonan,—36. Eliakim,—37. Matthata,—38. Nathan,—39. David,—40. Jeſſe,—41. Obed,—42. Booz,—43. Salmon,—44. Naaſſon,—45. Aminadab,—46. Aram,—47. Eſrom,—48. Phares,—49. Judah,—50. Jacob,—51. Iſaac,—52. Abraham,—53. Terah,—54. Nahor,—55. Serug,—56. Ragau,—57. Peleg,—58. Eber,—59. Sala,—60. Cainan,—61. Arphaxad,—62. Shem,—63. Noah,—64. Lamech,—65. Mathuſala,—66. Enoch,—67. Jared,—68. Mahalaleel,—69. Cainan,—70. Enos,

—71. Seth,—72. Adam. Et generationibus ita constitutis, et excluso nomine Abrahami, 51 erunt nomina inter Christum et Abrahamum, ut habent Africanus et Ambrosius.

Numerentur nunc 30 anni pro quavis generationum inter Christum et Davidem; et Salathiel natus erit anno 570, A. C. quod à vero non multùm abest. Et David natus erit, annis 1140, A. C. (qui natus erat, annis 1085, A. C. unde error est tantùm 55 annorum, aut vicesima pars ferè totius temporis, in tot generationibus): sed juxta textum receptum Lucæ, Salathiel natus erit annis 630, A. C. et David annis 1260, A. C: i. e. error erit annorum 175, sive sexta pars totius intervalli.

Sectio Tertia.

Quæ tractat de Familiâ Davidicâ, prout tradita est nobis in Libris Vet. Testamenti.

HISCE præmissis, munitur jam via nobis ad explicationem difficultatum quæ huic quæstioni hærere videntur: dispiciendum ergo restat, quonam artificio stemma gentis Davidicæ contexere possimus ope I. Par. iii. Usque ad Jechoniam omnia ibi et in Regum libris dilucidè traduntur; postea autem, errores quosdam irrepsisse in sacrum Codicem fas est suspicari, præsertim quum hæc reputamus. Primò: Quæ ibi traduntur, v. 19, repugnare aliis locis Scripturæ. Sic Pedaiah dicitur esse pater Zorobabelis, licèt Zorobabel habet Salathielem pro patre juxta Ezra iii. 8. v. 2. Neh. xii. 1. Haggai. i. 1, 12, 14. ii. 2, 23. I. Esd. v. 5. Vide etiam Jos. Ant. xi. 4. Secundò: Licèt scopus evidentissimus Auctoris sit, dilucide tradere seriem stirpis regiæ per Zorobabelem; tamen eos quorum meminit in tribus ultimis versibus 22, 23, 24, nequaquam connecti, ope versus 21^{mi} cum Zorobabele quem v. 19, memorat; adeo ut stemma genealogicum confici nequit à Jechoniâ deorsum. Ex. gratia, licèt memorat filios Rephaiæ juxta quosdam codices, de patre ejus prorsus silet. Tertiò: Plura nomina occurrere, in his versibus, qualia sunt Delaiah, Pelaiah, Rephaiah, Pedaiah vel Pheraiah, quæ magnam inter se similitudinem habent, quoad sonum et literas quibus scribuntur. Hæc autem similitudo magnam

movet ſuſpicionem erroris, quum confuſio inter talia vocabula vix evitari potuit. Quartò: Nec à difficultatibus quibusdam chronologicis immunis eſt ſententia Rabbinorum, qui ſtatuunt Salathielem filium Jechoniæ, eſſe patrem Pedaiæ et avum Zorobabelis.—Temporis enim rationes ita ſubducere poſſumus.—Jechonias, unâ cum reginâ, Jer. xxix. 2, captivus abducitur, et nulli ejus liberi memorantur; (imo liberi illi denegantur) anno 599, A. C.—Salathiel ergo naſci non potuit ante annum 598, A. C. Ponamus eum tunc temporis natum, genuiſſe Pedaiam, quum annos 20 habuiſſet; et ſimiliter Pedaiam 20 annos natum, genuiſſe Zorobabelem. Naſci ergo non potuit Zorobabel ante annum 558, A. C. et populo revertenti præfuit anno 536, A. C. i. e. quum 22 annos tantùm haberet: Sed conſtat ex I. Eſd. v. 5, eum habuiſſe filium Joachim qui populo ex captivitate reduci præfuit: quod eſt impoſſibile ſi natus tantùm 22 annos.—Præterea, duas tantùm generationes interceſſiſſe, facile patebit ſi conferamus ſtirpem ſacerdotalem cum regiâ. Sic Jechonias fuit coævus Seraiæ: hi autem fuere patres Salathielis et Joſedeci; ergo Salathiel erit coævus Joſedeci: Joſedec autem filium habuit Jeſhuam coævum Zorobabelis, qui ergo erit filius et non nepos Salathielis.—Et Hieronymus, Quæſt. Heb. in Lib. Paral. dum probare ſatagit Salathielem eundem fuiſſe cum Pedaiah, evidenter agnoſcit ſe habere Zorobabelem pro nepote Jechoniæ, ideoque duas tantùm generationes interceſſiſſe. Quintò: Errores manifeſtos deprehendi in his verſibus 18.—22. Sic quamvis enumerantur tantùm quinque filii Shemaiæ in v. 22, hi quinque tamen dicuntur eſſe ſex. Sextò: Imperfectam eſſe enumerationem liberorum Zorobabelis in I. Par. iii. 19, 20. Patet enim ex I. Eſd. v. 5, Zorobabeli fuiſſe filium nomine Joacim, cujus tamen nulla extat mentio, I. Par. iii. 19, 20: licèt nomen illi perſimile, nempe Jecamiah, invenitur I. Par. iii. 18.——Neque memorantur inter liberos ejus vel Abiud vel Rheſa; quamvis hujus Lucas, illius autem Matthæus, meminit. Septimò: Quòd ſi recurramus ad hypotheſin Hieronymi, ponentis eos qui memorantur, I. Par. iii. 18. eſſe liberos Jechoniæ, et Pedaiam unum ex iis eundem eſſe cum Salathiele; atque Zorobabelem eſſe Jechoniæ nepotem, et filium Salathielis ſeu Pedaiæ: objici poteſt, veriſimile non eſſe, eum qui Salathiel nominatus, v. 17, appellari alio nomine, v. 18.——Nec ſi ſtatuamus Pedaiam et Salathielem fratres fuiſſe, et Zorobabelem eſſe filium naturalem unius et legalem alterius, vi legis, Deut. xxv. 6, tolletur difficultas. Ponamus enim alterum ex his (ſit Pedaiah, ex gr.) orbum deceſſiſſe: et alterum ei ſemen excitâſſe; ex hoc matrimonio memorantur tanquam filii Pedaiæ, Zorobabel et Shimei, quum primogenitus tantùm in nomen mortui ſuccedebat juxta legem, et filius fuit legalis.

Posito ergo quòd Zorobabel sit primogenitus, Shimei non erit filius legalis Pedaiæ; ergo erit filius naturalis Pedaiæ: ergo Pedaiah non orbus decessit, contra hypothesin. Octavò: Non consentire Versiones in nomine patris Zorobabelis. Sic loco Pedaiæ, subrogant Arabs et Syrus Nedabiah: et Codices quidam Versionis LXX. legunt Salathiel, loco Pedaiæ.—Quod autem attinet ad eos, qui consentiunt in statuendo Pedaiam esse Zorobabelis patrem, constat hos diversimodè istud nomen legere. Sic Codex Hebræus MS. 1. apud Kennicott, tum v. 18, tum v. 19, legit Pheraiah loco Pedaiah: quod etiam faciunt Syrus et Arabs v. 18.—Hoc autem est observatu dignum: quia v. 21. occurrit nomen Rephaiah, quod per levissimam mutationem facillime convertitur in Pheraiam vel Pedaiam: et quòd non memorat cujusnam filius sit ille Rephaia. Quum vero versu 21, nomina tradit posterorum Hananiæ, qui fuit filius Zorobabelis; et nomina etiam Rephaiæ ejusque posterorum (si modo, cum Houbigantio, pro בני legimus בני): non videtur verisimilitudine carere si ponamus quod Rephaïa ille fuerit filius Zorobabelis. Inter eos qui operam navarunt in extruendâ urbe Hierosolymâ, memoratur, Neh. iii. 9, Rephaiah filius Hur qui dicitur esse Princeps vici Jerusalem. Hunc autem Hur eundem cum Zorobabele fortasse fuisse, non videbitur esse inanis conjectura; quum eum invenimus à LXX. nominatum Σοὺρ et in Codice MS. Kennicotti שור. Similiter inter eosdem urbis condendæ participes, Neh. iii. 12, memoratur Shallum filius Hallohesh (i. e. fortasse Meshullam, I. Par. iii. 19, filius eloquentis, diserti) nempe Zorobabelis, cujus facundia et doctrina celebrantur I. Esd. iii. iv. et Jos. Ant. xi. 4.—Agnoscendum tamen est Syrum interpretem aliter legisse hæc: "Neh. iii. 9. Et latus quod-"dam instauravit Jeremiah, filius Huri: Et v. 12, Sallum filius Hattusi."

Hisce autem positis, constat quidem eos quorum mentio fit v. 18. non esse filios Jechoniæ, ex observatione septimâ. Nec erunt filii Salathielis, ut patet ex observatione quartâ.—Restat ergo, ut sint filii Zorobabelis; et hanc hypothesin suadent observationes nostræ, tertia, sexta et octava, inter se collatæ. Nomen enim Pedaiah vel Pheraiah, eundem hominem innuere videtur qui v. 21, dicitur Rephaiah, et cujus mentio occurrit, Neh. iii. 9: et nomen Jecamiah, nil aliud sonat quam Joacim, cujus mentio fit tanquam ex Zorobabele nati I. Esd. v. 5. Ambo autem hæc nomina Pedaiah vel Pheraiah, et Jecamiah occurrunt I. Par. iii. 18. Consequens ergo est, versuum transpositionem esse factam: et talis permutationis multa occurrunt exempla.

Textus ergo I. Par. iii. 18—22, ad hunc modum concinnandus esse videtur.

V. 18. Et filii Salathielis; Zorobabel et Shimei. Et filii Zorobabelis; Meshullam, Hananiah, eorumque soror Shelomith.

19. Et Hashubah, et Ohel, et Berechiah, et Hasadiah, Jushab hesed.

20. Et Malchiram, et Rephaiah, et Shenazar, Jecamiah, Hoshama, et Nedabiah: sex.

21. Filii Hananiæ; Pelatiah, et Jesaiah.—Filii Rephaiæ; filius ejus Arnan, filius ejus Obadiah, filius ejus Shecaniah (legendo scilicet cum Houbigantio בנו pro בני).

22. Filii Shecaniæ; Shemaiah. Filii Shemaiæ; Hattush, et Igeal, et Bariah, et Neariah, et Shaphat; quinque.

Causa autem tot tantorumque errorum, nobis jam exponenda est, quæ talis fuisse videtur: per errorem scriba reposuit Pedaiah pro Rephaiah vel Pheraiah in v. 18, dum in v. 21, retinuit verum nomen Rephaiah. Hinc putârunt eos quorum nomina habentur, v. 18, minimè fuisse filios Zorobabelis: ideoque eos et proinde hunc versum integrum transposuerunt, eum præmittentes versui 19, ubi Zorobabelis fit mentio. Et quum ultima vox hujus versûs 18, nempe Nedabiah, sive Nebadias apud LXX. (nam numerum additum *sex* omiserunt, in hoc loco, sed illum addiderunt, v. 22.) continet ferè omnes literas vocum Bene Pedaiah; hanc ergo vocem, per errorem bis scriptam, mutârunt in Bene Pedaiah, atque ita putârunt se errorem nominis bis scripti correxisse. Atque hinc est, quòd Zorobabel dicitur esse filius Pedaiæ: nempe hominis cujus nomen in præcedenti versu occurrebat. Permutationum hujusmodi multa occurrunt exempla: sic in libro Job, inter xlii. 6, et xlii. 7, poni debent, monentibus Kennicott et Heath, quæ habentur, xl. 1—14.—Aliam notat transpositionem in Ex. xxx. 1—10: ut et in Job. xxxi. 38, 39, 40, quorum situs sequi debet Job. xxxi. 25. Similem vide transpositionem in I. Paral. ix. 2—17: ubi tota hæc clausula deprompta videtur ex Neh. xi. 2—19. Vide etiam quæ habet Kennicott in dissert. ejus circa corruptiones nominum propriorum.

Placet jam ſtemma genealogicum familiæ regiæ, ad hunc modum pertexere.

MATTHAEUS, C. I.	I. PARALIPOMENON. III.	LUCAS, C. III.
SALATHIEL. - - -	SALATHIEL. - - -	SALATHIEL.
ZOROBABEL. - - -	ZOROBABEL. - - -	ZOROBABEL.
1. Generatio omiſſa.	REPHAIAH. - - -	RHESA.
2. Generatio omiſſa.	ARNAN vel ONAN. -	JOANNA vel JONAN.
ABIUD. - - - -	OBADIAH. - - - -	JUDA.
ELIAKIM. - - - -	SHECANIAH. - - -	JOSEPH vel JOSECH.
3. Generatio omiſſa. -	SHEMAIAH. - - -	SEMEI.
	Nulla generatio reſpondens. - - - -	MATTATHIAS.
	Nulla generatio reſpondens. - - - - -	MAATH.
4. Generatio omiſſa. -	NEARIAH. - - - -	NAGGE.
AZOR, qui et - - - Ab hoc deſcendit Joſephus, cui Maria deſponſata.	AZRIKAM. ELIOENAI, qui et.	ESLI. Ab hoc deſcendit Maria.
	JOANAN vel JOANAM. -	NAUM vel ANUM.

Cum hoc ſtemmate ex lib. Paral. ſic concinnato, jam comparandæ ſunt genealogiæ Evangeliſtarum; quo melius conſtet de earum convenientiâ cum eâ, et proinde inter ſe mutuo. Res autem tota in his Propoſitionibus optimè erit digeſta.

PROPOSITIO PRIMA.

Salathiel apud Matthæum idem eſt ac Salathiel, apud I. Par. iii. 17.

NAM ambo à Davide deſcendunt, idque per eoſdem majores: ſimul vixerunt, ſcilicet tempore captivitatis, et eodem patre ſunt nati.

PROPOSITIO SECUNDA.

Salatbiel apud Lucam eſt idem cum Salatbiele, apud I. Par. iii. 17: et proinde idem ac Salatbiel apud Matthæum. Et proinde Maria, mater Jeſu, originem ducens à Salatbiele apud Lucam, genus ducit à Davide per Solomonem: quæ eſt res tanti momenti, ut cenſet Calvinus; "ſi Chriſtus non deſcendat per Solomonem, deſineret eſſe Chriſtus."

DE Veritate hujus Propoſitionis maxima fuit controverſia, tam inter veteres quam recentiores. Ambroſius, qui Africani hypotheſin amplectitur, ita de ſeipſo teſtatur, Tom. II. P. 609. "Non puto eundem eſſe hunc Zorobabelem aut Salathielem apud Lucam, qui apud Matthæum." Qui autem Africani ſententiam rejicientes, Matthæum volunt Joſephi genus, Lucam genus Mariæ deducere, in duas claſſes diſtrahuntur. Vel enim dicunt in Salathiele utramque lineam coaluiſſe, et eoſdem prorſus eſſe Salathielem et Zorobabelem apud utrumque: poſt Zorobabelem verò rurſus bivaricari vel decuſſari lineam utramque, et Matthæum Joſephi genus ex Abiud Zorobabelis filio, Lucam Mariæ ex Rhesâ, altero ejuſdem filio, texere. Altera ſententia eſt illorum, qui putant diverſos fuiſſe Salathieles &c. de quibus ſermo eſt; et Matthæum rectà deducere genus Joſephi ex Davide per Solomonem, Lucam Mariæ per Nathanem. De hiſce autem ſententiis ſtatuendum videtur, poſteriorem ferè nullius utilitatis ſed tutiorem fore, utpote minus difficultatibus laborantem: priorem verò, magis ſpinoſam, ſed tamen inſigni commodo gaudentem, quum directe deducit Chriſtum à Davide per Solomonem.

Quo melius autem de Propoſitionis ſecundæ veritate conſtat, hanc hypotheſin inſtituamus, nempe hoſce Salathieles eſſe eoſdem: et videamus quid inde ſequitur.—Primò: Zorobabel in I. Par. idem erit ac Zorobabel apud Lucam. Conveniunt enim nomine et tempore, et eundem patrem habent.—Secundò: Rephaiah in I. Par. idem erit ac Rheſa apud Lucam. Ubi notabilis occurrit nominum convenientia.—Tertiò: Arnan in I. Par. idem erit ac Joanna apud Lucam. Hic autem obſervandum eſt, quòd in Cod. MS. apud Kennicott, nomen primò ſcriptum fuit Onan, ſive אונן, ſcilicet Vau pro Reſh. Et Codices MSS. Lucæ multùm variant in ſcribendo hoc nomen, et quidam legunt Ἰωνὰν: inter quod et Onan parum diſſimilitudinis intercedit.—Quartò: Obadiah in I. Par. idem erit

eum Judâ apud Lucam. In hoc nomine autem invenitur Abiud ille, cujus Matthæus meminit i. 13, qui erit tertius à Zorobabele, unde ſtatuendum eſt illum hìc omiſiſſe duas generationes. Codices MSS. Lucæ hìc iterum variant in hoc nomine: quidam legunt 'Iωαδα, quod reſpondet nomini Hebræo Joiada vel etiam עדיה; et hoc differt ab עבדיה unicâ literâ.—Sic Obadiah, Neh. x. 5, unus eſt ex ſacerdotibus qui teſtamentum obſignârunt: idem verò videtur eſſe cum Iddo, Neh. xii. 4, qui reverſus eſt cum Zorobabele; vide Newt. Chronol. P. 361.—Quintò: Shecaniah in I. Par.; idem erit cum Joſeph vel Oſech: inter quod et Shecaniah, non multùm intercedit diſſimilitudinis.—Sextò: Shemaiah in I. Par. idem erit ac Semei apud Lucam. In hoc autem caſu, nomina perfecte conveniunt. Per ſex ergo generationes ſucceſſivas, in eâdem ſtirpe, nomina habemus vel perfecte convenientia, vel proxime ad ſe accedentia, utrinque eodem ſervato ordine.—Unde merito colligimus, hypotheſin noſtram recte fuiſſe inſtitutam, atque Salathielem apud Lucam, eundem fuiſſe cum Salathiele I. Par. iii.: præſertim quum conſideramus, quòd ut tempus inter Davidem et Chriſtum ferè bipartitum fuit per captivitatem, ita quoque numerus generationum inter eos, dividitur in duas partes ferè æquales in Salathiele.—Objici quidem poteſt, quòd poſt Semei apud Lucam, occurrunt duæ generationes, nempe Mattathias et Maath, quarum nullum eſt veſtigium apud I. Par. iii. Jam verò de iis diſputavimus, et oſtendimus, ſectione præcedenti, has eſſe commentitias et rejiciendas.

Statim poſt Shemaiah, Scriptor I. Par. iii. ſubjungit Neariah: in quo mihi videor inveniſſe illum, quem Lucas appellat iii. 25, Nagge.—Nomina certe non multùm diſcrepant; et LXX (quos Lucas ſequitur) ſæpe ſcribunt ע per γ. In hoc ipſo capite pro רעו ſcribitur 'Ραγαῦ. Teſtatur verò Ludovicus Cappellus, Crit. Sacræ Lib. ix. P. 248. "LXX permutant ע et γ Pſ. cxxix. 4: nam duplex "olim fuit ſonus τοῦ ע, quorum alter pene fuit idem cum ſono τοῦ γ. Indeque "eſt, quòd in linguâ Arabicâ duplex eſt Ain: quorum alterum punctatum ſuperne, effertur ut γ." Huic Neariæ, liber Par. tres liberos tribuit: in primo eorum Azrikam, detegimus illum quem Matthæus appellat Azor, dicitque eſſe filium τοῦ Eliakim. Notandum verò eſt, ſecundum quoſdam, Matthæum interpoſuiſſe Abner inter Eliakim et Azor; ut habet Cler. in Hammond Vol. I. P. 6: ſecundum alios verò interpoſuiſſe Abner inter Abiud et Eliakim; vide Druſium, Crit. Sac. in I. Matthæi. Utcunque hæc res ſe habet, in Eliakim fortaſſe inveniemus Shechaniam: et in Abner, vel Shemaiah vel Neariah.—Alter filius Neariæ fuit Elioenai, quem videtur Lucas appellare Eſli vel Eſlim; nec colligi

poteſt, diverſos eſſe, quòd eorum nomina Hebraicè et Græcè ſcripta non perfectè conveniunt: inde enim pari jure inferre liceret, Elioenai apud I. Par. et Eliſthenan apud LXX, eſſe diverſos, quamvis certiſſimum ſit hominis ejuſdem nomina fuiſſe, ſed diverſimode ſcripta, et eundem deſignare, nempe Neariæ filium.—Et quum Elioenai et Azrikam diverſi ſunt, idem dicendum eſt quoque de Eſli et Azor: unde familiam Salathielis in duas gentes jam divaricatam eſſe, quarum unam Matthæus, alteram Lucas tradit, ſtatuendum. Neutiquam ergo mirandum eſt, ſi nomina hinc inde ad Joſephum diſcrepant: quoniam de diverſis hominibus ſermo eſt. Lucas autem tribuit ſuo Eſli filium, cui nomen Naum vel Anum; et ſimiliter in I. Par. inter filios Elioenai recenſetur Joanan, vel ut aliquando ſcribitur, Joanam: nomina autem hæc non multùm abludunt.

Jam verò videndum eſt quomodo conſtabit ratio temporum, et num rationes chronologicæ ſinent hæc omnia ita ſe habere. Anno A. C. 445, Hieroſolymam rediit Nehemias: quo quidem tempore, tum Shemaiah filius Shecaniæ, tum Rephaiah qui illum quatuor generationibus anteceſſit, muros urbis extruebant. Neceſſe ergo eſt, ut Shemaiah ille ſit tunc temporis valde adoleſcens; ponamus eum eſſe viginti annos natum, et pro ſingulâ generatione æſtimentur tot anni, nempe 20: et Rephaiah erit centum annos natus, et proinde natus anno 545, A. C. et pater ejus Zorobabel anno circiter 570, A. C. et Salathiel, fortaſſe anno 590, vel 595, A. C. Unde non relinquitur locus pro ſuppoſititio illo Pedaiah, quum Jechonias nondum ſuſcepto Salâthiele, Matt. i. 12, captivus abductus fuit anno 599, A. C.—Shemaiah autem ille, fratrem habuit Hattuſh, filium Shechaniæ, qui memoratur, Ezra viii. 2, 3, et I. Eſd. viii. 29, tanquam cum Ezrâ Hieroſolymam revertens. Et quum Shemaiah plures ſuſcepit liberos, quorum penè ultimus fuit Neariah; ponamus ergo Neariam natum eſſe anno 420, A. C. cum Shemaiah ageret tunc 45 annos.—Similiter, ſtatuamus anno 40mo Neariæ ſive anno 380, A. C. natum fuiſſe Elioenai, filiorum Neariæ natu minimum. Quumque Elioenai plures ſuſcepit liberos, quorum Joanam ſive Naum fuit penè ultimus, non abs re erit ſi ponamus Naum genitum fuiſſe anno 340, A. C. ſive quadrageſimo anno Elioenai. Ultra autem Naum non progreditur liber I. Paralip. unde veriſimile eum non ſuſcepiſſe liberos quum huic libro finis impoſitus fuit. Ultimam autem manum huic libro impoſuit Simon, qui cognominatus eſt Juſtus: quique ſummi Pontificis munere functus eſt ab anno 292, A. C. ad annum 283, A. C.—Statuatur ergo Naum genuiſſe Amos, anno 290, A. C. ſive quando ipſe 50 annos agebat. Poſt Amos verò computentur 30 anni pro generatione unaquaque, vel 100 anni pro tribus generationibus: et res ita ſe habebit.

MATTHAEUS.	LUCAS.	Anno. A. Chr.
AZOR, natus ante annum 380, A. C. -	ELIOENAI, vel ESLI, natus	380.
Generatio omiſſa. - -	NAUM, - - natus	340.
Generatio omiſſa. - -	AMOS, - - - natus	290.
SADOC. - - - - - -	MATTATHIAS, - natus	260.
ACHIM. - - - - - -	JOSEPH, - - - natus	230.
ELIUD. - - - - - -	JANNA, - - - natus	200.
ELEAZAR. - - - - - -	MELCHI, - - - natus	165.
MATTHAN. - - - -	LEVI, - - - - natus	130.
JACOBUS. - - - - -	MATTHAT, - - natus	100.
JOSEPHUS, - - - - -	HELI, - - - - natus	65.
Cui deſponſata Maria.	MARIA, - - - nata Mater Jeſu.	25.

Reſtat jam ut inquiramus utrum probari poſſit eadem Propoſitio, nempe Salathielem apud Lucam, et Salathielem, I. Par. iii, eundem hominem fuiſſe, ſi aſcendamus ad Davidem: in quo pluribus difficultatibus confligendum eſt, quia anguſtior eſt noſtra cognitio, et intra arctiores limites conſtringitur, quo remotius à tempore captivitatis extenditur inveſtigatio; unde nihil ferè ſperandum eſt in hâc parte, niſi ut oſtendamus, objectionibus quæ hinc moveri poſſunt, nihil virium ineſſe.—Quum autem Matthæus ſtatuit Jechoniam eſſe patrem Salathielis; ſed Lucas ponit Neri eſſe ejuſdem Salathielis (ut jam demonſtravimus) patrem: hos inter ſe conciliamus per hanc hypotheſin; nempe quòd Neri fuit avus maternus Salathielis, et proinde ponitur pro patre ejus, ex more Hebræorum. Sic legimus Ezra. ii. 61. " Qui accepit uxorem de filiabus Barzillai Gileaditis, et vocatus " eſt nomine eorum." Inquirenda ergo reſtat veritas hujus hypotheſis.

Recepta autem fuit opinio apud Judæos, uxorem Jechoniæ et matrem Salathielis fuiſſe Suſannam: quæ quidem confirmatur ex Biblioth. Clement. Vatic. Tom. I. P. 490. ubi ſic ait " Exiſtimat Joachimum Suſannæ virum, eſſe regem quem " Nebuchadnezzar in carcerem detruſit, quo mortuo ab Evilmerodacho inde " dimiſſum. De Suſannâ autem procreatum fuiſſe Salathielem. Quia verò regiâ

" dignitate fulſerat, ejus in domo tanquam in Principis ædibus, populum ſe-
" niores judicabant." Suſannam verò in excelſo ſtatu collocatam fuiſſe, eamque ſolium ipſum attigiſſe et regiâ dignitate ornatam fuiſſe, haud vero abſimile videbitur; quum ad tribunal deſcendiſſe fertur comitantibus 50 ſervulis, (vide LXX viralem Verſionem Danielis, Romæ anno 1772 editam) quod regiam majeſtatem notat. Sic Abſalom et Adonijah, quum regnum affectârunt, II. Sam. xv. 1.—I. Reg. i. 5, parant 50 viros ſibi præcurrentes.—Eamque eſſe ex tribu Judâ, affirmatur à Daniele, v. 57.

Quærendum nunc eſt de Neri, ex quâ eam natam eſſe ponimus, num ulla ejus extent veſtigia in veteri Teſtamento. Nobis idem eſſe videtur cum Neria, cujus ſæpe meminit Jeremias xxxii. 12, 16.—xxxvi. 4, 8, 14, 32.—xliii. 3, 6.—xlv. 1. —li. 59: et qui fuit pater Baruchi et Seraiæ.—Baruchum certe ex familiâ illuſtriſſimâ ortum eſſe teſtatur Joſephus, Ant. x. 11. et vocat filium Neri. Idem quoque confirmatur ex hiſce argumentis.—Primò; titulo Principis inſignitus eſt frater ejus Seraias, Jer. li. 59, ubi quidam reddunt, Princeps legationis quæ vectigalia perſolvebat; alii, Princeps Prophetiæ.—Secundò; devictis Judæis, huic Barucho, additis Gedalia et Jeremia, demandata fuit rerum Judaicarum procuratio.—Tertiò: Verba Jeremiæ xlv. 5. " Quod ædificaveram, deſtruo (nempe
" domum Davidis, II. Sam. vii. 16.—I. Par. xvii. 25.) denique totam hanc terram.
" Et tu quæris tibi grandia? Ne quæras; nam adducturus ſum ſuper omnem
" carnem malum," plane innuunt, eum Davidis ſolium tam prope attigiſſe, ut maxima quæque, nempe regnum ipſum, ſibi affectare potuiſſet: quum jam afflicta foret ſtirps Solomonis, illique excidium immineret, ob denunciationem quòd Jechonias orbus deceſſurus fuit. Quænam ergo fuere grandia illa, à quibus ſperandis eum deterret Propheta, ſi non fuere thronus ipſe et regia dignitas? Præterea Judæi ipſi objiciunt, Jer. xliii. 3. quod Jeremiam incitavit ille, ut retineret eos à profectione in Ægyptum: unde veriſimile ſit, eum maluiſſe regiam poteſtatem ope Chaldæorum, in eos exercere; quam ut, illo derelicto, in Ægyptum proficiſcerentur.—Ex his autem infertur, Baruchum et proinde Neriam, ex Nathane filio Davidis ortum eſſe.

Contra hæc verò omnia, ſic diſputari poteſt:—Primò: Suſannæ patrem aſſignari Chelciam (eumque in vivis fuiſſe, quum in jus vocaretur) vel ut Syrus habet Elkanah; in noſtrâ autem hypotheſi patrem ejus fuiſſe Neriam. Reſpondetur verò: Athaliam, quæ fuit filia Achabi, tamen appellatam eſſe, II. Reg. viii.

26.—II. Paralip. xxii. 2. filiam Omri, nempe avi paterni: quidni ergo pari jure appellari potuit Suſanna filia Chelciæ, ſi modo Chelcias fuit pater Neriæ?—Secundò: Objicitur quòd huic Barucho qui fuit filius Neriæ, aſſignatur avus Maaſeias, qui eſt Neriæ pater, Bar. i. 1. Jer. xxxii. 12. li. 59: dum Lucas dicit Melchi eſſe patrem τοῦ Neri.—Sed reſpondetur: in hoc nomine Melchi fortè latere nomen illud, Chelcias vel Elkanah, qui fuit avus Suſannæ, ex noſtrâ hypotheſi. Inter proavos autem Baruchi certè recenſetur Chelcias; mos autem fuit Judæorum, ut ſcimus ex Luc. i. 61, nomina modò natis imponere ex nominibus proavorum aut cognatorum.—Nec omittendum eſt, quòd in quibuſdam MSS. Kennicotti, nomen illud ſcribitur מעשיה (non מחסיה) Jer. li. 59. xxxii. 12: cujus radix עשה, idem ſonat ac לאך, quæ poteſt eſſe radix nominis Melchi. De tali mutatione ita refert Simon, Hiſtoire Critique du Vieux Teſt. i. 3. "C'eſt ainſi que Rabbi Si-"meon fils de Tſemah, remarque, au commencement de ſes Commentaires ſur "Job, que dans l'Ecriture on met ſouvent un mot pour un autre, ſur tout quand "ils ſignifient la même choſe: et que c'eſt pour cette raiſon, que Tſahar fils de "Simeon eſt auſſi nommé Zarah, parce que ces deux mots ſignifient egalement "lumiere." Et iterum "Ce Rabbin (Aben Melec) apporte pluſieurs autres rai-"ſons de ces changemens des noms: et il ſuppoſe que dans ce tems là, on ſe "ſoucioit fort peu de mettre une lettre pour une autre, principalement quand "elles avoient le même ſon ou la même figure." Et iterum "R. Levi ben Gerſon "temoigne, que Jabetz ecrit par un Ain, eſt le même qu' Abetzan ecrit par un "Aleph, d'autant que ces deux lettres ſe prononcent preſque de la même ma-"niere."—Tertiò: Objicitur, quod Suſannæ hiſtoria non ſit canonica. Et in hunc finem obſervat Africanus in Epiſtolâ ad Origenem, quod Paronomaſiæ illæ v. 54, 55, 58, 59, locum habent ſolummodo in Græco ſermone; unde colligit hunc librum nunquam extitiſſe Hebraicè ſcriptum.—Attamen eadem Paronomaſia uſurpari potuiſſet, ſi Hebraicè ſcriptus foret liber, in uno caſu ſaltem: ex. gr. ponatur nomen arboris ſub quo delituere, eſſe בכא Morus, et Danielem adhibuiſſe vocem בקע, quod ſignificat findere. Dicit præterea, non eſſe veriſimile quòd ſeniores talem injuriam uxori Principis (quem ille Jehoiakim facit) et Jechoniæ matri, inferrent. Fractis verò et ad finem vergentibus Judæorum rebus, imminuta admodum fuit regalis potentia, et creverunt optimatium et plebis vires, Jer. xxxviii. 5.—Nec habendam eſſe Suſannam pro matre Jechoniæ, dilucide conſtat ex II. Reg. xxiv. 8. Cur autem hic liber non in Canonem receptus, nec pro authentico habitus, ratio optimè redditur ex rebus de quibus tractat: continet enim enarrationem criminum quæ patrârunt ſeniores et rectores populi.

De Majoribus autem Neriæ, quum nihil nobis traditum fuit, nihil certum ſtatui poteſt: unde ad conjecturas recurrendum eſt: quales ſunt hæ.—Maaſeias vel Melchi, pater Neriæ, fortaſſe is eſt qui regnante Joſia fuit urbis præfectus, II. Paral. xxxiv. 8: quem Syrus appellat ſcribam urbis, et Arabs, doctorem urbis.—Similiter, Simeon filius Judæ, Luc. iii. 30, is erit fortaſſe, qui dicitur Maaſeiah filius Adaiæ, II. Paral. xxiii. 1.—Iiſdem enim literis ferè ſcribuntur nomina Simeon et Maaſeiah, et differunt ſolummodo ſitu literarum: quod attinet autem ad hæc nomina Adaiah et Judah, eadem ferè eſt differentia, quam antea vidimus, Luc. iii. 26. inter nomina Obadiah et Juda.—De nominum corruptione in antiquis Codicibus non ſemel queritur Hieronymus, qui ſic ait in Ezek. xl. 7. "Omnia "propè verba Hebraica et nomina, quæ Græcâ et Latinâ tranſlatione ſunt poſita, "nimiâ vetuſtate corrupta, et ſcriptorum vitio depravata; et dum de inemen- "datis ſcribuntur inemendatiora, de verbis Hebraicis facta eſſe Sarmatica, imo "et nullius gentis, dum et Hebræa eſſe deſierint et aliena eſſe non cœperint."

Conceſsâ autem hâc hypotheſi, ſequitur familiam Nathanis humili et obſcuro loco delituiſſe, donec totâ ferè Solomonis gente, Athaliæ dolis peremptâ, Maaſeiah vel Simeon princeps hujus familiæ, perniciem ſibi ab eâdem metuens, ſimul miſericordiâ erga cognatum ſuum Joaſum motus, eam conſiliis Jehoiadæ adjutus è medio ſuſtulit, et Joaſum ad ſolium evexit, ut narratur, II. Par. xxiii. 1.—Ex eo tempore creverunt opes et viguit dignitas hujus familiæ, donec labente jam Solomonis gente, Jechonias ultimus ejus hæres Suſannam ſibi conjugio copulavit filiam Neriæ: quo fortaſſe reſpexit Auctor, Pſ. cxxxii. 17. "Lucernam (i. e. "Neri) conſtitui Chriſto meo."

Si vera ſit hæc hypotheſis, ita fortaſſe conſtituendæ erunt generationes: in quâ conſtitutione, omittuntur Melea et Mainan, ob rationes ſupra allatas.

1. SOLOMON. - -	1. NATHAN.
2. REHOBOAM. - -	2. MATTATHA.
3. ABIAH. - - -	3. ELIAKIM.
4. ASA. - - -	4. JONAN.
5. JEHOSAPHAT. - -	5. JOSEPH.
6. JEHORAM. - -	6. JUDAH vel ADAIAH.
7. AHAZIAH. - -	7. SIMEON vel MAASEIAH.
8. JOASH. - - -	8. LEVI.
9. AMAZIAH. - -	9. MATTHAT.
10. UZZIAH. - - -	10. JORIM.
11. JOTHAM. - - -	11. ELIEZER.
12. AHAZ. - - -	12. JOSE.
13. EZEKIAS. - -	13. ER.
14. MANASSES. - -	14. ELMODAM.
15. AMON. - - -	15. COSAM.
16. JOSIAS. - - -	16. ADDI.
17. JEHOIAKIM. - -	17. MELCHI vel MAASEIAS.
18. JEHOIACHIN vel JECHONIAS.	18. NERI.
	19. SUSANNA.

Sectio Quarta.

De majoribus Mariæ: et de propinquitate quâ inter ſe conjuncti fuere Maria et Joſephus: necnon de quibuſdam ſpuriis et apocryphis narrationibus, quæ circa eos, ad nos devenerunt.

DUABUS jam propoſitis ſententiis quæ per orbem Chriſtianum invaluerunt, nempe Africani hypotheſi, et eâ quæ recentioribus magis placuit et nunc ferè

apud omnes recepta eſt; inſtituti noſtri ratio exigit, ut quæramus de parentibus Mariæ, et de affinitate inter ipſam et Joſephum: Inde enim melius dijudicare poſſumus, utra hypotheſis potior ſit habenda.—Genus autem Mariæ apud Lucam recenſeri, juxta hypotheſin receptam, colligere mihi videor ex verbis Juſtini, in dialogo cum Tryphone, P. 295, (Edit. Jebb.) qui ita dicit, *ἥτις ἦν ὡς ἔφην ἀπὸ Δαβίδ.* Cui immediate ſubjungit: *Ἢ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν τὸν Ἀβραὰμ πατέρα καὶ τούτων τῶν κατηριθμημένων ἐξ ὧν κατάγει ἡ Μαρία τὸ γένος, καὶ γὰρ πατέρας τῶν γεννωμένων ταῖς θυγατράσιν αὐτῶν τέκνων, τοὺς τῶν θηλειῶν γεννήτορας ἐπιστάμεθα.*—Hinc liquet, Mariam genus ducere à Davide per eos qui enumerantur: et fortaſſe concludere licet, Juſtinum hìc innuere voluiſſe, Chriſtum eſſe revera filium *τοῦ Ἠλὶ*, quia mater ejus Maria, fuit *τοῦ Ἠλὶ* filia. Alio autem opere quod Juſtino tribuitur, (nempe Quæſtiones et Reſponſiones ad orthodoxos), eandem adhibet ſolutionem Juſtinus, quam Africanus primus propoſuit circa initium ſequentis ſeculi: et utramque genealogiam pro genealogiâ Joſephi habet. Hocce autem opus ſpurium eſſe, nec genuinum Juſtini fœtum jampridem viderunt eruditi: cujus tamen aut inſcius aut immemor, Dominus Williams, P. 126, opus citat tanquam indubitatum Juſtini opus.

Jampridem verò inter Chriſtianos viguit ſententia, quòd Maria orta fuit ex tribu Levi: hoc colligit Greg. Nazianzenus ex verbis Angeli eam annunciantis, et eam appellantis Elizabethæ cognatam, quam ex filiabus Aaron fuiſſe novimus.

. . . . *ἐκ Μαρίης δὲ*
Λευίδης. Μαριὰμ γὰρ ἀφ᾽ αἵματος ἦεν Ἀαρὼν
Μάρτυς δ᾽ Ἄγγελος ἄμμιν·

Omnia Evangelia ſpuria et apocrypha ſcripta loquuntur de Mariâ, tanquam ex tribu Levi ortâ: excepto Evangelio de Infantiâ Mariæ, ubi perhibetur eſſe ex ſtirpe regiâ Davidis orta. Obſervat Lardnerus, Vol. 2. P. 330, quòd tribus Juda et Levi aliquando inter ſe conſociari videntur, ubi de Meſſia agitur, ut Jerem. xxxiii. 17—24. Idem paſſim allegat loca ex teſtamentis XII Patriarcharum, in quibus aſſeritur, quòd ex tribu Juda et Levi oriturum fuit ſalutare Domini, aut exorietur Dominus Salvator Iſraelis. Idem liquet ex veteri narratione, apud Suidam in voce *Ἰησοῦς.*—Eadem ferè poſuiſſe Fauſtum Manichæum et Julianum, diſcimus ex Auguſtino et Cyrillo: quorum ille ita reſpondit, Lib. xxiii. contra Fauſtum objicientem, quod Maria patrem habuerit ſacerdotem nomine Joachim ex tribu Levi, "Hoc, quia canonicum non eſt, non me conſtringit: Sed etiam "ſi hoc crederem, ipſum pòtius Joachim dicerem aliquo modo ad David ſangui-"nem pertinuiſſe, et ex tribu Juda in tribum Levi fuiſſe adoptatum, vel ipſum

" vel ejus aliquem progenitorem, ut de ſtirpe Davidis aliquam conſanguinitatem " duceret." Cui ſubjungit, " Si mater illius Joachim de tribu Juda et genere " Davidis, nupſit in tribu Levi, non immerito et Joachim et Maria et Mariæ filius, " etiam ſic ex Davidis ſemine veraciter perhibentur." In alio libro, de quæſtionibus LXXXIII, eandem ſententiam de ortu Chriſti ex Davide, plenius tuetur hiſce verbis, Quæſtio LXI. " A Davide in duas familias, regiam et ſacerdotalem, " origo illa diſtributa eſt: quarum, regiam Matthæus, ſacerdotalem Lucas ſe- " cutus eſt, ut Dominus, rex et ſacerdos noſter cognationem duceret de ſtirpe " ſacerdotali et non eſſet tamen de tribu ſacerdotali ſive Leviticâ: ſed de tribu " Juda, ex quâ tribu nemo intendit altari. Oportebat enim, ut evacuaturus " ſacrificia, quæ ſecundum ordinem Aaron, in Levitico ſacerdotio fiebant, non " eſſet de tribu Levi, ne ad ipſam tribum pertinere videretur peccatorum mun- " datio." In libro autem II, de conſenſu Evangeliſtarum, idem propendere videtur in alteram ſententiam, et agnoviſſe aliqualem ſaltem conſanguinitatem inter tribum Levi et Mariam interceſſiſſe: hæc ſunt ejus verba, " Cum dicit Paulus, ex " ſemine Davidis eſſe Chriſtum, ipſam quoque Mariam de ſtirpe Davidis aliquam " conſanguinitatem duxiſſe, dubitare non debemus. Cujus fæminæ, quoniam " nec ſacerdotale genus tacetur, inſinuante Lucâ quòd cognata ejus Elizabetha " eſſet de filiabus Aaron, firmiſſimè tenendum eſt carnem Chriſti ex utroque " genere et regum et ſacerdotum propagatam."

Sed hæc ſententia, utut apud quoſdam recepta, à plurimis rejecta et pro falsâ habita fuit.—Sic Joſephum et Mariam ex eadem tribu, nempe Judæ, fuiſſe colligunt Chryſoſtomus Hom. II, in Matthæum, Cyrillus adverſus Julianum, Lib. VIII, et Iſidorus, Lib. I, Epiſt. 7: dum obſervant lege cautum fuiſſe, ut matrimonia ex eadem tribu exiſterent: et ne, quam quis vellet, ad conjugii contubernium ex quaque tribu aſſumeret: et quòd non ſolum de aliâ tribu, ſed ne de familiâ quidem alterâ fas erat conjugia copulari.—Similiter in expoſitione Evang. ſec. Lucam, Lib. III, P. 1315, Ambroſius hæc habet: " Censûs " tempore aſcendit Joſeph de domo et patriâ Davidis, ut profiteretur cum Mariâ. " Quæ profeſſionem defert ex eadem domo et patriâ, utique ejuſdem tribûs ſe " eſſe deſignat." His convenientia habet Tertullianus, tum Lib. III, adverſus Marcionem, tum adverſus Judæos. " Chriſtum intelligere debebis ex Davide " deputatum carnali genere, ob Mariæ Virginis cenſum."—Quòd autem Elizabetha dicitur eſſe Mariæ cognata, diverſas rationes aſſignant. Ambroſius audacter pronunciat, eam eſſe quoque ex tribu Juda, quoniam in civitate Judæ permanſit,

vi legis, Num. ii. 2. Caufam paulo aliter reddit Bafilius, Epift. ccxxxvi. P. 363; dum vult, Salathielem et Zorobabelem modo magis populari Judæis præfuiffe: et poftea tranflatum fuiffe ad tribum facerdotalem imperium, ex eo quòd tribus regia et facerdotalis inter fe permifcebantur. Altius verò rem totam repetunt in commentariis ad Lucam, Titus Boftrenfis et Athanafius, nempe ex hoc, quòd Aaron uxorem duxerit fororem Naaffonis, Exod. vi. 23: quo tempore volunt regiam ftirpem Judæ, ex quâ Maria fluxit, cum facerdotali ftemmate conjunctam fuiffe.

Expofitis hactenus fententiis circa tribum, unde nata eft Maria, proximo loco inquirendum eft de parentibus ejus; quos cognominatos fuiffe Joachim et Annam, omnes ferè fcriptores femper confenferunt. In hocce nomine autem Joachim, latere nomen illud Eli; Luc. iii. 23. five Eliakim; II. Paral. xxxvi. 4, vix dubitari poteft: unde magnopere confirmatur hypothefis recepta, quâ ftatuitur Lucam genus Mariæ defcribere.—Nec filentio prætereundum eft, quod in fcriptis Judæorum, reperitur מרים בת עלי Maria filia Eli, vide Lightfoot ad hunc locum: quod iterum adjuvat fententiam illam. Et licet non אלי fed עלי ibi fcriptum invenitur, nil tamen exinde argumento detrahitur, ob crebram permutationem literarum א et ע.—Pofito etiam quod Eli fit Mariæ pater, et avus maternus Chrifti; et tamen à Luca appellari revera patrem Chrifti, dum Chriftum appellat filium Jofephi, ut exiftimabatur, tantùm: confirmabitur expofitio noftra et habebimus Lucam fibi per omnia confentientem. Eadem enim ratione, quâ Neri dicitur pater Salathielis, cum tamen ejus fuit avus maternus: ita erit Eli avus maternus Chrifti, licèt dicatur effe pater ejus. E contra, ex admifsâ Africani hypothefi, Lucas fibi ipfi contradicet. Ponit enim Africanus Lucam tradentem legales patres: quum ergo Booz uxorem duxit Ruth viduam Mahlonis, Ruth iv. 10, et inde fufcepit filium Obed; hunc appellare debuit Lucas filium Mahlonis æquè ac in cafu τοῦ Ἰωσήφ, quod tamen ab illo neutiquam factum eft. Aut ergo Lucas fibi parum conftat, aut Africani fententia omnino rejicienda eft: utpote reddens unum Evangeliftam fibi parum conftantem, dum fpeciem præ fe fert, ambos conciliandi.

Reliquum eft jam ut difpiciamus de Anna, Mariæ Virginis matre: et hanc habuiffe pro patre Matthanem, inter omnes, quantum fcio, conftat; quifnam autem fit ille Matthan, ambigitur. Andreas Cretenfis vult, eam effe filiam Matthanis ex Solomone orti, (Matt. i. 15.) qui fuit Jofephi avus, et proinde fororem Jacobi: quod etiam facit Auctor Synaxarii, natali die Mariæ. Ex Hippolyto autem Nice-

phorus ponit eam esse ex patre sacerdotali, quod sequuntur Baronius et Torniellius. Affert Torniellius S. Germanum Hippolyto consentientem, qualem habet Nicephorus quod spectat ad Annam, ut fuerit ex patre sacerdotali, "γένους μὲν πέφυκα "ἱερατικοῦ, φυλῆς Ἀαρωνίτιδος." Sic Cotelerius ex Hippolyto Thebano, Tom. I. P. 281, "ἐμνηστεύσατο Ἄνναν τὴν θυγατέρα Ματθὰν τοῦ ἱερέως." Et in Codice nostro, fragmentum ejusdem Hippolyti exstat ad hunc modum: Ἦν τις ὀνόματι Ματθὰν, ἱερεὺς ἐπὶ βασιλείας Κλεοπάτρας, ὃς ἔσχεν τρεῖς θυγατέρας, &c. Similiter, apud Cotelerium refert Cosmas Vestiarius, "Maria θκος à materno genere originem ducebat à Matthane sa-"cerdote." Quum vero sacerdotum filiabus licitum fuit in quacunque tribu matrimonia contrahere, Levit. xxii. 12; inde facile constabit quo pacto Maria potuerit esse συγγενὴς τῆς Elisabet, quæ fuit ex tribu Levi; et tamen pater ejus Joachim vel Eli ortus ex tribu Juda.

Revertendum nunc est ad Joachim Annæ conjugem et Mariæ patrem: de cujus stirpe maxima quidem est discordia. Qui enim hypothesin Africani amplexi sunt, quum habuerunt Eli et Jacobum tanquam Josephi patres, in neutro eorum agnoscere potuerunt Joachimum Mariæ genitorem. Quum autem istâ premerentur objectione, scilicet quonam pacto ostenderent Mariam ex Davide ortam: excogitaverunt nomina apud scriptores sacros prorsus inaudita, Pantheris et Barpantheris, quos posuerunt esse avum et patrem Joachimi patris Mariæ.—De hoc Panthere duas hypotheses sibi prorsus contrarias comminiscebantur.—Quidam cognomen Pantheris tribuunt Jacobo Josephi patri: inter hos est Epiphanius, qui Hær. 78, ita scribit; "Ἰωσὴφ ἀδελφὸς παραγίνεται τοῦ Κλωπᾶ. ἦν δὲ υἱὸς τοῦ Ἰακὼβ ἐπίκλην δὲ "Πάνθηρ καλουμένου. ἀμφότεροι οὗτοι ἀπὸ τοῦ Πάνθηρος ἐπίκλην γεννῶνται."—Alteram hypothesin videre licet apud Damascenum, de F. O. Lib. IV. 15: qui vult Pantherem esse ex genere Nathanis, et fratrem τοῦ Μελχί. In Bibl. Clem. Vatic. Tom. I. P. 490, hæc hypothesis sic traditur: "Mariam esse filiam Joachimi, qui "fuit filius Pantheris; Panther autem fuit frater Melchi, filii Janni, duxitque "genus ex Nathane, et per mulieres fuit ex tribu Levi." In Codice Græco MS. Evangeliorum, qui asservatur in nostrâ Bibliothecâ cum Scholiis Chrysostomo adscriptis, ita occurrit: "Λευὶ ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ Ναθὰν ἐγέννησεν τὸν Μελχὶ καὶ τὸν Πάν-"θηρα. Πάνθηρ δὲ ἐγέννησε τὸν Βαρπάνθηρα. οὗτος δὲ τὸν Ἰωακείμ." Et ita ferè in aliis MSS. vide Band. Cat. Bibl. Laur. Medicææ, Tom. II. P. 256. Cum autem Editor Damasceni Le Quien, hæret incertus, unde hanc genealogiam deprompserit Damascenus: nobis quidem, illum hausisse cognitionem ejus ab Epiphanio, pro certo est. Quod perspeximus ex sequenti fragmento, quod occurrit in nostro Codice

MS, et quantum ſcimus, à nemine antehac editum fuit. Hoc autem, licèt ubique erroribus et mendis ſcatens et ſibi contradictorium, ad hunc modum deſcripſimus.

Τοῦ αὐτοῦ (nempe Epiphanii) ἐκ τοῦ περὶ προφητῶν λόγου· πῶς μετέχει ἡ ἁγία Μαρία ἡ θκος τῶν δύο φυλῶν, τῆς ἱερατικῆς καὶ βασιλικῆς.

Μαρία ἡ ἁγία παρθένος ἡ γεννήσασα τὸν χν καὶ ἐν παρθενίᾳ διαρκέσασα· ἥτις θυγάτηρ μὲν ἦν τοῦ Ἰωακείμ, μρς δὲ Ἄννης. Ἰωακείμ δὲ υἱός ἦν τῶν υἱῶν τοῦ βαρ τὸ ἐπίκλην Πανθηρος. ὅστις ἦν ἀδελφὸς τοῦ Μελχὶ, ὡς ἔχει παράδοσις. τοῦ υἱοῦ Λευῒ ἀπὸ τοῦ σπέρματος τοῦ Ναθὰν. τοῦ υἱοῦ Δαδ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐκ σπέρματος Ἰούδα. Μελχὶ δὲ υἱός Λευῒ ἀποθανόντος τοῦ Ματθὰν χήραν οὖσαν μητέρα τοῦ Ἰακώβ τοῦ συνεισελθόντος μετὰ τῆς ἰδίας μρς πρὸς Μελχὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ πρς τοῦ Ἰακώβ. ἔλαβε τὴν γυναῖκα τοῦ Ματθὰν τοῦ βαρα πανθήρος πρς τοῦ Ἰωακείμ· καὶ ἀνατραφεντος ἐν τῷ ὄικῳ Μελχὶ. Μελχὶ δὲ γεγέννηκοτος τὸν Ἡλὶ ἀπὸ τῆς γυναικὸς τῆς γενομένης δύο ἄνδρῶν Ματθὰν μὲν πρότερον, Μελχὶ δὲ ἔπειτα. ὡς εἶναι μίαν γυναῖκα δύο ἀνδρῶν γενομένην τοῦ τε Ματθὰν καὶ Μελχὶ. μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ Ματθὰν. καὶ αὐτὴν γεγέννηκεναι δύο υἱούς. τῷ μὲν Ματθὰν. τὸν Ἰακώβ. τῷ δὲ Μελχὶ τὸν Ἡλὶ. Καὶ ἦσαν οτε Ἰακώβ καὶ ὁ Ἡλὶ ὁμομήτριοι ἀδελφοὶ. πατέρων δὲ ἄλλων. τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡλὶ ἄπαιδὸς μετὰ τὸ γῆμαι. κατὰ νόμον ἠναγκάσθη ὁ Ἰακώβ. λαβᾶν τὴν γυναῖκά τοῦ ἀδελφοῦ εἰς τὸ στῆσαι σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. Καὶ οὕτως ἐγέννησεν ἐκ τῆς γυναικὸς τοῦ Ἡλὶ τοῦ ὁμομήτριου αὐτοῦ ἀδελφοῦ τὸν Ἰωσὴφ παῖδα. Καὶ οὕτως ἦν Ἰωσὴφ· γέννημα μὲν τοῦ Ἰακώβ κατὰ φύσιν. παῖς δὲ τοῦ Ἡλὶ κατὰ νόμους. Ἰωακεὶμ δὲ ὁ πηρ τῆς Μαρίας ἐπικληθεὶς βαρα πανθηρ. ἀδελφὸς τοῦ Μελχὶ. οἱ ἦσαν υἱοὶ τοῦ Ἡλὶ. συγγενεῖς τοῦ Ἰωακεὶμ· καθὼς ὁ νοῦς ἰχνηλατῶν ἐκ Ἑβραϊκων παραδόσεων ἐφίσταται τῇ ἀκολουθιᾳ. ὥστε εἶναι τὴν Μαρίαν θυγατέρα τοῦ Ἰωακεὶμ. καὶ βαρα. καὶ πανθηρ ἔγγονος τοῦ πανθηρος ἀδελφοῦ Μελχὶ υἱοῦ δὲ Λευῒ τοῦ λαβόντος τὴν τοῦ Ματθὰν γυναῖκά· καὶ γεννήσαντος τὸν παῖδα Ἡλὶ. οὗ ἡ γυνὴ δοθεῖσα τῷ Ἰακώβ ἐγέννησεν αὐτῷ τὸν Ἰωσὴφ. ὄντα μὲν τοῦ Ἰακώβ κατὰ φύσιν υἱὸν. εἰς ὄνομα δὲ τοῦ Ἡλὶ ἀναφέρομενον διὰ τὸν νόμον· ὥςε εἶναι τὴν Μαρίαν γενομένην τοῦ Ἰωσὴφ κατὰ τὰς δύο πατριαρχίας Ναθὰν δὲ καὶ Σολομῶντος ἐκ τῆς συγγένειας Δαδ. κατὰ μητέρα δὲ τοῦ Ἡλὶ· ἀνεψιου τοῦ αὐτοῦ πρς Ἰωακεὶμ ἐκ τῆς συγγένειας φυλῆς Σολομῶντος· ἀλλὰ κατὰ τὴν ἱερωσύνην συγγενής τῆς Ἐλισαβετ. κατὰ δὲ συνάφειαν φυλῆς Ἰούδα, &c.

Ex tali narratione conſequitur, ad Epiphanium deduci omnes illas fabellas de natalibus Joſephi et Mariæ; et earum unicum propoſitum eſſe, ut dilueret objectiones contra Africani ſolutionem allatas, et propinquitatem inter Joſephum et Mariam oſtenderet: atque eum nullo certo fundamento nixum in hâc conſti-

tuendâ, ſibi ipſi parum conſtare. Figmentorum verò vel ipſius ævo vel in ſeculo præcedenti confictorum, fundamenta eſſe ea quæ Judæi et Celſus tradidere de matre Jeſu; quorum hic, dicit, Ἡ δὲ Ἰησου μήτηρ τίκτουσα ἀπὸ τίνος στρατιώτου, Πανθήρα τοὔνομα: illi, Jeſum appellant filium Pandiræ. Teſte autem Orig. adv. Celſum, Judæi ταῦτα πάντα ἀνέπλασαν: et in Epiſtolâ Africani ad Ariſtidem, Niceph. Hiſt. Eccl. i. 2, altum eſt ſilentium de Panderâ, necnon de Mariæ genitoribus, nec alium habuit ſcopum quam ut Joſephi patrem oſtenderet; unde meritò colligimus rejiciendam eſſe et nullius pretii habendam omnem hanc hiſtoriolam. —Nec aliam ob cauſam inducti videntur fuiſſe quidam ex recentioribus, Voſſius et Grotius, ut hiſce narrationibus multum ponderis tribuerent; quam quòd inde ſperabant, ſe poſſe oſtendere, quanam cognatione inter ſe conjuncti fuere Joſephus et Maria: atque inde demonſtrare, Mariam quoque eſſe ex proſapiâ Davidis, utpote ejus agnatam.

Atque hìc forſitan non abs re erit, quædam referre de commentis Johannis Annii Viterbienſis, circa hanc ipſam quæſtionem: qui, renatis in Europâ literis, edere auſus eſt Breviarium ſub nomine Philonis ſuppoſititium, et commentario ab ipſo illuſtratum. De hoc Breviario, vide Fabricii Bibl. Græ. Tom. IV. P. 743: atque hoc opus Hebraicè protulit R. Azarias in Meor Enajim C. XXXII, ut et Vorſtius ad Chronicon R. David Ganz, P. 308—312. Eſt autem hujuſmodi, " Ortâ lite inter filios Davidis ex Berſabee, David edicto ſtatuit à junioribus inchoari. Ergo à Solomone minimo cœptum eſt, et à Nathane illi proximiore natu filio dicto Ahiaſar et Mathat: et poſteris ejus Ahiaſarim et Mathatim, i. e. ut omnes dicerentur et eſſent fratres Principis et donati tempore ad ſuccedendum. Obſervat quoque, quòd tribus Judæ ſola data fuit Solomoni, et cum Jeroboam X tribus obtinuit, ergo tribus Benjamin portio fuit poſterorum Nathanis; hoc decretum verò violâſſe Joſaphatum, quòd filiis Ahiaſaris penſiones et civitates donaverat in tribu Judæ, unde eos occidit Joramus. Infantes verò eorum, quos Joramus liberos ſed reditu vacuos in tribu Juda reliquerat, dicti ſunt fratres Ochoziæ: cum tamen Ochozias unicus ex Joramo et Solomone, ſuperſtes eſſet. Perempto autem Ochoziâ, omnem ſtirpem regiam (nempe Ahiaſarim) delere conata eſt Athalia: et feciſſet, ni ex iis ſalvatus fuiſſet natu minimus Eli, qui et Eliakim, quem ponit trinomium fuiſſe (nempe Simeon, Luc. III. 30, Joaſus, II. Reg. xi. 2, et Eli); cæteros autem reges binomines fuiſſe, (ſic Levi, Luc. iii. 29, eundem cum Amaziâ, II. Reg. xiv. 1.) et omnes à Nathane prognatos; lineâ Solomonis in Ochoziâ prorſus ſublatâ.

" Ponit similiter Neri, (Luc. iii. 27,) eundem cum Jechoniâ fuisse; illius autem
" filium fuisse Salathiel, qui Mesezebeel (I. Par. iii. et Neh. iii.) aliter appellatus est.
" Salathielis autem filium Zorobabel, eundem fuisse cum Berechia (Neh. iii. 4,)
" filio Mesezabeelis: atque hoc colligere videtur ex eo quòd utrique, tam Be-
" rechiæ quam Zorobabeli, filius fuit nomine Meshullam. Zorobabelem autem
" genuisse vult duos, Rhesa (Luc. iii. 27,) et Abiud (Matt. i. 13,): qui aliter
" nominati fuere Meshullam et Ananias (I. Par. iii. Neh. iii). Lucam autem
" lineam Rhesæ tradere vult: atque istos quorum meminit binomines plerumque
" fuisse. Sic autem eorum nomina tradit. Joanna, Judas, Joseph, Semei qui
" et Abner, Mattathias qui et Helith, Maat qui et Asar, Nagge qui et Artaxat,
" Helli qui et Agai, Naum qui et Massoth, Amos qui et Scirach, Mathathias
" qui et Syloa, Joseph vel Jose qui et Arses, (quem vult à Ptolemæo honoratum et
" Judææ ducem creatum, uti Josephus memorat Ant. xii. 4) Jane vel Janeus qui
" et Hyrcanus. Hunc autem honorificè à Ptolemæo susceptum fuisse memorat:
" sed fratris in eum motam seditionem, magnæ calamitatis Judæis causam exti-
" tisse. Melchi. Levi. Matthat. Heli, qui et Joachim et Mariæ pater.

Omnium autem horum commentorum fundamenta ponuntur hæc.—Primò: vult Nathanem, memoratum I. Reg. iv. 5, fuisse Davidis filium (licèt vero propius est, si ponamus eum fuisse Nathanem cujus mentio fit, I. Par. ii. 36: et fortasse non diversum à Nathane Prophetâ, vide quoque I. Par. xi. 40): illius autem filium fuisse Ahiasar, licèt de hoc tacetur; et nomen Ahiasar denotare fratrem regis.—Secundò: Semen regium ab Athaliâ sublatum, II. Par. xxii. 10, fuisse fratres Ochoziæ, et tamen non filios Jorami, II. Par. xxii. 1; ergo esse tantùm agnatos Ochoziæ, nempe ex alterâ stirpe: potuere verò esse filii Ochoziæ.—Tertiâ: Meshezabeel eundem esse cum Salathiele. Hìc obiter monendum duximus, nomina quæ Neh. x. 14.—20, occurrunt, occurrere quoque eodem ferè servato ordine, Neh. vii. 8.—33, Ezra. ii. 3.—30, I. Esd. v. 9.—21; unde nobis videretur, nil aliud esse quàm nomina familiarum vel δήμων, in quas tribus distributæ sunt: nomina autem Neh. x. 21, à Meshullam incipientia, usque ad Malluch, v. 27, esse nomina eorum, qui hisce familiis præiverunt. Hoc pacto Meshullam erit præfectus familiæ Parosh sive Pharez, unde natus fuit Zorobabel: Mesezabeel autem, erit præfectus familiæ Elam, et pertinebit ad stirpem Zerah, Neh. xi. 24, qui fuit alter filius Judæ (Matt. i. 3). Et proinde Meshezabeel erit à Salathiele diversus, qui fuit ex stirpe Pharez. Hoc etiam loco, ope ejusdem I. lib. Esd. nobis corrigere licet Hebræum textum libri Ezræ, x. 40, legendo pro

" Machnadebai, Shaſhai, Sharai :" hæc verba partim deſumpta ex I. Eſd. ix. 34; " ex filiis Ozoræ, ſex principes, ſcilicet Seſis, &c."—Familiam enim fuiſſe nomine Azzur vel Azuran, patet ex Neh. x. 17, I. Eſd. v. 15, quæ familia dicitur Ozora, I. Eſd. ix. 34. Nomina verò in Ezra x. 34.—40, ſunt plerumque ſimilia nominibus in I. Eſd. ix. 34: uſque ad Nathaniam, quem Ezra vocat Nathan et Adaiah. Unde pro מכנדבי, ſcribendum videtur, מבני עזור i. e. ex filiis Azzur. Quidam Codd. legunt מבנדבי, et Syrus interpres habet Mechizab: et utraque lectio proximè accedit ad emendationem textûs hìc propoſitam. Omiſſa ergo eſt hæc familia Azzur in Ezra ii. et Neh. vii: quæ tamen habetur, Neh. x. 17.—Atque hinc elucebit inſignis uſus, quem nobis præſtare aliquando poteſt, etiam apocryphus liber, in corrigendis mendis quæ in textum Hebræum libri canonici irrepſerint.—Quartò: Unicus ſcopus hujus ſcriptoris videtur fuiſſe, ut conciliaret utrumque Evangeliſtam in eâ parte quæ captivitatem antecedit: nec hoc aſſecutus eſt. Ad hypotheſin enim recurrit, ex omnibus minimè veriſimilem; nempe reges binomines fuiſſe, et Matthæum unum, Lucam alterum nomen ejuſdem hominis perpetuo tradere: quum tamen in parte ante Davidem perpetuus eſt eorum conſenſus, in nominibus quæ tradunt. Nec juxta eum deſcendit Chriſtus ex Davide per Solomonem (quod tamen perneceſſarium videtur): quippe ex ejus mente defecit ſtirps Solomonis in Ochoziâ.—Et fortaſſe talibus fabellis et ineptiis (quas omnes eruditi jamdudum repudiârunt) haud immorandum fuit: ni inter quoſdam olim recepta fuiſſent hæc commenta Annii, ut videre eſt in Bibliis Anglicanis Parkeri, Lond. 1572: ut et apud M. Prideaux et alios.

Quò melius autem judicium ferre poſſumus de ſtirpe Joachimi, res tota altiùs repetenda videtur: et diſpiciendum eſt de iis, qui Matt. xiii. 55, Mar. vi. 3, vocantur fratres Jeſu; quorumque nomina ſunt Jacobus, Joſes, Simon, et Judas. Pro variis opinionibus de eorum affinitate cum Servatore, quæ potuit eſſe vel ex parte Joſephi vel Mariæ, duplex hypotheſis propoſita fuit. Non enim eſſe filios Joſephi et Mariæ, jamdudum colligebat Hilarius Pictavienſis: ex verbis Domini ad matrem et Johannem, Joh. xix. 26, 27. In primâ hypotheſi ponitur, eos fuiſſe filios Joſephi ex priori matrimonio ſuſceptos. Sic Orig. in Matt. P. 123; " Fratres autem " Jeſu filios eſſe Joſephi ex priori conjuge, quam ipſe ante Mariam duxerat, " affirmant nonnulli: ad id adducti traditione Evangelii, quod ſecundum Petrum " inſcribitur, vel libri Jacobi." Et Joſephum ex prioribus nuptiis liberos ſuſcepiſſe tradunt Epiph. Hær. 78, 4, 7, Theophylactus in Matt. aliique. Vide Coteler. Tom. I. P. 283.—Hanc autem ſententiam acerrime oppugnat Hieronymus,

nimio cœlibatûs ſtudio abreptus: et ſecundam hypotheſin proponit, quæ eſt hujuſmodi. "'Nos per fratres Domini, non intelligimus filios Joſephi, ſed con-" ſobrinos Salvatoris, Mariæ liberos materteræ Domini: quæ dicitur eſſe mater " Jacobi minoris et Joſis." Op. T. IV. P. 33. Vide etiam librum ejus de Viris illuſtribus. Et adverſus Helvidium, T. IV. P. II. P. 137, 138, eandem ſententiam ita tuetur. " Nulli dubium eſt duos fuiſſe Apoſtolos, Jacobi nomine inſig-" nitos, nempe Zebedæi et Alphæi filios. Iſtum Jacobum minorem, quem Mariæ " filium, nec tamen matris Domini, ſcriptura commemorat, Apoſtolum vis eſſe, " an non? Si ſit Apoſtolus, erit Alphæi filius. Si non ſed tertius, neſcio quis, " Jacobus, quomodo frater Domini putandus eſt? Reſtat concluſio, ut Maria " iſta, quæ Jacobi minoris ſcribitur mater, fuerit uxor Alphæi et ſoror Mariæ " matris Domini: quam Mariam Cleopæ appellat Johannes xix. 25."—Jacobum Alphæi non eſſe diverſum ab eo qui dictus eſt Juſtus, et qui fuit Domini frater, et qui primus rexit Eccl. Hieroſolymitanam: affirmat quoque Baronius hiſce verbis: " Qui diſtinguunt Jacobum juſtum et Domini fratrem à Jacobo Alphæi, tertium " Jacobum extra numerum duodenarium Apoſtolorum nimis imprudenter con-" ſtituunt. Sed ſatis ad ejus ſententiæ confutationem eſſe videtur, ſi unde eſt " deducta, origo repetatur. Ex rejectis enim illis recognitionum libris eſt pro-" pagata." Et licèt, referente Hegeſippo apud Euſ. Hiſ. Eccl. Lib. II. 32, " multi " vocabantur nomine Jacobi," agnoſcit duos tantùm Jacobos Clemens Alexan-drinus.

De Cleopâ autem ipſo diverſæ fuerunt ſententiæ; quidam ſtatuunt eum fuiſſe Joſephi fratrem; ſic Euſ. Hiſ. Eccl. III. 11. " Τὸν γὰρ οὖν Κλωπᾶν ἀδελφὸν " τοῦ Ἰωσὴφ ὑπάρχειν Ἡγήσιππος ἱστορεῖ." Ut et Epiph. Hær. 78.—Alii è contra cen-ſent eum eſſe Joachimi fratrem. Vide Coteler. Pat. Apoſt. Tom. I. P. 281, ubi refert ex Hipp. Thebano: " Κλωπᾶς καὶ ὁ δίκαιος Ἰωακεὶμ ἀδελφοὶ ὑπῆρχον γνήσιοι. τοῦ " Κλωπᾶ ἀτέκνου τελευτήσαντος, ὁ Ἰωακεὶμ ἐκ τῆς ἀδελφοῦ γυναικὸς ἐγέννησε τὴν Μαρίαν," nempe Mariam Cleopæ. Eadem habet Chryſ. in Joh. xix. 25.—In eâdem ſententiâ referente Calmet, eſt Toynard.—Quidam iterum volunt Cleopam et Alphæum, eundem hominem fuiſſe; alii, ut Grotius et Arabs interpres, per ἡ τοῦ Κλωπᾶ, intelligunt filiam (non uxorem) Cleopæ. Calmet. Comm. in Joh. xix. 25. " Les " anciens conviennent preſque tous, que Cleopas etoit pere de Marie de Cleopas. " D'autres croyent, que Cleopas etoit l'epoux de Marie ſœur de la Vierge, et " pere de St. Jacques le mineur. Et je crois, que c'eſt l'opinion la plus vraiſem-" blable." Liquet autem, ſi tale ſtemma genealogicum concinnetur, haſce di-

versas sententias, quæ inter se pugnare videntur, inter se conciliari posse; ad hunc modum:

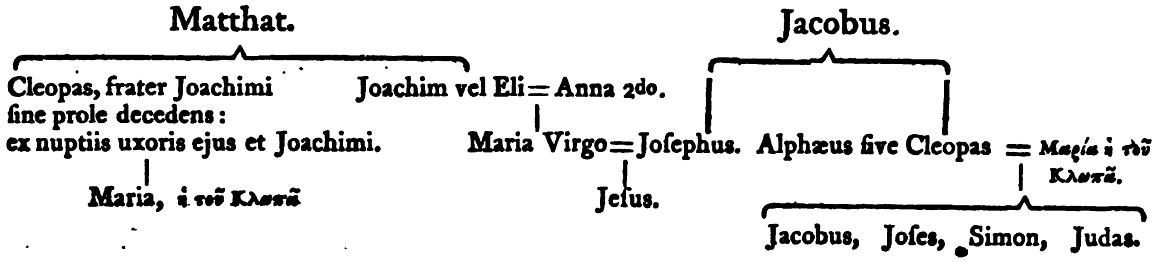

Atque hoc efficimus per hanc hypothesin: duos fuisse qui nuncupabantur nomine Cleopæ, quorum unus Joachimi, alter verò Josephi frater: quorumque hic, Mariæ conjux; ille verò, ejusdem Mariæ legalis pater. Hinc patebit, optimo jure Jacobum et alios vocari fratres Jesu: utpote illi duplici necessitudinis gradu conjunctos, ex parte tum matris, tum putativi patris. Et evitatur illa necessitas, tribuendi hos quatuor tanquam filios Josepho; quod nonnullis premitur difficultatibus. Si enim vera sit, non possunt esse filii Mariæ τοῦ Κλωπᾶ; tunc enim Josephus conjux foret duarum sororum, contra legem, Lev. xviii. 18.—Præterea Cleopas sive Alphæus, (si fidem habemus Grotio, et Lucæ Brugensi ad Luc. xxiv. 18) idem videtur cum Κλωπᾶ, Joh. xix. 25: ergo erat in vivis, quum Christus passus est, unde fieri non posset, ut Jacobus &c. nati essent ex uxoris suæ conjugio cum Josepho.—Testatur etiam Hegesippus, apud Eus. Ecc. Hist. III. 19, 20, temporibus Domitiani superstites fuisse nepotes Judæ illius, qui frater Christi vocabatur, et qui fuit frater Jacobi: et Lib. III. 32. refert; "Simeonem Cleopæ filium, "nempe ejus qui erat patruus Domini, Trajano regnante, et Attico consulari Syriam administrante, cruci suffixum, virum 120 annos natum." Natus ergo fuit ante Christum, quum Trajanus decessit A. D. 117.—Si ergo Josephus unquam in uxorem duxit Mariam τοῦ Κλωπᾶ, hoc contigisse antequam Maria illi desponsata fuisset, statuendum; et quoniam ambæ sorores in vivis erant, tempore passionis, Joh. xix. 25, eodem tempore conjux ambarum foret contra legem.

Quæ nobis sub initio propositum fuit investigare, tandem absolvimus: et quæ tradiderunt Evangelistæ de genealogiâ, in concordiam redigere, simulque demonstrare, Christum ex Davidis prosapiâ per Solomonem descendisse, conati sumus.—In hâc quæstione, nullam rationem habuimus de iis quæ in Evangeliis traduntur, nec assumpsimus alterutrius expositionem genealogiæ esse veram, et alterius narra-

tionem ad hujus normam esse corrigendam: sed primò, de numero generationum quæstionem instituimus. Postea ope librorum Vet. Test. et subsidiis quæ subministrant ars critica, et plenior cognitio Codd. MSS. instructi, tabulam genealogicam sive stemma concinnavimus familiæ Davidicæ: quam cernere licet P. 33. Cum hoc stemmate comparavimus genealogias quas Evangelistæ suppeditant; et ex comparatione liquet, utramque convenire cum eodem tertio, nempe cum stemmate à nobismet concinnato. Unde facile sequitur, narrationes Evangelistarum inter se convenire.—Contra hoc argumentum objici nequit, nos assumere illud quod probandum fuit, nempe alterutrum eorum esse veracem; nil enim de hac parte pronunciamus: sed veraces ambos esse colligimus ex eorum convenientiâ cum eodem medio, et hoc medium ope librorum canonicorum V. T. assequimur. Et proinde nihil assumitur.—Et quamvis pro veriori habemus sententiam recentiorum, quæ ponit Lucam tradentem Mariæ genus; hoc tamen assumendum esse pro demonstrato minimè duximus: nec huic fundamento omnino, nituntur conclusiones illæ, ad quas deducimur in sectione secundâ et tertiâ, et quæ locum in hypothesi Africani obtinere possent. Nituntur enim illa quæ ibi probavimus, solummodo fide Codd. MSS. et authoritate librorum Vet. Testamenti, et ad nullam hypothesin restricta sunt: licèt melius quidem conspirant cum hypothesi recentiorum, quam cum illâ, quæ Africano placuit.—Quum itaque ita progrediendo, scopum nostrum assecuti sumus, tum demum Mariæ genus in sectione quartâ aggredimur; eaque argumenta attulimus, unde stabiliri nobis videtur hypothesis quæ nuperis scriptoribus maximè arrisit, nempe Mariæ genus apud Lucam tradi, quæque à nobis pro certissimè verâ habetur: et hanc partem in clariori luce, quam unquam antea, à nobis positam esse speramus. Et dum huic negotio operam et curam impendimus, simul ea argumenta adduximus, unde everti possunt commenta tum Johannis Annii (quibus jampridem nullam fidem adhibendam esse viderunt eruditi): tum etiam fabellæ illæ de Panthere &c. quas minimè spernendas esse judicârunt Grotius et Vossius. Ostendimus enim de hac re duplicem narrationem nobis traditam fuisse, atque utramque ad Epiphanium deduci; unde, cum hæ narrationes sibi prorsus adversantur, facile constat Epiphanium sibi contradicere, atque inde nullam illi fidem adhibendam esse.

F I N I S.

Tab. I.

ΙΟΥΝΑΙΓΕΝΕΑ
ΑΒΡΑΑΜ ΕΩCΔΑΔ ΓΕ.
ΔΕΚΑΤΕCCΑΡΕC·
ΚΑΙΑΠΟΔΑΔ ΕΩCΤΗCΜ
ΚΕCΙΑCΒΑΒΥΛΩΝΟCΓΕ
ΑΙΔΕΚΑΤΕCCΑΡΕC·
ΚΑΙΑΠΟΤΗCΜΕΤΟΙΚΕCΙΑ
ΒΑΒΥΛΩΝΟC ΕΩCΤΟΥΧ
ΓΕΝΕΑΙΔΕΚΑΤΕCCΑΡΕC
ΤΟΥΔΕΙΥΧΥΗΓΕΝΕCΙCΟΥ
ΤΩCΗΝ· ΜΝΗCΤΕΥΘΕΙ
CΗCΤΗCΜΗΤΡΟCΑΥΤΟ
ΜΑΡΙΑCΤΩΙΩCΗΦΠΡΙΝ
CΥΝΕΛΘΕΙΝΑΥΤΟΥCΕΥ
ΡΕΘΗΕΝΓΑCΤΡΙΕΧΟΥCΑ
ΕΚΠΝCΑΓΙΟΥ·
ΙΩCΗΦΔΕΟΑΝΗΡΑΥΤΗC
ΔΙΚΑΙΟCΩΝ ΚΑΙΜΗΘΕΛ
ΑΥΤΗΝΔΕΙΓΜΑΤΕΙCΑΙ
ΕΒΟΥΛΗΘΗΛΑΘΡΑΑΠΟΛΥ
CΑΙΑΥΤΗΝ·

V. 17. ....ι οὖν αἱ γενεα.......
'Αβραὰμ ἕως Δαδ, γε.....
δεκατέσσαρες·
Καὶ ἀπὸ Δαδ ἕως τῆς μ....
κεσίας Βαβυλῶνος, γε....
αἱ δεκατέσσαρες·
Καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσία....
Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χ....
γενεαὶ δεκατέσσαρες.
V. 18. Τοῦ δὲ 'Ιυ Χυ ἡ γένεσις ὅυ
τως ἦν. μνηστευθεί
σης τῆς μητρὸς αὐτο..
Μαρίας τῷ 'Ιωσὴφ, πρὶν
συνελθεῖν αὐτοὺς, εὑ
ρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα
ἐκ πνς ἁγίου·
V. 19. 'Ιωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,
δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλ.....
αὐτὴν δειγματεῖσαι,
ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦ
σαι αὐτήν·

VARIÆ LECTIONES.

V. 17. μετοίκεσιας) μετοικησίας. L. *bis.*
V. 18. Γέννησις) Γένεσις. B. C. X. 1. Eusebius. Maximus.
'Ιησοῦ).—Versio Latina. Irenæus. Sed Χριστοῦ·'Ιησοῦ.. B.
γὰρ) — B. X. 1. Versio Latina. Syra. Copta. Epiphanius.
V. 19. παραδειγματίσαι.) δειγματίσαι. B. X. 1. Vers. Lat. Euseb. Origen.

V. 20. ...... δὲ αὐτοῦ ἐνθυμ
..... τος· ἰδοὺ ἄγγελος
.... ατ' ὄναρ ἐφάνη αὐ
... ῷ, λέγων, Ἰωσὴφ υἱὸς
.. αδ, μὴ φοβηθῇς παρα
. αβεῖν Μαριὰμ τὴν γυ
ναῖκά σου. τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ
γεννηθὲν ἐκ πνς ἐστι.
V. 21. ἁγίου. τέξετε δὲ υἱὸν,
καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐ
.. οῦ Ἰν· αὐτὸς γὰρ σώσει
τὸν λαὸν αὐτῦ ἀπὸ τῶ ..
.. μαρτιῶν αὐτῶν
V. 22. οὗτο δὲ ὅλον γέγονεν,
ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
.. πὸ Κυ διὰ τῦ προφὴ
.. ου λέγοντος·
V. 23. δοὺ ἡ παρθένος ἐν γα
στρὶ ἕξει, ϗ τέξεται υἱὸ.
καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνο
μα αὐτῦ Ἐμμανουήλ.

VARIÆ LECTIONES.

V. 20. Μαρίαμ) Μαρίαν. B. ἐστιν ἁγίου) ἁγίου ἐστιν. D.
V. 22. διὰ) + Ἡσαΐου. D. Vers. Arm.
λέγοντος) — Vers. Syr. Arab. Arm.
τοῦ *prius*) — B. C. D. X. 1. 33.
V. 23. ἕξει) ἕξη. L.
καλέσουσιν) καλέσεις D.

ΔΕΑΥΤΟΥΕΝΘΥΜ
ΤΟϹ· ΪΔΟΥΑΓΓΕΛΟϹ
ΑΤΟΝΑΡ ΕΦΑΝΗΑΥ
ΩΛΕΓΩΝ ΪΩϹΗΦΥΙΟϹ
ΔΑ ΜΗΦΟΒΗΘΗϹΠΑΡΑ
ΛΑΒΕΙΝΜΑΡΙΑΜ ΤΗΝΓΥ
ΝΑΙΚΑϹΟΥ ΤΟΓΑΡΕΝΑΥΤΗ
ΓΕΝΝΗΘΕΝΕΚΠΝϹ ΕϹΤΙ
ΑΓΙΟΥ ΤΕΞΕΤΕΔΕΥΙΟΝ·
ΚΑΙΚΑΛΕϹΕΙϹΤΟΟΝΟΜΑΑΥ
ΟΥΙΝ· ΑΥΤΟϹΓΑΡϹΩϹΕΙ
ΤΟΝΛΑΟΝΑΥΤΟΥΑΠΟΤΩ
ΜΑΡΤΙΩΝΑΥΤΩΝ
ΟΥΤΟΔΕΟΛΟΝΓΕΓΟΝΕΝ
ΙΝΑΠΛΗΡΩΘΗΤΟΡΗΘΕΝ
ΠΟΚΥΔΙΑΤΟΥΠΡΟΦΗ
·ΟΥΛΕΓΟΝΤΟϹ·
ΔΟΥΗΠΑΡΘΕΝΟϹΕΝΓΑ
ϹΤΡΙΕΞΕΙΚΑΙΤΕΞΕΤΑΙΥΙΟ̄
ΚΑΙΚΑΛΕϹΟΥϹΙΝΤΟΟΝΟ
ΜΑΑΥΤΟΥΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Tab. III.

ΟΕϹΤΙΝΜΕΘΕΡΜ
ΟΜΕΝΟΝΜΕΘΗΜΩ
ΕΓΕΡΘΕΙϹΔΕΪΩϹΗΦ
ΤΟΥΥΠΝΟΥΕΠΟΙΗϹ
ΩϹΠΡΟϹΕΤΑ ΕΝΑΥΤ
ΟΑΓΓΕΛΟϹΚΥ ΚΑΙΠΑ
ΛΑΒΕΝΤΗΝΓΥΝΑΙΚΑΕ
ΤΟΥ ΚΑΙΟΥΚΕΓΙΝΩϹ
ΑΥΤΗΝΕΩϹΟΥΕΤΕΚ
ΥΙΟΝ ΚΑΙΕΚΑΛΕϹΕΝΤ
ΟΝΟΜΑΑΥΤΟΥΙΝ
ΤΟΥΔΕΙΥΓΕΝΝΗΘΕΝΤ
ΕΝΒΗΘΛΕΕΜΤΗϹΪΟΥ
ΑϹ ΕΝΗΜΕΡΑΙϹΗΡΩΔΟ
ΒΑϹΙΛΕΩϹ ΪΔΟΥΜΑΓΟ
ΑΠΟΑΝΑΤΟΛΩΝΠΑΡΕ
ΝΟΝΤΟΕΙϹΪΕΡΟϹΟΛΥ
ΛΕΓΟΝΤΕϹ ΠΟΥΕϹΤΙ
ΟΤΕΧΘΕΙϹΒΑϹΙΛΕΥϹΤ
ΪΟΥΔΑΙΩΝ· ΪΔΟΜΕΝΓ
ΑΥΤΟΥΤΟΝΑϹΤΕΡΑΕΝ

ὅ ἐστιν μεθερμ....
όμενον, μεθ' ἡμῶ..
V. 24. Ἐγερθεὶς δὲ Ἰωσηφ...
τοῦ ὕπνου, ἐποίησ...
ὡς προσέτα. εν αὐτ.
ὁ ἄγγελος Κυ, καὶ πα.
έλαβεν τὴν γυναῖκα ἑ.
V. 25. τȣ. καὶ οὐκ ἐγίνωσ..
αὐτὴν, ἕως ȣ̔ ἔτεκ...
υἱὸν, καὶ ἐκάλεσεν τ..
ὄνομα αὐτοῦ Ἰν

ΚΕΦ. Β.

V. 1. Τȣ̃ δὲ Ἰυ γεννηθέντ..
ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰου.
ας, ἐν ἡμέραις Ἡρώδο.
βασιλέως, ἰδοὺ μάγο.
ἀπὸ ἀνατολῶν παρε.
νοντο εἰς Ἱεροσόλυ..
V. 2. λέγοντες. ποῦ ἐστι..
ὁ τεχθεὶς βασιλεὺσ τ.
Ἰουδαίων· ἴδομεν γ..
αὐτȣ̃ τὸν ἀστέρα ἐν..

VARIÆ LECTIONES.

V. 24. Διεγερθεὶς) ἐγερθεὶς. B. C. X. 1. Epiphanius.
ὁ *prius*)—X. αὐτοῦ) ἑαυτοῦ X.
V. 25. ἐγίνωσκεν) ἔγνω D. Codices Latini.
οὗ)—B.
αὐτῆς)—L.
τὸν *prius*)—X. 1. 33.
αὐτῆς τὸν πρωτότοκον)—B. X. 1. 33. Vers. Cop. Hier. Cod. Lat. Martianæi.

CAP. II.

V. 1. Ἱεροσόλυμα) Ἱερουσαλὴμ. C. L. παρεγένοντο) παραγένοντο. L.
V. 2. ἴδομεν) εἴδωμεν. L.

. . . . ολῃ· καὶ ἤλθομεν
. . . οσκυνῆσαι αὐτῷ
V. 3. . . ούσας δὲ ὁ βασιλεὺς
. . ρώδης ἐταράχθη, καὶ
. . ᾶσα ἡ Ἱεροσόλυμα . .
V. 4. αὐτȣ̃· καὶ συναγαγὼ . .
. . άντας τοῦς ἀρχιερεῖς
. . αὶ γραμματεῖς τοῦ λαȣ̃,
. . πυνθάνετο παρ̀ αὐτῶ . .
. . ȣ̃ ὁ Χς γεννᾶται·
V. 5. . δὲ εἶπον αὐτῷ ἐν Βη . .
λεὲμ τῆς Ἰουδαίας·
ὕτως γὰρ γέγραπται
V. 6. . . ιὰ τȣ̃ προφήτου· ϗ
. ὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα,
. ὐδαμῶς ἐλαχίςη εἶ
. ν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰοὺδ. .
. κ σοῦ γὰρ ἐ· ελεύσεται
. γούμενος, ὅστις ποι
. ανεῖ τὸν λαόν μου
. ὸν Ιηλ

VARIÆ LECTIONES.

V. 3. Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς) ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης. B. D. X. 1. Eufebius.
πᾶσα) + ἡ. X. Vat. 360. Et Codex, qui notatur Hal, in Margine Milliana.
πᾶσα) — D.
V. 4. παρ̀ αὐτῶν) — D. Vers. Saxon.
V. 5. γὰρ) — L.
Ἰουδαίας) Juda vel Judæ. Vers. Vulg.
V. 6. Γῆ Ἰούδα) τῆς Ἰουδαίας. D. Vers. Syr. Γῆ Ιουδαίας. Vers. Syr. Hieros.
οὐδαμῶς) μὴ. D. Codices Latini. Tertull. Cypr. Amb. Hil. Vers. Syr. Æth. γὰρ) + μοὶ. C.

ΟΛΗ· ΚΑΙ ΗΛΘΟΜΕΝ
ΟϹ ΚΥΝΗϹΑΙ ΑΥΤΩ·
ΟΥϹΑϹ ΔΕ Ο ΒΑϹΙΛΕΥϹ
ΡΩΔΗϹ ΕΤΑΡΑΧΘΗ ΚΑΙ
ΑϹΑ ΗΪΕΡΟϹΟΛΥΜΑ ΜΕ
ΑΥΤΟΥ· ΚΑΙ ϹΥΝΑΓΑΓΩ-
ΑΝΤΑϹ ΤΟΥϹ ΑΡΧΙΕΡΕΙϹ
ΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙϹ ΤΟΥ ΛΑΟΥ
ΠΥΝΘΑΝΕΤΟ ΠΑΡ ΑΥΤΩ-
ΟΥ Ο ΧϹ ΓΕΝΝΑΤΑΙ·
ΔΕ ΕΙΠΟΝ ΑΥΤΩ ΕΝ ΒΗ
ΛΕΕΜ ΤΗϹ ΙΟΥΔΑΙΑϹ·
ΥΤΩϹ ΓΑΡ ΓΕΓΡΑΠΤΑΙ
ΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ· ΚΑΙ
ΥΒΗΘΛΕΕΜ ΓΗ ΙΟΥΔΑ
ΥΔΑΜΩϹ ΕΛΑΧΙϹΤΗ ΕΙ
Ν ΤΟΙϹ ΗΓΕΜΟϹΙΝ ΙΟΥΔΑ
Κ ϹΟΥ ΓΑΡ ΕΛΕΥϹΕΤΑΙ
ΓΟΥΜΕΝΟϹ ΟϹΤΙϹ ΠΟΙ
ΑΝΕΙ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΜΟΥ
ΟΝ ΙΗΛ

Tab. V.

ΚΑΙΤΗΝΜΡΑ ΑΥΤΟ
ΦΕΥΓΕΕΙϹΑΙΓΥΠΤ
ΚΑΙΙϹΘΕΙΕΚΕΙΕΩϹ
ϹΟΙ ΜΕΛΛΕΙΓΑΡΗΡΩΔ
ΖΗΤΕΙΝ ΤΟΠΑΙΔΙΟΝΤ
ΑΠΟΛΕϹΑΙΑΥΤΟ
ΟΔΕΕΓΕΡΘΕΙϹΠΑΡΕΛΑΒ
ΤΟΠΑΙΔΙΟΝ ΚΑΙΤΗΝΜΡ
ΑΥΤΟΥΝΥΚΤΟϹ· ΚΑΙΑΝ
ΧΩΡΗϹΕΝΕΙϹΑΙΓΥΠΤ
ΚΑΙΗΝΕΚΕΙΕΩϹΤΗϹΤ
ΛΕΥΤΗϹΗΡΩΔΟΥ·
ΙΝΑΠΛΗΡΩΘΗΤΟΡΗΘΕ
ΥΠΟΚΥΔΙΑΤΟΥΠΡΟΦ
ΤΟΥΛΕΓΟΝΤΟϹ· ΕΞΑΙΓ
ΠΤΟΥΕΚΑΛΕϹΑΤΟΝΥΙϹ
ΜΟΥ
ΤΟΤΕΗΡΩΔΗϹΪΔΩΝΟΤΙ
ΕΝΕΠΑΙΧΘΗΥΠΟΤΩΝ
ΜΑΓΩΝΕΘΥΜΩΘΗΛΙ
ΚΑΙΑΠΟϹΤΕΙΛΑϹΑΝΕΙΛ

V. 13. καὶ τὴν μρα αὐτο . .
φεῦγε εἰς Αἴγυπτ . .
καὶ ἴσθει ἐκεῖ ἕως . .
σοί· μέλλει γὰρ Ἡρώδ . .
ζητεῖν τὸ παίδιον, τ . .
ἀπολέσαι αὐτό.
V. 14. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαϐ . .
τὸ παιδίον καὶ τὴν μρ . .
αὐτοῦ νυκτὸς· καὶ αν . .
χώρησεν εἰς Αἴγυπτ . .
V. 15. Καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τ . .
λευτῆς Ἡρώδου.
Ἵνα πληρωθῆ τὸ ῥηθὲ . .
ὑπὸ Κυ διὰ τοῦ προφ . .
του, λέγοντος· ἐξ Αἰγ . .
πτου ἐκάλεσα τὸν υἱὸ . .
μου
V. 16. Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτ . .
ἐνεπέχθη ὑπὸ τῶν . .
μάγων, ἐθυμώθη λί . .
καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλ . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 13. *ἔιπω σοί*) *σοί ἔιπω.* D.
V. 14. *ἐγερθὲις*) *διεγερθὲις.* D. 33.
V. 15. *τȣ̃ prius*)—.B. C. D. X. 1. 33.
λέγοντος)—.Vers. Cop. Sax. Arab.

V. 16. . . . . τοὺς παῖδας . . .
. . . ἐν Βηθλεὲμ, κ̀ ἐ . . .
. . τοῖς ὁρίοις αὐτῆς,
. . ὁ διετοῦς καὶ κατωτ . .
. . ῶ, κατὰ τὸν χρόνον ἠκρ . .
. ωσεν παρὰ τῶν μάγων
V. 17. . τε ἐπληρώθη τὸ ῥηθε . .
. ιὰ Ἱερεμίου τῦ προ
V. 18. . ήτου, λέγοντος· φω . .
. ἡ ἐν Ῥαμᾶ ἠκούσθη
. λαυθμὸς καὶ βρ . .
. ολὺς, Ῥαχὴλ κλαίουσα
. ὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ
. ελησεν παρακληθῆ . .
. τι οὐκ εἰσίν
V. 19. . λευτήσαντος δὲ τοῦ
. ρώδου, ἰδοὺ ἄγγελος
. υ φαίνεται κατ᾽ ὄναρ
. ῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ,
V. 20. . έγων· ἐγερθεὶς παρά
. αβε τὸ παιδίον καὶ τη

VARIÆ LECTIONES.

V. 16. διετοῦς) διετείας. D.
ὂν)—.X.
V. 17. ῥηθὲν)+ὑπὸ κυρίου. D.
ὑπὸ) διὰ. B. C. D. X. 33. Vers. Syr. utr. Vulg. Saxon. Chryſ. Hierony.
λέγοντος)—Vers. Cop. Arab. Sax.
V. 18. θρῆνος καὶ)—.B. X. 1. Vers. Syr. Cop. Arm. Æth. Arab. Vulg. Sax. Juſt. Hieron.
Ὀδυρμὸς) Βρ . . . . X. Scriptum fuiſſe videtur Βρυγμὸς
ἤθελε) ἠθέλησεν. X. D.
V. 19. κατ᾽ ὄναρ φαίνεται) φαίνεται κατ᾽ ὄναρ. B. D. X. 1. Vers. Vulg.

ΤΟΥϹΠΑΙΔΑϹ
ΕΝΒΗΘΛΕΕΜ ΚΑΙΕ
ΤΟΙϹΟΡΙΟΙϹΑΥΤΗϹ
ΟΔΙΕΤΟΥϹ ΚΑΙΚΑΤΩΤ
ΩΚΑΤΑΤΟΝΧΡΟΝΟΝΗΚΡΙ
ΩϹΕΝΠΑΡΑΤΩΝΜΑΓΩΝ
ΤΕΕΠΛΗΡΩΘΗΤΟΡΗΘΕ
ΙΑΙΕΡΕΜΙΟΥΤΟΥΠΡΟ
ΗΤΟΥΛΕΓΟΝΤΟϹ ΦΩ
ΗΕΝΡΑΜΑΗΚΟΥϹΘΗ
ΛΑΥΘΜΟϹ· ΚΑΙΒΡ
ΟΛΥϹ ΡΑΧΗΛΚΛΑΙΟΥϹΑ
ΑΤΕΚΝΑΑΥΤΗϹ ΚΑΙΟΥΚ
ΕΛΗϹΕΝΠΑΡΑΚΛΗΘΗ
ΤΙΟΥΚΕΙϹΙΝ
ΛΕΥΤΗϹΑΝΤΟϹΔΕΤΟΥ
ΡΩΔΟΥ ΙΛΟΥΑΓΓΕΛΟϹ
ΥΦΑΙΝΕΤΑΙΚΑΤΟΝΑΡ
ΩΪΩϹΗΦ ΕΝΑΙΓΥΠΤΩ
ΕΓΩΝ ΕΓΕΡΘΕΙϹΠΑΡΑ
ΑΒΕΤΟΠΑΙΔΙΟΝ ΚΑΙΤΗ̄

Tab. VII.

ΟΔΕΑΠΟΚΡΙ
ΟΥΚΕΠΑΡΤ̅
ϹΕΤΑΙΟΑΝΟ̅Ϲ̅
ΤΙΡΗΜΑΤΙΕΚΠΟ
ΝΩΔΙΑϹΤΟΜΑΤΟϹΘ
ΤΟΤΕΠΑΡΑΛΑΜΒΑΝΕΙ
ΟΔΙΑΒΟΛΟϹΕΙϹΤΗΝ
ΠΟΛΙΝΚΑΙΕϹΤΗϹΕΝ
ΤΟΝΕΠΙΤΟΠΤΕΡΥΓΙ
ΤΟΥΪΕΡΟΥ ΚΑΙΕΙΠΕ
ΤΩ·ΕΙΥΙΟϹΕΙΤΟΥΘ̅Υ̅
ϹΕΑΥΤΟΝΚΑΤΩ ΓΕΓΡ
ΠΤΑΙΓΑΡΟΤΙΤΟΙϹ ΑΓΓΕ
ΑΥΤΟΥ ΕΝΤΕΛΕΙΤΑΙΠ
ϹΟΥ ΚΑΙΕΠΙΧΕΙΡΩΝΑ
ϹΙΝϹΕ ΜΗΠΟΤΕΠΡΟϹ
ΨΗϹΠΡΟϹΛΙΘΟΝΤΟΝΤ
ΔΑϹΟΥ
ΕΦΗΑΥΤΩΟΙ̅Ϲ̅ ΠΑΛΙΝ
ΓΡΑΠΤΑ̅Ι̅· ΟΥΚΕΚΠΕΙΡ
ϹΕΙϹΚ̅Ν̅ΤΟΝΘΝϹΟΥ
ΠΑΛΙΝΠΑΡΑΛΑΜΒΑΝΕΙΑ
ΤΟΝ ΟΔΙΑΒΟΛΟϹΕΙϹΟΡ

V. 4. Ὁ δὲ ἀποκρι . . . . .
οὐκ ἐπ' ἄρτ . . . .
σεται ὁ ἄνος, ...
τὶ ῥήματι ἐκπο . .
νῳ διὰ στόματος Θ . .
V. 5. Τότε παραλαμβάνει . .
ὁ διάβολος εἰς τὴν . .
πόλιν, καὶ ἔστησεν . .
τὸν ἐπὶ τὸ πτερύγι . .
V. 6. τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπε . . .
τῷ. εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θυ . .
σεαυτὸν κάτω· γέγρ . .
πται γάρ· ὅτι τοῖς ἀγγε . .
αὐτοῦ ἐντελεῖται π . . .
σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν α . .
σίν σε, μήποτε προσ . .
ψῃς πρὸς λίθον τὸν π . .
δα σου
V. 7. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰς· πάλιν . .
γραπται· οὐκ ἐκπειρ . .
σεις Κν τὸν Θν σου
V. 8. Πάλιν παραλαμβάνει α . .
τὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρ . . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 4. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς) Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς. D. Vers. Vulg.
ζήσεται) + ὁ. C. D. L. X. ἐπὶ) ἐν. C. D. 13.
ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος) —D. Syr. Hieros.
V. 5. εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν)— 33.
Ἵστησιν.) Ἔστησεν. B. C. D. X. 1. 33.
V. 6. Λέγει.) Εἶπεν. X. Urb. 2.
σεαυτὸν.) + ἐντεῦθεν. C. Vers. Syr. ἀροῦσιν) αἰροῦσιν. D.
V. 7. οὐκ ἐκπειράσεις) οὐ πειράσεις. D. οὐκ ἐκπειρασης. L.

V. 8. ...... *αν καὶ δείκνυ*
....*πάσας τὰς βασι*
....*τοῦ κόσμοῦ καὶ τὴ*
V. 9. ..*ν αὐτῶν καὶ εἶπεν*
..*ῷ ταῦτα σοι πάντα*
..*σω, ἐὰν πεσὼν προσ*
..*νήσῃς μοι·*
V. 10. ..*ε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰς· ὕπα*
..*ὀπίσω μου Σατανᾶ·*
..*γραπται γάρ· Κν τὸν*
..*σου προσκυνήσεις,*
..*ὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύ*
..*ις·*
V. 11. ..*ε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ δι*
..*ολος· καὶ ἰδοὺ, ἄγγελοι*
..*ροσῆλθον καὶ διηκό*
..*ουν αὐτῷ*
V. 12. ..*ούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης*
..*αρεδόθη, ἀνεχώρησε*
..*ὶς τὴν Γαλιλαίαν·*
V. 13. ..*καταλειπὼν τὴν Να*
..*αρὰ· ἐλθὼν κατῴκη*
..*εν εἰς Καφαρναοὺμ*

VARIÆ LECTIONES.

V. 8. *δείκνυσιν*) *ἐδίκνυσεν*. C. *ἐδείξεν*. D. *τοῦ κόσμου*) *τῆς γῆς*. Vers. Syr. poſt. V. 9. *Λέγει*) *Εἶπεν*. B. C. D. X. 13. 33. Vers. Lat. *πάντα σοι*) *σοι πάντα*. B. C. X. 1. 33. Orig. *quater*. Harl. 1775. *προσκυνήσῃς*) *προσκυνήσεις*. C. L. V. 10. *Ὕπαγε*)+*ὀπίσω μου*. C. D. L. X. 33. Contradicente Orig. diſertis verbis. Sed hæc verba adduntur in MSS. plurimis, in Juſtino et multis Patribus & Vers. *προσκυνήσεις*) *προσκυνήσῃς*· L. *λατρεύσεις*) *λατρευσῃς*. L. V. 11. *αὐτὸν*) *αὐτῷ*. L. V. 12. Ὁ Ἰησοῦς)—B. D. X. 33. Vers. Cop. Æth. Euſeb. Orig. *bis*. V. 13. *Καταλιπὼν*) *Καταλειπὼν*. X. L. *Ναζαρὲτ*) *Ναζαρὰ*. B. X. 33. (in omn. aliis locis. 33. legit *Ναζαρὲτ*) Orig. *ſemel*. Euſeb. *Καπερναοὺμ*) *Καφαρναοὺμ*. B. D. X. 33. Vers. Syr. Cop. Lat. Sax. Orig. *bis*. Epiph. Nonnus. Evang. Nazaræorum.

ΑΝ· ΚΑΙ ΔΕΙΚΝΥ
ΤΑϹΑϹ ΤΑϹ ΒΑϹΙ
ΤΟΥ ΚΟϹΜΟΥ· ΚΑΙ ΤΗ̄
ΝΑΥΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΠΕΝ
Ω· ΤΑΥΤΑϹΟΙ ΠΑΝΤΑ
ϹΩΕΑΝ ΠΕϹΩΝ ΠΡΟϹ
ΝΗϹΗϹ ΜΟΙ·
ΕΛΕΓΕΙ ΑΥΤΩ Ο ΙϹ̄ ΫΠΑ
ΟΠΙϹΩ ΜΟΥϹ ΑΤΑΝΑ
ΓΡΑΠΤΑΙ ΓΑΡ· ΚΝ̄ ΤΟΝ
ϹΟΥ ΠΡΟϹΚΥΝΗϹΕΙϹ
ΙΑΥΤΩ ΜΟΝΩ ΛΑΤΡΕΥ
ΙϹ·
ΕΑΦΙΗϹΙΝ ΑΥΤΟΝ Ο ΔΙ
ΟΛΟϹ· ΚΑΙ ΙΔΟΥ ΑΓΓΕΛΟΙ
ΡΟϹΗΛΘΟΝ ΚΑΙ ΔΙΗΚΟ
ΟΥΝ ΑΥΤΩ
ΟΥϹ ΑϹΔΕ ΟΤ ΪΩΑΝΝΗϹ
ΑΡΕΔΟΘΗ ΑΝΕΧΩΡΗϹΕ
ΙϹ ΤΗΝ ΓΑΛΙΛΑΙΑΝ
ΚΑΤΑΛΕΙΠΩΝ ΤΗΝ ΝΑ
ΑΡΑ· ΕΛΘΩΝ ΚΑΤΩΚΗ
ΕΝ ΕΙϹ ΚΑΦΑΡΝΑΟΥΜ

Tab. IX.

ΑΝΟΙϹ ΟΤΙ ΤΟΝ ΗΛΙΟ
ΟΥΑΝ ΑΤΕΛΛΕΙ ΕΠΙΠΤ
ΝΗ ΟΥϹΚΑΙΑΓΑΘΟΥϹΚΑΙ
ΒΡΕΧΕΙΕΠΙΔΙΚΑΙΟΥϹΚΑΙ
ΑΔ ΟΥϹ
ΕΑΝ ΑΓΑΠΗϹΗΤΕΤΟΥϹ
ΑΓΑΠΩΝΤΑϹΥΜΑϹ ΤΙΝΑ
ΜΙϹ ΟΝΕΧΕΤΕ ΟΥΧΙΚΑΙΟΙ
ΤΕΛΩΝΑΙ ΟΥΤΩϹΠΟΙΟΥϹ
ΚΑΙΕΑΝ ϹΗϹΘΕ
ΤΟ ϹΑΔΕΛΦΟΥϹΥΜΩΝ
ΜΟ ΟΝΤΙΠΕΡΙϹϹΟΝΠΟ
ΕΙΤ ΟΥΧΙΚΑΙΟΙΕΘΝΙΚΙ
ΤΟ ΥΤΟΠΟΙΟΥϹΙΝ
ΕϹΕ ΘΕΟΥΝΥΜΕΙϹΤΕΛΕΙΟΙ
ΩϹ ΟΠΗΡΥΜΩΝΟ ΟΥΡΑ
ΕΛΕΙΟϹ ΕϹΤΙΝ
ΠΡΟϹΕΧΕΤΕΔΕΤΗΝΕΛΕΗΜΟ
ϹΥΝΗΝΥΜΩΝΜΗΠΟΙΕΙ
ΕΜΠΡΟϹΘΕΝΤΩΝΑΝΩΝ
ΠΡΟϹΤΟΘΕΑΘΗΝΑΙΑΥΤΟΙϹ
ΕΙΔΕΜΗΓΕΜΙϹΘΟΝΟΥΚΕΧ

. . . .

V. 45. . . . ανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιο . .
. . . οῦ ἀνατέλλει ἐπὶ ϖ . .
νη . οὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ
βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ
ἀδίκους.

V. 46. Ἐὰν . . . ἀγαπήσητε τοὺς
ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα
μισ . . ὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ
τελῶναι οὕτως ποιοῦσ . . .

V. 47. Καὶ ἐὰν . . . . . σησθε
το . ς ἀδελφοὺς ὑμῶν
μό . . ον, τί ϖερισσὸν ϖο . . .
εῖτ . ; οὐχὶ καὶ οἱ ἐθνικ . ὶ
τὸ . . ὑτὸ ϖοιοῦσιν;

V. 48. Ἔσε . . θε οὖν ὑμεῖς τέλειοι,
ὡς ὁ ϖηρ ὑμῶν ὁ αὐρά . . .
. . . . ἐλειός ἐστιν.

ΚΕΦ. ϛ.

V. 1. Προσέχετε δὲ τὴν ἐλεημο
σύνην ὑμῶν μὴ ϖοιεῖ
ἔμπροσθεν τῶν ἀνων,
ϖρὸς τὰ θεαθῆναι αὐτοῖς·
εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχ

VARIÆ LECTIONES.

V. 45. ἀνατέλλα) ἀνατελεῖ. L. V. 46. ἔχετε). ἕξητε. D. Vers. Vulg. τελῶναι) ἐθνικοὶ 33. Vers. Cop. Vulg. Goth. τὸ αὐτὸ) οὕτως. D. X. 33. τοῦτο. 1. V. 47. ἀδελφοὺς) φίλους. L. 33. cum aliis plurimis—Vers. Syr. poſt. probante Wetſtenio. Τελῶναι) ἐθνικοὶ. B. D. X. 1. 33. Vers. Vulg. Cop. Syr. poſt. Æth. Arab. Sax. Chrys. Cyp. Bas. οὕτω) τὸ αὐτὸ. D. X. 1. 13. 33. Vers. Vul. Cop. Syr. Æth. Chrys. Cyp. V. 48. ὥσπερ) ὡς. L. X. 13. 33. Orig. *ter.* ὁ ἐν τοῖς οὐρανοις) ὁ οὐράνιος B. L. X. 1. 13. 33. Orig. in locis citatis. Vers. Vulg. Syr. poſt. Cy. Bas. Cyp. Juſtin. ὁ ἐν ουνοῖς. D. a prima manu, ſed ex emendatione ὁ οὐρανιος.

CAP. VI.

V. 1. προσέχετε) + δὲ. L. X. 1. 33. Vers. Cop. Syr. utraque. ἐλεημοσύνην) δικαιοσύνην. B. D. 1. τοῖς) — D. 1. 33.

. . . .

νοῖς.

V. 2. *Ὅταν οὖν ϖοιῇς ἐλεημο . .*
σύνην μὴ σαλπίσης . .
. . . οσθέν σου, ὥσπερ
οἱ ὑποκριταὶ ϖοιοῦσιν
ἐν ταῖς συναγωγαῖ . .
ἐν ταῖς . . ὑμαις, ὅπως . .
δο . ασθῶσιν ὑπὸ τῶν
ἀνων· ἀμὴν λέγω ὅτι
ἀπ . . χο . . σιν τὸν μισ . .

. . . .

V. 3. *Σοῦ . . ἐ ϖοιοῦντος ἐλ . .*
μοσύνην, μὴ γνώ . . ω
. . ἀριςερά σου τί ϖ . .
V. 4. *ἡ . . ε . . . ιά σου· ὅπως . .*
. . λεημοσύνη ἐν τ . . .
ϖτῷ καὶ ὁ ϖὴρ σου . . ϐλέ
ϖων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀπ . .
δώσ . . . .
V. 5. *Καὶ ὅταν προσεύχησθ . .*
οὐκ . . σεσθ . . ὡς οἱ ὑπο
κριταί· ὅτι φιλοῦσιν

VARIÆ LECTIONES.

V. 2. *ϖοιῇς*) *ϖοιῇς.* 33. *Ἀμὴν*) + *Ἀμὴν.* 13.
λέγω) + *ὅτι.* X. et quidam alii. *ὑμῖν*) — X.
V. 3. *ϖοιοῦντος*) + *τὴν.* L.
V. 4. *ᾖ σου ἡ ἐλεημοσύνη*) *ἡ ἐλεημοσύνη σου ᾖ.* D. *ἐλεημοσύνη*) + *ἡ.* 33.
αὐτὸς) — B. L. X. 1. 13. 33. et multi MSS. Vers. Lat. Cop. Æth. Arab. Goth. Cyp. Chrys. Clem. *ἐν τῷ φανερῷ*) —. B. D. X. 1. 33. Vers. Vulg. Cop. Orig. Clem. Aug. Hieron.
V. 5. *προσεύχῃ οὐκ ἔσῃ*) *προσεύχησθε οὐκ ἔσεσθε.* X. *προσεύχεσθε οὐκ ἔσεσθε.* B. Vers. Cop. Lat. Syr. post. Æth. Orig. Chrys.
ὥσπερ) *ὡς.* B. D. X. 33. Sed Orig. *ὥσπερ.* *ἂν*) — D. L. X. 13. 33.
φιλοῦσιν) + *στῆναι.* D. ad Lat. Vers.

Ν ΟΙϹ
ΟΤΑΝΟΥΝΠΟΙΗϹΕΛΕΗΜΟ
ϹΥΝΗΝ ΜΗϹΑΛΠΙϹΗϹ
ΟϹΘΕΝϹΟΥΩϹΠ Ρ
ΟΙ ΥΠΟ ΡΙΤΑΙΠΟΙΟΥϹΙΝ
ΕΝΤΑΙϹϹΥΝΑΓΩΓΑΙ
ΕΝΤΑΙϹ ΥΜΑΙϹΟΠΩϹ
ΔΟ ΑϹΘΩϹΙΝΥΠΟΤ
ΑΝΩΝ ΑΜΗΝΛΕΓΩ ΟΤΙ
ΑΠ ΧΟ ϹΙΝΤΟΝΜΙϹ

ϹΟΥ ΕΠΟΙΟΥΝΤΟϹΕΛ
ΜΟϹΥΝΗΝ ΜΗΓΝΩ Ω
ΑΡΙϹΤΕΡΑϹΟΥ ΤΙΠ
Η Ε ΙΑϹΟΥ ΟΠΩϹ
ΛΕΗΜΟϹΥΝ̅Η̅ΕΝΤ
ΠΤΩ ΚΑΙΟΠ̅Η̅ΡϹΟΥ ΒΛΕ
ΠΩΝΕΝΤΩΚΡΥΠΤΩΑΠ
ΔΩϹ
ΚΑΙΟΤΑΝΠΡΟϹΕΥΧΗϹΘ
ΟΥΚ ϹΕϹΘ ΩϹΟΙΥΠΟ
ΚΡΙΤΑΙΟΤΙΦΙΛΟΥϹΙΝ

ΤΑΙϹϹΥΝΑΓΩΓΑΙϹ
ΓΩΝΙΑΙϹΤΩΝΠΛ
ΕϹΤΩΤΕϹΠΡΟϹΕΥ
ΟΠΩϹΦΑΝΩϹΙΝΤΟ
ΘΡΩΠΟΙϹ
ΑΜΗΝΛΕΓΩΫΜΙΝΑΠΕ
·ϹΙΝΤΟΝΜΙϹΘΟΝΑΥΤ
ϹΥΔΕΟΤΑΝΠΡΟϹΕΥΧΗ
ΕΙϹΕΛΘΕΕΙϹΤΟΤΑΜΙΕ
ϹΟΥ ΚΑΙΚΛΕΙϹΑϹΤΗΝΘ
ΡΑΝϹΟΥΠΡΟϹΕΥΞΑΙΤΩ
ΠΡΙϹΟΥΤΩΕΝΤΩΚΡΥ
ΚΑΙΟΠΗΡϹΟΥΟΒΛΕΠΩ
ΕΝΤΩΚΡΥΠΤΩΑΠΟΔΩ
ϹΕΙ
ΠΡΟϹΕΥΧΟΜΕΝΟΙΔΕΜΗ
ΤΟΛΟΓΗϹΗΤΕ ΩϹΠΕΡΟ
ΕΘΝΙΚΟΙ·ΔΟΚΟΥϹΙΝΓΑ·
ΟΤΙΕΝΤΗΠΟΛΥΛΟΓΙ
ΤΩΝΕΙϹΑΚΟΥϹΘΗϹΟΝ
ΜΗΟΥΝΟΜΟΙΩΘΗΤΕΑΥ
ΤΟΙϹ ΟΙΔΕΝΓΑΡΟΠΗΡΥ
ΩΝΧΡΙΑΝΕΧΕΤΑΙΠΡΟ

V. 5. ταῖς συναγωγαῖς..
γωνίαις τῶν πλ..
ἑστῶτες προσεύ..
ὅπως φανῶσιν το..
θρώποις.
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέ..
σιν τὸν μισθὸν αὐτ..
V. 6. Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ..
εἴσελθε εἰς τὸ ταμιε̃..
σου, καὶ κλείσας τὴν θ..
ραν σου, πρόσευξαι τῷ
πρι σου τῷ ἐν τῷ κρυ..
καὶ ὁ πηρ σου ὁ βλέπω..
ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώ
σει
V. 7. Προσευχόμενοι δὲ μὴ..
τολογήσητε, ὥσπερ ο..
ἐθνικοί· δοκοῦσιν γὰ..
ὅτι ἐν τῇ πολυλογί..
τῶν εἰσακουσθήσον..
V. 8. μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐ..
τοῖς· οἶδεν γὰρ ὁ πηρ ὑ..
ὧν χρίαν ἔχεται πρὸ..

VARIÆ LECTIONES.

V. 5. προσεύχεσθαι) καὶ προσευχόμενοι. D. 13. sed καὶ deest in 13.
ὅτι *posterius*)—. B. D. X. 1. 13. 33. Orig. Chrys.
V. 6. ταμιεῖον) ταμεῖον. D. L. Orig.
τῷ ἐν) ἐν. D. 1. 13.
ἐν τῷ φανερῷ)—B. X. et Orig.
V. 7. Βαττολογήσητε) Βατταλογήσητε. B.
ἐθνικοὶ) ὑποκριταί. B.
αὐτῶν)—Syr. vet.
V. 8. ὑμῶν) + ὁ οὐράνιος Vers. Syr. post. ὁ θεὸς ὁ πατὴρ. B.

V. 8. . . . . τῆσαι αὐτόν.
V. 9. . . . οὖν προσεύχε
. . . ὑμεῖς.
. . ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρ . .
. . οῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνο
V. 10. . . ά σου· Ἐλθέτω ἡ βασ . .
. . εία σου· γενηθήτω . .
. . ελημά σου ὡς ἐν οὐρ . .
V. 11. . . αὶ ἐπὶ γῆς· Τὸν ἄρτο . .
. . μῶν τὸν ἐπιουσιο . .
. . ὸς ἡμῖν σήμερον
V. 12. . . φες ἡμῖν τὰ ὀφιλή . .
. . ατα ἡμῶν, ὡς καὶ . .
. . φήκαμεν τοῖς ὀφιλέ
V. 13. . . αις ἡμῶν· Καὶ μὴ ει . . ε
. . έγκης ἡμᾶς εἰς πειρα
. . μὸν, ἀλλ . . ῥῦσαι ἡμᾶς
. . πὸ τοῦ πονηροῦ.
V. 14. . . ν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνοις
. . ὰ παραπτώματα αὐτ . .
. . φήσει καὶ ὑμῖν ὁ πηρ
. . μῶν ὁ οὐράνιος·
V. 15. . . ν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς

VARIÆ LECTIONES.

V. 8. αἰτῆσαι αὐτὸν) ἀνόιξαι τὸ στόμα. D.

V. 9. οὖν)—Vers. Syr. vetus. V. 10. ὡς)—D. ἐπὶ τῆς γῆς) ἐπὶ γῆς. B. X. 1. Clem. *bis*. Origen citante Wetſtenio.

V. 12. ἀφίεμεν) ἀφήκαμεν. B. X. 1. Orig. Et Harl. 1775 habet *dimiſimus*. ἀφίομεν. D. ἀφιωμεν. L.

V. 13. ὅτι σοῦ ἐστιν, &c.)—. B. D. X. 1. Vers. Lat. Cop. Arm. Iren. Orig. et omnes Patres ante Chrys.—Reperitur tamen in omn. fere Græcis MSS. et Vers. Goth. Syr. αἰῶνας) + τῶν αἰώνων. Vers. Syr. Vat. 360.

V. 14. γὰρ)—. D. L. καὶ ὑμῖν) ὑμῖν καὶ. D. οὐράνιος) + τὰ παραπτώματα ὑμῶν. L. 13. Vers. Vulg. Cop. Syr. Hier.

ΤΗϹΑΙ ΑΥΤΟΝ·
ΟΥΝ ΠΡΟϹΕΥΧΕ
ΥΜΕΙϹ·
ΗΜΩΝΟΕΝΤΟΙϹΟΥΡ
ΟΙϹ· ΑΓΙΑϹΘΗΤΩΤΟΟΝΟ
ΑϹΟΥ· ΕΛΘΕΤΩΗΒΑϹ
ΕΙΑϹΟΥ· ΓΕΝΗΘΗΤΩ
ΕΛΗΜΑϹΟΥ ΩϹΕΝΟΥΡ
ΑΙΕΠΙΓΗϹΤΟΝΑΡΤΟ
ΜΩΝΤΟΝΕΠΙΟΥϹΙΟ
ΟϹΗΜΙΝϹΗΜΕΡΟΝ
ΦΕϹΗΜΙΝΤΑΟΦΙΛΗ
ΑΤΑΗΜΩΝ ΩϹΚΑΙ
ΦΗΚΑΜΕΝΤΟΙϹΟΦΙΛΕ
ΑΙϹΗΜΩΝ ΚΑΙΜΗΕΙ Ε
ΕΓΚΗϹΗΜΑϹΕΙϹΠΕΙΡΑ
ΜΟΝ ΑΛΛ ΡΥϹΑΙΗΜ.ΑϹ
ΠΟΤΟΥΠΟΝΗΡΟΥ·
ΝΓΑΡΑ ΦΗΤΕΤΟΙϹΑΝΟΙϹ
ΑΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ ΑΥΤ
ΦΗϹΕΙΚΑΙΥΜΙΝΟΠΗΡ
ΜΩΝΟΟΥΡΑΝΙΟϹ·
ΝΔΕΜΗΑΦΗΤΕΤΟΙϹ

Tab. XV.

ΠΕϹΕΝ
ΕΠΙΤΗΝ
ΚΑΙ ΠΑϹΟΑΚ
ΛΟΓΟΥϹΤΟ
ΠΟΙΩΝΑΥΤ
ΘΗϹ ΕΤΑΙ ΑΝΔ
ΟϹΤΙϹ ΩΚΟΔ
ΤΟΥΤΗΝ ΟΙΚ
ΑΜΜΟΝ ΚΑΙ Κ
ΧΗ ΚΑΙ ΗΛΘΟΝ
ΚΑΙ ΕΠΝΕΥ
ΚΑΙ ΠΡΟϹΕΚΟ
ΕΚΕΙΝΗ ΚΑΙ
Η ΠΤΩϹΙϹ
ΚΑΙ ΕΓΕΝΕΤΟ ΟΤ
ΟΙϹ ΤΟΥϹ ΛΟΓ
ΕΞΕΠΛΗϹϹΟΝ
ΕΠΙ ΤΗ ΔΙΔΑΧ
ΔΙΔΑϹΚΩΝ Α
ϹΙΑΝ ΕΧΩΝ Κ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙϹ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΒΑΝΤΟ

V. 16. θῶν σταφυλ . . . .
. . όλων σῦκα;
V. 17. Οὕτως πᾶν δένδ . . . . . .
. . ν καρποὺς καλα . . .
τὰ δὲ σαπρὸν δ . . νδρον . . .
πους πονηροὺς πο . . . . .
V. 18. Οὐ δύναται δένδρον αγ . . .
. . . ρπους πονηροὺς π . . . .
εῖν,
Οὐδὲ δέν . . . ρον σαπρὸν . . . .
πους καλο . ς ποιεῖν·
V. 19. Πᾶν οὖν δένδρον μὴ π . . . .
οῦν καρπὸν καλὸν, ἐκ
κ . . πτεται, καὶ εἰς πῦρ β . . .
V. 20. λετ . . ἄραγε ἀπὸ τῶν
. . πῶν αὐτῶν ἐπιγν . . . .
. . . . αὐτούς.
V. 21. Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κε . . .
. . ελεύσεται εἰς τὴν β . . .
σιλείαν τῶν οὐρανῶν.
ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα
τοῦ πρς μου τοῦ ἐν το . . .
ουνοῖς.

VARIÆ LECTIONES.

V. 16. σταφυλὴν) σταφυλὰς B. 1.
V. 17. καλοὺς ποιεῖ) ποιεῖ καλούς. B.
V. 18. οὐδὲ) + πάλιν. L.
πονηροὺς ποιεῖν) πονηροὺς ἐνέγκειν. B. Orig. *bis*.
V. 19. πᾶν) + οὖν. L. X. 13. 33.
V. 20. ἀπὸ) ἐκ. C.
V. 21. τοῦ ἐν) + τοῖς. B. X. 33. Vat. 360.
οὐρανοῖς) + οὗτος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. 33. Vers. Sax. Vulg.

V. 22. . . . . ἱροσυ̃ ἐν ἑ . .
. . . . ἡ ἡμέρᾳ· Κε, Κε
. . . . . σῷ ὀνόματι ἐπρο
. . . . ύσαμεν, καὶ τῷ σῷ
. . . ματι δαιμόνια ἐ . ε
. . . ομεν καὶ τῷ σῷ ὀνό
. . . δυνάμεις πολλὰς
V. 23. . . . ήσαμεν; Καὶ τότε
. . . ογήσω . . ὐτοῖς,
. . . έποτε ἔγνων ὑμᾶς.
. . . χωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ
. . . εργαζόμενοι τὴν ἀνο
. . . ίαν.
V. 24. . . ς οὖν ὅστις ἀκού . .
. . ς λόγους τούτους, . .
. αὶ ποιεῖ αὐτοὺς, ὁμοιω
. ήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ,
. . στις ᾠκοδόμησεν
. . ὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ
V. 25. . τὴν πέτραν. Καὶ κατέβ .
. . βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ πο
. . αμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ
. . νεμοι, καὶ προσέπεσα . .

VARIÆ LECTIONES

V. 22. προεφητεύσαμεν) ἐπροφητεύσαμεν. C. X. 13. 33.
V. 23. ἔγνων) ἐγνω. L.
ἐμοῦ) + πάντες. L. 13.
V. 24. ἀκούει μου) μου ἀκούει. L.
Ὁμοιώσω αὐτὸν) Ὁμοιωθήσεται. B. X. 1. 13. 33. Vers. Vulg. Syr. Æth. Arab. Cyril. Orig.
τὴν οἰκίαν αὐτοῦ) αὐτοῦ τὴν οἰκίαν. B. C. X. 1. 33. sed C. & 1. habent ἑαυτοῦ
V. 25. προσέπεσον) προσέπεσαν. B. C. X. 1. 13. Hic versus et proximus desunt in 33.

ϹΕΛΘΩΝ
ΥΤΩΛΕΓΩ
ΔΥΝΑ
ΕΚΤΕΙΝΑϹ
ΨΑΤΟΑΥΤ
ΩΚΑΘΑΡΙϹΘ
ΕΚΑΘΑΡΙ
ΕΠ
ΟΡΑΜ
ΑΥΤΟΝΔΕΙ
ΚΑΙΠΡΟ
ΩΡΟΝ
ΞΕΝΜΩΥϹΗϹ
ΟΝΑΥΤΟΙϹ
ΔΕΑΥΤ ΕΙϹ
ΠΡΟϹΗΛ
ΕΚΑΤΟΝΤΑΡ
ΝΑΥΤΟΝ
ΠΑΙϹΜΟΥΒΕ
ΤΗΟΙΚΙΑΠΑΡΑ
ΕΙΝΩϹΒΑϹΑΝ

Tab. XV.

ΠΕCΕΝ
ΕΠΙΤΗΝ
ΚΑΙΠΑCΟΑΚ
ΛΟΓΟΥCΤΟ
ΠΟΙΩΝΑΥΤ
ΘΗCΕΤΑΙΑΝΔ
ΟCΤΙCΩΚΟΔ
ΤΟΥΤΗΝΟΙΚ
ΑΜΜΟΝΚΑΙΚ
ΧΗΚΑΙΗΛΘΟΝ
ΚΑΙΕΠΝΕΥ
ΚΑΙΠΡΟCΕΚΟ
ΕΚΕΙΝΗΚΑΙ
ΗΠΤΩCΙC
ΚΑΙΕΓΕΝΕΤΟΟΤ
ΟΙ·CΤΟΥCΛΟΓ
ΕΞΕΠΛΗCCΟΝ
ΕΠΙΤΗΔΙΔΑΧ
ΔΙΔΑCΚΩΝΑ
CΙΑΝΕΧΩΝΚ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙC
ΚΑΙΚΑΤΑΒΑΝΤΟ

. . . .

V. 25. πεσεν . . . .
ἐπὶ τὴν . . . .
V. 26. Καὶ πᾶς ὁ ἀκ . . . .
λόγους το . . . . . .
ποιῶν αὐτ . . . . . .
θήσεται ἀνδ . . . . .
ὅστις ᾠκοδ . . . . .
τοῦ τὴν οἰκ . . . . .
V. 27. ἄμμον. Καὶ κ . . . .
χὴ, καὶ ἦλθον . . . .
καὶ ἔπνευ . . . . . .
καὶ προσέκο . . . . .
ἐκείνῃ. καὶ . . . . .
ἡ πτῶσις . . . .
V. 28 Καὶ ἐγένετο ὅτ . . . .
ὁ Ἰς τοὺς λόγ . . . .
ἐξεπλήσσον . . . . .
ἐπὶ τῇ διδαχ . . . .
V. 29. διδάσκων α . . . . .
σίαν ἔχων, κ . . . . .
γραμματεῖς.

ΚΕΦ. Η.

V. 1. Καὶ καταβάντο . .

VARIAE LECTIONES

V. 26. τὴν οἰκίαν αὐτοῦ) αὐτοῦ τὴν οἰκίαν. C. X. 1. sed C. et 1 habent ἑαυτοῦ.
V. 27. προσέκοψαν) προσέρρηξαν. C. 1. προσέκρουσαν. 13.
μεγάλη) + σφόδρα. 13. 33. Vers. Syr. Hieros. Arm.
V. 28. Συνετέλεσεν) ἐτέλεσεν B. C. X. (ut mihi verisimile videtur) 1. 33. Orig. Chrys.
ἐξεπλήσσοντο) + πάντες 1. Orig.
V. 29. Γραμματεῖς) + αὐτῶν. B. 1. 13. 33. Vers. Syr. Lat. Æth. Arab. Euseb. + καὶ οἱ Φαρισαῖοι. Vers. Vulg. Syr. utr. Arm. Euseb. + αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι. 33.

C A P. VIII.

V. 1. Καταβάντι) Καὶ καταβάντος. X. καταβάντος δὲ αὐτοῦ B. C. 1. 33. Καταβαίνοντος δὲ αὐτοῦ. 13.

. . . .

. . . .

V. 2. . . . . . ς ἐλθὼν

. . . . . υτῷ, λέγω

. . . . . δύνα . . . . .

V. 3. . . . . . ἐκτείνας . . .

. . . . . ψατο αὐτ . .

. . . . . ω, καθαρίσθ . .

. . . . . ἐκαθαρί . . . .

. . . . . ἐπ . . . .

V. 4. . . . . . ὅρα μ . . . .

. . . . αυτὸν δεῖ . . .

. . . . καὶ προ . .

. . . . . ῶρον, ...

. . . . ξεν Μωϋσῆς,

. . . . ον αὐτοῖς.

V. 5. . . . . . δὲ αὐτ . . εἰς

. . . . προσῆλ . . .

. . . . ἑκατόνταρ . . .

. . . . . ν αὐτόν,

V. 6. . . . . ὁ παῖς μου βέ

. . . . . τῇ οἰκίᾳ παρα

. . . . . εινῶς βασαν . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 5. τῷ Ἰησοῦ) αὐτ . . i. e. vel αὐτῷ vel αὐτοῦ X. αὐτοῦ B. C. 1. 13. 33. Orig. αὐτῷ Permulti Codices MSS. Vers. Vulg. Goth. Cop. Syr. poſt. Arm. Ar. Æth.

ϹΕΛΘΩΝ
ΥΤΩΛΕΓΩ
ΔΥΝΑ
ΕΚΤΕΙΝΑϹ
ΨΑΤΟΑΥΤ
ΩΚΑΘΑΡΙϹΘ
ΕΚΑΘΑΡΙ
ΕΠ
ΟΡΑΜ
ΑΥΤΟΝΔΕΙ
ΚΑΙΠΡΟ
ΩΡΟΝ
ΞΕΝΜΩΥϹΗϹ
ΟΝΑΥΤΟΙϹ
ΔΕΑΥΤ ΕΙϹ
ΠΡΟϹΗΛ
ΕΚΑΤΟΝΤΑΡ
ΝΑΥΤΟΝ
ΠΑΙϹΜΟΥΒΕ
ΤΗΟΙΚΙΑΠΑΡΑ
ΕΙΝΩϹΒΑϹΑΝ

Tab. XVII.

ΚΠΕΡΙΤΟΥΓΕΝΟΜΕΝΟΥΡΗΜΑΤΟΣΠΡΟ
ΙΩΑΝΝΗΝ

ΛΑΝΤΑΜΕ
ΟΔΕΧΟΜΕΝΟΣΠΡΟΦΗ
ΕΙΣΟΝΟΜΑΠΡΟΦΗΤΟ
ΜΙΣΘΟΝΠΡΟΦΗΤΟΥΛΙ
ΨΕΤΑΙ·
ΚΑΙΟΔΕΧΟΜΕΝΟΣΔΙΚΑΙ
ΕΙΣΟΝΟΜΑΔΙΚΑΙΟΥΜΙΣ
ΔΙΚΑΙΟΥΛΗΜΨΕΤΑΙ
ΚΑΙΟΣΕΑΝΠΟΤΙΣΗΕΝΑΤ
ΜΙΚΡΩΝΤΟΥΤΩΝΠΟ
ΡΙΟΝΨΥΧΡΟΥΝΜΟΝΟΝ
ΕΙΣΟΝΟΜΑΜΑΘΗΤΟΥ
ΑΜΗΝΛΕΓΩΥΜΙΝΟΥ
ΑΠΟΛΕΣΕΙΤΟΝΜΙΣΘΟ
ΑΥΤΟΥ·
ΚΑΙΕΓΕΝΕΤΟΟΤΕΕΤΕΛΕΣ
ΟΙΣΔΙΑΤΑΣΣΩΝΤΟΙΣΔΩ
ΔΕΚΑΜΑΘΗΤΑΙΣΑΥΤΟΥ
ΜΕΤΕΒΗΕΚΕΙΘΕΝΤΟΥ
ΔΑΣΚΕΙΝΚΑΙΚΗΡΥΣΣΕΙ
ΕΝΤΑΙΣΠΟΛΕΣΙΝΑΥΤ
ΟΔΕΙΩΑΝΝΗΣΑΚΟΥΣ
ΕΝΤΩΔΕΣΜΩΤΗΡ

περὶ τοῦ γενομένου ῥήματος πρὸ . . Ἰωάννην.

V. 40. λαντά με.
V. 41. Ὁ δεχόμενος προφή . .
εἰς ὄνομα προφήτο . .
μισθὸν προφήτου λή . .
ψεται·
Καὶ ὁ δεχόμενος δίκαι . .
εἰς ὄνομα δικαίου, μισ . .
δικαίου λήμψεται.
V. 42. Καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἕνα τ . .
μικρῶν τούτων πο . .
ριον ψυχροῦν μόνον . .
εἰς ὄνομα μαθητοῦ,
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ . .
ἀπολέσει τὸν μισθὸ . .
αὐτοῦ·

ΚΕΦ. ΙΑ.

V. 1. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσ . .
ὁ Ἰς διατάσσων τοῖς δώ
δεκα μαθηταῖς αὐτοῦ,
μετέβη ἐκεῖθεν, τοῦ . .
δάσκειν καὶ κηρύσσει . .
ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτ . .
V. 2. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσ . .
ἐν τῷ δεσμωτηρ . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 41. A λήψεται ad λήψεται.)—D.
V. 42. μικρῶν.) ἐλαχίστων. D. ἐὰν) ἂν. B. ποτήριον) + ὕδατος, D. Vers. Goth. Copta. ψυχροῦ) ψυχροῦν. X. 33. μόνον)—D. ἀπολέσῃ) ἀπολέσει. X. 1. ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν) ἀπόληται ὁ μισθὸς. D.

CAP. XI.

V. 1. δώδεκα)—1.

V. 2. τὰ ἔργα τοῦ Χ̅υ̅, πέμψας
διὰ τῶν μαθητῶν αὐτ . .
V. 3. εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ ἐρ
χόμενος, ἢ ἕτερον προσ
δοκῶμεν;
V. 4. . ὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰ̅ς̅ εἶπεν
. ὐτοῖς· πορευθέντες
. παγγείλατε Ἰωάννῃ
. ἀκούετε καὶ βλέπετε.
V. 5. . υφλοὶ ἀνα . . λέπουσιν,
χωλοὶ περιπατοῦσιν,
. επροὶ καθαρίζονται,
καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν,
. αὶ νεκροὶ ἐγείρονται,
καὶ πτωχοὶ εὐαγγε . .
V. 6. . αι· Καὶ μακάριος ἐστιν
. ς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ
. ν ἐμοί.
V. 7. . ύτων δὲ πορευομέν . .
. ρξατο ὁ Ἰ̅ς̅ λέγειν τοῖς
. λοις περὶ Ἰωάννου·
. ἐξήλθατε εἰς τὴν . .
. θεάσασθε; κάλα . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 2. Χ̅υ̅) Ἰησοῦ D. Vers. Æth. δύο) διὰ. B. C. D. X. 33. Vers. Goth. Syr. utr. Arm. probante Millio, 387. 388.
V. 3. ἐρχόμενος) ἐργαζόμενος. D.
V. 4. Καὶ ἀποκριθεὶς) Ἀποκριθεὶς δὲ. D.
V. 5. Καὶ χωλοι περιπατοῦσιν)—D. probante Millio 388.
Ἀκούουσιν) + Και. D. X. 1. Vers. Syr. Goth. Chrys. Basil.
V. 6. ἐὰν) ἄν. B. D. 1. 33.
V. 7. ὁ) — D.
ἐξήλθετε) ἐξήλθατε. B. C. D. L. X. 33. hic et v. 8. 9.

ΤΑΕΡΓΑΤΟΥΧΥΠΕ ΜΨΑϹ
ΔΙΑΤΩΝΜΑΘΗΤΩΝΑΥΤ
ΕΙΠΕΝΑΥΤΩϹΥΕΙΟΕΡ
ΧΟΜΕΝΟϹΗΕΤΕΡΟΝΠΡΟϹ
ΔΟΚΩΜΕΝ
ΙΑΠΟΚΡΙΘΕΙϹ ΟΙϹ ΕΙΠΕΝ
ΥΤΟΙϹ ΠΟΡΕΥΘΕΝΤΕϹ
ΠΑΓΓΕΙΛΑΤΕΙΩΑ·ΝΝΗ
ΑΚΟΥΕΤΕΚΑΙΒΛΕΠΕΤΕ
ΥΦΛΟΙΑΝΑ ΛΕΠΟΥϹΙΝ
ΧΩΛΟΙΠΕΡΙΠΑΤΟΥϹΙΝ
ΕΠΡΟΙΚΑΘΑΡΙΖΟΝΤΑΙ
ΚΑΙΚΩΦΟΙΑΚΟΥΟΥϹΙΝ
ΑΙΝΕΚΡΟΙΕΓΕΙΡΟΝΤΑΙ
ΚΑΙΠΤΩΧΟΙΕΥΑΓΓΕ
ΑΙ· ΚΑΙΜΑΚΑΡΙΟϹΕϹΤΙΝ
ϹΕΑΝΜΗϹΚΑΝΔΑΛΙϹΘΗ
ΝΕΜΟΙ
ΥΤΩΝΔΕΠΟΡΕΥΟΜΕΝ
ΡΞΑΤΟΟΙϹΛΕΓΕΙΝΤΟΙϹ
ΛΟΙϹΠΕΡΙΙΩΑΝΝΟΥ
ΕΞΗΛΘΑΤΕΕΙϹΤΗΝ
ΘΕΑϹΑϹΘΕ ΚΑΛΑ

Tab. XIX.

ΥΠΟΑΝΕΜΟΥϹΑΛΕΥΟΜ
ΝΟΝ ΑΛΛΑΤΙΕΞΗΛΘΑΤΕ
ΙΔΕΙΝΑΝΟΝΕΝΜΑΛΑΚΟΙϹ
ΗΜΦΙΕϹΜΕΝΟΝ ΙΔΟΥ
ΟΙΤΑΜΑΛΑΚΑΦΟΡΟΥΝΤ
ΕΝΤΟΙϹΟΙΚΟΙϹΤΩΝΒΑϹ
ΛΕΩΝΕΙϹΙΝ ΑΛΛΑΤΙΕΞ
ΘΑΤΕΠΡΟΦΗΤΗΝΙΔΕΙΝ
ΝΑΙΛΕΓΩΥΜΙΝΚΑΙΠΕΡ
ϹΟΤΕΡΟΝΠΡΟΦΗΤΟΥ
ΟΥΤΟϹΕϹΤΙΝΠΕΡΙΟΥΓΕ
ΓΡΑΠΤΑΙ ΙΔΟΥΑΠΟϹΤΕΛ
ΤΟΝΑΓΓΕΛΟΝΜΟΥΠΡΟ
ΠΡΟϹΩΠΟΥϹΟΥΟϹΚ
ϹΚΕΥΑϹΕΙΤΗΝΟΔΟΝ
ΕΜΠΡΟϹΘΕΝϹΟΥ
ΑΜΗΝΛΕΓΩΥΜΙΝΟΥ
ΓΕΡΤΑΙΕΝΓΕΝΝΗΤΟΙϹ
ΝΑΙΚΩΝ ΜΕΙΖΩΝΙΩΑ
ΝΟΥΤΟΥΒΑΠΤΙϹΤΟΥ
ΜΙΚΡΟΤΕΡΟϹΕΝΤ
ΒΑϹΙΛΕΙΑΤΩΝΟΥΡΑΝ
ΜΕΙΖΩΝΑΥ ΤΟΥ

V. 7. ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμ. . .
V. 8. νον; Ἀλλὰ τί ἐξήλθατε
ἰδεῖν; ἄνον ἐν μαλακοῖς
ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ
οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντ . .
ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασ . .
V. 9. λέων εἰσίν. Ἀλλὰ τί ἐξ . .
θατε προφήτην ἰδεῖν;
ναὶ, λέγω ὑμῖν, καὶ περ . .
σότερον προφήτου.
V. 10. Οὗτος ἔστιν περὶ οὗ γέ
γραπται· ἰδοὺ ἀποστέλ . .
τὸν ἄγγελόν μου πρὸ
προσώπου σου, ὃς κ . .
σκευάσει τὴν ὁδόν . .
ἔμπροσθέν σου.
V. 11. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ . .
γερται ἐν γεννητοῖς . .
ναικῶν μείζων Ἰωά . .
νου τοῦ Βαπτιστοῦ . .
. . . μικρότερος ἐν τ . .
βασιλείᾳ τῶν οὐραν . .
μείζων αὐτοῦ . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 8. ἱματίοις)—B. D. X.
εἰσίν)—B.
V. 9. ἐξήλθετε ἰδεῖν· προφήτην) ἐξήλθατε προφήτην ἰδεῖν. B. X.
V. 10. γὰρ)—B. D. X. Vers. Saxon. ἐγὼ)—X.
ὅς) καὶ. Vers. Syr. poſt.
V. 11. γεννητοῖς)· τοῖς γεννητοῖς τῶν D.
αὐτοῦ ἐστιν)· ἐστιν αὐτοῦ. C.

V. 12. . πὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰω
. ννου τοῦ Βαπτιστοῦ
ἕως ἄρτι, ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βι . .
. σταὶ ἁρπάζουσιν αὐτή . . .
V. 13. . ντες γὰρ οἱ προφῆται
καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου
V. 14. . προφήτευσαν· Καὶ εἰ
θέλεται δέξασθαι, αὐτός
. στιν Ἠλίας ὁ μέλλων
V. 15. : ρχεσθαι. ὁ ἔχων ὦτα
. κούειν, ἀκουέτω·
V. 16. . . δὲ ὁμοιώσω τὴν γε
. · αν ταύτην ; ὁμοία
. . . ιν παιδίοις καθημέ
. . . ἐν ταῖς ἀγοραῖς· ἃ προσ
. . . . οῦντα τοῖς ἑτέροις
V. 17. . . . γουσιν· ηὐλήσαμε . . .
. . . ῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθαι
. . θρηνήσαμεν, καὶ οὐκ
. . όψασ . ·
V. 18. . . εν γὰρ Ἰωάννης μήτε
. . . ων, μήτε πίνω . . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 12. δὲ)—D. καὶ.) οἱ. D.
V. 13. προεφήτευσαν) ἐπροφήτευσαν. C. D. X. 1. 13. 33.
V. 15. ἀκούειν)—D.
V. 16. παιδαρίοις) παιδίοις. B. C. D. L. X. 1. 13. 33. Clem. Chrys. ἐν ἀγοραῖς καθημένοις) καθημένοις ἐν ἀγοραῖς. C. L. X. Vers. Lat. Chrys. καθημένοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς. B. καθημένοις ἐν τῇ ἀγορᾷ D. ἐν ἀγορᾷ καθημένοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς. 1. ἀγοραῖς·) ταῖς ἀγοραῖς. 33. καθημένοις·) καθεζομένοις. 33. Καὶ προσφωνοῦσιν τοῖς ἑταίροις αὐτῶν καὶ λέγουσιν) Ἃ προσφωνοῦντα τοῖς ἑτέροις λέγουσιν. B. (nisi quod B. omittit ἃ) C. D. X. 1. Vers. Vulg. Cop. Chrys. Et ita 13, nisi quod retinet αὐτῶν. ἑταίροις.) ἑτέροις. 13. 33.
V. 17. ὑμῖν *posterius*)—B. C. D. X. 1. Vers. Cop. Lat. Clem.
V. 18. γὰρ) πρὸς ὑμᾶς. L.

ΤΟΔΕΤΩΝΗΜΕΡΩΝΙΩ
ΝΝΟΥΤΟΥΒΑΠΤΙΣΤΟΥ
ΕΩΣΑΡΤΙΗΒΑΣΙΛΕΙΑΤΩΝ
ΟΥΡΑΝΩΝΒΙΑΖΕΤΑΙΚΑΙΒΙ
ΣΤΑΙΑΡΠΑΖΟΥΣΙΝΑΥΤΗ
ΝΤΕΣΓΑΡΟΙΠΡΟΦΗΤΑΙ
ΚΑΙΟΝΟΜΟΣΕΩΣΙΩΑΝΝΟΥ
ΠΡΟΦΗΤΕΥΣΑΝ· ΚΑΙΕΙ
ΘΕΛΕΤΑΙΔΕΞΑΣΘΑΙΑΥΤΟΣ
ΣΤΙΝΗΛΙΑΣΟΜΕΛΛΩΝ
ΡΧΕΣΘΑΙ ΟΕΧΩΝΩΤΑ
ΚΟΥΕΙΝΑΚΟΥΕΤΩ·
ΔΕΟΜΟΙΩΣΩΤΗΝΓΕ
ΑΝΤΑΥΤΗΝ ΟΜΟΙΑ
ΙΝΠΑΙΔΙΟΙΣΚΑΘΗΜΕ
ΕΝΤΑΙΣΑΓΟΡΑΙΣ·ΑΠΡΟΣ
ΟΥΝΤΑΤΟΙΣΕΤΕΡΟΙΣ
ΓΟΥΣΙΝ ΗΥΛΗΣΑΜΕ
ΙΝΚΑΙΟΥΚΩΡΧΗΣΑΣΘΑΙ
ΘΡΗΝΗΣΑΜΕΝΚΑΙΟΥΚ
ΟΨΑΣ
ΕΝΓΑΡΙΩΑΝΝΗΣΜΗΤΕ
ΙΩΝ ΜΗΤΕΠΙΝΩ

Tab. XXI.

ΟΤΑΝΔΕΤΟΑΚΑ
ΠΝΕΥΜΑ ΕΞΕΛΘ
ΑΝΟΥ ΔΙΕΡΧΕΤΑ
ΔΡΩΝΤΟΠΩΝ ΖΗ
ΑΝΑΠΑΥCΙΝ ΚΑΙΟΥ
CΚΕΙ ΤΟΤΕΛΕΓΕΙΕΙC
ΟΙΚΟΝΜΟΥΥΠΟCΤΡΕ
ΟΘΕΝΕΞΗΛΘΟΝ ΚΑΙΕΛ
ΕΥΡΙCΚΕΙCΧΟΛΑΖΟΝΤΑ
CΕCΑΡΩΜΕΝΟΝΚΑΙΚΕ
CΜΗΜΕΝΟΝ ΤΟΤΕΤ
ΡΕΥΕΤΑΙΚΑΙΠΑΡΑΛΑΜ
ΝΕΙΜΕΘΕΑΥΤΟΥΕΤΕΡ
ΕΠΤΑΠΝΕΥΜΑΤΑΠΟΝ
ΤΕΡΑΕΑΥΤΟΥ ΚΑΙΕΙCΕ
ΤΑΚΑΤΟΙΚΕΙΕΚΕΙ ΚΑΙΓ
ΤΑΙΤΑ ΕCΧΑΤΑΤΟΥΑΝΟΥ
ΝΟΥΧΕΙΡΟΝΑΤΩΝΠΡΩ
ΟΥΤΩCΕCΤΑΙΚΑΙΤΗΓΕ
ΤΑΥΤΗΤΗΠΟΝΗΡΑ
ΛΑΛΟΥΝΤΟCΔΕΑΥΤΟΥΤ

V. 43. Ὅταν δὲ τὸ ἀκά . . . .
πνεῦμα ἐξέλθ . . . .
ἀνου, διέρχεται . . . .
δρων τόπων, ζη . . .
ἀνάπαυσιν, καὶ οὐ .
V. 44. σκει. Τότε λέγει· εἰς .
οἶκόν μου ὑποστρέ . .
ὅθεν ἐξῆλθεν. καὶ ἐλ .
εὑρίσκει σχολάζοντα, .
σεσαρωμένον, καὶ . . .
V. 45. σμημένον. Τότε π . . .
ρεύεται, καὶ παραλαμ .
νει μεθ' ἑαυτοῦ ἕτερ . .
ἑπτὰ πνεύματα πον .
τερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσε .
τα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γ .
ται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθ .
νου χείρονα τῶν πρώ . .
Οὕτως ἔσται καὶ τῇ γε . .
ταύτῃ τῇ πονηρᾷ·
V. 46. Λαλοῦντος δὲ αὐτοῦ τ . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 43. δὲ)—. L.
V. 44. ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκον μου). εἰς τὸν οἶκον μου ἐπιστρέψω. B. D. 33. εἰς τὸν οἶκον μου ὑποστρέψω. X.
ἐπιστρέψω) ὑποστρέψω. 1. 13. ἐλθὸν) ἐλθών. D. 13. εὑρίσκει)+τὸν οἶκον. D. σχολάζοντα)+καὶ. C. Vers. Syr. Vers. Syr Phil. Chrys.
V. 45. ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα) ἕτερα ἑπτὰ πνεύματα. X. ἕτερα πνεύματα ἑπτὰ Urb. 2. ἑαυτοῦ) αὐτοῦ. D. εἰσελθόντα) εἰσελθών. L.
ἔσχατα)+αὐτοῦ C. 13. ταύτῃ)—. 33.
V. 46. Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος) Λαλοῦντος δὲ αὐτοῦ. D. L. X. Vers. Syr.
δὲ)—B. 33. Vers. Vulg. probante Millio.

V. 46. . . . . οὐ, ἡ μήτηρ
. . . . ελφοὶ ἱστήκε . .
. . . . ω, ζητοῦντες αὐ .
. . . .

V. 47. . . . . ν δὲ τίς . . . .
. . . ήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελ .
. . ὶ σου ἔξω ἑστήκα . . . .
. . τοῦντες σοι λαλῆσ . . .

V. 48. . ὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ . . .
. . . όντι αὐτῷ· τίς ἐστ . .
. . . . τηρ μου, καὶ τίνε . .
. . . ν οἱ ἀδελφοί μου;

V. 49. . . . κτείνας τὴν χεῖρα αὐ .
. . . ῦ ἐπὶ τοὺς . . αθητὰς
. . τοῦ εἶπεν ἰδοὺ ἡ μηρ
. ου, καὶ οἱ ἀδελφοί μου.

V. 50. . . . ις γὰρ ἂν ποίησει τὸ θ .
. . μα τοῦ πρς μου . . . .
. . οἷς, αὐτός μου ἀδελ . .
. . ὸς καὶ ἀδελφὴ, καὶ μηρ
. . στίν.

VARIÆ LECTIONES.

V. 46. ἰδοὺ)+καὶ. 13. αὐτῷ λαλῆσαι.) λαλῆσαι αὐτῷ. D. L. αὐτοῦ *post.*)—X.
εἱστήκεισαν ἔξω.) ἔξω εἱστήκεισαν. L.
V. 47. ἔξω ἑστήκασιν.) ἑστήκεισαν ἔξω. D.
ἑστήκασιν.)—13. Totus Verſus deeſt in B et L.
σοι λαλῆσαι.) λαλῆσαι σοι. D.
V. 48. εἰπόντι.) λέγοντι. B. D. 33. καὶ.) ἢ D. Codices Latini, Vers. Cop.
V. 49. αὐτοῦ.)—Vers. Vulg. Arm. probante Millio 1403.
V. 50. ἂν ποιήσῃ) ποιήσει. X. 13. ἂν ποιῇ C. ποιεῖ. D. ἂν) ἐὰν 13.
αὐτός) οὗτος L. Vers. Syr. poſt. in margine.
μου 2do.)+καὶ. Orig. Codices Latini.

ΟΥ Η ΜΗΤΗΡ
ΕΛΦΟΙ ΪϹΤΗΚΕ
ΝΖΗΤΟΥΝΤΕϹΑΥ

ΙΔΕΤΙϹ
ΗΤΗΡϹΟΥΚΑΙΟΙΑΔΕΛ
ΙϹΟΥΕΞΩΕϹΤΗΚΑ
ΤΟΥΝΤΕϹϹΟΙΛΑΛΗϹ
ΕΑΠΟΚΡΙΘΕΙϹΕΙΠΕΝΤΩ
ΟΝΤΙΑΥΤΩ ΤΙϹΕϹΤ
ΤΗΡΜΟΥ ΚΑΙΤΙΝΕ
ΝΟΙΑΔΕΛΦΟΙΜΟΥ
ΚΤΕΙΝΑϹΤΗΝΧΕΙΡΑΑΥ
ΥΕΠΙΤΟΥϹ ΑΘΗΤΑϹ
ΤΟΥΕΙΠΕΝ ΙΔΟΥΗΜΗΡ
ΟΥΚΑΙΟΙΑΔΕΛΦΟΙΜΟΥ
ΙϹΓΑΡΑΝΠΟΙΗϹΕΙΤΟΘ
ΜΑΤΟΥΠΡϹΜΟΥ
ΟΙϹ ΑΥΤΟϹΜΟΥΑΔΕΛ
ΟϹΚΑΙΑΔΕΛΦΗΚΑΙΜΗΡ
ϹΤΙΝ

Tab. XXIII.

ΕΝΤΗΗΜΕΡΑ
ΘΩΝΟΙΣ ΕΚΤΗ
ΕΚΑΘΗΤΟΠΑΡΑ
ΣΑΝ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΑΥΤΟΝΟΧ
ΩΣΤΕΑΥΤΟΝ ΠΙ
ΕΜΒΑΝΤΑΚΑΘ ΑΙ
ΟΟΧΛΟΣ ΕΠΙΤΟΝΑΙΓ
ΙΣΤΗΚΕΙ ΚΑΙΕΛΑΛΗΣΕ
ΑΥΤΟΙΣΠΟΛΛΑΕΝΠΑΡΑ
ΛΑΙΣ
ΙΔΟΥΕΞΗΛΘΕΝΟΣΠΕΙΡ
ΤΟΥΣΠΕΙΡΕΙΝ ΚΑΙΕΝΤ
ΣΠΕΙΡ ΑΥΤΟΝ ΑΜΕΝ
Σ ΕΝΠΑΡΑΤΗΝΟΔΟΝ·Κ
ΘΟΝΤΑΠΕΤΕΙΝΑΚΑΙΚΑΤ
ΦΑΓΕΝΑΥΤΑ
ΑΛΛΑΔΕΕΠΕΣΕΝΕΠΙΤ
ΠΕΤΡΩΔΗΟΠΟΥ
ΓΗΝΠΟΛΛΗΝ ΚΑΙΕΥΘ
ΩΣΕΞΑ ΝΕΤΕΙΛΕΝΔΙΑΤ

V. 1. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ . . . .
θὼν ὁ Ἰς ἐκ τῆ . . . . .
ἐκάθητο παρὰ . . . . .
V. 2. σαν· Καὶ . . . .
πρὸς αὐτὸν ὄχ . . . . .
ὥστε αὐτὸν . . . π . . . .
ἐμβάντα καθ . . . αι· . .
ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγ . .
V. 3. ἱστήκει. Καὶ ἐλάλησε .
αὐτοῖς πολλὰ ἐν παρα .
λαῖς, ...
Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρ . .
V. 4. τοῦ σπείρειν. καὶ ἐν τ .
σπείρ . . αὐτὸν, ἃ μὲν .
σεν παρὰ τὴν ὁδόν· κ . .
θον τὰ πετεινὰ, καὶ κατ .
φαγεν αὐτά.
V. 5. Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τ . .
πετρώδη, ὅπου . . . . . .
γῆν πολλήν· καὶ εὐθ . .
ως ἐξανέτειλεν, διὰ τ . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 1. δὲ)—B. X. ἀπὸ) ἐκ. X. 33. Sed ἀπὸ deest omnino in B. 1.
ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας) ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ. D.
V. 2. τὸ.)—. C. X. 1. 33.
καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλον εἱστήκει)—13.
V. 3. πολλὰ)—L. πολλὰ ἐν παραβολαῖς) ἐν παραβολαῖς πολλά. C. Urb. 2.
Orig. τοῦ σπείρειν) σπεῖραι. D. τοῦ σπεῖραι. L. 13. 33.
V. 4. ἦλθε) ἦλθον. D. L. X. 33.
πετεινὰ) + τοῦ οὐρανοῦ. Vers. Vulg. Syr. post. Æth. multi MSS.
V. 5. ἄλλα) ἃ. D.
εὐθέως) εὐθὺς D. —L.

. . . .
V. 6. . . . . . . ε ἀνατείλαντος
. . . . . . τίσθη καὶ διὰ τ .
. . . . . ειν ῥίζαν, ἐξηράνθη.
V. 7. . . . . . ἔπεσεν ἐπὶ τὰς
. . . . . θας, καὶ ἀνέβησαν
. . . . νθαι, καὶ ἀπέπνιξ .
. . . τά . . . .
V. 8. . . ἃ δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν
. ῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδί
. ου καρπὸν, ὃ μὲν ἑκ .
. . ν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ
V. 9. . ιάκοντα. ὁ ἔχων ὦτα
. κούειν, ἀκουέτω.
V. 10. . προσελθόντες οἱ μα
. ηταὶ εἶπον αὐτῷ δια
. ἐν παραβολαῖς λαλεῖς
. . τοῖς ;
V. 11. . ε ἀποκριθεὶς εἶπεν
. . ι ὑμῖν δέδοται γνῶ
. αι τὰ μυστήρια τῆς βασι

VARIÆ LECTIONES.

V. 6. ἡλίου δὲ.) τοῦ δὲ ἡλίου. D.
ἀνατείλαντος.) + εὐθέως. L.
ἐκαυματίσθη.) ἐκαυματίσθησαν. D. ἐκαυματωθη. B.
ῥίζαν.) βάθος ῥίζης· 13. ἐξηράνθη.) ἐξηράνθησαν. D.
V. 7. ἐπὶ.) εἰς. D. 13. ἔπεσεν.) ἔπεσαν. 33. ἀπέπνιξαν.) ἔπνιξαν. D. 13.
V. 8. ἔπεσεν.) ἔπεσαν. C. ἐδίδου.) ἐδίδουν. D.
V. 10. προσελθόντες.) + αὐτῷ. C. Vers. Cop.
μαθηταὶ. + αὐτοῦ C. Vers. Syr. utr.
αὐτῷ.) — C. Vers. Cop. εἶπον.) εἶπαν. L. 33. et ſic ſæpiſſime.
αὐτοῖς.) — C. Vers. Cop.
V. 11. αὐτοῖς) — X.

ΕΑΝΑΤΕΙΛΑΝΤΟϹ
ΤΙϹΘΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤ
ΕΙΝ ΡΙΖΑΝ ΕΞΗΡΑΝΘΗ
ΕΠΕϹΕΝ ΕΠΙ ΤΑϹ
ΘΑϹ ΚΑΙ ΑΝΕΒΗϹΑΝ
ΝΘΑΙ ΚΑΙ ΑΠΕΠΝΙΞ
ΤΑ
Α ΔΕ ΕΠΕϹΕΝ ΕΠΙ ΤΗΝ
Η ΝΤΗΝ ΚΑΛΗΝ ΚΑΙ ΕΔΙ
ΟΥ ΚΑΡΠΟΝ Ο ΜΕΝ ΕΚ
Ν Ο ΔΕ ΕΞΗΚΟΝΤΑ Ο ΔΕ
ΙΑΚΟΝΤΑ Ο ΕΧΩΝ ΩΤΑ
ΚΟΥΕΙΝ ΑΚΟΥΕΤΩ
ΠΡΟϹΕΛΘΟΝΤΕϹ ΟΙ ΜΑ
Η ΤΑΙ ΕΙΠΟΝ ΑΥΤΩ ΔΙΑ
ΕΝ ΠΑΡΑΒΟΛΑΙϹ ΛΑΛΕΙϹ
ΤΟΙϹ
Ε ΑΠΟΚΡΙΘΕΙϹ ΕΙΠΕΝ
Ι ΥΜΙΝ ΔΕΔΟΤΑΙ ΓΝΩ
ΑΙ ΤΑ ΜΥϹΤΗΡΙΑ ΤΗϹ ΒΑϹΙ

Tab. XXV.

ΔΑΛΙΖΟΝΤΟΕΝΑΥΤ
ΟΔΕ C ΛΕΓΕΙΑΥΤΟΙC ΟΥΚΕ
CΤ ΠΡΟΦΗΤΗCΑΤΙΜΟC
ΕΙΜΗΕΝΤΗΙΔΙΑΙΠΑΤΡΙΔΙ
ΚΑΙΕΝΤΗΟΙΚΙΑΑΥΤΟΥ
ΚΑΙ ΟΥΚΕΠΟΙΗCΕΝΕΚΕΙ
ΔΥΝΑΜΕΙCΠΟΛΛΑCΔΙΑΤΗ̄
ΑΠΙCΤΙΑΝΑΥΤΩΝ
ΕΝΕΚΕΙΝΩΤΩΚΑΙΡΩΗΚΟΥ
CΕΝΗΡΩΔΗCΟΤΕΤΡΑΑΡ
ΧΗCΤΗΝΑΚΟΗΝΙΥ· ΚΑΙ
ΕΙΠΕΝΤΟΙCΠΑΙCΙΝΑΥΤΟΥ
ΟΥΤΟCΕCΤΙΝΙΩΑΝΝΗC
ΟΒ ΠΤΙCΤΗC ΑΥΤΟCΗΓΕΡ
ΘΗ ΑΠΟΤΩΝΝΕΚΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΑΤΟΥΤΟΑΙΔΥΝΑΜΕΙC
ΕΝΕΡΓΟΥCΙΝΑΥΤΩ
Ο ΓΑΡΗΡΩΔΗCΚΡΑΤΗCΑC
ΤΟΝΙΩΑΝΝΗΝΕΔΗCΕΝ
ΑΥΤΟΝΕΝΤΗΦΥΛΑΚΗ

. . . .
V. 57. δαλίζοντο ἐν αὐτ . .
Ὁ δὲ . , ς λέγει αὐτοῖς· οὐκ ἔ
στ . . προφήτης ἄτιμος,
εἰ μὴ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι
καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ . .
V. 58. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ
δυνάμεις πολλὰς, διὰ τη
ἀπιστίαν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ΙΔ.

V. 1. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκου
σεν Ἡρώδης ὁ Τετράαρ
V. 2. χης τὴν ἀκοὴν Ἰυ· καὶ
εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ·
οὗτός ἐστιν Ἰωάννης
ὁ Β . . πτιστής· αὐτὸς ἠγέρ
θη ἀπὸ τῶν νεκρῶν,
καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις
ἐνεργοῦσιν αὐτῷ.
V. 3. Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας
τὸν Ἰωάννην, ἔδησεν
αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ.

VARIÆ LECTIONES.

V. 57. εἶπεν) λέγει. X. ἐν τῇ) + ἰδίᾳ. X. 13. αὐτοῦ *prius*) — B. D. X. 33. καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ) — L.

V. 58. τὴν ἀπιστίαν) τὰς ἀπιστίας. D.

C A P. XIV.

V. 1. ἐν ἐκείνῳ) + δὲ. D. Vers. Cop. Syr. τετράρχης) τετράαρχης X. et ita A. in Luke III. v. 1. ἀκοὴν) + Χριστοῦ. Vers. Syr. post.

V. 2. αὐτοῦ) μήτι. D. βαπτιστής) + ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα. D. Vers. Sax. Codices Latini. οὗτος C. 1. ἐνεργοῦσιν) ἐναργοῦσιν. D. ἐν) — X.

V. 3. Ἡρώδης) + τότε B. 13. αὐτὸν) — B. καὶ ἔθετο) — D. X. καὶ ἀπέθετο. 1. 13. 33. Orig. ἐν φυλακῇ ἀπέθετο 33. ἐν φυλακῇ) ἐν τῇ φυλακῇ. D. X. 1. Orig. καὶ ἐν τῇ φυλακῇ ἀπέθετο. B.

. . . .

V. 3. . . . . . . ναῖκα Φιλί . . που
V. 4. τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἔλε
γεν γὰρ ὁ Ἰωάννης αὐτῷ·
οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐ
V. 5. τήν. Καὶ θέλων αὐτὸν ἀπο
κτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄ
χλον, ὅτι ὡς προφήτην
αὐτὸν εἶχον.
V. 6. Γενεσίοις δὲ γενομένοις
τοῦ Ἡρώδου, ὠρχήσατο
ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος
ἐν τῷ μέσῳ· καὶ ἤρεσεν
V. 7. τῷ Ἡρώδῃ. ὅθεν μεθ' ὅρ
κου ὤμοσεν αὐτῇ δοῦ
ναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται.
V. 8. Ἡ δὲ, προβιβασθεῖσα ὑπὸ
τῆς μητρὸς αὐτῆς, δός
μοι, φησίν, ὧδε ἐπὶ πίνα
κει τὴν κεφαλὴν Ἰωάν
νου τοῦ Βαπτιστοῦ

VARIÆ LECTIONES.

V. 3. Φιλίππου.)—.D. Vers. Vulg. probante Millio. 394. et Bengelio.
V. 4. αὐτῷ ὁ Ἰωάννης.) ὁ Ἰωάννης αὐτῷ· B. X. V. 5. ὅτι.) ἐπεὶ. B.
V. 6. Γενεσίων δέ ἀγομένων.) Γενεσίοις δὲ γενομένοις. B. D. L. X. γενομένων. C. Vers. Cop. Syr. utr. Lat. ἀγομένοις. 1.
V. 7. ὡμολόγησεν.) ὤμοσεν. X. 13. Vers. Syr.
αὐτῇ δοῦναι.) δοῦναι αὐτῇ. 1.
ὃ ἐὰν αἰτήσηται.) ὃ ἂν αἰτήσεται. 13. ἐὰν.) ἂν. B.
V. 8. δός μοι φησίν.) εἶπεν. δός μοι. D. ἐπὶ πίνακι.)—D. τὴν)—D.

ΝΑΙΚΑΦΙΛΙ ΠΟΥ
ΤΟΥΑΔΕΛΦΟΥΑΥΤΟΥΕΛΕ
ΓΕΝΓΑΡΟΙΩΑΝΝΗΣΑΥΤΩ
ΟΥΚΕΞΕΣΤΙΝΣΟΙΕΧΕΙΝΑΥ
ΤΗΝ ΚΑΙΘΕΛΩΝΑΥΤΟΝΑΠΟ
ΚΤΕΙΝΑΙ ΕΦΟΒΗΘΗΤΟΝΟ
ΧΛΟΝ ΟΤΙΩΣΠΡΟΦΗΤΗ
ΑΥΤΟΝ ΕΙΧΟΝ
ΓΕΝΕΣΙΟΙΣΔΕΓΕΝΟΜΕΝΟΙΣ
ΤΟΥΗΡΩΔΟΥ ΩΡΧΗΣΑΤΟ
ΗΘΥΓΑΤΗΡΤΗΣΗΡΩΔΙΑΔΟΣ
ΕΝΤΩΜΕΣΩ ΚΑΙΗΡΕΣΕΝ
ΤΩΗΡΩΔΗ ΟΘΕΝΜΕΘΟΡ
ΚΟΥΩΜΟΣΕΝΑΥΤΗΔΟΥ
ΝΑΙ ΟΕΑΝΑΙΤΗΣΗΤΑΙ
Η ΔΕΠΡΟΒΙΒΑΣΘΕΙΣΑΥΠΟ
ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣΑΥΤΗΣΔΟΣ
ΜΟΙΦΗΣΙΝΩΔΕΕΠΙΠΙΝΑ
ΚΕΙΤΗΝΚΕΦΑΛΗΝΙΩΑΝ
ΝΟΥΤΟΥΒΑΠΤΙΣΤΟΥ

ΔΙΑΔΕ
ΤΟΥϹϹΥ
ΝΟΥϹ ΕΚΕ
ΝΑΙ ΚΑΙ ΠΕΜ
ΛΙϹΕΝ ΙΩΑΝΝ
ΦΥΛΑΚΗ ΚΑΙ Η
ΦΑΛΗ ΑΥΤΟΥ Ε
ΚΙ ΚΑΙ ΕΔΟΘΗ
ΚΑΙ ΗΝΕΓΚΕΝ
ΤΗϹ
ΚΑΙ ΕΛΘΟΝΤΕϹ Ο
ΑΥΤΟΥ ΗΡΑΝ Τ
ΚΑΙ ΕΘΑΨΑΝ ΑΥ
pus ΤΕϹ ΑΠΗΓΓΕΙΛ
Α ΚΟΥϹΑϹ ΔΕ Ο ΙϹ
ϹΕΝ ΕΚΕΙΘΕΝ
ΕΙϹ ΕΡΗΜΟΝ Τ
ΔΙΑΝ ΚΑΙ ΑΚΟΥ
ΟΧΛΟΙ ΗΚΟΛΟ
ΠΕΖΟΙ ΑΠΟ ΤΩΝ

. . . .

V. 9. διὰ δὲ . . . . . .
τοὺς συ . . . . .
νους, ἐκέ . . . . .
V. 10. ναι. Καὶ πέμ . .
λισεν Ἰωάνν . . .
V. 11. φυλακῆ. Καὶ ἡ .
φαλὴ αὐτοῦ ἐ . .
χι, καὶ ἐδόθη . . .
καὶ ἤνεγκεν . . . .
τῆς. . . . .
V. 12. Καὶ ἐλθόντες ο . .
αὐτοῦ ἦραν τ . .
καὶ ἔθαψαν αὐ .
ϛμς τες ἀπήγγειλ . .
V. 13. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰς, . .
σεν ἐκεῖθεν . . . .
εἰς ἔρημον τ . . .
δίαν· καὶ ἀκού . .
ὄχλοι, ἠκολο . . .
πεζοὶ ἀπὸ τῶν . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 9. ἐλυπήθη.) λυπηθεὶς. B. D. 1. 13.
δὲ·)—D. L. 1. 13.
καὶ *posterius*.) διὰ. D.
δοθῆναι.)+αὐτῇ. 1. 13. Vers. Syr.

V. 10. τὸν)—B. X. 1.

V. 11. ἐπὶ) τῷ. D. ἐν τῷ. 1. 13.

V. 12. Σῶμα.) πτῶμα. B. C. D. L. 1. 13. 33. Vers. Syr. Cop. Arab. + αὐτοῦ D. L. Vers. Syr. Cod. Lat.

V. 13. Καὶ ἀκούσας) Ἀκούσας δὲ. B. D. L. X. 1. 13. Vers. Syr. Cop. Arab. Orig. *bis*. πεζῇ) πεζοὶ. L. X. Vers. Syr. post. Codices Latini. Ver. Brix. San Germ.

. . . .

V. 14. . . . . χνίσθη
. . . . θεράπευ . . .
. . . . . ὤστους . . . .
. . . .

V. 15. . . . . αμένης, προσ
. . . . ῷ οἱ μαθηταὶ
. . . . . ἔρημός ἐσ . . .
. . . . . ἰ ἡ ὥρα παρῆλ
. . . . . πόλυσον οὖν
. . . . υς, ἵνα ἀπελθό
. . . . κώμας, ἀγορά
. . . . τοῖς βρώματ .

V. 16. . . . . ὐτοῖς· οὐ χρείαν
. . . . πελθεῖν δότ .
. . . . . εῖς φαγεῖν.

V. 17. . . . . ον αὐτῷ οὐκ
. . . . . ε εἰ μὴ πέντε
. . . . ἰ δύο ἰχθύας.

V. 18. . . . . φέρεταί μοι
. . . . . ὑς· καὶ ἐκελεύ

VARIÆ LECTIONES.

V. 14. ὁ Ἰησοῦς)—B. D. 1. 33. Vers. Vulg. Cop. πολὺν ὄχλον) ὄχλον πολὺν D. 33. ἐπ' αὐτοὺς) ἐπ' αὐτοῖς. B. C. L. 1. Orig. περὶ αὐτῶν D.

V. 15. προσῆλθον) προσῆλθαν B. 33. αὐτοῦ)—X. 33. ἤδη παρῆλθεν.) παρῆλθεν ἤδη. X. 1. Orig. *bis.* ἀπόλυσον.)+οὖν. C. X. 1. Vers. Cop. Syr. post. Orig. εἰς τὰς κώμας.) εἰς τὰς κύκλῳ κώμας. C. 33. Vers. Syr. post. Syr. Hieros. ἑαυτοῖς.) αὐτοῖς. L.

V. 16. Ἰησοῦς.)—D. Vers. Syr. Cop. probante Millio. 1194.
εἶπεν.) φησὶν. 1.
αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.) ὑμεῖς φαγεῖν αὐτοῖς. D.

V. 17. λέγουσιν.) εἶπον. X.

V. 18. αὐτοὺς ὧδε.) ὧδε αὐτούς. B. X. 33. ὧδε.)—D. 1. Vers. Cop.

V. 19. κελεύσας) ἐκέλευσεν. X. κελεύσατε B.

Tab. XXVIII.

ΧΝΙϹΘΗ
ΘΕΡΑΠΕΥ
ΩϹΤΟΥϹ

ΟΜΕΝ ΗϹΠΡΟϹ
ΩΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ
ΕΡΗΜΟϹΕϹ
ΙΗΩΡΑΠΑΡΗΛ
ΠΟΛΥϹ ΟΝΟΥΝ
ΥϹΙΝΑ ΑΠΕΛΘΟ
ΚΩΜΑϹ ΑΓΟΡΑ
ΤΟΙϹ ΒΡΩΜΑΤ
ΥΤΟΙϹ ΟΥΧΡΙΑΝ
ΤΕΛΘΕΙΝ ΔΟΤ
ΕΙϹΦΑΓΕΙΝ
ΟΝΑΥΤΩΟΥΚ
Ε ΕΙΜΗΠΕΝΤΕ
ΙΔΥΟΙΧΘΥΑϹ
ΦΕΡΕΤΑΙ ΜΟΙ
ΥϹ · ΚΑΙΕΚΕΛΕΥ

Tab. XXIX.

ΟΔΕΑΠΟΚΡΙΘ
ΠΑϹΑΦΥΤΕΙΑ
ΤΕΥϹΕΝΟΠΗΡ
ΡΑΝΙΟϹΕΚΡΙ
ΑΦΕΤΕΑΥΤ
ΟΔΗΓΟΙΤΥΦΛ
ΤΥΦΛΟϹΔΕΤΥΦ
ΟΔΗΓΗΑΜΦΟΤ
ϹΟΥΝΤΑΙΕΙϹΒΟΘ
ΑΠΟΚΡΙΘΕΙϹΔΕΟΠΤ
ΕΙΠΕΝΑΥΤΩΦΡΑϹΟΝΙ
ΤΗΝΠΑΡΑΒΟΛΗΝ
ΟΔΕΕΙΠΕΝΑΚΜΗΝΚΑΙΥΜ
ΑϹΥΝΕΤΟΙΕϹΤΑΙΟΥΝΟΕ
ΤΕΟΤΙΠΑΝΤΟΕΙϹΠΟΡΕ
ΟΜΕΝΟΝΕΙϹΤΟϹΤΟΜ
ΕΙϹΤΗΝΚΟΙΛΙΑΝΧΩΡΕΙ
ΚΑΙΕΙϹΑΦΕΔΡΩΝΑΕΚΒ
ΛΕΤΑΙΤΑΔΕΕΚΠΟΡΕΥΟ
ΝΑΕΚΤΟΥϹΤΟΜΑΤΟϹ

. . . .
V. 13. Ὁ δὲ ἀποκριθ . . . .
πᾶσα φυτεία . . . .
τευσεν ὁ πὴρ . . . .
ράνιος, ἐκρι . . . .
V. 14. Ἄφετε αὐτ . . . .
ὁδηγοί τυφλ . . . .
Τυφλὸς δὲ τυφλ . . . .
ὁδηγῇ, ἀμφότ . . . .
σοῦνται εἰς βόθ . . . . . .
V. 15. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Π . . . . . .
εἶπεν αὐτῷ· φράσον ἡ . . .
τὴν παραβολὴν . . . . . .
V. 16. Ὁ δὲ εἶπεν· ἀκμὴν καὶ ὑμ . .
V. 17. ἀσύνετοί ἐσται; οὐ νοε . . .
τε, ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορε . . .
όμενον εἰς τὸ στόμ . . . . .
εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, ...
καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβ . . . .
V. 18. λεται; τὰ δὲ ἐκπορευό . . .
να ἐκ τοῦ στόματος, ...

VARIÆ LECTIONES.

V. 14. *αὐτούς.*) + *τοὺς τυφλούς.* D. *ὁδηγοί εἰσιν τυφλοὶ τυφλῶν.*) *τυφλοί εἰσιν ὁδηγοὶ τυφλῶν.* L. X. (ut mihi videtur) 1. 13. 33. Orig. *bis.* Cyr. *ſepties.* Cypr. Vers. Vulg. Syr. ſed *τυφλοὶ εἰσιν ὁδηγοί.* B. D. *ἐὰν ὁδηγῇ.*) *ὁδηγῶν σφαλήσεται καί.* 13. *εἰς βόθυνον πεσοῦνται.*) *πεσοῦνται εἰς βόθυνον.* L. 13. (ſed 13. præfigit, *τόν.*) *πεσοῦνται εἰς βόθρον.* 1. *ἐνπεσοῦνται εἰς βόθρον.* D. Cyr. . . . . . *σοῦνται εἰς βόθ* . . . X.
V. 15. *ὁ.*) *Σίμων.* Vers. Syr. *αὐτῷ*) + *κύριε.* Vers. Syr. *εἶπεν αὐτῷ.*) *αὐτῷ εἶπεν.* B. *ταύτην.*)—B. X. 1. Vers. Cop. Orig. *ταύτην τὴν παραβολήν.* 13.
V. 16. *Ἰησοῦς.*)—B. D. X. 33. Vers. Vulg. Syr. Æth. Arab. probante Millio 1194. *εἶπεν.*) + *αὐτοῖς.* Vers. Syr. prior. Arab. *ἀκμήν.*) *ἀκνήν.* D.
V. 17. *Οὔπω.*) *Οὐ.* B. D. X. 33. probante Millio 389.

. . . .

V. 18. . . . κοινοῖ τὸν ἄνον.

V. 19. . . . . καρδίας ἐξέρ

. . . διαλογισμοὶ πο

. . . . φόνοι, μοιχῖαι,

. . . . κλοπαὶ, ψευδο

. . . . ίαι, βλασφημίαι.

V. 20. . . . στιν τὰ κοινοῦντα

. . . δὲ ἀνίπτοις χερ . . ιν φα

. . . κοινοῖ τὸν ἄνον.

V. 21. . . . θὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰς,

. νεχώρησεν εἰς τὰ μέρη

. . ύρου . . . .

V. 22. . ὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναναία

. πὸ τῶν ὁρίων ἐκείνω . .

ἐξελθοῦσα, ἔκραζεν, λέ

. ουσα· ἐλέησόν με,

Κε, υἱὲ Δαδ, ἡ θυγάτηρ μου

κακῶς δαιμονίζεται.

V. 23. . δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ

αὶ προσελθόντες οἱ μαθ

V. 18. Κἀκεῖνα.) Ἐκεῖνα. D. καὶ ἐκεῖνα. 13.

V. 19. φόνοι.) φθόνοι. 1. πορνεῖαι, μοιχεῖαι, φόνοι. L. μοιχεῖαι, φόνοι, πορνεῖαι. Vers. Syr. Poſt τύρου, legi non potuit X.

V. 22. ἐκραύγασεν.) ἔκραξεν. X. 13. ἔκραζεν. B. D. 1. Orig.
αὐτῷ.)—B. C. X. 1. 13. Vers. Cop. Syr. Orig. ὀπίσω αὐτοῦ. D.
υἱὲ.) υἱὸς B. D.
κακῶς.) δεινῶς. 1. Orig.

V. 23. λόγον.)—X. λόγῳ. 13.
προσελθόντες.)+αὐτῷ. Vers. Syr.

ΚΟΙΝΟΙ ΤΟΝ ΑΝΟΝ
ΚΑΡΔΙΑΣ ΕΞΕΡ
ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΙ ΠΟ
ΦΟΝΟΙ ΜΟΙΧΙΑΙ
ΚΛΟΠΑΙ ΨΕΥΔΟ
ΙΑΙ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑΙ
ΣΤΙΝ ΤΑ ΚΟΙΝΟΥΝΤΑ
ΔΕ ΑΝΙΠΤΟΙΣ ΧΕΡ ΙΝ ΦΑ
ΚΟΙΝΟΙ ΤΟΝ ΑΝΟΝ
ΘΩΝ ΕΚΕΙΘΕΝ ΟΙΣ
ΝΕΧΩΡΗΣΕΝ ΕΙΣ ΤΑ ΜΕΡΗ
ΤΡΟΥ
ΙΔΟΥ ΓΥΝΗ ΧΑΝΑΝΑΙΑ
ΠΟ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΕΚΕΙΝΩ
ΕΞΕΛΘΟΥΣΑ ΕΚΡΑΞΕΝ ΛΕ
ΟΥΣΑ ΕΛΕΗΣΟΝ ΜΕ
ΚΕ ΥΙΕ ΔΑΔ Η ΘΥΓΑΤΗΡ ΜΟΥ
ΚΑΚΩΣ ΔΑΙΜΟΝΙΖΕΤΑΙ
ΔΕ ΟΥΚ ΑΠΕΚΡΙΘΗ ΑΥΤΗ
ΑΙ ΠΡΟΣΕΛΘΟΝΤΕΣ ΟΙ ΜΑΘΗ

Tab. XXXI.

ΤΟΥΟΡΟΥϹ ΕΝΕ
ΑΥΤΟΙϹ ΟΙϹ ΛΕΓΩ
Ν ΕΙΠΗΤΕΤΟΟΡΑΜ
ΟΥΟ ΤΟΥΑΝΟΥΕΚ
ΑΝΑϹΤΗ
ΚΑΙΕΠΗΡΩΤΗϹΑΝ ΑΥΤΟ
ΜΑΘΗΤΑΙΛΕΓΟΝΤΕϹ·ΤΙ
ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙϹΛΕΓΟΥϹ
ΟΤΙΗΛΙΑΝ ΔΕΙΕΛΘΕΙΝΠ
ΤΟΝ
Ο ΔΕΑΠΟΚΡΙΘΕΙϹ ΕΙΠΕΝ
ΤΟΙϹ ΗΛΙΑϹΜΕΝΕΡΧΕΤ
ΠΡΩΤΟΝ ΚΑΙΑΠΟΚΑΤΑϹΤ
ϹΕΙΠΑΝΤΑ
ΛΕΓΩΔΕΥΜΙΝΟΤΙ ΗΛΙΑϹ
ΗΛΘΕΝ ΚΑΙΟΥΚΕΠΕΓΝ
ϹΑΝΑΥΤΟΝ ΑΛΛΕΠΟΙΗϹ
ΕΝΑΥΤΩΟϹΑ ΗΘΕΛΗϹΑΝ
ΟΥΤΩϹ ΚΑΙ ΟΥΙΟϹΤΟΥΑΝ
ΜΕΛΛΕΙΠΑ ϹΧΕΙΝΥΠΑΥ

. . . .

V. 9. *τοῦ ὄρους, ἐνε . . . . .*
αὐτοῖς ὁ Ἰς, λέγω . . .
ν . . εἴπητε τὰ ὅραμ . . .
οὗ ὁ . . . τοῦ ἀνου ἐκ . .
ἀναστῇ.

V. 10. *Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸ . .*
μαθηταὶ λέγοντες· τί .
οἱ γραμματεῖς λέγουσ .
ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν π .
τον;

V. 11. *Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν .*
τοῖς· Ἡλίας μὲν ἔρχετ .
πρῶτον, καὶ ἀποκαταστ .
σει πάντα.

V. 12. *Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Ἡλίας .*
ἦλθεν· καὶ οὐκ ἐπέγν . .
σαν αὐτόν· ἀλλ᾽ ἐποίησ .
ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν·
Οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν
μέλλει πάσχειν ὑπ᾽ αὐ

VARIÆ LECTIONES

V. 9. *ἀπὸ.*) *ἐκ.* B. C. D. L. 1. 13. Orig. *ἀναστῇ.*) *ἐγερθῇ.* B. D.

V. 10. *αὐτοῦ.*)—L. X. 1. 33. Vers. Vulg. Cop. Orig. *τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι.*) *ὅτι οὖν λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι.* 33.

V. 11. *Ἰησοῦς.*) — B. D. L. X. 1. 33. Vers. Vulg. Cop. Arab. *εἶπεν αὐτοῖς.*) *αὐτοῖς εἶπεν.* 1. *αὐτοῖς.*)—D. 33. Vers. Cop. *πρῶτον καὶ.*)—D. 1. Vers. Vulg. Cop. Arab. probante Millio 395. *πρῶτον.*)—B. L. 33. *ἀποκαταστήσει.*) *ἀποκαταστῆσαι.* D. Vers. Syr. *ἀποκαθίστησι πρῶτον.* L. *πάντα.*) *ὡς γέγραπται.* Vers. Syr. post. cum Asterisco.

V. 12. *ἐν.*)—D. 13. Vers. Syr. post. Just. *ἐπέγνωσαν.*) + *ἐν.* L.
οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνου μέλλει πάσχειν ὑπ᾽ αὐτῶν). D. habet hæc in fine commatis. 13.

. . . .

V. 13. . . . . Ἰωάννου . .

. . . . . . τοῦ εἶπεν . . .

V. 14. . . . . . . όντων πρὸς τὸν .

. . . . . ον, προσῆλθεν . .

. . . . νος, γονυπετῶν . .

V. 15. . . . τον, καὶ λέγων· ἐλέ

. . ον μου τὸν υἱὸν, ὅτι

. . εληνιάζεται, καὶ κακῶς

. . χει· πολλάκις γὰρ πίπτει

. . ἰσ τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις

V. 16. . . ἰς τὸ ὕδωρ. καὶ προσή

. εγκα αὐτὸν τοῖς μαθη

. αῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυναν

. ο αὐτὸν θεραπεῦσαι.

V. 17. . τε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰς, εἶπε

. γενεὰ πονηρὰ καὶ διε

. τρεμμένη, ἕως πότε

μεθ ὑμῶν ἔσομαι; ἕως

πότε ἀνέξομαι ὑμῶν;

. ερεταί μοι αὐτὸν ὧδε.

VARIÆ LECTIONES.

V. 13. *αὐτοῖς.*)—. X.

V. 14. *ἐλθόντων.*) *ἐλθὼν.* D. Vers. Vulg. probante Millio 390. *αὐτῶν.*)—. B. D. X. 1. *αὐτῷ posterius.*) *αὐτὸν.* B. C. L. X. 1. 13. 33. Orig. Codices plurimi. *ἔμπροσθεν αὐτοῦ.* D.

V. 15. *Κύριε.*)—X. *πάσχει.*) *ἔχει.* B. L. X. (ut mihi videtur) Orig. *semel. πολλάκις posterius.*) *ἐνίοτε.* D. 1. Vers. Ital. Orig.

V. 16. *ἠδυνήθησαν.*) *ἠδυναντο.* X.
αὐτὸν θεραπεῦσαι.) *θεραπεῦσαι αὐτὸν.* D.

V. 17. *Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς.*). *Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς.* X. *ἄπιστος.*) *πονηρὰ* X. *ἔσομαι μεθ ὑμῶν.*) *μεθ ὑμῶν ἔσομαι.* B. C. D. X. 1. 33. Orig. *Φέρετέ.*) *Φέρε.* Vers. Syr.

ΙΩΑΝΝΟΥ
ΤΟΥ ΕΙΠΕΝ
ΟΝΤΩΝ ΠΡΟCΤΟΝ
ΟΝ ΠΡΟCΗΛΘΕΝ
Ν.ΟC ΓΟΝΥΠΕΤΩΝ
ΤΟΝ ΚΑΙ ΛΕΓΩΝ ΕΛΕ
ΟΝ ΜΟΥ ΤΟΝ ΥΙΟΝ ΟΤΙ
ΕΛΗΝΙΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΚΑΚΩC
ΧΕΙ ΠΟΛΛΑΚΙC ΓΑΡ ΠΙΠΤΕΙ
ΙCΤΟΠΥΡ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΚΙC
ΙCΤΟΥΔΩΡ ΚΑΙ ΠΡΟCΗ
ΕΓΚΑ ΑΥΤΟΝ ΤΟΙC ΜΑΘΗ
ΑΙC COΥ ΚΑΙ ΟΥΚ ΗΔΥΝΑΝ
ΟΑΥΤΟΝ ΘΕΡΑΠΕΥCΑΙ
ΤΕ ΑΠΟΚΡΙΘΕΙC Ο ΙC ΕΙΠΕ
ΓΕΝΕΑ ΑΠΟΝΗΡΑ ΚΑΙ ΔΙΕ
ΤΡΕΜΜΕΝΗ ΕΩC ΠΟΤΕ
ΜΕΘΥΜΩΝ ΕCΟΜΑΙ ΕΩC
ΠΟΤΕ ΑΝΕΞΟΜΑΙ ΥΜΩΝ
ΕΡΕΤΑΙ ΜΟΙ ΑΥΤΟΝ ΩΔΕ

Tab. XXXIII.

ΑΡΑΓΕΕΛΕΥΘΕ
ΥΙΟΙ · ΙΝΑΔΕΜΗC
ΖΩΜΕΝΑΥΤΟΥCΠ
ΘΕΙCΕΙCΘΑΛΑCCΑΝΒ
ΑΓΚΙCΤΡΟΝΚΑΙΤΟΝ
ΝΟΝΤΑΠΡΩΤΟΝΙΧΘ
ΑΡΟΝΚΑΙΑΝΟΙΞΑCΤΟC
ΜΑΑΥΤΟΥΕΥΡΗCΕΙCC
ΤΗΡΑΕΚΕΙΝΟΝΛΑΒΩΝΔ
ΑΥΤΟΙCΑΝΤΕΜΟΥΚΑΙC
ΛΖ ΡΟΗ ΕΝΕΚΕΙΝΗΤΗΩΡΑΠΡΟC
ΘΟΝΟΙΜΑΘΗΤΑΙΤΩΙΥΛ
ΓΟΝΤΕC ΤΙCΑΡΑΜΕΙΖΩ
ΕCΤΙΝΕΝΤΗΒΑCΙΛΕΙΑΤΩ
ΟΥΝΩΝ
ΚΑΙΠΡΟCΚΑΛΕCΑΜΕΝΟC
ΠΑΙΔΙΟΝΕCΤΗCΕΝΑΥΤ
ΕΝΜΕCΩΑΥΤΩΝΚΑΙΕΙ
ΑΜΗΝΛΕΓΩΫΜΙΝΕΑΝΜ

. . . .

V. 26. ἄρα γε ἐλεύθε . . . .
V. 27. υἱοί· ἵνα δὲ μὴ σ . . . . .
ζωμεν αὐτοὺς, π . . . . .
θεὶς εἰς θάλασσαν, β . . . .
ἄγκιστρον, καὶ τὸν . . . .
νοντα πρῶτον ἰχθ . . . .
ἆρον· καὶ ἀνοίξας τ . . . .
μα αὐτοῦ, εὑρήσεις σ . . .
τῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν, δ . .
αὐτοῖς ἀντ' ἐμοῦ καὶ σ . .

ΚΕΦ. ΙΗ.

ΛΖ ρον V. 1. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσ . . .
θον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰυ, λ . .
γοντες· τίς ἄρα μείζω . . .
ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶ . .
οὐνῶν;
V. 2. Καὶ προσκαλεσάμενος . . . .
παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ . . .
ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ εἶ . . .
V. 3. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μ . . .

VARIÆ LECTIONES

V. 26. οἱ)—13.
V. 27. σκανδαλίσωμεν) σκανδαλίζωμεν L. X.
τὴν)—L. X. 33.
καὶ *post* ἆρον)—L.
ἀναβάντα) ἀναβαίνοντα X. multi Cod. MSS.
εὑρήσεις)+ἐκεῖ D.

C A P. XVIII.

V. 1. ὥρᾳ) ἡμέρᾳ . 1 . Orig. Post ἐκείνῃ B. addit δὲ.
V. 2. ὁ Ἰησοῦς)—B. L. 1. Vers. Æth. Arab. Chry. probante Millio 1381.
παιδίον)+ἓν. D.
V. 3. τὰ παιδία) τὸ παιδίον τοῦτο. Vers. Cop.

. . . .
. . . .
V. 3. . . . . . . ἣν βασιλείαν
. . . . . νῶν.
V. 4. . . . . . οὖν ταπεινώσει
. . . . τὸν ὡς τὸ παιδίον
. . . το, οὗτός ἐστιν ὁ μεί
. . ων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
. . νῶν.
V. 5. . ὃς ἂν δέξηται ἓν παι
. οιοῦτο ἐπὶ τὸ ὄνομα
μου, ἐμὲ δέχεται.
V. 6. . δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τ . .
. ων μικρῶν τούτων,
. ῶν πιστευόντων εἰς
μὲ, συμφέρει αὐτῷ,
να κρεμασθῇ μύλος
. υλικὸς περὶ τὸν τρά
. . ηλον αὐτοῦ, καὶ κατα
. οντισθῇ ἐν τῷ πελάγει
. ῆς θαλάσσης.

VARIÆ LECTIONES.

V. 4. ὅστις) καὶ ὅστις 13. ἑαυτον) αὐτῶν L. . ταπεινώσῃ) ταπεινώσει. B. D. X. 1.
V. 5. ἐὰν) ἂν D. L. X. παιδίον τοιοῦτον ἓν) ἓν παιδίον τοιοῦτο. D. L. X. 1. Orig. Vers. Vulg. ſed D. et Orig. habent τοιοῦτον. ἓν)—B. τῷ ὀνόματί.) τὸ ὄνομα. X.
V. 6. μύλος ὀνικὸς) μύλος . . υλικὸς X. λίθος μυλικὸς L. Vers. Cop. Arab. ἐπὶ) περὶ B. L. X. Cyr. Bas. εἰς. 1. 13. Vers. Ital. Syr. utraque. Orig. Chry. probante Millio 1377. θαλάσσης)+ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων Vers. Cop.

ΗΝΒΑCΙΛΕΙΑΝ
ΝΩΝ
ΟΥΝΤΑΠΕΙΝΩCΕΙ
ΤΟΝΩCΤΟΠΑΙΔΙΟΝ
ΤΟ ΟΥΤΟCΕCΤΙΝΟΜει
ΩΝΕΝΤΗΒΑCΙΛΕΙΑΤΩΝ
ΝΩΝ
ΟCΑΝΔΕΖΗΤΑΙΕΝΠΑΙΔΙ
ΟΙΟΥΤΟ ΕΠΙΤΟΟΝΟΜΑ
ΜΟΥ ΕΜΕ ΔΕΧΕΤΑΙ
ΔΑΝCΚΑΝΔΑΛΙCΗΕΝΑΤ
ΩΝ Μ ΙΚΡΩΝΤΟΥΤΩΝ
ΩΝΠΙCΤΕΥΟΝΤΩΝΕΙC
ΜΕ CΥΜΦΕΡΕΙΑΥΤΩ
ΝΑΚΡΕΜΑCΘΗΜΥΛΟC
ΥΛΙΚΟCΠΕΡΙΤΟΝΤΡΑ
ΙΛΟΝΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑ
ΟΝΤΙCΘΗΕΝΤΩΠΕΛΑΓει
ΗCΘΑΛΑCCΗC

Tab. XXXV.

ΟΤΙ ΟΠΟΙΗϹ
ΑΡϹΕΝ ΚΑΙ ΘΗΛΥ
ΑΥΤΟΥϹ ΚΑΙ ΕΙΠΕ
ΚΑΤΟΥΤΟΥ ΚΑΤΑΛ
ΑΝΟϹΤΟΝΠΡΑ ΚΑΙΤΗ
ΜΗΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟϹΚΟΛ
ΘΗϹΕΤΑΙΤΗΓΥΝΑΙΚΕ
ΑΥΤΟΥ ΚΑΙΕϹΟΝΤΑΙΔΥ
ΕΙϹϹΑΡΚΑΜΙΑΝ· ΩϹΤΕ
ΟΥΚΕΤΙΕΙϹΙΝΔΥΟ ΑΛΛ
ϹΑΡΞΜΙΑ ΟΟΥΝΘ̅Ϲ̅ϹΥ
ΖΕΥΞΕΝ ΑΝΟϹΜΗΧΩ
ΖΕΤΩ
ΛΕΓΟΥϹΙΝΑΥΤΩ ΤΙΟΥΝ
ΜΩΥϹΗϹΕΝΕΤΕΙΛΑΤΟ
ΔΟΥΝΑΙΒΙΒΛΙΟΝ ΑΠΟϹΤ
ϹΙΟΥ ΚΑΙΑΠΟΛΥϹΑΙ
ΛΕΓΕΙΑΥΤΟΙϹΟΤΙΜΩΥϹ
ΠΡΟϹΤΗΝϹΚΛΗΡΟΚΑΡ
ΔΙΑΝΫΜΩΝ ΕΠΕΤΡΕ

. . . .

V. 4. ὅτι ὁ ποιήσ . . . .

ἄρσεν καὶ θῆλυ . . . . .

V. 5. αὐτούς; καὶ εἶπε . . . .

κα τούτου καταλ . . . .

ἄνος τὸν πρα καὶ τὴ . . .

μητέρα, καὶ προσκολ . .

θήσεται τῇ γυναικε . . .

αὐτοῦ· καὶ ἔσονται δύ . .

V. 6. εἰς σάρκα μίαν· ὥστε . .

οὐκ ἔτι εἰσὶν δύο, ἀλλ . .

σὰρξ μία. ὁ οὖν Θς συ .

ζευξεν, ἄνος μὴ χω . . .

ζέτω.

V. 7. Λέγουσιν αὐτῷ· τί οὖν

Μωϋσῆς ἐνετείλατο

δοῦναι βιβλίον ἀποστ . . .

σίου; καὶ ἀπολῦσαι . . .

V. 8. Λέγει αὐτοῖς· ὅτι Μωϋσ . .

πρὸς τὴν σκληροκαρ

δίαν ὑμῶν ἐπέτρε . . . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 4. ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς) ἀπ' ἀρχῆς ὁ ποιήσας 69. ποιήσας) κτίσας. B. 1. Vers. Cop. Orig. Athan.

V. 5. τὸν πρα καὶ τὴν μρα) τὴν μρα αὐτοῦ καὶ τὸν πρα. 69. πατέρα)+αὐτοῦ C. 1. 13. 33. Vers. Cop. Syr. utr. Æth. Arab. Titus Bostrensis, Damascenus. μητέρα)+αὐτοῦ. Vers. Syr. utr. Arab. Æth. Athan. Chry. ἕνεκεν) ἕνεκα. X. L. οἱ)—X. προσκολληθήσεται) κολληθήσεται B. D. 13. 69. Orig. Chry. Epiph.

V. 6. σὰρξ μία) μία σὰρξ D. συνέζευξεν)+εἰς ἓν D. Cod. Lat. Aug. χωριζέτω) ἀποχωριζέτω. D. ὁ ante Θεὸς)—X.

V. 7. αὐτὴν)—D. L. X. 1. Orig. Vers. Vulg. Æth. Arab. Syr Hieros.

V. 7. 8. Μωσῆς) Μωϋσῆς. B. D. X.

V. 8. Λέγει) Καὶ λέγει. D. in textu Græco, sed non in textu Lat.

V. 8. . . . .
. . . . ν ἀπ' ἀρχῆ . . .
. . . . γονεν οὕτως . . . . .
V. 9. . . . ε ὑμῶ, ὃς ἂν ἀπο . . .
. . . η τὴν γυναῖκα αὐτ . . ῦ .
. . ἐπὶ πορνια, καὶ γαμή . .
. η ἄλλην, μοιχᾶται· καὶ .
ἀπολελυμένην γαμή . .
. ας, μοιχᾶται.
V. 10. . γουσιν αὐτῷ οἱ μαθη .
. αὶ αὐτοῦ· εἰ οὕτως ἐστὶ
. αἰτία τοῦ ἀνου μετὰ τῆς
γυναικὸς, οὐ σύμφέ
ρει γαμῆσαι.
V. 11. δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐ πα . . .
τες χωροῦσιν τὸν λό . . . .
. οὗτον· ἀλλ' οἷς δέδοται . .
V. 12. . σὶν γὰρ εὐνοῦ . . . .
. κ κοιλίας μητρὸς ἐγεννή
θησαν οὕτως.
αὶ εἰσιν εὐνοῦχοι, οἵτι

VARIÆ LECTIONES.

V. 8. οὐ γέγονεν) οὐκ ἐγένετο. D. Chry.
V. 9. ὅτι)—B. D. X. Codices Latini, Auguſt. ἂν) ἐάν. C. εἰ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ) παρεκτὸς λόγου πορνείας. B. D. 1. 13. 33. 69. Vers. Cop. Cod. Lat. Chry. Aug. Orig. εἰ)—B. C. L. Vers. Syr. poſt. et complures MSS. probante Grotio et Millio. 1230. 1373. καὶ γαμήσῃ ἄλλην)—B. 1. Orig. A μοιχᾶται ad μοιχᾶται)—D. L. Codices Lat. ſed Orig. habet, ut videtur. μοιχᾶται) ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι. B. C. 1. Codices Lat. Orig. Clem. Alex. γαμήσας) γαμῶν. C. 1. 13.
V. 10. αὐτοῦ)—B. ἀνθρώπου) ἀνδρός. D.
V. 11. τοῦτον)—B. 1. Orig.
V. 12. μητρὸς) + αὐτῶν. Ver. Syr.

Ν· ΑΠΑΡΧΗ
ΓΟΝΕΝ ΟΥΤΩϹ
ΕΫΜΙΝ ΟϹΑΝ ΑΠΟ
Η ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΑΥΤΥ
ΕΠΙ ΠΟΡΝΙΑ ΚΑΙ ΓΑΜΗ
Η ΑΛΛΗΝ ΜΟΙΧΑΤΑΙ ΚΑΙ
ΑΠΟΛΕΛΥΜΕΝΗΝ ΓΑΜΗ
ΑϹ ΜΟΙΧΑΤΑΙ·
ΓΟΥϹΙΝ ΑΥΤΩ ΟΙ ΜΑΘΗ
ΑΙ ΑΥΤΟΥ ΕΙ ΟΥΤΩϹ ΕϹΤῙ
Α ΙΤΙΑ ΤΟΥ ΑΝΟΥ ΜΕΤΑ ΤΗϹ
ΓΥΝΑΙΚΟϹ ΟΥ ϹΥΜΦΕ
ΡΕΙ ΓΑΜΗϹΑΙ
ΔΕ ΕΙΠΕΝ ΑΥΤΟΙϹ ΟΥ ΠΑ
ΤΕϹ ΧΩΡΟΥϹΙΝ ΤΟΝ ΛΟ
ΟΥΤΟΝ· ΑΛΛ ΟΙϹ ΔΕΔΟΤΑΙ
ϹΙΝ ΓΑΡ ΕΥΝΟΥ
Κ ΚΟΙΛΙΑϹ ΜΗΤΡΟϹ ΕΓΕΝΝΗ
ΘΗϹΑΝ ΟΥΤΩϹ
Α ΙΕΙϹΙΝ ΕΥΝΟΥΧΟΙ ΟΙΤΙ

Tab. XXXVII.

ΠΩΛΗϹΟΝϹΟΥΤΑΥΠΑΡ
ΧΟΝΤΑ ΚΑΙΔΟϹΠΤΩΧΟΙϹ
ΚΑΙΕΞΕΙϹΘΗϹΑΥΡΟΝΕΝ
ΟΥΡΑΝΩ ΚΑΙΔΕΥΡΟΑΚΟ
ΛΟΥΘΕΙΜΟΙ
ΑΚΟΥϹΑϹΔΕΟΝΕΑΝΙϹΚΟϹ
ΑΠΗΛΘΕΝΛΥΠΟΥΜΕΝΟϹ
ΗΝΓΑΡΕΧΩΝΚΤΗΜΑΤΑ
ΠΟΛΛΑ
ΟΔΕΙϹΕΙΠΕΝΤΟΙϹΜΑΘΗΤΑΙϹ
ΑΥΤΟΥ ΑΜΗΝΛΕΓΩΥΜΙ
ΟΤΙΠΛΟΥϹΙΟϹΔΥϹΚΟΛΩϹ
ΕΙϹΕΛΕΥϹΕΤΑΙΕΙϹΤΗΝΒΑ
ϹΙΛΕΙ ΝΤΩΝΟΥΡΑΝΩΝ
ΠΑΛΙΝΔΕΛΕΓΩΥΜΙΝ ΕΥ
ΚΟΠΩΤΕΡΟΝΕϹΤΙΝ ΚΑΜ
ΛΟΝΔΙΑΤΡΥΠΗΜΑΤΟϹ
ΡΑΦΙΔΟϹΕΙϹΕΛΘΕΙΝ ΗΠΛΟΥ
ϹΙΟΝΕΙϹΤΗΝΒΑϹΙΛΕΙΑΝ
ΤΩΝΟΥΝΩΝ
ΑΚΟΥϹΑΝΤΕϹΔΕΟΙΜΑΘΗΤΑΙ

V. 21. πώλησόν σου τὰ ὑπάρ
χοντα, καὶ δὸς πτωχοῖς·
καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν
οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκο
λούθει μοι.
V. 22. Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος
ἀπῆλθεν λυπούμενος·
ἦν γὰρ ἔχων κτήματα
πολλά.
V. 23. Ὁ δὲ Ἰς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖ . .
ὅτι πλούσιος δυσκόλως
εἰσελεύσεται εἰς τὴν βα
σιλεί . . ν τῶν οὐρανῶν.
V. 24. Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐ
κοπώτερον ἐστιν κάμ . . .
λον διὰ τρυπήματος
ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλού
σιον εἰς τὴν βασιλείαν
τῶν ουνῶν.
V. 25. Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ

VARIÆ LECTIONES.

V. 21. δὸς)+τοῖς. B. D. οὐρανῷ) οὐρανοῖς. B. D. Chryſ.
V. 22. δὲ)—D. τὸν λόγον)—X. + τοῦτον. Vers. Syr.
V. 23. δυσκόλως πλούσιος.) πλούσιος δυσκόλως. B. D. L. X. 1. Vers. Vulg. Orig.
V. 24. πάλιν δὲ) καὶ πάλιν. Vers. Vulg. ὑμῖν)+ὅτι. L. δὲ)—L. 1. Vers. Cop. τρυπήματος) τρυμαλιᾶς. C. Orig. ſed alibi Orig. τρυπης. τρηματος. B· διελθεῖν) εἰσελθεῖν. C. L. X. 1. 13. 33. 69. Vers. Syr. utr. Cop. Æth. Arab. Orig. *bis*. Chryſ. multi Cod. MSS. τοῦ Θεοῦ.) τῶν οὐρανῶν. X. 1. Orig. Vers. Vulg. Arab. Chry. Hieron. probante Millio 874. εἰσελθεῖν)—L. X. 1. Codices Latini. Orig. Chryſ. Alibi habet Orig. ſed hoc ordine εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν) εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. B. D.
V. 25. αὐτοῦ.)—B. C. D. L. X. 13. 33. 69. Vers. Cop. Latina. Syr. utraque.

V. 25. ἐξεπλήσσοντο σφό
δρα, λέγοντες· τίς ἄρα δύ
ναται σωθῆναι;
V. 26. Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰς, εἶπεν αὐ
τοῖς· παρὰ ἀνοις τοῦτο
ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ
Θῳ δυνατὰ πάντα.
V. 27. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος,
εἶπεν αὐτῷ·
Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν
πάντα, καὶ ἠκολουθήσα
μέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν;
V. 28. Ὁ δὲ Ἰς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν.
λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς
οἱ ἀκολουθήσαντές μοι,
ἐν τῇ παλινγενεσίᾳ,
ὅταν καθείσῃ ὁ υς τοῦ
ἀνου ἐπὶ θρόνου δόξη...
αὐτοῦ, καθεσθήσεσθε
καὶ αὐτοὶ ἐπὶ δώδεκα
θρόνους, κρίνοντες

VARIÆ LECTIONES.

V. 25. ἐξεπλήσσοντο) + καὶ ἐφοβήθησαν. D. σφόδρα) — Vers. Syr. post. cum Asterisco. λέγοντες) + καὶ 33.

V. 26. πάντα δυνατά) δυνατά πάντα. L. X. Orig. ἐστιν *posterius.*) — B. D. L. X. 1. 13. 69. Orig. Chrys. Vers. Syr. multi Cod. MSS. probante Millio. 1377.

V. 27. τότε.) — C. ἠκολουθήσαμεν.) ἠκολουθήκαμεν. D.

V. 28. αὐτοῖς.) αὐτῷ. D. παλιγγενεσίᾳ.) παλινγενεσίᾳ. X. et ita in Cod. Alex. Tit. III. 5. καθίσεσθε) καθεσθήσεσθε. X. καὶ ὑμεῖς) καὶ αὐτοὶ. D. L. X. Orig. δώδεκα.) δέκα δύο. D. δώδεκα θρόνους.) θρόνους δώδεκα. Orig. *bis.*

ΕΞΕΠΛΗϹϹΟΝΤΟϹ ΦΟ
ΔΡΑ ΛΕΓΟΝΤΕϹ ΤΙϹ ΑΡΑ ΔΥ
ΝΑΤΑΙ ϹΩΘΗΝΑΙ
ΕΜΒΛΕΨΑϹ ΔΕ Ο ΙϹ ΕΙΠΕΝ ΑΥ
ΤΟΙϹ ΠΑΡΑ ΑΝΟΙϹ ΤΟΥΤΟ
ΑΔΥΝΑΤΟΝ ΕϹΤΙΝ ΠΑΡΑ ΔΕ
ΘΩ ΔΥΝΑΤΑ ΠΑΝΤΑ
ΤΟΤΕ ΑΠΟΚΡΙΘΕΙϹ Ο ΠΕΤΡΟϹ
ΕΙΠΕΝ ΑΥΤΩ
ΙΔΟΥ ΗΜΕΙϹ ΑΦΗΚΑΜΕΝ
ΠΑΝΤΑ ΚΑΙ ΗΚΟΛΟΥΘΗϹΑ
ΜΕΝ ϹΟΙ ΤΙ ΑΡΑ ΕϹΤΑΙ ΗΜΙΝ
Ο ΔΕ ΙϹ ΕΙΠΕΝ ΑΥΤΟΙϹ ΑΜΗ
ΛΕΓΩ ΥΜΙΝ ΟΤΙ ΥΜΕΙϹ
ΟΙ ΑΚΟΛΟΥΘΗϹΑΝΤΕϹ ΜΟΙ
ΕΝ ΤΗ ΠΑΛΙΝΓΕΝΕϹΙΑ
ΟΤΑΝ ΚΑΘΕΙϹΗ Ο ΥϹ ΤΟΥ
ΑΝΟΥ ΕΠΙ ΘΡΟΝΟΥ ΔΟΞΗ
ΑΥΤΟΥ ΚΑΘΕϹΘΗϹΕϹΘΕ
ΚΑΙ ΑΥΤΟΙ ΕΠΙ ΔΩΔΕΚΑ
ΘΡΟΝΟΥϹ ΚΡΙΝΟΝΤΕϹ

Tab. XXXIX.

ΛΩΝΑΜΟΥ
ΟΨΙ ΣΔΕΓΕΝΟΜΕΝΗΣ·
ΛΕΓΕΙΟΚΥΡΙΟΣΤΟΥΑΜΠΕ
ΛΩΝΟΣΤΩΕΠΙΤΡΟΠΩ
ΑΥ ΟΥ ΚΑΛΕΣΟΝΤΟΥΣ
ΕΡΓ ΤΑΣ ΚΑΙΑΠΟΔΟΣΤΟ
ΜΙΣ ΘΟΝ· ΑΡΞΑΜΕΝΟΣΑΠΟ
ΤΩΝΕΣΧΑΤΩΝΕΩΣΤΩ
ΠΡΩΤΩΝ
ΚΑΙΕΛΘΟΝΤΕΣΟΙΠΕΡΙΤΗ
ΕΝ ΕΚΑΤΗΝΩΡΑΝ ΕΛΑ
ΒΟΝ ΝΑΔΗΝΑΡΙΟΝ
ΕΛΘ ΝΤΕΣΔΕΟΙΠΡΩΤΟΙ
ΕΝ ΜΙΣΑΝΟΤΙΠΛΕΙΟΝ
ΛΗ ΨΟΝΤΑΙ ΚΑΙΕΛΑΒΟ
ΤΟ ΔΗΝΑΡΙΟΝΚΑΙΑΥΤΟΙ
ΛΑΒΟ ΤΕΣΔΕΕΓΟΓΓΥΖΟΝ
ΚΑΤΑΤΟΥΟΙΚΟΔΕΣΠΟΤΟΥ
ΛΕΓΟΝΤΕΣ ΟΤΙΟΥΤΟΙ
ΟΙΕΣΧΑΤΟΙΜΙΑΝΩΡΑΝ

. . . .

V. 7. λῶνα μου.
V. 8. Ὀψί . . ς δὲ γενομένης·
λέγει ὁ Κύριος τοῦ ἀμπ·
λῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ
αὐ . . οῦ· κάλεσον τοὺς
ἐργ . . τας, καὶ ἀπόδος τὸ
μισθὸν· ἀρξάμενος ἀπὸ
τῶν ἐσχάτων, ἕως τῶ
πρώτων.
V. 9. Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴ
ἐν . . εκάτην ὥραν, ἔλα
βον . . νὰ δηνάριον.
V. 10. Ἐλθ . . ντες δὲ οἱ πρῶτοι,
ἐν . . μισαν ὅτι πλεῖον
λή . . ψονται· καὶ ἔλαβο . .
το . . . . . δηνάριον καὶ αὐτοὶ
V. 11. Λαβό . . τες δὲ ἐγόγγυζον
κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου,
V. 12. λέγοντες· ὅτι οὗτοι
οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν

VARIÆ LECTIONES.

V. 7. ἀμπελῶνα.) + μου. C. D. X. Vers. Æth. Codices Latini. καὶ ὃ ἂν ᾖ δίκαιον, λήψεσθε.)—B. D. L. X. 1. Vers. Vulg. Sax. Orig. Cyr. probantibus Erasmo. Grotio. Bengelio. λήψεσθε.) δώσω ὑμῖν. Vers. Cop. Syr Hieros.

V. 8. αὐτοῖς.)—L. X. Orig. μισθὸν) + αὐτῶν. Vers. Cop. Syr. Sax. Codices Latini.

V. 9. καὶ ἐλθόντες.) ἐλθόντες οὖν. D. 13. Vers. Vulg. ἔλαβον.) + καὶ αὐτοὶ. 13.

V. 10. ἐλθόντες δὲ.) Καὶ ἐλθόντες. B. C. D. 13. 69. Vers. Syr. Chrys. πλείονα.) πλεῖον. B. C. L. X. 1. 13. 69. Orig. πλείω. D. καὶ ἔλαβον.) καὶ ἐλάβοντο. L. X. καὶ ἔλαβον.) ἔλαβον δὲ καί. D. Vers. Vulg. αὐτοὶ.) + τό. C. ut videtur. καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον.) ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί. B. L. X.

V. 11. ἐγόγγυζον.) ἐγόγγυσαν. D.

V. 12. ὅτι.)—B. D. 1. Vers. Vulg. Syr. Chrys. οἱ.)—C.

. . . .

V. 12. τοὺς ἡμῖν ἐποίησ . . . . . .
τοῖς βαστάσασιν τ . . . .
τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν καύ
σωνα.

V. 13. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν
ἑνὶ αὐτῶν· ἑταῖρε, οὐκ . .
δικῶ σε· οὐχὶ δηνά . . . .

V. 14. συνεφώνησα σοι; Ἆρον
τὸ σὸν, καὶ ὕπαγε. θέλω
δὲ τούτῳ τῷ ἐσχά . . . .
δοῦναι ὡς καὶ σοί.

V. 15. Οὐκ ἔξεστί μοι ὃ θέλω
ποιῆσαι ἐν τοῖς ἐμ . . ς;
Ἢ ὁ ὀφθαλμός σου π . νη
ρός ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγα
θός εἰμι;

V. 16. Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι,
πρῶτοι· καὶ οἱ πρῶτοι,
ἔσχατοι·

V. 17. Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰ͞ς εἰς

VARIÆ LECTIONES.

V. 12. *ἡμῖν αὐτοὺς.*) *αὐτοὺς ἡμῖν.* L. X. 69. *αὐτοὺς ἐποίησας ἡμῖν.* Orig. (Grief. p. 83.)

V. 13. *εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν.*) *ἑνὶ αὐτῶν εἶπεν.* D. *συνεφώνησάς μοι.*) *συνεφώνησα σοι.* L. X. Orig. Vers. Cop.

V. 14. *δὲ.*)+*καὶ* Vers. Vulg. *θέλω δὲ καὶ* Orig. fed alibi *καὶ θέλω.* *τούτῳ.*) *τῷ ἐσχάτῳ τούτῳ.* D.

V. 15. *Ἢ.*)—B. D. L. X. *ποιῆσαι ὃ θέλω.*) *ὃ θέλω ποιῆσαι.* B. D. L. X. 13. 69. *ἔξεστιν.*) *ἐστιν.* D. fed in Lat. verfione, licet. *ἐν τοῖς ἐμοῖς.*) —Vers. Vulg. Sax. Arm. probante Millio. 397. *ἢ poſterius.*) *εἰ.* B. 1. 13. 69. Vers. Vulg.

V. 16. *πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.*)—B. L. X. Vers. Cop. *οἱ.*)—L. *bis.* Orig.

V. 17. Καὶ *ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς.*) *μέλλων δὲ ἀναβαίνειν Ἰησοῦς.* B. *μέλλων δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀναβαίνειν.* 1. Vers. Syr. Orig.

Τ ΟΥϹΗΜΙΝΕΠΟΙΗϹ
ΤΟΙϹΒΑϹΤΑϹΑϹΙΝΤ
ΤΗϹΗΜΕΡΑϹΚΑΙΤΟΝΚΑΥ
ϹΩΝΑ
ΟΔΕΑΠΟΚΡΙΘΕΙϹΕΙΠΕΝ
ΕΝΙΑΥΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕ ΟΥΚ
ΑΔΙΚΩϹΕ ΟΥΧΙΔΗΝΑ
ϹΥΝΕΦΩΝΗϹΑϹΟΙ ΑΡΟΝ
ΤΟϹΟΝ ΚΑΙΥΠΑΓΕ ΘΕΛΩ
ΔΕΤΟΥΤΩΤΩΕϹΧΑ
ΔΟΥΝΑΙΩϹΚΑΙϹΟΙ
ΟΥΚΕΞΕϹΤΙΜΟΙΟΘΕΛΩ
ΠΟΙΗϹΑΙΕΝΤΟΙϹΕΜ Ϲ
ΗΟΟΦΘΑΛΜΟϹϹΟΥΠ ΝΗ
ΡΟϹΕϹΤΙΝ ΟΤΙΕΓΩΑΓΑ
ΘΟϹΕΙΜΙ
ΟΥΤΩϹΕϹΟΝΤΑΙΟΙΕϹΧΑΤΟΙ
ΠΡΩΤΟΙ ΚΑΙΟΙΠΡΩΤΟΙ
ΕϹΧΑΤΟΙ
ΚΑΙΑΝΑΒΑΙΝΩΝΟΙϹΕΙϹ

Tab. XLI.

ΤΟΥϹΔΩΔ
ΚΑΙΕΝΤΗΟΔΩ
ΤΟΙϹ ΪΔΟΥΑΝΑΒ
ΕΙϹΙΕΡΟϹΟΛΥΜΑΚ
ΤΟΥΑΝΟΥΠΑΡΑΔΟΘ
ΤΑΙΤΟΙϹΑΡΧΙΕΡΕΥϹΙΚ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥϹΙ ΚΑΙΚΑ
ΚΡΙΝΟΥϹΙΝΑΥΤΟΝΘ
ΤΩ ΚΑΙΠΑΡΑΔΩϹΟΥϹ
ΑΥΤΟΝΤΟΙϹΕΘΝΕϹΙΝ
ΤΟΕΜΠ ΖΑΙ ΚΑΙ ΜΑϹΤ
ϹΑΙ ΚΑΙϹΤΑΥΡΩϹΑΙ ΚΑ
ΤΡΙΤΗ ΗΜΕΡΑΕΓΕΡΘΗ
ΤΟΤΕΠΡΟϹΗΛΘΕΝΑΥΤ
Η ΜΗΤΗΡΤΩΝΥΙΩΝΖ
ΒΗΔΑΙΟΥ ΜΕΤΑΤΩΝΥ
ΑΥΤΗϹΠΡΟϹΚΥΝΟΥϹ
ΚΑΙΑΙΤΟΥϹΑΤΙΠΑΡΑΥΤ
ΟΔΕΕΙΠΕΝΑΥΤΗΤΙΘΕΛ
ΛΕΓΕΙΑΥΤΩ ΕΙΠΕΪΝΑΚ

. . . .

V. 17. τοὺς δώδ . . . .
καὶ ἐν τῇ ὁδῷ . . . .
V. 18. τοῖς· Ἰδοὺ, ἀναϐ . . . . .
εἰς Ἱεροσόλυμα, κ . . . .
τοῦ ἀνου παραδοθ . . . . .
τοῖς ἀρχιερεῦσι κ . . . . .
γραμματεῦσι· καὶ κα . .
κρινοῦσιν αὐτὸν θ . . . . .
V. 19. τῳ· Καὶ παραδώσουσ . . .
αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν . . . . .
τὸ ἐμπ . . ξαι, καὶ μαστ.
σαι, καὶ σταυρῶσαι· κα .
τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθή . . . .
V. 20. Τότε προσῆλθεν αὐτ . .
ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζ . .
βεδαίου, μετὰ τῶν υ . . .
αὐτῆς, προσκυνοῦσ . . . . .
καὶ αἰτοῦσά τι παρ᾽ αὐτ .
V. 21. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· τί θέλ . .
Λέγει αὐτῷ· εἰπὲ ἵνα κ . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 17. μαθητὰς.)—D. L. 1. Vers. Cop. Arm. Æth. Orig. *bis*. + αὐτοῦ. Vers. Syr. ἐν τῇ ὁδῷ καὶ.) καὶ ἐν τῇ ὁδῷ. B. L. X. 1. 13. 69. Orig. *bis*. Vers. Cop. Arm. ἐν τῇ ὁδῷ.)—Vers. Vulg. probante Millio 379.
V. 18. θανάτῳ.)—B.
V. 19. παραδώσουσιν αὐτὸν.) παραδοθήσεται. Orig. σταυρῶσαι)+αὐτὸν. Vers. Syr. prior. et post. cum Obelo. ἀναστήσεται.) ἐγερθήσεται L. X. Orig.
V. 20. παρ᾽.) ἀπ᾽. B. D.
V. 21. ὁ δὲ.)+Ἰησοῦς. L. θέλεις.)+καὶ. Vers. Syr. post. λέγει αὐτῷ.) ἡ δὲ εἶπεν. B.

. . . .

V. 21. . . . . δε . . . .
. . . . . εὐωνύμων σου . . . .
. . . . . σιλείᾳ σου.

V. 22. . . . . ιθεὶς δὲ ὁ Ἰς, εἶπεν
. . . οἴδατε τί αἰτεῖσθ . . .
. . . νασθαι πιεῖν τὸ ποτή
. . ον, ὃ ἐγὼ μέλλω πίν . . ιν;
. . ουσιν αὐτῷ δυνάμεθ . . .

V. 23. . λέγει αὐτοῖς· τὸ μὲν
. οτήριον μου πίεσθα . . . . .
. ὁ δὲ καθεῖσαι ἐκ δεξιῶ
. ου καὶ ἐξ εὐωνύμων,
. ὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι,
. . λ' οἷς ἡτ . . ασται ὑπὸ
. οῦ πρς μου.

V. 24. . ούσαντες δὲ οἱ δέκα
. γανάκτησαν περὶ τῶ . . .
. ὑο ἀδελφῶν.

V. 25. . ὲ Ἰς προσκαλεσάμενος
. . . τοὺς, εἶπεν·

VARIÆ LECTIONES.

V. 21. οὗτοι.)—C. Vers. Cop. Bas. σου *prius*.)—B. εὐωνύμων.)+σου. B. C. L. X. 13. 33. 69. permulti MSS. et Patres. Vers. Syr. utr. Cop. Arab. Æth.

V. 22. αἰτεῖσθε.) αἰτεῖτε. D. δὲ.)—13. πιεῖν τὸ ποτήριον.) τὸ ποτήριον πιεῖν. D. μέλλω πίνειν.) πίνω. Vers. Cop. καὶ.) ἤ. C. 13. 69. Vers. Syr. utr. Cod. Latini. καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι.)—B. D. L. X. 1. Orig. Vers. Cop. Æth. αὐτῷ.)—D.

V. 23. Καὶ.)—B. D. Vers. Vulg. Syr. αὐτοῖς.)+ὁ Ἰησοῦς. D. 13. 69. Codices Latini. ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι.) μου. 69. Καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε.)—B. D. L. X. 1. et iidem qui ſupra ut et 33. καὶ ἐξ.) ἢ ἐξ. L. 1. Orig. Bas. ἐμὸν.)+τοῦτο. C. D. 33. αλλ' οἷς) ἄλλοις. D. Aug. Hil. μου.)+τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Vers. Cop. μου tertio.)—B. C. D. L. X. 1. 13. 69. Orig. Vers. Vulg. Sax. probante Millio. 1493.

V. 24. Καὶ ἀκούσαντες.) Ἀκούσαντες δὲ. L. X. 13. 69. Vers. Cop. Syr. Orig.

V. 25. Εἶπεν.)+αὐτοῖς. D. Vers. Syr.

ΔΕ
ΕΥΩΝΥΜΩΝϹΟΥ
ϹΙΛΕΙΑ ϹΟΥ
ΙΘΕΙϹΔΕΟΙϹΕΙΠΕΝ
ΟΙΔΑΤΕΤΙΑΙΤΕΙϹΘ
ΝΑϹΘΑΙΠΙΕΙΝΤΟΠΟΤΗ
ΟΝΟΕΓΩΜΕΛΛΩΠΙΝ ΙΝ
ΟΥϹΙΝΑΥΤΩ ΔΥΝΑΜΕΘ
ΛΕΓΕΙΑΥΤΟΙϹ·ΤΟΜΕΝ
ΟΤΗΡΙΟΝΜΟΥΠΙΕϹΘΑ
ΟΔΕΚΑΘΕΙϹΑΙΕΚΔΕΞΙΩ
ΟΥΚΑΙΕΞΕΥΩΝΥΜΩΝ
ΥΚΕϹΤΙΝΕΜΟΝΔΟΥΝΑΙ
ΛΟΙϹΗΤ ΑϹΤΑΙΥΠΟ
ΟΥΠΡϹΜΟΥ
ΟΥϹΑΝΤΕϹΔΕΟΙΔΕΚΑ
ΓΑΝΑΚΤΗϹΑΝΠΕΡΙΤΩ
ΥΟΑΔΕΛΦΩΝ
ΕΙϹΠΡΟϹΚΑΛΕϹΑΜΕΝΟϹ
ΤΟΥϹΕΙΠΕΝ

Tab. XLIII.

ΕΘΝ Ω
ΕΥΟΥΣΙΝ ΑΥΤΩ
ΜΕΓΑΛΟΙ ΚΑΤΕΞΟΥ
ΣΙΝ ΥΤΩ
Υ ΟΥΤΩ ΕΣΤΙΝ ΕΝ
ΝΘΕΛΗ ΥΜΩΝ
ΜΕΓΑΣ ΓΕΝΕΣΘΑΙ ΕΣΤΑΙ
ΥΜ ΔΙΑΚΟΝΟΣ
Κ ΣΑΝ ΘΕΛ ΕΝ ΥΜΙΝ
ΑΙ ΠΡΩΤΟΣ ΕΣΤΑΙ
ΜΩΝ ΔΟΥΛΟΣ
ΩΣΠΕΡΟ ΙΟ ΤΟΥ ΝΟΥ
ΟΥΚ ΗΛΘΕΝ ΔΙ ΚΟΝΗ
ΘΗΝΑΙ ΑΛΛ ΔΙΑΚΟΝΗΣΑΙ
ΚΑΙ ΔΟΥΝΑΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗΝ
ΑΥΤΟΥ ΛΥΤΡΟΝ
ΠΟΛ
ΚΑΙ ΕΚΠΟΡΕΥΟΜΕΝΩΝ
ΥΤΩΝ ΑΠΟ ΪΕΡΕΙΧΩ
ΗΚΟΛΟΥΘΗ ΑΥΤΩ

. . . .

V. 25. . . . . ἔθνῶ . . . .
εὐουσιν αὐτῶ . . . . . .
μεγάλοι κατεξου . . . . .
σιν . . ὑτῶν. . . . .

V. 26. . ὑ . . οὖτω . . . στιν ἐν . . .
. . . . . ν θέλη ὑμῶ . . .
μέγας γενέσθαι, ἔσται
ὑμ . . . διάκονος.

V. 27. Κ . . . ς ἂν θέλη ἐν ὑμῖν . .
. . . αι πρῶτος, ἔσται . .
μῶν δοῦλος·

V. 28. Ὥσπερ ὁ . . ιὸ . . . τοῦ . . νου
οὐκ ἦλθεν δι . . κονη
θῆναι, ἀλλ . . διακονῆσαι,
καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ λύτρον. . . . . .
πολ . . . . . .

V. 29. Καὶ ἐκπορευομένων
. ὑτῶν ἀπὸ Ἱερειχὼ
ἠκολούθη . . . αὐτῷ

VARIÆ LECTIONES.

V. 25. μεγάλοι.) + αὐτῶν. Vers. Syr. Cop.

V. 26. δὲ.)—B. D. L. 1. 13. 69. Vers. Vulg. Syr. ἔσται.) ἐστιν. B. D. ἐὰν.) ἂν. D. ἐν ὑμῖν μέγας.) μέγας ἐν ὑμῖν. B. ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι.) μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν. C. ὑμῶν μέγας γενέσθαι. L. X. ἔστω.) ἔσται. B. C. D. X. 1. 13. 69. Vers. Cop. Syr. Æth. Cod. Lat. Orig. multi MSS.

V. 27. ἔστω.) ἔσται. Iidem qui ſupra. ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος.) εἶναι ὑμῶν πρῶτος. B. εἶναι.)—L.

V. 28. πολλῶν, Occurrit hic magnum Additamentum in D. et Codicibus Latinis. Vers. Sax. Hil. vide Birch.

V. 29. ἐκπορευομένων αὐτῶν.) ἐκπορευομένου αὐτοῦ. Vers. Cop. Arab. Bas. ſed ἐκπορευομένου τοῦ Ἰησοῦ. Vers. Syr. Ἱεριχὼ.) Ἱερειχὼ. B. L. X. ἠκολούθησεν ὄχλος πολὺς.) ἠκολούθησαν ὄχλοι πολλοὶ. D. Vers. Syr Phil. Bas.

V. 29. . . . . . . υσ . . . .

V. 30. . . . . τυφλοὶ καθ . . . .
. . . . παρὰ τὴν ὁδὸν, ...
. . . σαντες ὅτι Ἰς παρά
. . . ἔκραζαν, λέγοντες·
. ε ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὸς
Δαδ.

V. 31. δὲ ὄχλος ἐπετίμησε
αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσι·
οἱ δὲ μεῖζον ἔκραζαν,
. έγοντες· Κε ἐλέησον
. . μᾶς, υς Δαδ.

V. 32. Καὶ στὰς ὁ Ἰς ἐφώνησεν
αὐτοὺς, καὶ εἶπεν· τί θέ
λετε ἵνα ποίησω ὑμῖν;

V. 33. Λέγουσιν αὐτῷ Κε, ἵνα
ἀνοιγῶσιν αἱ ὀφθαλ
μοί ἡμῶν.

V. 34. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰς
ἥψατο τῶν ὀμμάτω̃
αὐτῶν· καὶ εὐθέως

VARIÆ LECTIONES.

V. 30. *ἀκούσαντες.*) *ἤκουσαν.* D. *παράγει.*) + *καὶ.* D. *λέγοντες.*) + *κύριε.* L. Vers. Cop. *ἐλέησον ἡμᾶς κύριε.*) *κύριε ἐλέησον ἡμᾶς.* X. *κύριε.*)—B. D. 13. *κύριε.*) *Ἰησοῦ.* L. 69. Vers. Cop. Arm. *υἱός.*) *υἱὲ* C. D. L. 1. 13. 33. 69. Orig. *semel.*

V. 31. *ἔκραζον.*) *ἔκραξαν.* B. D. L. X. 33. *ἐκραύγαζον.* 13. 69. *ἐλέησον ἡμᾶς κύριε.*) *κύριε ἐλέησον ἡμᾶς.* B. D. L. X. 13. 69. Vers. Vulg. Cop. *κύριε.*)—Vers. Syr Hieros. *υἱός.*) *υἱὲ.* C. D. L. *σιωπήσωσιν.*) *σιωπήσουσιν.* L. A. *Δαβὶδ* ad *Δαβίδ.*)—Orig. forte ob homoioteleuton. Griesbach. P. lxxxiii.

V. 32. *θέλετε.*) + *ἵνα.* X. Orig. *bis.*

V. 33. *ἀνοιχθῶσιν.*) *ἀνοιγῶσιν.* B. D. L. X. 13. 69. Orig. Chrys. *ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί.*) *οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.* B. D. L. X. Orig.

V. 34. *ὁ Ἰησοῦς.*)—Vers Syr *ὀφθαλμῶν.*) *ὀμμάτων.* B. D. L. X. 13. 69. Orig. *αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί.*)—B. D. L. X. (ut mihi videtur) 1. Vers. Vulg. Arab. Æth. Cop. probante Millio 1407. incertum est utrum Orig. omittit.

ΥC
ΤΥΦΛΟΙΚΑΘ
ΠΑΡΑΤΗΝΟΔΟΝ
CΑΝΤΕCΟΤΙΙCΠΑΡΑ
ΕΚΡΑΖΑΝΛΕΓΟΝΤΕC
ΕΕΛΕΗCΟΝΗΜΑCΥΙΟC
ΔΑΔ
ΔΕΟΧΛΟCΕΠΕΤΙΜΗCΕ
ΑΥΤΟΙCΙΝΑCΙΩΠΗCΩCΙ
ΟΙΔΕΜΕΙΖΟΝΕΚΡΑΖΑΝ
ΕΓΟΝΤΕC·ΚΕΕΛΕΗCΟΝ
ΜΑCΥCΔΑΔ
ΚΑΙCΤΑCΟΙCΕΦΩΝΗCΕΝ
ΑΥΤΟΥCΚΑΙΕΙΠΕΝΤΙΘΕ
ΛΕΤΕΙΝΑΠΟΙΗCΩΥΜΙΝ
ΛΕΓΟΥCΙΝΑΥΤΩ ΚΕΙΝΑ
ΑΝΟΙΓΩCΙΝΟΙΟΦΘΑΛ
ΜΟΙΗΜΩΝ
CΠΛΑΓΧΝΙCΘΕΙCΔΕΟΙC
ΗΨΑΤΟΤΩΝΟΜΜΑΤΩ
ΑΥΤΩΝ ΚΑΙΕΥΘΕΩC

Tab. XLV.

ΘΗC
ΚΑΙΟΤΕ
CΟΛΥΜΑ
ΒΗΔΦΑΓ
ΤΩΝΕΛΑΙΩ
ΑΠΕCΤΕΙΛΕ
ΤΑCΛΕΓΩΝΑ
ΡΕΥΕCΘΕΕΙ
ΤΗΝΚΑΤΕΝ
ΚΑΙΕΥΘΥCΕ
ΟΝΟΝΔΕΔΕ
ΠΩΛΟΝΜΕ
CΑΝΤΕCΑΓΑ
ΕΑΝΤΙCΥΜΙ
ΕΡΕΙΤΕΟΤΙΟ
ΧΡΕΙΑΝΕΧΕ
ΑΠΟCΤΕΛΛ
ΤΟΥΤΟΔΕΓΕ
ΠΛΗΡΩΘΗ
ΥΠΟΤΟΥΠ

. . . .

V. 34. θησ . . . .

ΚΕΦ. ΚΑ.

V. 1. Καὶ ὅτε . . . .
σόλυμα, ...
Βηδφαγ . . . .
τῶν ἐλαιῶ . . . .
ἀπέστειλε . . . .

V. 2. τὰς, λέγων α . . . . .
ρεύεσθε εἰ . . . .
τὴν κατέν . . . .
καὶ εὐθὺς ε . . . . . .
ὄνον δεδε . . . .
πῶλον με . . . .
σαντες ἀγά . . . . . .
ἐὰν τίς ὑμῖ . . . . . .
ἐρεῖτε ὅτι ὁ . . . .
χρείαν ἔχε . . . .
ἀποστέλλ . . . .

V. 4. Τοῦτο δέ γέ . . . .
πληρωθῆ . . . .
ὑπὸ τοῦ π . . . .

VARIÆ LECTIONES.

CAP. XXI.

V. 1. ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον.) ἤγγισεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθεν. Vers. Syr. Sax. Æth. Orig. πρὸς.) εἰς. B. Orig. Βηθφαγῆ) Βηδφαγῆ X. (+καὶ Βηθανίαν 13. 69.) Βηθφαγε. D. Βηθσφαγὴ. B. ὁ)— D. Orig. μαθητὰς)+αὐτοῦ Vers. Syr. Codices Latini. τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 13. 33. 69. Chrys. V. 2. πορεύθητε) πορεύεσθε B. D. L. X. 13. 33. 69. Orig. Chrys. ἀπέναντι) κατέναντι B. C. D. L. X. 13. 33. 69. Eufeb. Orig. εὐθέως) εὐθὺς L. X. Orig. deeft in Vers. Cop. Chrys. probante Millio 1407. ἀγάγετε) ἄγετε B. C. V. 3. τί)+ ποιεῖτε. D. Orig. χρείαν ἔχει) ἔχει χρείαν. D. εὐθέως δε) καὶ εὐθέως D. 33. εὐθὺς δὲ. L. Orig. ἀποστελεῖ) ἀποστέλλει. C. L. X. 1. 13. permulti Cod. MSS. Vers. Syr. Chrys. probante Millio 1180. 1378. D. in Lat. Vers, *dimittit*. B. et Orig. ἀποστελεῖ V. 4. ὅλον)—C. D. L. X. Vers. Cop. Lat. Æth. Arab. Orig. Hieron. probante Millio 391. διὰ) ὑπὸ L. X. 13. 69. + Ζαχαρίου Chrys. + Ἡσαΐου Vers. Cop.

. . . .

V. 5. . . . . Σιών·

. . . . σου ἐρ

. . . . ς, καὶ ἐπι

. . . . . . ὶ ὄνον,

. . . . . λον ὑποζυ

. . . .

V. 6. . . . . . ες δὲ οἱ μα

. . . . . οιήσαν . . . .

. . . . . σέταζεν αὐ

V. 7. . . . . . αγον τ . . ν ὄνον

. . . . . λον,

. . . . . αν ἐπ' αὐτῶ

. . . . . . τῶν, καὶ ἐπ

. . . . . πάνω αὐτ . . . .

V. 8. . . . . . ος ὄχλος

. . . . ν ἑαυτῶν τὰ

. . . . τῇ ὁδῷ

. . . . . πτον κλά

. . . . ῶν δένδρ . . . . . .

. . . . ννυον ἐν . . . .

VARIÆ LECTIONES

V. 5. *καὶ prius)* —D. 69. Vers. Vulg. probante Millio 1380. *σοι)*—Orig. *καὶ)* +*ἐπὶ*. B. L. 1. Vers. Syr. utraque. *υἱὸν)* *νέον*. 1. *υἱὸν)* —L. X. Vers. Arm. Orig. *bis.* *ὑποζυγίου)* *ὑποζύγιον* D.

V. 6. *καὶ ποίησαντες)* *ἐποίησαν*. D. Vers. Vulg. *προσέταξεν)* *συνέταξεν* B. C. D.

V. 7. *ἤγαγον)* *καὶ ἤγαγον*. D. Vers. Vulg. *ἐπεκάθισαν)* *ἐπεκάθισεν*. B. C. 13. Vers. Syr. Æth. Arab. Orig. *bis.* Just. *ἐκάθητο*. D. *αὐτῶν)* *αὐτοῦ* D. Vers. Syr. Vulg. Arm. *καὶ ἐπεκάθισαν ἐπάνω αὐτῶν)*—1. *ἐπάνω αὐτῶν prius)* *αὐτῷ*. 13. *ἐπάνω prius)* *ἐπ'*. B. D. L. X. 69. Orig. *ἐπ' αὐτὸν* D. *ἐπὶ τὸν πῶλον* Vers. Syr.

V. 8. *ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ)* *ἐν τῇ ὁδῷ τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν* D. *τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ*. 13. *ἐστρώννυον)* *ἐστρωσαν* D. Orig. *στρώννυον*. 13.

ϹΙΩΝ
ϹΟΥΕΡ
Ϲ ΚΑΙΕΠΙ
ΙΟΝΟΝ
ΛΟΝ Υ̂ΠΟΖΥ

ΕϹΔΕΟΙΠΑ
ΟΙΗϹΑΝ
ϹΕΤΑΞΕΝΑΥ
ΑΓΟΝΤ ΝΟΝΟΝ
ΛΟΝ
ΑΝΕΠΑΥΤΩ
ΤΩΝ ΚΑΙΕΠ
ΠΑΝΩΑΥΤ
ΟϹΟΧΛΟϹ
ΝΕΑΥΤΩΝΤΑ
ΤΗΟΔΩ
ΠΤΟΝΚΛΑ
ΩΝΔΕΝΔΡ
ΝΝΥΟΝΕΝ

Tab. XLVII.

ΑΥΤΩ ΔΙΔΑCΚΟΝ
ΧΙΕΡΕΙCΚΑΙΟΙΠΡΕC
ΤΕΡΟΙΤΟΥΛΑΟΥΛΕΓ
ΕΝΠΟΙΑΕΞΟΥCΙΑΤΑΥ
ΠΟΙΕΙC ΚΑΙΤΙCCΟΙΕΔΩ
ΤΗΝΕΞΟΥCΙΑΝΤΑΥΤΗ
ΑΠΟΚΡΙΘΕΙCΟΙCΕΙΠΕΝ
ΤΟΙC ΕΡΩΤΗCΩΥΜΑ
ΚΑ ΩΛΟΓΟΝΕΝΑ ΟΝ
ΕΙΠΗΤΕΜΟΙ ΑΓΩΥΙ
ΕΡΩΕΝΠΟΙΑΕΞΟΥCΙΑ
ΤΑΥΤΑΠΟΙΩ
ΤΟΒΑΠΤΙCΜΑΤΟΙΩΑΝΙ
ΠΟΘΕΝΗΝ ΕΞΟΥΝΟΥ
ΗΕΞΑΝΘΡΩΠΩΝ
ΔΕΔ ΛΟΓΙΖΟΝΤΟΕΝ
ΑΥΤΟΙCΛΕΓΟΝΤΕC ΕΑ
ΕΙΠΩΜΕΝΕΞΟΥΡΑΝΟ
ΕΙΗΜΙΝΔΙΑΤΙΟΥΝ
ΠΙCΤΕΥCΑΤΕΑΥΤΩ
ΕΑΝΔΕΕΙΠΩΜΕΝΕΞΑΝ

V. 23. αὐτῷ διδάσκον . . . . . .
χιερεῖς καὶ οἱ πρεσ. . . .
τεροι τοῦ λαοῦ, λέγ . . .
ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦ . . . .
ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδω . .
τὴν ἐξουσίαν ταύτη . . . .

V. 24. Ἀποκριθεὶς ὁ Ἰς, εἶπεν . . .
τοῖς· ἐρωτήσω ὑμᾶ . . . .
κἀ . . ὼ λόγον ἕνα· ὃν . .
εἴπητε μοι, . . ἀγὼ ὑμ . .
ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ . . .
ταῦτα ποιῶ.

V. 25. Τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάνν . .
πόθεν ἦν; ἐξ οὐνοῦ, . . .
ἢ ἐξ ἀνθρώπων;
. δὲ δ . . λογίζοντο ἐν . . .
αὐτοῖς, λέγοντες· ἐὰ . .
εἴπωμεν, ἐξ οὐρανο . . .
. . . εῖ ἡμῖν· διατί οὖν
. . . . πιστεύσατε αὐτῷ;

V. 26. Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀν

VARIÆ LECTIONES.

V. 23. καὶ τίς) ἢ τίς C. Orig.
V. 24. ἐρωτήσω) ἐπερωτήσω. D.
λόγον ἕνα) ἕνα λόγον. D.
ὃν)—D.
δὲ)—L. X.
U. 25. βάπτισμα) + τὸ B. C. X. Orig. τοῦ. I.
πόθεν) ὅθεν D.
οὖν)—D. L. Vers. Syr. Cop. Orig. probante Millio 1246, 1438.
ἡμῖν)—Orig.
παρ' ἑαυτοῖς) ἐν αὐτοῖς. B. L. X. 33.

. . . ούμεθα τὸν ὄχλο . . .
. . . ντες γὰρ ὡς προφή
. . ην, ἔχουσι τὸν Ἰωάν
V. 27. νην. Καὶ ἀποκριθέντες
. ῷ Ἰυ, εἶπον· οὐκ οἴδαμε . .
φη αὐτοῖς καὶ αὐτός·
οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν
. . ν ποίᾳ ἐ. . ουσίᾳ ταῦτα
ποιῶ.
V. 28. . δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνος
. ἶχεν τέκνα δύο, προσ
. λθὼν τῷ πρώτῳ, εἶ
πεν· τέκνον, ὕπαγε,
σήμερον ἐργάζου ἐν
τῷ ἀμπελῶνί μου.
V. 29. δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν·
οὐ θέλω· ὕστερον δὲ
μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθε.
V. 30. ροσελθὼν δὲ τῷ δευ
τέρῳ, εἶπεν ὡσαύτως.
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν.

VARIÆ LECTIONES.

V. 26. ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην) ὡς προφήτην ἔχουσι τὸν Ἰωάννην. B. C. L. X. Cyril. ἔχουσιν) εἶχον 1. Codices Lat. Vers. Syr. Cyr. ὡς)—69.

V. 27. τῷ Ἰησοῦ)—Vers. Sax. Syr, εἶπον) εἶπαν D. λέγω ὑμῖν) ὑμῖν λέγω 13. 69. Orig. *ter.*

V. 28. δὲ)—13. 69. Chrys. ἄνθρωπος)+τίς C. 1. 13. 33. 69. Vers. Vulg. Syr. Orig. Cyr. καὶ)—L. X. Vers. Cop. Orig. ἐν τῷ ἀμπελῶνι) εἰς τὸν ἀμπελῶνα D. Chrys. Athan. μου)—D. L. 1. 13. 33. Vers. Syr. utr. Æth. Arab. probante Millio 1194. Chrys. Orig.

V. 29. οὐ θέλω, ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς ἀπῆλθεν) ἐγὼ κύριε καὶ οὐκ ἀπῆλθεν B. 13. 69. reſponſa permutant Vers. Cop. Arab. Codices Lat. ἀπῆλθεν)+εἰς τὸν ἀμπελῶνα. D. Cod. Latini.

V. 30. Καὶ προσελθὼν) προσελθὼν δὲ B. D. L. X. 33. 69. Cyr. probante Millio 920. δευτέρῳ) ἑτέρῳ D. 13. 69. Vers. Syr. Lat. Æth. Orig. Cyr. multi MSS.

ΟΥΜΕΘΑΤΟΝΟΧΛΟ
ΝΤΕΣΓΑΡΩΣΠΡΟΦΗ
ΗΝΕΧΟΥΣΙΤΟΝΙΩΑΝ
ΙΗΝ ΚΑΙΑΠΟΚΡΙΘΕΝΤΕΣ
ΩΙΥΕΙΠΟΝ ΟΥΚΟΙΔΑΜΕ
ΦΗΑΥΤΟΙΣΚΑΙΑΥΤΟΣ
ΟΥΔΕΕΓΩΛΕΓΩΥΜΙΝ
ΝΠΟΙΑΕ ΟΥΣΙΑΤΑΥΤΑ
ΠΟΙΩ
ΔΕΥΜΙΝΔΟΚΕΙ ΑΝΟΣ
ΙΧΕΝΤΕΚΝΑ ΔΥΟ ΠΡΟΣ
ΛΘΩΝΤΩΠΡΩΤΩΕΙ
ΠΕΝΤΕΚΝΟΝΥΠΑΓΕ
ΣΗΜΕΡΟΝΕΡΓΑΖΟΥΕΝ
ΤΩΑΜΠΕΛΩΝΙΜΟΥ
ΔΕΑΠΟΚΡΙΘΕΙΣΕΙΠΕΝ
ΟΥΘΕΛΩ ΫΣΤΕΡΟΝΔΕ
ΜΕΤΑΜΕΛΗΘΕΙΣΑΠΗΛΘΕ
ΡΟΣΕΛΘΩΝΔΕΤΩΔΕΥ
ΤΕΡΩΕΙΠΕΝ ΩΣΑΥΤΩΣ
ΔΕΑΠΟΚΡΙΘΕΙΣΕΙΠΕΝ

Tab. XLIX.

ΥϹΤΕΡΟΝΔΕΑΠΕϹΤΕΙ
ΠΡΟϹΑΥΤΟΥϹΤΟΝΥΙΟ
ΑΥΤΟΥΛΕΓΩΝ ΕΝΤΡΑΠ
ϹΟΝΤΑΙΤΟΝΥΙΟΝΜΟΥ
ΟΙΔΕΓΕΩΡΓΟΙΙΔΟΝΤΕϹ
ΥΙΟΝΕΙΠΟΝΕΝΕΑΥΤΟΙϹ
ΟΥΤΟϹΕϹΤΙΝΟΚΛΗΡΟΝ
ΜΟϹ ΔΕΥΤΕΑΠΟΚΤΕΙΝΩ
ΜΕΝΑΥΤΟΝ ΚΑΙΙϹΧΩΜ
ΤΗΝΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΝΑΥΤ
ΚΑΙΛΑ ΟΝΤΕϹΑΥΤΟΝΕΞΕ
ΒΑΛΛΟΝΕΞΩΤΟΥΑΜΠΕ
ΝΟϹ ΚΑΙΑΠΕΚΤΕΙΝΑΝ
ΟΤΑΝΟΥΝΕΛΘΗΟΚϹΤΟΥ
ΠΕΛΩΝΟϹ ΤΙΠΟΙΗϹΕ
ΤΟΙϹΓΕΩΡΓΟΙϹΕΚΕΙΝΟ
ΛΕΓΟΥϹΙΝΑΥΤΩΚΑΚΟΥ
ΚΑΚΩϹΑΠΟΛΕϹΕΙΑΥΤ
ΚΑΙΤΟΝΑΜΠΕΛΩΝΑΕ
ϹΕΤΑΙΑΛΛΟΙϹΓΕΩΡΓΟ
ΟΙΤΙΝΕϹΑΠΟΔΩϹΟΥ

V. 37. Ὕστερον δὲ ἀπέστει . . .
πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸ . .
αὐτοῦ, λέγων· ἐντραπ .
σονται τὸν υἱόν μου.
V. 38. Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες . .
υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς·
οὗτός ἐστιν ὁ κληρον . .
μος, δεῦτε, ἀποκτείνω
μεν αὐτὸν, καὶ σχῶμ .
τὴν κληρονομίαν αὐτ . .
V. 39. Καὶ λα . . όντες αὐτὸν ἐξέ
βαλλον ἔξω τοῦ ἀμπε .
νος, καὶ ἀπέκτειναν.
V. 40. Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ Κς τοῦ .
πελῶνος, τί ποιήσε . . .
τοῖς γεωργοῖς ἐκείνο . .
V. 41. Λέγουσιν αὐτῷ· κακοὺ . .
κακῶς ἀπολέσει αὐτ . .
καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐ . .
. σεται ἄλλοις γεωργο .
. . οἵτινες ἀποδώσου . . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 37. δὲ)—Iren.
πρὸς αὐτοὺς) αὐτοῖς D. Iren.
λέγων)+ἴσως Vers. Syr. Codices Latini. Iren. Chrys.
V. 38. κατάσχωμεν) σχῶμεν B. D. L. X. 1. Cyr. Orig.
τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ) αὐτοῦ τὴν κληρονομίαν. 1.
V. 39. ἐξέβαλον) ἐξεβαλλον. X.
ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν) ἀπέκτειναν καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. D. Vers. Sax.
V. 41. Λέγουσιν αὐτῷ)—69.
γεωργοῖς)—Vers. Syr.
αὐτῷ)—69.

V. 41. . . τῷ τοὺς καρποὺς ἐν
. οἷς καιροῖς αὐτῶν.
V. 42. . γει αὐτοῖς ὁ Ἰς· οὐδέπο
. ε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς
. . ις γραφαῖς· λίθον ὃν
. . ποδοκίμασαν οἱ οἰκο
. . ομοῦντες, οὗτος ἐγε
. . ήθη εἰς κεφαλὴν γω
. ς· παρὰ Κυ ἐγένετο αὕτη
. . αἱ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀ
. . θαλμοῖς ἡμῶν;
V. 43. . . τοῦτο λέγω ὑμῖν, ὅτι
. . . θήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βα
. . εία τοῦ Θυ, καὶ δοθήσ
. . . ι ἔθνει ποιοῦντι τοὺς
. . . αρπους αὐτῆς.
V. 44. . . . . ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθο
. . . οῦτον, συνθλασθήσε
. . . . ι· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ,
. . . . κμήσει αὐτόν.
V. 45. . . . . . ύσαντες δὲ οἱ Ἀρχιερ

VARIÆ LECTIONES.

V. 42. Poſt ἐν ταῖς. occurrit in X., quod legi non potuit; ſed ſcriptum fuiſſe videtur vel ἁγίαις vel ὑμέτεραις.
ὃν)—L.
ἡμῶν) ὑμῶν. D. 13. 69.
V. 44. Hic verſus deeſt in 33. Orig.
V. 45. Καὶ ἀκούσαντες) Ἀκούσαντες δὲ L. X. (Orig. contra.)

ΤΩΤΟΥϹΚΑΡΠΟΥϹΕΝ
ΟΙϹΚΑΙΡΟΙϹΑΥΤΩΝ
ΓΕΙΑΥΤΟΙϹΟΙϹ ΟΥΔΕΠΟ
ΕΑΝΕΓΝΩΤΕΕΝΤΑΙϹ
ΙϹΓΡΑΦΑΙϹ ΛΙΘΟΝΟΝ
ΤΕΔΟΚΙΜΑϹΑΝΟΙΟΙΚΟ
ΟΜΟΥΝΤΕϹ ΟΥΤΟϹΕΓΕ
ΗΘΗΕΙϹΚΕΦΑΛΗΝΓΩ
Ϲ ΠΑΡΑΚΥΕΓΕΝΕΤΟΑΥΤΗ
ΑΙΕϹΤΙΝΘΑΥΜΑϹΤΗΕΝΟ
ΘΑΛΜΟΙϹΗΜΩΝ
ΤΟΥΤΟΛΕΓΩΥΜΙΝΟΤΙ
ΘΗϹΕΤΑΙΑΦΥΜΩΝΗΒΑ
ΕΙΑΤΟΥΘΥ ΚΑΙΔΟΘΗϹ.
ΙΕΘΝΕΙΠΟΙΟΥΝΤΙΤΟΥϹ
ΑΡΠΟΥϹΑΥΤΗϹ
ΟΠΕϹΩΝΕΠΙΤΟΝΛΙΘΟ
ΟΥΤΟΝϹΥΝΘΛΑϹΘΗϹΕ
Ι· ΕΦΟΝΔΑΝΠΕϹΗ
ΚΜΗϹΕΙΑΥΤΟΝ
ΥϹΑΝΤΕϹΔΕΟΙΑΡΧΙΕΡ

Tab. LI.

ΑΛΗΘΗϹΕΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΔ
ΤΟΥ ΘΥ ΕΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΔΙ
ΔΑϹΚΕΙϹ · ΚΑΙ ΟΥ ΜΕΛΕΙ
ϹΟΙ ΠΕΡΙ ΟΥΔΕΝΟϹ · ΟΥ
ΓΑΡ ΒΛΕΠΕΙϹ ΕΙϹ ΠΡΟϹ
ΠΟΝ ΑΝΩΝ
ΕΙΠΟΝ ΟΥΝ ΗΜΙΝ ΤΙ ϹΟΙ
ΔΟΚΕΙ · ΕΞΕϹΤΙΝ ΔΟΥ
ΚΗΝϹΟΝ ΚΑΙϹΑΡΙ · Η ΟΥ
ΓΝΟΥϹ ΔΕ Ο ΙϹ ΤΗΝ ΠΟ
ΡΙΑΝ ΑΥΤΩΝ ΕΙΠΕΝ
ΤΙ ΜΕ ΠΕΙΡΑΖΕΤΕ ΥΠ
ΚΡΙΤΑΙ ΕΠΙΔΕΙΞΑΤΕ
ΤΟ ΝΟΜΙϹΜΑ ΤΟΥ ΚΗΝ
ϹΟΥ
ΟΙ ΔΕ ΠΡΟϹΗΝΕΓΚΑΝ Α
ΤΩ ΔΗΝΑΡΙΟΝ
ΚΑΙ ΛΕΓΕΙ ΑΥΤΟΙϹ ΟΙϹ ΤΙ
ΗΕΙΚΩΝ ΚΑΙ Η ΕΠΙΓΡΑΦ
ΑΥΤΗ
ΛΕΓΟΥϹΙΝ ΥΤΩ ΚΑΙϹΑ

V. 16. ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδ . .
τοῦ Θυ ἐν ἀληθείᾳ δι
δάσκεις· καὶ οὐ μέλει
σοι περὶ οὐδενός. οὐ
γὰρ βλέπεις εἰς πρός . .
πον ἀνων.
V. 17. Εἰπὸν οὖν ἡμῖν, τί σο . . .
δοκεῖ; ἔξεστιν δοῦ . . . .
κῆνσον Καίσαρι, ἢ οὔ;
V. 18. Γνοὺς δὲ ὁ Ἰς τὴν πο . .
ρίαν αὐτῶν, εἶπεν·
τί με πειράζετε ὑπ . . .
V. 19. κριταί; ἐπιδείξατέ . . .
τὸ νόμισμα τοῦ κὴν
σου·
Οἱ δὲ προσήνεγκαν α . . .
τῷ δηνάριον.
V. 20. Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰς· τί .
ἡ εἰκὼν καὶ ἡ ἐπιγραφ .
αὕτη;
V. 21. Λέγουσιν . . ὑτῷ Καίσα .

VARIÆ LECTIONES.

V. 16. ἐν ἀληθείᾳ) ἐπ᾽ ἀληθείας. D.
οὐ *prius*)—1.
ἀνθρώπων) ἀνθρώπου. 1. Chry. Orig. Urb 2.
V. 17. Εἰπὲ) Εἰπόν. L. X. εἰπὲ οὖν ἡμῖν)—D. Codices Latini.
ἔξεστιν) + ἡμῖν. 1.
πονηρίαν) πανουργίαν. Orig.
V. 20. καὶ)—D. 69. ὁ δὲ. C.
Αὐτοῖς) + ὁ Ἰησοῦς. D. L. X. 13. 69. Vers Syr. Vulg. Cop. Arm. Urb. 2. ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή) Ἡ εἰκὼν καὶ ἡ ἐπιγραφὴ αὕτη L. X. Urb 2.
V. 21. αὐτῷ)—B.

V. 21. . . τε λέγει αὐτοῖς· ἀπό
. οτε οὖν τὰ Καίσαρος,
. αίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θυ, τῷ Θῳ.
V. 22. . . ἀκούσαντες ἐθαύ . .
. . αν· καὶ ἀφέντες αὐτ . .
. πῆλθον.
V. 23. ν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πρ . .
. λθον αὐτῷ Σαδδου
. αῖοι, λέγοντες μὴ εἶ
. αι ἀνάστασιν.
. ἐπηρώτησαν αὐτὸ . .
. έγοντες· διδάσκαλε,
V. 24. . . ωϋσῆς εἶπεν· ἐάν τ . .
. ποθάνῃ μὴ ἔχων τέκ
να, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀ
. ελφὸς αὐτοῦ τὴν γυ
. αῖκα αὐτοῦ, καὶ . . ν . .
. τήσει σπέρμα τῷ ἀδελ
. ῷ αὐτοῦ.
V. 25. . αν δὲ παρ ἡμῖν ἑπτὰ
. ελφοί· καὶ ὁ πρῶτος

VARIÆ LECTIONES.

V. 21. τότε)—Vers. Syr. utraque.
οὖν)—D. Urb. 2.
Καίσαρος)+τῷ D. Orig.
V. 22. ἀπῆλθον) ἀπῆλθαν B. D.
V. 23. αὐτῷ)+οἱ 13. 69.
οἱ)—B. D. X. 1. Vers. Syr. Orig.
V. 24. Μωσῆς) Μωϋσῆς B. D. X. 69.
τέκνα)+ἵνα. D. Vers. Vulg.+δὲ. 69.+καὶ. 13.
αὐτοῦ *prius*)—Chrys.
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ)—D. 33.
V. 25. δὲ)—D.

ΤΕ ΛΕΓΕΙ ΑΥΤΟΙϹ ΑΠΟ
ΟΤΕ ΟΥΝ ΤΑ ΚΑΙϹΑΡΟϹ
ΑΙϹΑΡΙ ΚΑΙ ΤΑ ΤΟΥ ΘΥ ΤΩ ΘΩ
ΑΚΟΥϹΑΝΤΕϹ ΕΘΑΥ
ΑΝ ΚΑΙ ΑΦΕΝΤΕϹ ΑΥΤ
ΠΗΛΘΟΝ
ΝΕΚΕΙΝΗ ΤΗ ΗΜΕΡΑ ΠΡ
ΛΘΟΝ ΑΥΤΩ ϹΑΔΔΟΥ
ΑΙΟΙ ΛΕΓΟΝΤΕϹ ΜΗ ΕΙ
ΑΙ ΑΝΑϹΤΑϹΙΝ
ΕΠΗΡΩΤΗϹΑΝ ΑΥΤΟ
ΕΓΟΝΤΕϹ ΔΙΔΑϹΚΑΛΕ
ΩΥϹΗϹ ΕΙΠΕΝ ΕΑΝ Τ
ΠΟΘΑΝΗ ΜΗ ΕΧΩΝ ΤΕΚ
ΝΑ ΕΠΙΓ ΜΒΡΕΥϹΕΙ Ο Α
ΕΛΦΟϹ ΑΥΤΟΥ ΤΗΝ ΓΥ
ΑΙΚΑ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ Ν
ΤΗϹΕΙ ϹΠΕΡΜΑ ΤΩ ΑΔΕΛ
ΩΑΥΤΟΥ
ΑΝ ΔΕ ΠΑΡ ΗΜΙΝ ΕΠΤΑ
ΕΛΦΟΙ ΚΑΙ Ο ΠΡΩΤΟϹ

Κ̅Ν̅ ΤΟΝ Θ̅Ν̅ ϹΟΥ ΕΝ
ΤΗ ΚΑΡΔΙΑ ϹΟΥ· ΚΑΙ ΕΝ
ΛΗ ΤΗ ΨΥΧΗ ϹΟΥ· ΚΑΙ
ΟΛΗ ΤΗ ΔΙΑΝΟΙΑ ϹΟΥ
ΑΥΤΗ ΕϹΤΙΝ Η ΜΕΓΑΛΗ
ΠΡΩΤΗ ΕΝΤΟΛΗ
ΔΕΥΤΕΡΑ ΔΕ ΟΜΟΙΑ ΑΥ
ΑΓΑΠΗϹΕΙϹ ΤΟΝ ΠΛΗϹ
ϹΟΥ ΩϹ ϹΕΑΥΤΟΝ
ΕΝ ΤΑΥΤΑΙϹ ΤΑΙϹ ΔΥϹΙΝ
ΤΟΛΑΙϹ ΟΛΟϹ Ο ΝΟΜΟϹ
ΚΡΕΜΑΤΑΙ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΦ
ϹΥΝΗΓΜΕΝΩΝ ΔΕ ΤΩΝ
ΦΑΡΕΙϹΑΙΩΝ ΕΠΗΡΩΤ
ϹΕΝ ΑΥΤΟΥϹ Ο Ι̅Ϲ̅ ΛΕΓΩ
ΤΙ ΥΜΙΝ ΔΟΚΕΙ ΠΕΡΙ Τ
Χ̅Υ̅ ΤΙΝΟϹ ΥΙΟϹ ΕϹΤΙΝ
ΛΕΓΟΥϹΙΝ ΑΥΤΩ ΤΟΥ Δ̅Α̅Δ̅
ΛΕΓΕΙ ΑΥΤΟΙϹ Ο Ι̅Ϲ̅ ΠΩϹ ΟΥΝ Δ̅Α̅Δ̅
ΕΝ Π̅Ν̅Ι̅ ΚΑΛΕΙ Κ̅Ν̅ ΑΥΤΟΝ ΛΕΓ
ΕΙΠΕΝ Κ̅Ϲ̅ ΤΩ Κ̅Ω̅ ΜΟΥ

V. 37. Κ̄ν̄ τὸν Θ̄ν̄ σου ἐν . . . .
τῇ καρδίᾳ σου· καὶ ἐν .
λῃ τῇ ψυχῇ σου· καὶ . .
ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου·
V. 38. Αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη . . .
πρώτη ἐντολή·
V. 39. Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐ . . .
ἀγαπήσεις τὸν πλησ . .
σου ὡς σεαυτόν·
V. 40. Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν . .
τολαῖς ὅλος ὁ νόμος
κρέμαται καὶ οἱ προφ . .
V. 41. Συνηγμένων δὲ τῶν
Φαρισαίων, ἐπηρώτ . . .
σεν αὐτοὺς ὁ Ἰ̄ς̄, λέγω . .
V. 42. τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τ . . .
Χ̄ῡ, τίνος υἱός ἐστιν;
Λέγουσιν αὐτῷ, τοῦ Δ̄α̅δ̄.
V. 43. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰ̄ς̄· πῶς οὖν Δ .
ἐν πνι καλεῖ Κ̄ν̄ αὐτὸν, λέγ .
V. 44. Εἶπεν Κ̄ς̄ τῷ Κ̄ῳ̄ μου

VARIÆ LECTIONES.

V. 37. ψυχῇ σου)+καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ 69. Vers. Syr. Æth. 13. addit σου. τῇ *ante* καρδίᾳ.)—B. V. 38. πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή) ἡ μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολή. B. L. (niſi quod L habet ἡ πρώτη.) X. 1. 13. 69. Vers. Syr. Cop. Æth. Vulg. Orig. D legit μεγάλη καὶ πρώτη. V. 39. αὐτῇ) ταύτῃ D. Vers. Vulg. Cop. δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ) δευτέρα ὁμοίως αὕτη B. σεαυτὸν) ἑαυτὸν. 1. V. 40. ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται) ὅλος ὁ νόμος κρέμαται καὶ οἱ προφῆται. B. D. L. X. Vers. Vulg. Syr. ſed in Syr. et Cop. deeſt ὅλος probante Millio 1251. V. 42. λέγων)—Vers. Cop. V. 43. αὐτοῖς)+ὁ Ἰησοῦς L. X. 1. 33. Vers. Cop. Arm. Æth. Cod. Lat. Orig. Urb. 2. κύριον αὐτὸν καλεῖ) καλεῖ κύριον αὐτὸν L. X. καλεῖ αὐτὸν κύριον B. D. κύριον καλεῖ αὐτόν. 69. V. 44. ὁ)—D. X.

V. 44. . . . . . ου ἐκ δεξιῶν μου,
. . . . ως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς
. . . ου ὑποκάτω τῶν πο
. . ῶν σου.

V. 45. . οὖν Δαδ καλεῖ αὐτὸν Κν.
. . ῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν;

V. 46. . . οὐδεὶς ἐδύνατο ἀπο
. . . ριθῆναι αὐτῷ λόγον
. . υδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐ
. . είνης τῆς ἡμέρας ἐπε
. . ωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

ΚΕΦ. ΚΓ.

V. 1. ότε ὁ Ἰς ἐλάλησεν τοῖς
. λοις καὶ τοῖς μαθηταῖ . .

V. 2. . υτοῦ, λέγων ἐπὶ τῆς
. . ωΰσέως καθέδρας ἐκ . .
. ισαν οἱ Γραμματεῖς
. αὶ οἱ Φαρεισαῖοι·

V. 3. . ντα οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν
. . μῖν, ποίησατε καὶ τη
. . εῖτε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν
. . ἡ ποιεῖτε· λέγουσιν

VARIÆ LECTIONES.

V. 44. Ὑποπόδιον) Ὑποκάτω B. D. L. X. 69. Vers. Syr. V. 45. Δαβὶδ) + ἐν πνεύματι. D. 13. 69. Vers. Syr. poſt. cum Aſteriſco. Arab. Cop. Sax. V. 46. ἡμέρας) ὥρας D. 1. Vers. Æth. Orig. ἐδύνατο) ἠδύνατο B. αὐτῷ ἀποκριθῆναι) ἀποκριθῆναι αὐτῷ B. D. L. X. 13. 69. Codices Latini.

C A P. XXIII.

V. 1. ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν) ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς D. 69. V. 2. Μωσέως) Μωϋσέως D. L. X. Vers. Cop. Vulg. Chrys. Μωσέως καθέδρας) καθέδρας Μωϋσέως D. 13. 69. V. 3. ὑμῖν)—D. Vers. Vulg. Cop. Sax. Arab. Æth. Iren. ἂν) ἐὰν X 1. 13. Vind. Lamb 31. τηρεῖν)—B. D. L. X. 1. Vers. Vulg. Cop. Arm. Orig. Euſeb. Vindob. Lamb. 31. τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε.) ποιήσατε καὶ τηρεῖτε. B. L. X. Vindob. Lamb. 31. Vers. Syr Hieros. ποιεῖτε καὶ τηρεῖτε. D. 1. Vers. Cop. Euſeb.

ΟΥΕΚΔΕΞΙΩΝΜΟΥ
ΩϹΑΝΘΩΤΟΥϹΕΧΘΡΟΥϹ
ΟΥΥΠΟΚΑΤΩΤΩΝΠΟ
ΩΝϹΟΥ
ΟΥΝΔΑΔΚΑΛΕΙΑΥΤΟΝΚΝ
ΩϹΥΙΟϹΑΥΤΟΥΕϹΤΙΝ
ΟΥΔΕΙϹΕΔΥΝΑΤΟΑΠΟ
ΡΙΘΗΝΑΙΑΥΤΩΛΟΓΟΝ
ΥΔΕΕΤΟΛΜΗϹΕΝΤΙϹΑΠΕ
ΕΙΝΗϹΤΗϹΗΜΕΡΑϹΕΠΕ
ΩΤΗϹΑΙΑΥΤΟΝΟΥΚΕΤΙ
ΤΕΟΙϹΕΛΑΛΗϹΕΝΤΟΙϹ
ΛΟΙϹΚΑΙΤΟΙϹΜΑΘΗΤΑΙ
ΥΤΟΥΛΕΓΩΝ ΕΠΙΤΗϹ
ΩΥϹΕΩϹΚΑΘΕΔΡΑϹΕΚ
ΙϹΑΝΟΙΓΡΑΜΜΑΤΕΙϹ
ΑΙΟΙΦΑΡΕΙϹΑΙΟΙ
ΝΤΑΟΥΝΟϹΑΕΑΝΕΙΠΩϹΙΝ
ΜΙΝΠΟΙΗϹΑΤΕΚΑΙΤΗ
ΕΙΤΕ ΚΑΤΑΔΕΤΑΕΡΓΑΑΥΤΩΝ
ΗΠΟΙΕΙΤΕ ΛΕΓΟΥϹΙΝ

Tab. LV.

ΥΜΕΙϹΓΑΡΟΥΚΕΙϹ
ϹΘΕ ΟΥΔΕΤΟΥϹΕ
ΧΟΜΕΝΟΥϹ ΑΦΙΕΤ
ΕΛΘΕΙΝ
ΟΥΑΙΥΜΙΝΓΡΑΜΜΑΤΕΙ
ΚΑΙΦΑΡΕΙϹΑΙΟΙΥΠΟ
ΤΑΙ· ΟΤΙΠΕΡΙΑΓΕΤΕΤ
ΘΑΛΑϹϹΑΝΚΑΙΤΗΝΞΙ
ΠΟΙΗϹΑΙΕΝΑΠΡΟϹΗΛ
ΚΑΙΟΤΑΝΓΕΝΗΤΑΙΠΟ
ΤΕΑΥΤΟΝΥΙΟΝΓΕΕΝ
ΔΙΠΛΟΤΕΡΟΝΥΜΩΝ
ΟΥΑΙΥΜΙΝ ΟΔΗΓΟΙΤΥ
ΟΙΛΕΓΟΝΤΕϹ ΟϹΑΝΟ
ϹΗΕΝΤΩΝΑΩ ΟΥΔΕ
ΕϹΤΙΝ ΟϹΔΑΝΟΜΟϹΗ
ΤΩΧΡΥϹΩΤΟΥΝΑΟΥ
ΟΦΙΛΕΙ
ΜΩΡΟΙΚΑΙΤΥΦΛΟΙ ΤΙΓ
ΜΕΙΖΟΝΕϹΤΙΝ ΟΧΡΥ
ΗΟΝΑΟϹΟΑΓΙΑϹΑϹ ΤΟ

V. 13. ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσ . . . . .
σθε, οὐδὲ τοὺς ε . . . . .
χομένους ἀφίετ . . . . .
ελθεῖν.

V. 15. Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖ . .
καὶ Φαρεισαῖοι ὑπο . . .
ταί· ὅτι περιάγετε τ . .
θάλασσαν καὶ τὴν ξ . .
ποιῆσαι ἕνα προσήλ . . .
καὶ ὅταν γένηται, πο . .
τε αὐτὸν υἱὸν γεέν . . . .
διπλότερον ὑμῶν.

V. 16. Οὐαὶ ὑμῖν ὁδηγοὶ τυ . . .
οἱ λέγοντες· ὃς ἂν ὀ . . .
σῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδὲ . .
ἐστιν· ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ . .
τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ,
ὀφίλει.

V. 17. Μωροὶ καὶ τυφλοί· τί γ . .
μεῖζον ἐστιν, ὁ χρυ . . .
ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάσας τὸ . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 14. Deest hic Versus in B. D. L. X. 1. Cod. Lat. Orig. Hieron. probante Millio 392.

V. 15. ποιῆσαι) ἵνα ποιήσητε D. τοῦ ποιῆσαι 13. 69.

V. 16. οἱ)—D.

V. 17. τίς γὰρ μείζων) τί γὰρ μεῖζον X.
ἁγιάζων) ἁγιάσας B. D. X.

V. 17. . . . . ν;
V. 18. . . . . . ν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυ
. . . . στηρίῳ, οὐδέν ἐστι·
. . . . . ν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώ
. . . ῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ,
V. 19. . . . φείλει. Τυφλοί, τί γὰρ
. . . εῖζον; τὸ δῶρον, ἢ τὸ
. . . σιαστήριον τὸ ἁγιά
. . . ν τὸ δῶρον;
V. 20. . . . ν ὀμόσας ἐν τῷ θυ
. . . στηρίῳ, ὀμνύει ἐν
. . . τῷ καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς
. . . ὐτοῦ.
V. 21. . . . ὁ ὀμόσ . . ς ἐν τῷ ναῷ,
. . . νύει ἐν αὐτῷ καὶ . . ν τ . .
. . κήσαντι αὐτόν.
V. 22. . ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρα
. ῷ, ὀμνύει ἐν τῷ θρ . .
. ῳ τοῦ Θ̅υ̅ καὶ ἐν τῷ κ . .
. ημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.
V. 23. . αὶ ὑμῖν Γραμματεῖς

VARIÆ LECTIONES

V. 18. ἐὰν) ἂν B. C. D. L.
V. 19. μωροὶ καὶ)—D. L. X. 1. Vers. Vulg. Sax. probante Millio 395.
μεῖζον) μείζω D. ἐστιν μεῖζον 33. 69. Vers. Vulg.
V. 20. ὀμόσας) ὀμνύων Orig.
ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ) ἐν τῷ δώρῳ Vers. Syr. post.
ἐπάνω) ἐπ' X.
V. 21. κατοικοῦντι) κατοικήσαντι C. D. L. X. Urb. 2. Vers. Syr. et multi Codices MSS. probante Millio 1180. 1373.

Ν
ΝΟΜΟϹΗΕΝΤΩΘΥ
ϹΤΗΡΙΩΟΥΔΕΝΕϹΤΙ
ΝΟΜΟϹΗΕΝΤΩΔΩ
ΩΤΩΕΠΑΝΩΑΥΤΟΥ
ΦΕΙΛΕΙ ΤΥΦΛΟΙ ΤΙΓΑΡ
ΕΙΖΟΝ ΤΟΔΩΡΟΝΗΤΟ
ϹΙΑϹΤΗΡΙΟΝ ΤΟΑΓΙΑ
ΝΤΟΔΩΡΟΝ
ΝΟΜΟϹΑϹ ΕΝΤΩΘΥ
ϹΤΗΡΙΩΟΜΝΥΕΙΕΝ
ΤΩ ΚΑΙ ΕΝΠΑϹΙΝΤΟΙϹ
ΥΤΟΥ
ΟΟΜΟϹ ϹΕΝΤΩΝΑΩ
ΝΥΕΙΕΝΑΥΤΩ ΚΑΙ ΝΤ
ΚΗϹΑΝΤΙΑΥΤΟΝ
ΟΟΜΟϹΑϹΕΝΤΩΟΥΡΑ
Ω ΟΜΝΥΕΙΕΝΤΩ ΘΡ
ΩΤΟΥΘΥΚΑΙΕΝΤΩΚ
ΗΜΕΝΩΕΠΑΝΩΑΥΤΟΥ
ΑΙΥΜΙΝΓΡΑΜΜΑΤΕΙϹ

ΛΥΓΜΑΤΗϹΕΡΗ
ΩϹΤΟΡΗΘΕΝΔΙ
ΤΟΥΠΡΟΦΗΤΟ
ΕΝΤΟΠΩΑΓΙΩ.
ΝΩϹΚΩΝΝΟΕΙΤΩ
ΤΟΤΕΟΙΕΝΤΗΙΟΥΔΑ
ΦΕΥΓΕΤΩϹΑΝΕΠΙΤ
ΟΕΠΙΤΟΥΔΩΜΑΤΟϹ
ΚΑΤΑΒΑΤΩΑΡΑΙΤΑΕΚΤ
ΟΙΚΙΑϹΑΥΤΟΥ
ΚΑΙΟΕΝΤΩΑΓΡΩΜΗΕ
ϹΤΡΕΨΑΤΩΟΠΙϹΩ
ΤΟΙΜΑΤΙΟΝΑΥΤΟΥ
ΟΥΑΙΔΕΤ ΙϹΕΝΓΑϹΤΡ
ΧΟΥϹ ΙϹΚΑΙΤΑΙϹΘΗ
ΖΟΥϹΑΙϹΕΝΕΚΕΙΝΑ
ΤΑΙϹΗΜΕΡΑΙϹ
ΠΡΟϹΕΥΧΕϹΘΕΔΕΙΝ
ΜΗΓΕΝΗΤΑΙΗΦΥΓΗ
ΥΜΩΝΧΕΙΜΩΝΟϹΜΗ
ΕΝϹΑΒΒΑΤΩ

V. 15. λυγμα τῆς ἐρη . . . .
ως, τὸ ῥηθὲν δι . . .
τοῦ προφήτο . . . .
ἐν τόπῳ ἁγίῳ· . . . .
νώσκων νοείτω·
V. 16. Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδα . . .
φευγέτωσαν ἐπὶ τ . .
V. 17. ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, . .
καταβάτω ἆραι τὰ ἐκ τ
οἰκίας αὐτοῦ·
V. 18. Καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, μὴ ε
στρεψάτω ὀπίσω . . .
τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ,
V. 19. Οὐαὶ δὲ τ . ῖς ἐν γαστρ .
χούσ . ις καὶ ταῖς θη . .
ζούσαις ἐν ἐκείνα . .
ταῖς ἡμέραις.
V. 20. Προσεύχεσθε δὲ ἵν . .
μὴ γένηται ἡ φυγὴ
ὑμῶν χειμῶνος, μη .
ἐν σαββάτῳ. . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 15. Δανιὴλ) Δανιήλου D. ἱστὼς) ἱστὸς B. D. L. probante Millio 1445. —69. V. 16. ἐπὶ) εἰς B. D. 1. Chry. Iren. Hippol. Athan. Soc. Cyr. Vindob. Lamb. 31. V. 17. ὁ) καὶ ὁ. Vers. Vulg. Syr. + δὲ D. 33. Vers. Cop. καταβαινέτω) καταβάτω B. D. L. X. τί) τὰ B. L. X. 13. 69. Vers. Cop. Syr. utraque. Ath. Chrys. probante Millio 1246. Vindob Lamb. 31. Urb. 2. αὐτοῦ)—D. Iren. Cypr. V. 18. Καὶ.) Vers. Syr. poſt. habet cum Obelo. ἐπιστρεψάτω) + εἰς τὰ Chrys. ὀπίσω)—Vers. Vulg. τὰ ἱμάτια) τὸ ἱμάτιον. B. D. L. X. 1. 13. 69. Vers. Vulg. Syr. Cop. Hippol. Cypr. Aug. probante Millio 1099. V. 19. θηλαζούσαις) θηλαζομέναις D. ἐκθηλαζουσαῖς L. nutrientibus. Orig. V. 20. ἐν)—B. D. L. 1. 13. 69. multi MSS. Codices Lat. Euſeb. probante Millio 1099. Urb. 2. Vindob. Lamb. 31. σαββάτῳ) σαββάτου D. L.

V. 21. . . . . ϱ τότε θλίψις με
. . . . ία οὐ γέγονεν
. . . . ς κόσμου ἕως
. . . νῦν, οὐδ' οὐ μὴ
. . αι.
V. 22. . . μὴ ἐκολοϐώθησα .
. . . μέϱαι ἐκεῖναι οὐκ . .
. . ώθη πᾶσα σάϱξ· διὰ
. . ὺς ἐκλεκτοὺς κολο
. ωθήσονται αἱ ἡμέϱαι
. . εῖναι.
V. 23. . τε ἐὰν τίς ὑμῖν εἴπῃ
. . οὐ, ὧδε ὁ Χς, ἢ ὧδε·
. . ή πιστεύσητε.
V. 24. . . εϱθήσονται γὰϱ ψευδό
. . ιστοι καὶ ψευδοπϱο
. . ῆται, καὶ δώσωσιν ση
. . α μεγάλα καὶ τέϱατα,
. . στε πλανᾶσθαι, εἰ δυ
. . ατὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς.
V. 25. . . οὐ, πϱοείϱηκα ὑμῖν.

VARIÆ LECTIONES.

V. 21. τότε)—Vers. Cop. Theod. οὐ γέγονεν) οὐκ ἐγένετο D. Euf. Chryf.
ἀϱχῆς)+τοῦ. 1. τοῦ)—D. οὐδὲ οὐ) οὐδὲ D. Vers. Cop. Euf. Theod.
γένηται) γένοιτο D.
V. 23. ὑμῖν εἴπῃ) εἴπῃ ὑμῖν L.
πιστεύσητε) πιστεύετε B.
ὧδε *pofterius*) ἐκεῖ D. Vers. Vulg. Cop. Orig. Theod.
V. 24. ψευδόχϱιστοι καὶ.)—Codices Latini.
δώσουσιν) δώσωσιν. X.
πλανῆσαι) πλανᾶσθαι L. X. 1. Orig. Cypr. πλανηθῆναι D. Vers. Vulg.

ΡΤΟΤΕΘΛΙΨΙϹΜΕ
ΙΑ ΟΥΓΕΓΟΝΕΝ
ϹΚΟϹΜΟΥΕΩϹ
ΝΥΝ ΟΥΔΟΥΜΗ
ΑΙ
ΜΗΕΚΟΛΟΒΩΘΗϹΑ
ΜΕΡΑΙΕΚΕΙΝΑΙ·ΟΥΚ
ΩΘΗΠΑϹΑϹΑΡΞ ΔΙΑ
ΥϹΕΚΛΕΚΤΟΥϹΚΟΛο
ΩΘΗϹΟΝΤΑΙΑΙΗΜΕΡΑΙ
ΕΙΝΑΙ
ΤΕΕΑΝΤΙϹΥΜΙΝΕΙΠΗ
ΟΥΩΔΕΟΧ̅Ϲ̅ ΗΩΔΕ
ΗΠΙϹΤΕΥϹΗΤΕ
ΕΡΘΗϹΟΝΤΑΙΓΑΡΨΕΥΔο
ΙϹΤΟΙ·ΚΑΙΨΕΥΔΟΠΡο
ΗΤΑΙΚΑΙΔΩϹΩϹΙΝϹΗ
ΑΜΕΓΑΛΑΚΑΙΤΕΡΑΤΑ
ϹΤΕΠΛΑΝΑϹΘΑΙΕΙΔΥ
ΑΤΟΝΚΑΙΤΟΥϹΕΚΛΕΚΤΟΥϹ
ΟΥΠΡΟΕΙΡΗΚΑΥΜΙΝ

Tab. LIX.

ΤωΝΔΕΚΑΤΠΑΡ ΘΕΝω Ν

ΤωΝΕΞΗΛΘΟΝΕΙC
ΤΗCΙΝΤΟΥΝΥΜΦΙ Υ
Α ΠΕΝΤΕΔΕΕΞΑΥΤωΝ
ΗC ΝΜωΡΑΙ ΚΑΙΠΕΝ
ΦΡΟΝΙΜΟΙ
Α ΕΜωΡΑΙΛΑΒΟΥCΑΙΤ C
ΠΛΑCΕ ΥΤωΝΟΥΚ
ΤΕΑΥΤωΝΕΛΑΙΟΝ
ΦΡΟΝΙΜΟΙΕΛΑΒΟΝ
Ο ΝΕΝΤΟΙCΑΓΓΕΙΟΙC
Τ ΤωΝΛΑΜΠΑΔωΝ
ΙΖΟΝΤΟCΔΕΤΟΥ
ΟΥΕΝ CΤΑΞ
ΑΘΕΥΔΟΝ
ΗCΔΕΝ ΚΤΟCΚΡΑΥ
ΕΓ ΝΕΝΙΔΟΥ
C ΕΞΕΡΧΕCΘΕ

ΕΗΓΕΡΘΗCΑΝΠΑCΑΙ
ΡΘΕΝΟΙΕΚΕΙΝΑΙΚΑΙΕ
ΤΑCΛΑΜΠΑ

. . . τῶν δέκα παρθένων·

V. 1. . . . . τῶν, ἐξῆλθον εἰς. . . .
. . . . τησιν τοῦ νυμφί . . υ.
V. 2. Α . . πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν
ἦσ . . ν μωραί, καὶ πὲν
. . φρόνιμοι.
V. 3. Α . . ε μωραὶ, λαβοῦσαι τ . ς
. . . π . . δας ἑαυτῶν, οὐκ
. . . . . τ' ἑαυτῶν ἔλαιον.
V. 4. . . . . φρόνιμοι ἔλαβον
. . . . . . ον ἐν τοῖς ἀγγείοις
. . . . . τ. τῶν λαμπάδων
V. 5. . . . . ίζοντος δὲ τοῦ . .
. . ου, ἐν . . σταξ . . . .
. . . . ἀθευδον.
V. 6. . . . ης δὲ ν . . κτὸς κραυ . .
. . . ἐγ . . νεν ἰδοὺ,
. ς, ἐξέρχεσθε
. . . .
V. 7. . . . . ε ἠγέρθησαν πᾶσαι
. . . . ρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ε
. . . . τὰς λαμπά

VARIÆ LECTIONES.

V. 1. ἀπάντησιν) ὑπάντησιν C. 1. αὐτῶν) ἑαυτῶν L. νυμφίου) + καὶ τῆς νύμφης. D. 1. Vindob Lamb. 31. Vers. Vulg. Syr. utraque. Sax. Arm. Hil. Orig. probante Millio 1278. V. 2. πέντε *primum*) Αἱ πέντε. X. ut mihi videtur. ἦσαν ἐξ αὐτῶν) ἐξ αὐτῶν ἦσαν B. C. D. L. X. 1. Urb. 2. Vers. Syr. Cop. Arm. Vulg. Orig. Bas. φρόνιμοι καὶ πέντε μωραὶ.) μωραὶ καὶ πέντε φρόνιμοι. B. C. D. L. X. 1. Urb. 2. Vers. Syr. Cop. Vulg. Arm. Æth. Arab. Orig. καὶ) + αἱ 13. V. 3. Αἵ τινες) Αἱ δὲ X. Urb. 2. Vers. Syr. Vulg. αἱ γὰρ B. C. L. 33. Vers. Cop. αἱ οὖν D. λαβοῦσαι δὲ αἱ μωραὶ. 1. ἑαυτῶν *prius*) αὐτῶν B. D. 13. 69. Urb. 2. —L. ἔλαιον) + ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν D. V. 4. αὐτῶν *primum*)—B. D. L. X. 1. Vers. Syr. Vindob Lamb. 31. αὐτῶν *2dum*) —C. X. Vers. Vulg. Sax. ἑαυτῶν B. V. 6. ἔρχεται)—B. C. D. L. X. Vers. Cop. Arab. Cyr. probante Millio 1278. ἐξέρχεσθε) ἐγείρεσθε. 1. Urb. 2. ἀπάντησιν αὐτοῦ) συνάντησιν αὐτῷ C. αὐτοῦ)—B. V. 7. ἐκεῖναι)—D. Vers. Syr.

V. 7. δας ἑαυτῶν.
V. 8. Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρό . .
μοις εἶπον· δότε ἡ . . .
ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶ . .
ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμ . .
σϐέννυνται.
V. 9. Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φ . .
μοι, λέγουσαι· μήπο . .
οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν κα . .
μῖν· πορεύεσθε δὲ . . . .
λον πρὸς τοὺς πω . . . .
τας, καὶ ἀγοράσατε ἑαυ.
V. 10. Ἀπερχομένων δὲ αὐ . . .
ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ νυ . .
φίος· καὶ αἱ ἕτοιμοι ε . .
θον μετ' αὐτοῦ εἰς τ . .
γάμους, καὶ ἐκλείσθ . .
ἡ θύρα.
V. 11. Ὕστερον δὲ ἔρχοντ . . . .
λοιπαὶ παρθένοι . . . .
σαι· Κ̄ε̄ Κ̄ε̄ ἄνοιξον ἡ . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 7. *αὐτῶν*) *ἑαυτῶν* A. B. L. X.
V. 8. *εἶπον*) *εἶπαν* B. C. L. *ἡμῖν*) + *ἔλαιον* A. *σϐέννυνται*) *ζϐέννυνται* A.
V. 9. *οὐκ.*) *οὐ μὴ* B. C. D. 1. 33. Bas. *οὐκ*)—Urb. 2.
ἀρκέσῃ) *ἀρκέσει* L.
δὲ posterius)—A. D. Orig. probante Millio 1195.
V. 10. *ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν*) *ἕως ὑπάγουσιν* D.
αἱ)—69.
ἕτοιμοι) *ἕτοιμαι* A.
V. 11. *καὶ*)—D. X. Codices Lat. Aug.
δὲ)—Codices Latini.
ἔρχονται) *ἦλθον* D.

ΔΑC.ΕΑΥΤΩΝ
Α ΙΔΕΜΩΡΑΙΤΑΙC ΦΡΟ
ΜΟΙCΕΙΠΟΝ ΔΟΤΕ Η
ΕΚΤΟΥΕΛΑΙΟΥΥΜΩ
ΟΤΙΑΙΛΑΜΠΑΔΕCΗΜ
CΒΕΝΝΥΝΤΑΙ
ΑΠΕΚΡΙΘΗCΑΝΔΕΑΙΦ
ΜΟΙΛΕΓΟΥCΑΙΜΗΠΟ
ΟΥΚΑΡΚΕCΗΗΜΙΝΚΑ
ΜΙΝΠΟΡΕΥΕ C ΘΕΔΕ
ΧΟΝΠΡΟCΤΟΥCΠΩ
ΤΑCΚΑΙΑΓΟΡΑCΑΤΕΕΑΥ
ΑΠΕΡΧΟΜΕΝΩΝΔΕΑΥ
ΑΓΟΡΑCΑΙΗΛΘΕΝΟΝΥ
ΦΙΟCΚΑΙΑΙΕΤΟΙΜΟΙΕ
ΘΟΝΜΕΤΑΥΤΟΥΕΙCΤ
ΓΑΜΟΥC ΚΑΙΕΚΛΕΙCΘ
ΗΘΥΡΑ
ΥCΤΕΡΟΝΔΕΕΡΧΟΝΤ
ΛΟΙΠΑΙΠΑΡΘΕΝΟΙΛΕ
CΑΙ· ΚΕΚΕΑΝΟΙΞΟΝΗ

Tab. LXI.

·ΕΞΥΜΩΝ ΠΑΡΑΔΩΣΕΙ
ΚΑΙΛΥΠΟΥΜΕΝΟΙΣΦΟ
ΗΡΞΑΝΤΟΛΕΓΕΙΝΑΥΤΩ
ΕΙΣΕΚΑΣΤΟΣ ΜΗΤΙΕΓ
ΕΙΜΙΚΕ
ΟΔΕΑΠΟΚΡΙΘΕΙΣ ΕΙΠΕΝ
ΟΕΜΒΑΨΑΣΜΕΤΕΜΟΥ
ΧΕΙΡΑΕΝΤΩΤΡΥΒΛΙΩ
ΤΟΣΜΕΠΑΡΑΔΩΣΕΙ
ΟΜΕΝΟΥΝΥΙΟΣΤΟΥΑΝ
ΥΠΑΓΕΙΚΑΘΩΣΓΕΓΡΑΠ
ΠΕΡΙΑΥΤΟΥ
ΟΥΑΙΔΕΤΩΑΝΩΕΚΕΙΝ
ΔΙΟΥΟΥΙΟΣΤΟΥΑΝΟΥ
ΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΛΟΝΗΝΑΥ
ΕΙΟΥΚΕΓΕΝΝΗΘΗΟΑΝ
ΕΚΕΙΝΟΣ·
ΑΠΟΚΡΙΘΕΙΣΔΕΪΟΥΔ
ΟΠΑΡΑΔΙΔΟΥΣΑΥΤΟ
ΠΕΝ· ΜΗΤΙΕΓΩΕΙΜΙ
ΛΕΓΕΙΑΥΤΩΣΥΕΙΠΑ

V. 21. ἐξ ὑμῶν παραδώσει . . .
V. 22. Καὶ λυπούμενοι σφό . . .
ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ
εἷς ἕκαστος· μήτι ἐγ . .
εἰμι, Κε;
V. 23. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν·
ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ . . .
χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ . . . .
τός με παραδώσει.
V. 24. Ὁ μὲν οὖν υἱὸς τοῦ αν . . . . .
ὑπάγει, καθὼς γέγραπ . .
περὶ αὐτοῦ·
Οὐαὶ δὲ τῷ ανῳ ἐκείν . . . .
δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ανου . . . .
δίδοται· καλὸν ἦν αὐ . . .
εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄν . . . .
ἐκεῖνος.
V. 25. Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδ . . .
ὁ παραδιδοὺς αὐτὸ . . . .
πεν· μήτι ἐγώ εἰμι,
Λέγει αὐτῷ· σὺ εἶπα . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 22. αὐτῷ)—D. 33. 69. Vindob Lamb. 31. Vers Vulg. Cop. Orig. Euſ. αὐτῷ)+εἷς B. C. D. L. X. 13. 69. Urb. 2. Vindob Lamb. 31. Vers. Cop. Syr. poſt. αὐτῶν)—B. C. L. X. Orig. *bis*. Chrys. Orig. omittit εἷς ἕκαστος, A omittit εἷς ſed C. D. L. X. legit utrumque.
V. 23. δὲ)+Ἰησοῦς 13. 69. ἐμβάψας) ἐμβαπτόμενος D. μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα) μετ' ἐμοῦ τὴν χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ. A. B. L. X. Urb. 2. Vers. Vulg. Syr. Cop. Orig. *bis* ſed τὴν χεῖρα μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβάλιον D. οὗτος) αὐτὸς Vers. Syr. utr. ſed poſterior in orâ.
V. 24. μὲν) + οὖν D. X. παραδίδοται)+διὰ τοῦτο D.
V. 25. δὲ) ὁ D. ῥαββί. λέγει αὐτῷ)—Vers. Syr. poſt.

τύπος μυστικός.

V. 26. . . θιόντων δὲ αὐτῶν,
. . βὼν ὁ Ἰς ἄρτον, καὶ εὐ
. . γήσας, ἔκλασεν· καὶ
. . ὺς τοῖς μαθηταῖς,
. . πεν· λάβετε, φάγετε·
. . ῦτό ἐστιν τὸ σῶμά
. . ου.
V. 27. . . λαβὼν ποτήριον, εὐχα
. . στήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς,
. . γων· πίετε ἐξ αὐτοῦ
V. 28. . . ντες· τοῦτο γάρ ἐστι
. . αἷμά μου, τῆς διαθή
. . ης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκ
. . . ννόμενον εἰς ἄφε
. . . ἁμαρτιῶν.
V. 29. . . . . δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πίω
. . . ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ
. . . . . ήματος τῆς ἀμπέ
. . . . . ἕως τῆς ἡμέρας
. . . . είνης, ὅταν αὐτὸ πί
. . . . . καινὸν μεθ' ὑμῶν

VARIÆ LECTIONES

V. 26. ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν) αὐτῶν δὲ ἐσθιόντων D. 69. Codices Latini. λαβὼν ὁ Ἰησοῦς) ὁ Ἰησοῦς λαβὼν D. Codices Latini. τὸν)—B. C. D. L. X. 1. Theophyl. εὐλογήσας) εὐχαριστήσας A. 1. 13. 69. permulti MSS. Orig. probante Millio. ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς καὶ) δοὺς τοῖς μαθηταῖς. B. D. L. X. 1. 13. 69. Vers. Cop. ἐδίδου) ἔδωκεν Chry. μαθηταῖς) + αὐτοῦ Vers. Vulg. Syr. Cop. Orig. *καὶ ultimo*)—Orig. V. 27. τὸ)—B. X. 1. *καὶ 2do.*)—C. L. X. 1. 33. Urb. 2. λέγων) + λάβετε Vers. Syr. V. 28. *τὸ 2do*)—L. X. καινῆς)—B. L. X. ἐκχυνόμενον) ἐκχυννόμενον A. C. D. X. 1. Chrys. γὰρ)—C. ex emendatione, 1. Vers. Syr. Cod. Latini. Chrys. περὶ) ὑπὲρ D. V. 29. ὅτι)—D. X. 1. 33. 69. Vers. Vulg. Syr. Cyr. μεθ' ὑμῶν καινὸν) καινὸν μεθ' ὑμῶν C. L. X. 1. Cyr. Chrys. Epiph. τοῦ)—C. L. πίνω) πίω D. Clem. Iren. Chrys.

ΘΙΟΝΤΩΝ ΔΕ ΑΥΤΩΝ
ΒΩΝ Ο ΙΣ ΑΡΤΟΝ ΚΑΙ ΕΥ
ΓΗΣΑΣ ΕΚΛΑΣΕΝ· ΚΑΙ
ΥΣ ΤΟΙΣ ΜΑΘΗΤΑΙΣ
ΠΕΝ ΛΑΒΕΤΕ ΦΑΓΕΤΕ
ΥΤΟ ΕΣΤΙΝ ΤΟ ΣΩΜΑ
ΟΥ
ΛΑΒΩΝ ΤΟ ΠΟΤΗΡΙΟΝ ΕΥΧΑ
ΣΤΗΣΑΣ ΕΔΩΚΕΝ ΑΥΤΟΙΣ
ΓΩΝ ΠΙΕΤΕ ΕΞ ΑΥΤΟΥ
ΝΤΕΣ ΤΟΥΤΟ ΓΑΡ ΕΣΤΙ
ΑΙΜΑ ΜΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗ
ΗΣ ΤΟ ΠΕΡΙ ΠΟΛΛΩΝ ΕΚ
ΝΝΟΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΑΦΕ
ΑΜΑΡΤΙΩΝ
ΔΕ ΥΜΙΝ ΟΥ ΜΗ ΠΙΩ
ΑΡΤΙ ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ ΤΟΥ
ΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΜΠΕ
ΕΩΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ
ΕΙΝΗΣ ΟΤΑΝ ΑΥΤΟ ΠΙ
ΚΑΙΝΟΝ ΜΕΘ ΥΜΩΝ

ΜΑΡΤΥΡΟΥϹΙΝ
ΟΔΕΙϹΕϹΙΩΠΑ
ΚΑΙΟΑΡΧΙΕΡΕΥϹΕΙΠΕΝ
ΤΩΕΞΟΡΚΙΖΩϹΕΚΑΤ
ΤΟΥΘΥΤΟΥΖΩΝΤΟϹ
ΗΜΙΝΕΙΠΗϹΕΙϹΥΕΙΟ
ΟΥϹΤΟΥΘΥ
ΛΕΓΕΙΑΥΤΩΟΙϹ ϹΥΕΙΠ
ΠΛΗΝΛΕΓΩΥΜΙΝΑΠ
ΟΨΕϹΘΕΤΟΝΥΝΤΟΥ
ΚΑΘΗΜΕΝΟΝΕΚΔΕΞ
ΤΗϹΔΥΝΑΜΕΩϹΚΑΙΕ
ΜΕΝΟΝΕΠΙΤΩΝΝΕ
ΛΩΝΤΟΥΟΥΝΟΥ
ΤΟΤΕΟΑΡΧΙΕΡΕΥϹΔΙΕ
ΞΕΝΤΑΙΜΑΤΙΑΑΥΤΟ
ΛΕΓΩΝΕΒΛΑϹΦΗΜ
ΤΙΕΤΙΧΡΕΙΑΝΕΧΟΜΕ
ΜΑΡΤΥΡΩΝΙΔΕΝΥ
ΗΚΟΥϹΑΤΕΤΗΝΒΛΑ
ΜΙΑΝΤΙΥΜΙΝΔΟΚ

V. 62. μαρτυροῦσιν;
V. 63. Ὁ δὲ Ἰς ἐσιώπα.
Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν . . .
τῷ· ἐξορκίζω σε κατ . .
τοῦ Θυ τοῦ ζῶντος, . . .
ἡμῖν εἴπῃς, εἰ σὺ εἶ ὁ . . .
ὁ υς τοῦ Θυ.
V. 64. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰς· σὺ εἶπ . .
πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' . . .
ὄψεσθε τὸν υν τοῦ . . . .
καθήμενον ἐκ δεξ . . . .
τῆς δυνάμεως, καὶ ἐ . . . .
μενον ἐπὶ τῶν νε . . . .
λῶν τοῦ οὐνοῦ.
V. 65. Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέ . . . .
ξεν τὰ ἱμάτια αὐτο. . .
λέγων· ἐβλασφήμ . . . . .
τί ἔτι χρείαν ἔχομε . .
μαρτύρων; ἴδε, νῦ . .
ἠκούσατε τὴν βλα . . . . .
V. 66. μίαν. τί ὑμῖν δοκ . . . .

VARIÆ LECTIONES.

V. 63. ἀποκριθεὶς)—B. L. X. 1. 69. Vers. Vulg. Cop. Orig. Καὶ ἀποκριθεὶς) Ἀποκριθεὶς οὖν D. ἐξορκίζω) ὁρκίζω D. L. 69. Vindob Lamb. 31. Cyr. &c. fed ἐξορκίζω A. X. Orig. θεοῦ)+τοῦ ζῶντος. C. Urb. 2. Vers. Cop. Syr. poft. Æth. Arab. Chrys. τοῦ *2do*)—Orig.
V. 64. ὑμῖν)+ὅτι D.
V. 65. ἴδε) ἰδοὺ Orig.
ὅτι)—B. C. ex emendatione. D. L. X. Vers. Vulg. Cyr. Orig. *bis.*
τὴν βλασφημίαν) τὰς βλασφημίας Urb. 2.
αὐτοῦ *2do.*)—B. D. L. X. Vers. Vulg. Cop. fed Orig. habet

ἀρνήσεις Πέτρου.

V. 66. . . ε ἀποκριθέντες εἶ
. . ον· ἔνοχος θανάτου
. . τίν.
V. 67. . . ε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ
. . όσωπον αὐτοῦ,
. . ι ἐκολάφισαν αὐτὸν·
V. 68. . . δὲ ἐράπισαν, λέγον
. . ς· προφήτευσον ἡ
. . ν Χε, τίς ἐστιν ὁ παί
. . ς σε;
V. 69. . . ε Πέτρος ἐκάθητο ἔξω
. . ν τῇ αὐλῇ. καὶ προσῆλ
. . εν αὐτῷ μία παιδίσκη,
. . έγουσα· καὶ σὺ ἦσθα με
. . Ἰυ τοῦ Γαλιλαίου.
V. 70. . ε ἠρνήσατο ἔμπροσθε
. . . ντων, λέγων· οὐκ οἶ
. . . τί λέγεις·
V. 71. . . . λθόντα δὲ εἰς τὸν πυ
. . . να, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη·
. . . λέγει αὐτοῖς ἐκεῖ

VARIÆ LECTIONES.

V. 66. *ἀποκριθέντες*) *ἀπεκρίθησαν πάντες καὶ*. D. Codices Latini. V. 67. *ἐῤῥάπισαν*) *ἐράπισαν* A. C. D. L. X. *οἱ*) *ἄλλοι* D. Vers Syr poſt. *ἐῤῥάπισαν*)+*αὐτὸν* D. V. 69. *Γαλιλαίου*) *Ναζωραίου* C. Vers Syr. *ἔξω ἐκάθητο*) *ἐκάθητο ἔξω* B. D. L. X. 1. Vers. Vulg. *ἐκάθητο ἔξωθεν* 13. Urb. 2. Vindob Lamb. 31. V. 70. *ἔμπροσθεν*)+*αὐτῶν* A. C. 1. *τί*) *ὅ*. 1. *λέγεις*)+*οὐδὲ ἐπίσταμαι* D. Vers Syr. Hieros. V. 71. *ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν*) *ἐξελθόντος δὲ αὐτοῦ* D. *αὐτὸν primo*)—B. L. X. 13. *αὐτὸν poſterius*)—1. *ἄλλη*)+*παιδίσκη* D. Vers Vulg. *τοῖς ἐκεῖ*) *αὐτοῖς ἐκεῖ*. A. C. L. X. 69. Vindob Lamb. 31. Vers Goth. Syr. Orig. Chry. permulti MSS. probante Millio 1099. *αὐτοῖς ἐκεινῃ καὶ*. Urb. 2.

ΕΑΠΟΚΡΙΘΕΝΤΕΣΕΙ
ΟΝ· ΕΝΟΧΟΣΘΑΝΑΤΟΥ
ΤΙΝ.
ΕΕΝΕΠΤΥΣΑΝΕΙΣΤΟ
ΟΣΩΠΟΝΑΥΤΟΥ
ΙΕΚΟΛΑΦΙΣΑΝΑΥΤΟΝ
ΔΕΕΡΑΠΙΣΑΝΛΕΓΟΝ
Σ ΠΡΟΦΗΤΕΥΣΟΝΗ
ΝΧΕ ΤΙΣΕΣΤΙΝΟΠΑΙ
ΣΣΕ
ΕΠΕΤΡΟΣΕΚΑΘΗΤΟΕΞΩ
ΝΤΗΑΥΛΗ· ΚΑΙΠΡΟΣΗΛ
ΕΝΑΥΤΩΜΙΑΠΑΙΔΙΣΚΗ
ΕΓΟΥΣΑ· ΚΑΙΣΥΗΣΘΑΜΕ
ΙΥΤΟΥΓΑΛΙΛΑΙΟΥ
ΕΗΡΝΗΣΑΤΟΕΜΠΡΟΣΘΕ
ΝΤΩΝΛΕΓΩΝ ΟΥΚΟΙ
ΤΙΛΕΓΕΙΣ·
ΛΘΟΝΤΑΔΕΕΙΣΤΟΝΠΥ
ΝΑ ΕΙΔΕΝΑΥΤΟΝΑΛΛΗ
ΛΕΓΕΙΑΥΤΟΙΣΕΚΕΙ

COLLATIO CODICIS MONTFORTIANI.

HACTENUS traditis, tanquam appendicem quandam, ſubjungere viſum eſt nobis, variantes lectiones ex iis partibus Cod. Montfortiani decerptas, ubi nondum collatum fuiſſe conſtat.—Quod quidem eo conſilio præcipuè fecimus: Primò, quoniam hic Codex ſolus erui potuit qui locum illum 1 Joh. v. 7. exhibet: unde Dom. Pappelbaum, in libro ſuo cui titulus Examen Cod. Raviani, ut et Marſh in annot. ad Præl. Michaelis, Vol. II. P. II. p. 750, dignum hunc Cod. eſſe exiſtimant, ut in ejus originem ac indolem inquiſitio inſtituatur, quo melius de ipſius ætate et auctoritate judicetur. Secundò: quia permultas lectiones variantes exhibet, et notabilem inter ipſum et Verſ. Syr. concentum intercedere obſervavit Michaelis; Curæ in Vers. Syr. Act. Apoſt. p. 184.

Duo autem genera variantium lectionum obſervavimus in hoc Codice exhiberi, quarum unum textus ipſe, alterum margo codicis ſuppeditat.—In lectionibus prioris generis, Montfortii Codex perſæpe concordat cum Codice illo, quem Wetſtenius indigitat numero 39 in parte 2dâ operis ſui, quique pertinet ad Collegium Lincoln, Oxonii. In lectionibus ſecundi generis, utplurimum concordat cum Codice Leiceſtrenſi quem notavit Wetſtenius numeris 69 et 37: et in Apocalypſi numero 14.—Quum autem in priore Codice, nempe 39, deeſt Apocalypſis: in hâc parte itaque Codex Montfortii tam fideliter in textu exprimit Codicem Leiceſtrenſem, vel 69, ut vix unquam diſcrepant: in margine autem, non raro lectiones in editt. Eraſmi occurrentes exhibet. In Epiſtolis

Paulinis, ex triginta erroribus in hoc Cod. qui ob homoioteleuton proveniunt, quatuordecim ſaltem occurrunt in Cod. 39: et duo ex hiſce tantùm in Leiceſtrenſi. E contra, unicus occurrit qui eſt communis utrique Codici, tum 39 tum 69, nempe 1 Cor. xvi. 18: et qui non invenitur in Cod. Montfortii. Et ex octo variantibus lectionibus quæ in Cod. Leiceſtrenſi habentur, & proveniunt ob homoioteleuton, in Epiſtolis Paulinis: duæ tantùm inveniuntur in Cod. Montfortiano, nempe Rom. iv. 10. 1 Cor. xiv. 26.

Aſt in Apocalypſi, textus Montfortii eſt planè idem cum textu Leiceſtrenſis, ſive 69: et ex undecim erroribus iſtius generis, ferè octo vel novem ſunt communes utrique Codici. Atque unus ex iis, nempe Apoc. i. 20, habetur in Leiceſtrenſi ſolo. Unde in Apocalypſi ſtatuendum eſſe videtur, Codd. Montfortianum et Leiceſtrenſem ex eodem Codice, nobis nunc ignoto, exſcriptos fuiſſe, et ejuſdem Exemplaris apographos eſſe. Præterea in rebus minutiſſimis coincidunt, atque hoc ſæpe in illis lectionibus, quas ſolus exhibet Leiceſtrenſis.

Quoad primum hujus Cod. poſſeſſorem, diſcimus ex notâ in Codice ipſo, eum fuiſſe fratrem Froyhe. Ita enim memoratur in libro ipſo: "Sum Thomæ "Clementis, olim fratris Froyhe." Cum autem Waltonus adjicit, hunc Froyhe fuiſſe Franciſcanum, neceſſe eſt ut alium quempiam authorem, nobis ignotum, habeat unde eum eſſe Franciſcanum noverit. Circa Thomam Clement, illum cenſet Marſh eſſe, cujus Arias Montanus meminit in Præf. ad Bibl. Polyg. cum dicit: "Eſt etiam nobis à Clemente Anglo, Philoſophiæ et Medicinæ Doctore, "qui ob religionem hiſce regionibus exulat, exhibitum Exemplar ex Thomæ "Mori Bibliothecâ," &c. Huic ſententiæ quo minus aſſentiamur, in causâ eſt nominum diverſitas: poſſeſſorem enim Cod. Montf. ſcimus fuiſſe Thomam Clement; qui autem ob religionem Angliâ extorris fuit, eum Johannem Clement nominatum eſſe conſtat, tum ex vitâ Eraſmi per Jortin Vol. I. P. 150. Vol. II. P. 713; tum ex Strype. Vol. II. P. 396. Suadet tamen nominum ſimilitudo, hunc Johannem Clement fuiſſe aliquali ſaltem cognatione cum iſto Thomâ Clement conjunctum, aut fortè ex eadem ſtirpe ortum.—Colligimus ex Wood, Ath. Oxon. hunc Johannem Clement circa annum 1519, alumnum fuiſſe Collegii Corp. Chr. Oxon: poſtea autem contubernalem Thomæ Mori. Et detegimus in ipſo Codice Montfortiano, nomen cujuſdam Williams ex Coll. Corp. Chr. ſcriptum, tanquam is quoque fuiſſet hujuſce Codicis poſſeſſor: et manu ejuſdem Williams, notatas iſtas pericopas ſcripturæ, quas in uſu

fuit, antequam Liturgia noſtra concinnata fuiſſet annis 1549 et 1552, publice legere diebus feſtis, tanquam Epiſtola vel Evangelium pro iſtis diebus conſtituta; et quæ obſervavimus in Miſſali ad uſum Eccleſiæ Sarum. Idem autem Wood in Faſtis Oxon. docet nos, Davidem Williams Franciſcanum, gradu in Theologiâ cohoneſtatum circa annum 1521.

Præmittendum quoque eſſe duximus, quòd Codex hic habet Prologos Theophylacti in Marcum, Lucam, et Johannem : ut et Prologos Oecumenii in omnes Epiſtolas, exceptis 2dâ Petri et tribus Johannis. Sed prima ad Tim. dicitur ſcripta à Macedoniâ, non à Laodiceâ. Plures præterea prologos in Evangelium Lucæ exhibet, quorum unus eſt Titi Boſtrenſis: alter eſt, Coſmæ Indicopleuſti, et occurrit apud Montef. in Topographiâ Chriſtianâ, P. 247. Prologos autem illos in Lucam, ut et verſus ſive ςιχους in Evangeliſtas Marcum et Lucam; quos jam typis mandatos habemus, vel in diſſertatione Allatii de Libr. Eccl. Græcorum apud Fabricium, vel in editt. Evangeliorum à C. F. Matthæi, eos conſultò prætermiſimus. Reliquos verò, quos, quantum nobis ſcire licuit, nondum impreſſos eſſe conſtabat, ex Cod. Montfortiano ad hunc modum exſcribendos eſſe curavimus.

Προοίμιον τοῦ κατὰ Λουκᾶν θειου Εὐαγγελίου.

Χρὴ τὸν ἐντυγχάνοντα τῆδε τῇ βίβλῳ γινώσκειν, ὅτι ἐκ πολλῶν πονηματων ἁγίων καὶ ὀρθοδοξων πατέρων οὐ μεν ἀλλὰ καὶ ἀδοκιμων ἐξηγητῶν καὶ τῆς τῶν αἱρετικῶν μοίρας τυγχανοντων, αἱ παραγραφαὶ ἐγκειντο. ἐκφυγῶσαι ὡς ἐνεςὶ τὰ τῆς ἐκκλησιαςικῆς παραδόσεως ἀπάδοντα δόγματα. τὰ ὑπὸ τῶν αἱρετικῶν εἰρημένα. καὶ τοῦτο δὲ οὐκ αὐτονόμως ἐποίησα ἀλλ' ἀκολουθήσας τῷ ἁγιωτάτῳ ἡμῶν πρι τῷ τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας Ἀρχιεπισκόπῳ Κυρίλλῳ. φήσαντος ἐν τῇ πρὸς Εὐλόγιον ἐπιςολῇ. Ὀυ πάντα ὁσα λέγουσιν οἱ φεύγειν καὶ παραιτᾶσθαι χρὴ. πολλὰ γὰρ ὁμολογοῦσιν ὧν καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν. Καὶ τοῦτο δὲ προσθῆναι ἀναγκαῖον ᾠήθην τῷ προοιμίῳ, πρὸς φανέρωσιν καὶ σαφήνειαν τοῖς ἐντυγχάνουσιν. ἴσωσαν γὰρ ὡς οὐ μόνον διαφόρως ἠνέχθησαν ἐν τοῖς νοήμασι τῆς θεοπνεύςου γραφῆς οἱ ταύτην ἡρμηνευκότες, ἀλλὰ δὴ καὶ αὐτὰ τὰ ῥητὰ τῆς αὐτῆς θείας γραφῆς ὀυκ ἴσως διεςείλαντο. Καὶ οὕτω τὴν ἑρμηνείαν ἐπέθηκεν· ὁ μὲν πλείους. ὁ δὲ ἧττους ῥήσεις προθέμενος, τὴν ἐξήγησιν ἐποιήσαντο. Καὶ ἐκ τούτου δοκοῦσιν οἱ ἀριθμοὶ οἱ τοῖς κεφαλαίοις ἐπικείμενοι, ἀναχαιτίζειν τοὺς τὸ ἔδαφος ἀναγινώσκοντας εἰς τὸ πρόσω βαίνειν. Χρὴ οὖν ἑνα καὶ δεύτερον ἢ καὶ τρίτον κατὰ τοῦ ἐδαφους τῆς θείας γραφῆς ἀναγινώσκειν, καὶ οὕτω τὰς ἐγκειμένας ἑρμηνείας ἵνα εὐσύνοπτα ἔςαι, τοῖς ἐντυγχάνουσι τὰ νοήματα

Λουκᾶς ὁ μακάριος εὐαγγελιστὴς ἰατρὸς μὲν ἦν τὴν τέχνην· γέγονε δὲ καὶ ψυχῶν ἰατρος ἀναβὰς ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος ἐπὶ τὸ κρεῖττον. καταλέλειπε γὰρ ἡμῖν τῶν τοῦ Κυ Ιυ Χυ λόγων τε καὶ

θαύματων, τὴν μνήμην ἐγγραφεν. μόνος γὰρ τῶν ἄλλων εὐαγγελιστῶν ἀκριβῶς ἐποιήσατο τὴν τοῦ εὐαγγελίου γραφὴν· καὶ πολλὰ τῶν τοῖς ἄλλοις σεσιωπημενων οὗτος ἀπεμνημόνευσε τε καὶ διεξῆλθεν ἀκριβῶς· διότι τὸ προοιμίον τῆς ἐυαγγελικῆς γραφῆς κατὰ ἀκρίβειαν ἐποιήσατο.

Στίχοι εἰς τὸν εὐαγγελιςὴν Ἰωάννην.

Βροντῆς τὸν υἱὸν τίς βροτῶν μὴ θαυμάση
Ἀεὶ γὰρ οὗτος ὡς ἐν ἀρχῇ τὸν λόγον
Τῷ πρι δεικνύς καὶ πρὶν ὀυσϊωμένον
Πάλιν τὸν αὐτον γηγενῆ πεφηνότα
Τρανεῖ θεουργόν καὶ παθητὸν σαρκίῳ.

Στίχοι Νικήτα φιλοσόφου τοῦ παμφλαγόνος
ἐις τὸν ἐυαγγελϊςὴν Λουκᾶν.

Ζωῆς τὸν ἄρτον Χν ἠξιωμένος
Φαγεῖν ταφῆς λάμψαντα τῆς τριϊημερου
Ἐυαγγελιςὴς τυγχάνει Λουκᾶς τρίτος
Ὦ Παῦλος αὐτός ὀυρανον φθάσας τρίτον
Καὶ τὴν ἄνωθεν τῶν ὑπὲρ νοῦν καὶ λόγον
Λόγων ἀκούσας ἐκμύα̃ θεωρίαν.
Θῖων ὁ Λουκᾶς εὐτῦχα̃ διδασκάλων
Οὕτως ἄνωθεν οὗτος ἠκριβωμενος
Τὰ θεῖα θεῖος ἱςορα̃ δεδαγμένος
Ῥῆτωρ πϋρίπνους πάνσοφος θεηγόρος.

Præterea obſervandum eſt, in orâ Codicis in Ep. ad Rom. (præter uſitatam diviſionem) notatam eſſe aliam diſtinctionem Capitum, qualem in quibuſdam Codd. Lat. MSS. deteximus. Hæc autem diſtinctio non pertingit ultra Capitulum KH, quod reſpondet Rom. ix. 27. ubi invenitur Capitulum ita notatum in Lat. Codd. qualis eſt A. 1. 1.—Porro editio illa, cum quâ collationem inſtituimus Cod. Montfortiani, eſt editio Wetſtenii, quæ prodiit Amſtel. 1751.

Collatio. Cod. Montfortiani cum Editione Wetstenii.

Rom. Cap. II. v. 1. γὰρ)+κρίματι in margine. v. 4. καταφρονᾶς)—in textu: ſed additur in margine. v. 5. ὀργὴν)—in textu: ſed additur in margine. ἀποκαλύψεως) +καὶ. v. 8. θυμὸς καὶ ὀργὴ) ὀργὴ καὶ θυμὸς. v. 9. Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ ἕλληνος)—in textu: ſed in margine ita Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ ἕλληνι. v. 10. δὲ)—in textu: ſed ſcripta eſt ſuper lineam. v. 12. καὶ poſt ἀπολοῦνται)—. v. 14. ποιοῦσιν) Ita primo ſcriptum, pro quo poſtea in margine reponitur ποιῇ. v. 15. τοῦ νόμου)—in textu: additur in margine. ἢ) ſcriptum eſt ſuper lineam. v. 25. γὰρ)—. ὠφελᾷ) ὀφελᾶ. v. 29. ὁ poſterius)—: ſed ſcribitur ſuper lineam.

Cap. III. v. 1. ἢ)—: ſed ſcribitur ſuper lineam. v. 3. εἰ)+καὶ ante ἠπίστησαν. v. 7. ἡ ante ἀλήθεια)—ἡ. v. 8. καὶ poſterius)—: ſed ſuper lineam ſcribitur. v. 12. ἀσπίδων) in textu ἀσπίδος ſed literæ punctis ſubjectis confoſſæ ſunt: et in margine habetur ἀσπίδων. v. 25. προέθετο) Ita in textu: in margine προέθετο. v. 28. οὖν) γὰρ. πίστει δικαιοῦσθαι) δικαιοῦσθαι πίστει. v. 29. οὐχὶ δὲ καὶ)—δὲ.

Cap. IV. v. 4. τὸ)—. v. 8. Μακάριος, &c. uſque ad ἁμαρτίαν)—hæc Pericopa in textu: ſed habetur in margine. v. 10. Ab ἀκροβυστίᾳ ad ἀκροβυστίᾳ)—in textu: ſed habentur in margine. v. 11. τὴν ante δικαιοσύνην)—in textu: ſed ſcribitur ſuper lineam. v. 12. Poſt ἴχνεσι) τοῖς ἐν ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς, &c. v. 13. αὐτὸν εἶναι) εἶναι αὐτὸν. v. 16. βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν) τὴν ἐπαγγελίαν βεβαίαν. v. 17. Ὅτι ante πατέρα)—in textu: ſed ſuper lineam ſcribitur. ὡς ὄντα) A prima manu ſcripta fuit εἰς pro ὡς; quo eraſo, ſcriptum eſt ὡς ὄντα. Poſt poſterius ὄντα)+ Ἀβραάμ: ſed literæ punctis ſubjectis confoſſæ ſunt. v. 18. εἰς τὸ)—in textu: ſed hæc verba adduntur in margine. τὸ ante σπέρμα)—in textu: ſed ſcribitur ſuper lineam.

Cap. V. v. 1. ἔχομεν) Ita in textu: ſed eraſis literis, ſuper lineam ſcribitur ἔχωμεν. v. 5. ἐκκέχυται) Prima manu ἐγκέχυται. v. 7. γὰρ poſterius)—in textu: additur in margine. καὶ ante τολμᾷ)—. v. 9. νῦν)—in textu: ſed ſcribitur ſuper lineam. v. 10. τῷ θεῷ)—in textu: ſed additur ſuper lineam. τοῦ υἱοῦ)—. ſcribitur ſuper lineam. v. 11. καυχώμενοι) καυχώμεθα. v. 12. πάντας)+τοὺς. ὁ θάνατος poſterius)—in textu, ſed additur in margine. v. 14. μέχρι) ἄχρι. v. 15. οἱ ante πολλοὶ)—in textu: ſed ſcribitur ſuper lineam. v. 18. παραπτώματος: et δικαιώματος) Ita in textu: ſed in margine τὸ παράπτωμα et τὸ δικαίωμα. v. 19. Poſt ἁμαρτωλοὶ) In textu κατεστάθησαν πολλοὶ: in margine κατεστάθημεν οἱ πολλοὶ. οἱ ante ultimum πολλοὶ) —in textu: ſed ſcribitur ſuper lineam.

Cap. VI. v. 1. ἐπιμενοῦμεν) a prima manu ἐπιμένομεν: pro quo reponitur ἐπιμένωμεν. v. 3. ἀγνοεῖτε)+ἀδελφοί. ἐβαπτίσθημεν εἰς Χν) εἰς Χν ἐβαπτίσθημεν. Ἰησοῦν)—. v. 5 ἀναστάσεως)+αὐτοῦ. v. 8. ἀπεθάνομεν) ἀποθάνωμεν. v. 9. αὐτοῦ) αὐτῷ. v. 12. ὑμῶν) ἡμῶν. αὐτῇ ἐν)—in textu: ſed additur in margine. v. 18. δὲ)—. v. 21. τότε)—in textu; ſed ſcribitur ſuper lineam.

Cap. VII. v. 3. μοιχαλὶς χρηματίσει ἐὰν γένηται) Ita margo: textus μοιχαλλὶς γένηται ἐὰν χρηματίσῃ. v. 6. ἀποθανόντος) ἀποθανόντες. v. 10. εἰς ζωὴν) πρὸς ζωὴν in textu: in margine εἰς ζωὴν. v. 13. ἐμοὶ γέγονεν θάνατος) γέγονεν ἐν ἐμοὶ θάνατος. v. 16. θέλω)+ ἐγώ. v. 18. ἐν τῇ σαρκί) ἐν σαρκί a prima manu in textu: ſuper lineam ſcribitur τῇ. v. 21. τῷ θέλοντι ἐμοὶ) in textu τὸν θέλοντα ἐμε: in margine τῷ θέλοντι ἐμοί. v. 23. αἰχμαλωτίζοντα με τῷ νόμῳ) ita in textu: ſed ſuper lineam ἐν additur poſt με.

Cap. VIII. v. 3. υἱὸν πέμψας) πεμψας υἱὸν. καὶ περὶ ἁμαρτίας)—καὶ in textu: ſed ſuper lineam ſcribitur. ἐν τῇ σαρκὶ)—τῇ in textu: ſed ſcribitur ſuper lineam. v.

8. Οἱ δὲ) Οἱ γὰρ. v. 9. ἀλλ' ἐν πνεύματι)—in textu: additur in margine. πνεῦμα χριστοῦ) πνεῦμα θεοῦ in textu: πνεῦμα χριστοῦ in margine. v. 11. ὑμῖν bis et ὑμῶν) A primâ manu ἡμῖν et ἡμῶν: corrigitur postea. αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν) ἐν ὑμῖν πνεύματος αὐτοῦ. v. 12. τοῦ κατὰ σάρκα) A prima manu τὸ pro τοῦ: postea τοῦ scribitur super lineam. v. 14. υἱοὶ θεοῦ) θεοῦ υἱοί. v. 15. πάλιν)—in textu: additur in margine. v. 20. Ὑποτάξαντα· Ἐπ' ἐλπίδι) ὑποτάξαντα ἐπ' ἐλπίδι· v. 22. Καὶ συνωδίνει)—in textu, (qui pro iis habet καὶ συνοδυνᾶται:) sed additur in margine. v. 23. Καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ)—in textu; additur in margine. v. 34. Καὶ ante ἐγερθεὶς)—. ἐγερθεὶς)+ἐκ νεκρῶν. v. 35. Χριστοῦ) θεοῦ a prima manu in textu: in margine χριστοῦ. v. 36. Ὅτι post γέγραπται)—in textu: sed super lineam scribitur. v. 37. ἡμᾶς)+Χριστοῦ.

Cap. IX. v. 2. ἀδιάλειπτος) in textu ἀδιαλείπτως: in margine ἀδιάλειπτος. v. 3. ηὐχόμην) a prima manu εὐχόμην. v. 5. ὁ ὢν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλογητὸς) ὁ ὢν εὐλογητός ἐπὶ πάντων θεός. v. 11. γὰρ)—in textu: sed scribitur super lineam. τῦ θεοῦ πρόθεσις) πρόθεσις τοῦ θεοῦ. v. 15. Μωσῇ) Μωϋσῇ. v. 17. διαγγελῇ) διαγγελθῇ. v. 18. δὲ ante ultimum θέλει)—. v. 19. τῷ)+γάρ. αὐτοῦ)—in textu: scribitur super lineam. v. 24. Οἷς) Ita in textu: in margine οὓς. ἐν τῷ Ὠσηὲ)—τῷ. v. 26. ἐρρήθη) ἐρρέθη. v. 27. ὡς ἡ) ὡσεὶ in textu a prima manu: sed in margine ὡς ἡ. v. 30. κατέλαβε δικαιοσύνην) δικαιοσύνην κατέλαβε.

Cap. X. v. 5. Μωσῆς) Μωϋσῆς, hìc et in v. 19. v. 8. τί λέγει)+ἡ γραφή. v. 9. ὁ θς αὐτὸν ἤγειρεν) αὐτὸν ἤγειρεν ὁ θεός. v. 14. πῶς δὲ πιστεύσουσιν οὗ οὐκ ἤκουσαν)—in textu: sed adduntur in margine. ἀκούσουσιν) ἀκούσονται in textu a primâ manu: in margine ἀκούσουσιν. v. 15. κηρύξουσιν) ita a primâ manu: sed ex emendatione κηρύξωσιν. v. 17. ἄρα)+οὖν: quod deest in textu a prima manu, sed scribitur super lineam. v. 19. οὐκ ἔγνω ἰηλ) ἰηλ οὐκ ἔγνω. ἐγὼ)+γάρ: quod deest in textu sed additur in margine.

Cap. XI. v. 1. Βενιαμίν) in textu Βενιαμην sed in margine Βενιαμειν. v. 2. ἐντυγχάνει) ἐντυγχάννει. v. 6. Εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκ ἔτι ἐςὶ χάρις)—ἔτι in textu: sed additur super lineam post ἐςί. v. 7. τούτου) τοῦτο. ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν)—in textu: sed additur in margine. v. 10. σύγκαμψον) a prima manu σύγκαψον: sed in margine σύγκαμψον. v. 13. μὲν)—in textu: sed scribitur super lineam. δοξάζω) δοξάσω. v. 16. εἰ ante ἡ ῥίζα)—in textu: sed scribitur super lineam. v. 17. δὲ ante ἀγριέλαιος)—in textu a primâ manu; sed scribitur super lineam. v. 19. οἱ ante κλάδοι)—. ἐγκεντρισθῶ) ἐκκεντρισθῶ. v. 21. φείσηται) φείσεται. v. 22. ἀποτομίαν) ἀποτιμίαν. θεοῦ post ἀποτομίαν)—in textu: scribitur super lineam. ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομίαν)—. ἐπιμείνῃς) ἐπιμένῃς. ἐπεὶ)+γάρ: sed in margine ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ, omisso γάρ. v. 23. Καὶ ἐκεῖνοι) Κἀκεῖνοι. μὴ)—in textu; scribitur super lineam. v. 26. καὶ)—. v. 30. καὶ ante ὑμεῖς)—. v. 31. ὑμετέρῳ) ἡμετέρῳ.

Cap. XII. v. 3. τῆς χάριτος)+τοῦ θεοῦ; quod scribitur super lineam. v. 5. οὕτως)+καὶ quod deest in textu: sed scribitur super lineam. v. 15. καὶ ante κλαίειν)—. v. 16. μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες)—in textu: scribitur in margine.

Cap. XIII. v. 1. εἰ μὴ ἀπὸ θεοῦ) εἰ μὴ ὑπὸ τοῦ θεοῦ. v. 4. ποιῇς) ποιεῖς. v. 8. ἀγαπᾶν ἀλλήλους) ἀλλήλους ἀγαπᾶν. ἕτερον)+τόν. v. 9. Οὐ μοιχεύσεις οὐ φονεύσεις) Οὐ φονεύσεις οὐ μοιχεύσεις. Οὐκ ἐπιθυμήσεις)—in textu: additur in margine. ἑτέρα)+ἐςιν. ἑαυτὸν) σεαυτόν. v. 11. ὥρα ἡμᾶς ἤδη) ὥρα ἤδη ἡμᾶς: sed in margine ὑμᾶς. v. 14. ποιεῖσθε) ποιῆσθε in textu a prima manu: ποιεῖσθε in margine.

Cap. XIV. v. 5. μὲν)+γάρ. v. 6. φρονεῖ posterius)+καί. καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, κῳ οὐκ ἐσθίει καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θῷ)—in textu, sed adduntur in margine. v. 8. A ζῶμεν ad ζῶ-

μεν)—in textu ſed additur in margine a prima manu. ἀποθνήσκωμεν bis) a prima manu ἀποθνήσκομεν, poſtea a correctione ἀποθνήσκωμεν. v. 9. χριϛὸς καὶ)—in textu: additur in margine. ἀνέζησεν) ἔζησεν. v. 10. παραϛησόμεθα) παραϛησώμεθα. v. 11. πᾶν ante γόνυ)—in textu a primâ manu: ſed ſcribitur ſuper lineam. v. 12. δώσει) ἀποδώσει. v. 13. κρίνατε) κρίνετε. Poſt ἀδελφῷ) a prima manu ὑμῶν εἰς σκάνδαλον: pro quo in margine, ἢ σκάνδαλον. v. 14. ἑαυτοῦ) αὐτοῦ. v. 15. δὲ) γάρ. ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται) λυπεῖται ὁ ἀδελφός σου. v. 18. ἐν τούτοις) ἐν τούτῳ. v. 19. διώκωμεν) διώκομεν. v. 21. κρέα) κρέας. μηδὲ) καὶ μή. v. 22. Σὺ)+δὲ: quod deeſt in textu a primâ manu, ſed ſcribitur ſuper lineam. ἐϛιν)+τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς ϛηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιον μου καὶ τὸ κήρυγμα ἰυ χυ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυϛηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου, φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ, εἰς ὑπακοὴν πίϛεως, εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος. μόνῳ σοφῷ θεῷ, διὰ ἰυ χυ, ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

Cap. XV. v. 2. γὰρ)—. ἡμῶν) ὑμῶν. v. 4. A παρακλήσεως ad παρακλήσεως—in textu: ſed additur in margine. v. 5. ὑμῖν) a prima manu ἡμῖν ſed a correctione ὑμῖν. v. 6. ἐν ἑνὶ ϛόματι δοξάζητε) δοξάζητε ἐν ἑνὶ ϛόματι. v. 7. ἡμᾶς) ὑμᾶς. v. 8. δὲ) γὰρ a prima manu: quo eraſo ſuper lineam ſcribitur δὲ. 'Iν Xν) Xν 'Iν. v. 12. καὶ ante ἐπαινέσατε)—. v. 13. ἄρχειν) a primâ manu ἀρχή; ſed in margine ἄρχειν. πληρώσαι) a primâ manu πληρώσει: ſed ex correctione πληρώσαι. v. 14. ἀγαθωσύνης) ἀγαθοσύνης. πεπληρωμένοι) πεπληρωμένη. v. 16. 'Iυ Xυ) Xυ 'Iυ. v. 17. οὖν)+τὴν. quod deeſt in textu: ſed ſcribitur ſuper lineam. πρὸς)+τόν. v. 18. λαλεῖν τι) τι λαλεῖν. κατειργάσατο)+ὁ. v. 19. πνς) in margine additur ἁγίου. v. 21. ἀνηγγέλη) ἀνηγγέλθη. v. 22 Ab τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ad τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς)—in textu a prima manu: ſed adduntur in margine. v. 23. πολλῶν) ἱκανῶν. v. 24. ὡς ἐὰν) ὡς ἄν. v. 25. Νυνὶ) νῦν. v. 26, 27. εὐδόκησαν) a prima manu εὐδόκησαν ſed ex correctione ηὐδόκησαν. v. 27. λειτουργῆσαι) Ita in textu a prima manu: ſed in margine κοινωνῆσαι. v. 28. τὴν ante Σπανίαν)—. v. 30. συναγωνίσασθε) Ita in textu a primâ manu: ſuper lineam συναγωνίσασθαι. v. 31. ἡ poſterius)—in textu: additur ſuper lineam. γένηται τοῖς ἁγίοις) τοῖς ἁγίοις γένηται. v. 32. πρὸς ὑμᾶς) A prima manu παρ' ὑμᾶς: pro quo in margine reponitur πρὸς ὑμᾶς.

Cap XVI. v. 1. Poſt οὖσαν)+καὶ: quod deeſt in textu a primâ manu: ſed ſcribitur ſuper lineam. Κεγχρεαῖς) Κεχρεαῖς. v. 2. αὕτη) αὐτήν. αὐτοῦ ἐμοῦ) ἐμοῦ αὐτοῦ. v. 3. Πρίσκιλλαν) Πρίσκαν. v. 6. εἰς ἡμᾶς) εἰς ὑμᾶς. v. 11. ἀσπάσασθε ἡρωδίωνα τὸν συγγενῆ μου)—in textu: additur in margine poſt δόκιμον ἐν Xῳ. ἐκ τῶν 'Αριϛοβούλου) ἐκ τοῦ 'Αριϛοβούλου. 'Ασπάσασθε τοὺς ὄντας ἐν κῳ) 'Ασπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν κῳ. v. 14. 'Ερμᾶν Πατρόβαν 'Ερμῆν) 'Ερμῆν Πατρόβαν 'Ερμᾶν. v. 16. ἐκκλησίαι)+πᾶσαι. v. 17. ἐκκλίνατε) a prima manu ἐκκλίνειν: ſed in margine ἐκκλίνατε. v. 19. συντρίψει) συντρίψοι. v. 20. 'Αμὴν)—. v. 23. 'Ασπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος μου καὶ ὅλης τῆς ἐκκλησίας)—a prima manu in textu: additur in margine.

I. Corinth. Cap. I. v. 2. ἡμῶν prius) a prima manu ὑμῶν: ab emendatione ἡμῶν. v. 8. βεβαιώσει) a prima manu βεβαιώσοι: ſed ſcribitur ſuper lineam βεβαιώσει. v. 12. Κηφᾶ) Κηφῶ: pro quo in margine Κηφᾶ. v. 13. μεμέριϛαι) μὴ μεμέριϛαι: ſed in margine corrigitur. v. 15. ἐβάπτισα) Ita a prima manu in textu: ſuper lineam ἐβαπτίσθητε. v. 18. δύναμις θεοῦ) δύναμις τοῦ θεοῦ. v. 20. συζητητὴς) Ita in textu a prima manu: pro quo in margine reponitur συζητής. Οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου)—in textu a prima manu: additur in margine. v. 26. γὰρ) δὲ. v. 29. ἐνώπιον αὐτοῦ) ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

Cap. II. v. 2. ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι) Ita a prima manu: ſed a correctione ἔκρινα τι εἰδέναι. v. 3. Καὶ ἐγὼ) Κἀγὼ hic: et quoque C. III. v. 1. v. 4. ἀνθρωπίνης) Ita in textu: in margine ἀνθρωπίνοις. v. 5. ὑμῶν) ἡμῶν. v. 7. σοφίαν θεοῦ) θεοῦ σοφίαν. v. 8. οὐκ ἂν τὸν κν τῆς δόξης ἐσταύρωσαν) τὸν κν τῆς δόξης οὐκ ἂν ἐσταύρωσαν. v. 10. δὲ) γάρ. ὁ θεὸς ἀπεκάλυψεν) ἀπεκάλυψεν ὁ θεός. v. 11. οἶδεν poſterius) ἔγνωκεν. v. 12. ὑπὸ) ἐκ. v. 13. διδακτοῖς poſterius)+τοῦ.

Cap. III. v. 2. καὶ)—. οὔτε) οὐδ'. v. 4. λέγῃ) λέγει. v. 5. διάκονοι) Ita in margine a correctione: ſed in textu a prima manu διακονία. v. 11. Ἰησοῦς ὁ Χριστός) a prima manu deeſt in textu Ἰησοῦς ὁ: ſed ſuper lineam ſcribitur Ἰησοῦς. v. 13. ὅτι) ὅτε. πῦρ)+αὐτὸ. v. 18. ἑαυτὸν)—a prima manu in textu: ſed in margine σεαυτόν. δοκεῖ σοφὸς) σοφὸς δοκεῖ. γενέσθω) γινέσθω. v. 20. σοφῶν)+ἀνθρώπων.

Cap. IV. v. 1. ἡμᾶς) a prima manu ὑμᾶς: ex correctione ἡμᾶς. χριστοῦ) a prima manu θεοῦ: ex correctione χριστοῦ. θεοῦ) a prima manu χριστοῦ: ex correctione θεοῦ. v. 2. ὃ δὲ) ᾧδε. v. 5. πρὸ καιροῦ) In textu a prima manu προσκαιροῦ: ſed in margine πρὸ καιροῦ. κρίνετε) κρίνητε. ὁ ἔπαινος γενήσεται) γενήσεται ὁ ἔπαινος. v. 6. ἡμῖν) ὑμῖν a prima manu in textu: in margine ἡμῖν. v. 7. primum ἔλαβες) ἔλαβε. Ab ἔλαβες ad ἔλαβες)—in textu a prima manu: ſed in margine ſcribitur, εἰ δὲ καὶ ἔλαβες). v. 8. ἤδη κεκορεσμένοι) ἤδη καὶ κεκορεσμένοι καὶ deeſt in textu ſed ſcribitur ſuper lineam. v. 11. Poſt γυμνητεύομεν)+καὶ καταφριξόμεθα. καὶ κολαφιζόμεθα)—in textu a prima manu: ſed additur in margine poſt ϗ γυμνητεύομεν et videtur reponendum eſſe pro καταφριξόμεθα. v. 17. Χῳ)+Ἰησοῦ. v. 21. Τί θέλετε) Τί δὲ θέλετε.

Cap. V. v. 1. πορνεία bis) πορνία: ſed a correctione πορνεία. v. 2. ἐξαρθῇ) ἀρθῇ. ποιήσας) πράξας. v. 3. ὡς ante ἀπὼν)—. v. 5. Ἰησοῦ)+Χριστοῦ: quod a primâ manu deeſt in textu, ſed ſcribitur ſuper lineam. v. 7. ἐθύθη) ἐτύθη. v. 8. A ζύμῃ ad ζύμῃ)—in textu ſed ſcribitur in margine. δὲ poſt ſecundo μὴ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. εἰλικρινείας) εἰλικρινίας. v. 9. συναναμίγνυσθαι) συναμίγνυσθαι: et ita in verſu 11. v. 10. Ἢ ἅρπαξιν) Καὶ ἅρπαξιν. ὀφείλετε) Ita a primâ manu in textu: ſed a correctione ὠφείλετε. v. 11. ὀνομαζόμενος)—in textu a prima manu pro quo habetur ὀνομάζηται: ſed margo habet. ἢ primum)—in textu a prima manu: ſcribitur ſuper lineam. συνεσθίειν) a prima manu ἐσθίειν: ſed in margine a correctione συνεσθίειν. v. 12. καὶ —.

Cap. VI. v. 1. τις)+ἐξ. ἐπὶ) ὑπὸ a prima manu; ſed ex correctione ἐπί. v. 2. οὐκ) ἢ οὐκ. ἀνάξιοί) a prima manu ἀνεξιοί; pro quo in margine ἀνάξιοί. μήτι γε) —γε a primâ manu: ſed ſcribitur ſuper lineam. v. 5. ἔστιν) ἔνι. σοφὸς οὐδὲ εἷς) οὐδεὶς σοφός. διακρῖναι) ἀνακρῖναι a prima manu: ſed in margine pro eo διακρῖναι. v. 7. ἥττημα ἐν ὑμῖν) ἥττημα ὑμῖν. v. 8. Ἀλλὰ ὑμεῖς) ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς. v. 10. οὔτε ante κλέπται, πλεονέκται, μέθυσοι, et λοίδοροι) οὐ in his 4 locis a prima manu: ſed ſuper lineam τε. οὐ poſterius)—. v. 11. κυρίου)+ἡμῶν. Ἰησοῦ)+Χριστοῦ. v. 13. πορνεία) πορνία. hic et v. 18. v. 14. ὑμᾶς) ἡμᾶς. ἐξεγερεῖ) ἐξεγειρεῖ in textu a prima manu: ſed ἐξεγερεῖ in margine a correctione. v. 15. Ἄρας) ἄρα a prima manu: poſtea corrigitur. v. 19. τὸ σῶμα) τὰ σώματα.

Cap. VII. v. 1. μοι)—in textu a prima manu: ſcribitur ſuper lineam. v. 2. 2m. ἐχέτω)—in textu a prima manu: margo habet. v. 3. τῇ)+δὲ. v. 5. ἀποστερεῖτε)+οὖν. σχολάζητε) σχολάσητε. συνέρχεσθε) συνέρχησθε. v. 7 θέλω γὰρ)+δὲ: γὰρ videtur deeſſe a prima manu: et ſub δὲ punctula ſunt ſubjecta. χάρισμα ἔχει) ἔχει χάρισμα. ἐκ)+τοῦ. v. 9. γαμησάτωσαν) a prima manu γαμείτωσαι: ſed in

margine γαμησάτωσαν. v. 12. ἐγὼ λέγω) λέγω ἐγὼ. v. 13. αὐτὸς) οὗτος. αὐτὸν) Ita in textu a primâ manu: ſed in margine τὸν ἄνδρα. v. 14. ἀκάθαρτά ἐςιν) ἀκάθαρτά ἦν. v. 15. δὲ poſterius) γὰρ. v. 16. ἢ) εἰ. v. 19. 2m οὐδὲν ἐςὶν)—a prima manu: additur in margine. v. 22. ὁμοίως καὶ) ὁμοίως δὲ. Χριςοῦ) a prima manu κυρίου: ſed in margine χριςοῦ. v. 23. γίνεσθε) γίνησθε. v. 24. ἀδελφοὶ ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ τῷ θεῷ) Ita margo, niſi quod τῷ deeſt: ſed textus legit παρὰ θεῷ ἀδελφοὶ ἐν τούτῳ μενέτω. v. 25. ὑπὸ)+τοῦ. v. 28. γήμῃς) Ita a prima manu: in margine γαμήσῃς. γημῃ ἡ παρθένος) γημῃ παρθένος. v. 29. ὅτι)—. τὸ λοιπόν)—in textu a prima manu: additur in margine poſt ἐςιν. v. 31. καταχρώμενοι) Ita margo: textus legit a prima manu χρώμενοι. v. 33. γυναικὶ) γυνῇ. v. 34. μεμέρισται)+καὶ. καὶ σώματι καὶ πνεύματι) καὶ τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι. v. 35. ὑμῶν αὐτῶν) αὐτῶν ὑμῶν. εὐπρόσεδρον) εὐπάρεδρον. v. 37. ἑδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ) ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἑδραῖος. ἐν τῇ καρδίᾳ) ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ αὐτοῦ, ubi voces ἰδίᾳ et αὐτοῦ ſuper lineam ſcribuntur. τοῦ τηρεῖν)—τοῦ in textu: ſed additur in margine. v. 38. ὥςε καὶ ὁ ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ)—in textu: ſed in margine ita habetur ὥςε ὁ ἐκγαμίζων τὴν ἑαυτοῦ παρθένον καλῶς ποιήσει. v. 39. 2m αὐτῆς)—. γαμηθῆναι) γαμισθῆναι.

Cap. VIII. v. 2. εἰδέναι) a prima manu εἶναι, quo eraſo ſcribitur in margine ἐγνωκέναι. οὐδὲν)—. ἔγνωκε) ἔγνω. v. 4. ἕτερος)—in textu: additur in margine poſt οὐδεὶς. v. 5. τῆς)—. v. 7. τῇ συνειδήσει τοῦ εἰδώλου) συνειδήσει εἰδώλου. v. 8. παρίςησι) παραςήσει. v. 9. ὑμῶν) a prima manu ἡμῶν; et a correctione ὑμῶν. v. 10. ἔχοντα γνῶσιν) γνῶσιν ἔχοντα. εἰδωλείῳ) εἰδωλίῳ. v. 13. κρέα) κρέας.

Cap. IX. v. 1. οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς) τὸ ἔργον μου οὐ ὑμεῖς. v. 9. φιμώσεις) Ita in textu a prima manu: ſed a correctione in margine φημώσεις. μὴ)+περὶ. v. 11. ὑμῖν poſt ἡμεῖς)—a prima manu in textu: additur in margine. ὑμῶν poſt ἡμεῖς)—a prima manu in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 12. ἐξουσίας ὑμῶν) ὑμῶν τῆς ἐξουσίας: et vox τῆς ſcribitur ſuper lineam. ἐγκοπήν τινα) τινα ἐγκοπήν. v. 16. μοι ante καύχημα) a prima manu μου: ex correctione μοι. δὲ) γὰρ. v. 18. τῇ ἐξουσίᾳ) τῆς ἐξουσίας in textu a prima manu: in margine τῇ ἐξουσίᾳ. v. 20. ὡς prius)—. v. 21. θεῷ)—. v. 23. τοῦτο) Ita in textu a prima manu: ſed in margine πάντα. v. 25. ἡμεῖς) ὑμεῖς a prima manu: ſed ex correctione ἡμεῖς. v. 27. ὑπωπιάζω) ὑποπιέζω.

Cap. X. v. 1. δὲ) γὰρ. v. 2. Μωσῆν) Μωϋσῆν. ἐβαπτίσαντο) ἐβαπτίσθησαν. v. 4. ἀκολουθούσης) ἀκολουθήσης. v. 6. ἡμῶν) a prima manu in textu ἡμῖν: in margine ἡμῶν. v. 7. γίνεσθε) primo γίνεσθαι, ſed ex correctione γίνεσθε. καθώς) καθά. v. 8. πορνεύωμεν) Ita in textu: in margine πορνεύσωμεν. καθὼς) καθώς. εἴκοσι τρεῖς) Ita in textu; ſed in margine εἴκοσι τέσσαρες. v. 9. χριςὸν) θεὸν a prima manu: ſed hoc eraſo ſuper lineam ſcribitur χριςὸν. καὶ prius)—. ἐπείρασαν) ἐξεπείρασαν. Ab ἀπώλοντο ad ἀπώλοντο)—in textu a prima manu: ſed in margine habetur poſt ἐξεπείρασαν ita; καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων ἀπώλοντο μηδὲ γογγύζετε καθὼς τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν. v. 20. κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων) κοινωνοὺς δαιμονίων. v. 21. τραπέζης κυρίου) a prima manu τραπέζης θεοῦ; quo eraſo ſuper lineam ſcribitur κυρίου. v. 27. πᾶν τὸ παρατιθέμενον) πᾶν δὲ τὸ παρατιθέμενον. v. 28. ἐσθίετε) ἐσθίητε. τὸ πλήρωμα) ἡ πλήρωμα. v. 30. εἰ δὲ ἐγὼ)—δέ. v. 32. ἀπρόσκοποί) Ita margo: ſed textus a prima manu ἀπρόσκοπτοι. γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις) καὶ Ἰουδαίοις γίνεσθε.

Cap. XI. v. 2. πάντα) πάντων: ſed in margine πάντα. v. 5. ἑαυτῆς) αὐτῆς. v. 6. ἢ ξυρᾶσθαι) καὶ ξυρίσασθαι: ſed in margine ἢ ξυρᾶσθαι. v. 9. γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα) διὰ τὸν ἄνδρα γυνή. v. 11. ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς) γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς οὔτε

ἀνὴρ χωρὶς γυναικός. v. 15. δέδοται αὐτῇ) αὐτῇ δέδοται. v. 17. παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ) παραγγέλλω οὐκ ἐπαινῶν. v. 18. τῇ ante ἐκκλησίᾳ)—. v. 20. οὖν) δὲ. v. 22. ὑμῖν εἴπω) εἴπω ὑμῖν. v. 23. γὰρ) δὲ in textu: in margine γάρ. v. 25. τοῦτο ποιεῖτε)—. ὁσάκις ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν)—: erafa funt a prima manu, cum prius fcripta fuiffent. v. 27. ἢ πίνῃ) καὶ πίνῃ. v. 28. ἄνθρωπος ἑαυτὸν) ἑαυτὸν ἄνθρωπος.

Cap. XII. v. 2. ὅτι)+ὅτε. ἀπαγόμενοι) Ita in textu: in margine ἀναγόμενοι. v. 5. καὶ utrumque)—in textu: fcribitur fuper lineam. v. 9. ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι)—in textu: fed in margine fcribitur ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων. v. 10. ἑτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δ' ἑρμηνεία γλωσσῶν) ἑτέρῳ δ' ἑρμηνεία γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ γένη γλωσσῶν. v. 13. ἐποτίσθημεν) ἐφωτίσθημεν a prima manu: fed in margine ἐποτίσθημεν. v. 18. νυνὶ) a prima manu νῦν: fed ex emendatione additur. v. 19. A σῶμα ad σῶμα, i. e. νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἓν δὲ σῶμα)—in textu a primâ manu: fcribitur in margine. v. 21. οὐ δύναται δὲ ὀφθαλμὸς) οὐ δύναται ὁ ὀφθαλμός. v. 23. Ab ἔχει, ad ἔχει i. e. τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρείαν ἔχει)—in textu. v. 28. εἶτα ante χαρίσματα) ἔπειτα. v. 31. κρείττονα) μείζονα.

Cap. XIII. v. 2. εἰδῶ) ἴδω in textu: εἰδῶ in margine. 2m ἐὰν ante ἔχω)—in textu: fed fcribitur fuper lineam. μεθιστάνειν) μεθιστάναι. v. 3. ψωμίζω) ψωμίσω. ἐὰν ante παραδῶ)—. καυθήσωμαι) καυθῇ. v. 8. δὲ)—. εἴτε γλῶσσαι παύσονται)—in textu: fcribitur in margine. v. 10. τότε)—in textu; fed fcribitur fuper lineam. v. 12. ἐσόπτρου) ἐσώπτρου.

Cap. XIV. v. 1. δὲ prius)—in textu a prima manu: fcribitur fuper lineam. v. 5. μείζων γὰρ) μείζων δὲ in textu: κρείσσων γὰρ in margine. διερμηνεύῃ) διερμηνεύει a prima manu: fed ex correctione διερμηνεύῃ. v. 6. λαλῶν) Ita margo: textus λαλήσω. ὠφελήσω) ὀφελήσω. v. 8. φωνὴν σάλπιγξ) σάλπιγξ φωνήν. παρασκευάσεται) παρασκευάζεται. v. 9. λόγον) Ita margo: textus φωνήν. v. 10. τύχοι) τύχει a prima manu: fed ex correctione τύχοι: fimiliter C. XV. v. 37. ἐστιν) εἰσιν. v. 11. ἐν)—. v. 15. προσεύξομαι bis) Ita a prima manu: ex correctione προσεύξωμαι. v. 16. ἐπειδὴ) ἐπεὶ. v. 17. ἀλλ' ὁ ἕτερος) ὁ δὲ ἕτερος a prima manu: fed fuper lineam fcribitur ἀλλ' ὁ. v. 18. μου)+περὶ: fed in margine omittitur περὶ. v. 19. διὰ τοῦ νοός) τῷ νοΐ. v. 21. ἑτερογλώσσοις) ἑτερογλώσσαις. ἑτέροις) ἑτέρων. v. 23. γλώσσαις λαλῶσιν) λαλῶσιν γλώσσαις. v. 24. πάντων prius)+καὶ. v. 26. γλῶσσαν ἔχει ἀποκάλυψιν ἔχει)—in textu: fed in margine habetur ἀποκάλυψιν ἔχει γλῶσσαν ἔχει. γενέσθω) Ita primò: a correctione γινέσθω. v. 27. ἀνὰ μέρος) Ita margo: textus ἄμερος. v. 33. ἁγίων)+διδάσκω. v. 34. ἐπιτέτραπται) ἐπιτρέπεται. v. 37. τοῦ ante κυρίου)—. v. 39. ἀδελφοὶ)+μου. ζηλοῦτε)+τό. γλώσσαις μὴ κωλύετε) μὴ κωλύετε γλώσσαις. v. 40. πάντα)+δὲ.

Cap. XV. v. 2. εὐαγγελισάμην) εὐηγγελισάμην. v. 6. ἔπειτα) εἶτα.. ὤφθη)—. πλείους) πλείονες. v. 8. ὡσπερεί) ὥσπερι. v. 10. οὐ κενὴ ἐγενήθη) οὐκ ἐγενήθη κενή. v. 14. ἄρα)+καὶ. v. 16. εἰ γὰρ νεκροὶ ἐγείρονται)—in textu a prima manu. v. 17. εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται)—in textu a prima manu: fed fuper lineam fcribitur, εἰ δὲ ὁ χριστός, &c. v. 19. ἠλπικότες ἐσμὲν ἐν χριστῷ) ἐν χριστῷ ἠλπικότες ἐσμέν. v. 25. ἂν)—a prima manu in textu: fcribitur fuper lineam. τοὺς ante πόδας)—a prima manu in textu: fcribitur fuper lineam. v. 26. καταργεῖται)+ὁ. v. 27. primum ὅτι)—in textu a prima manu: fed in margine fcribitur ὅτι τά. δῆλον ὅτι) δηλονότι. v. 31. ἀποθνήσκω) Ita margo: textus ἀποθνήσκοντες. ὑμετέραν) ἡμετέραν. ἔχω)+ἀδελφοί. v. 34. λέγω) Ita in textu: in margine λαλῶ. v. 36. ἄφρον) ἄφρων. v. 38. αὐτῷ δίδωσιν) δίδωσιν αὐτῷ. v. 39. 2m σὰρξ)—. κτηνῶν) ita in textu: in margine πτηνῶν. ἄλλη δὲ πτηνῶν)—. v. 41. γὰρ) δὲ. v. 42. σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ)—in textu:

fed adduntur in margine. v. 45. ἄνθρωπος)—. v. 47. ἐξ) ἐκ. v. 49. φορέσομεν) φορέσωμεν. v. 53. τοῦτο poſt φθαρτὸν)—in textu: ſcribitur in margine. v. 54. τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν) τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν καὶ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν. εἰς νῖκος)—in textu: ſed ſcribitur ſuper lineam. v. 55. θάνατε τὸ κέντρον) in textu θάνατε τὸ νῖκος: in margine, pro θάνατε) ᾅδη. ᾅδη τὸ νῖκος) in textu, ᾅδη τὸ κέντρον: in margine pro ᾅδη, θάνατε.

Cap. XVI. v. 2. τιθέτω, θησαυρίζων) θησαυρίζων τιθέτω. εὐοδῶται) εὐοδοῦται. v. 3. ἀπενεγκεῖν) ἀνενεγκεῖν. v. 4. ᾖ ἄξιον) ἄξιον ᾖ. v. 5. Μακεδονίαν bis) Μακεδωνίαν et ita ubique in II. Corinth. ubi et μακεδώνες et μακεδῶσιν. v. 6. τυχὸν) τυχὼν. v. 7. δὲ) γὰρ. ἐπιτρέπῃ) ἐπιτρέψῃ. v. 14. ὑμῶν) ὑμῖν a prima manu in textu: in margine ὑμῶν. v. 15. Στεφανᾶ)+καὶ φορτουνάτου: ſed primò φουρτουνάτου· v. 17. ὑμῶν) Ita in textu: in margine ὑμετέρον. v. 19. ἐν κυρίῳ πολλὰ) πολλὰ ἐν κυρίῳ. v. 22. κύριον)+ἡμῶν. ἤτω)ἔστω in textu: in margine ἤτω.

II. Corinth. Cap. I. v. 1. Ἰησοῦ Χριστοῦ)—in textu: ſed ſcribitur ſuper lineam. v. 5. διὰ)+τοῦ. καὶ)—. v. 6. δὲ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. Poſt πάσχομεν) a prima manu ſequitur: καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν· εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας: ſed verba hæc εἴτε, &c. poſtea eraſa ſunt et habentur in margine poſt primum σωτηρίας. v. 8. ὑπὲρ prius) περὶ. ὑμῶν) ἡμῶν. ἐβαρήθημεν) ἐβαρύνθημεν. v. 9. ἐφ') ἐν. ἐγείροντι) ἐγείραντι. v. 12. εἰλικρινείᾳ) εἰλικρινίᾳ. v. 13. ὑμῖν)—. ἢ primum)—. καὶ)—. v. 14. κυρίου)+ἡμῶν. v. 15. πρότερον)— in textu: ſed habetur in margine ante πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. v. 16. ὑφ' ὑμῶν) Ita margo: textus δι' ὑμῶν. v. 17. βουλευόμενος) Ita ex correctione in margine: βουλόμενος in textu. v. 18. δὲ)—in textu, ſed ſcribitur ſuper lineam. οὐκ ἐγένετο) οὐ γέγονε τὸ. v. 19. γὰρ τοῦ θεοῦ) τοῦ θεοῦ γὰρ. δι' ἡμῶν) δι' ὑμῶν. v. 20. ἐπαγγελίαι)+τοῦ. καὶ ἐν αὐτῷ τὸ) διὸ καὶ δι' αὐτοῦ. v. 24. χαρᾶς) Ita in textu a prima manu: in margine χάριτος.

Cap. II. v. 1. ἐλθεῖν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς) ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. v. 3. τοῦτο αὐτὸ) αὐτὸ τοῦτο. λύπην ἔχω) λύπην ἐπὶ λύπῃ σχῶ. v. 4. τὴν ἀγάπην ἵνα) ita in textu a prima manu; ſed eraſo ἵνα, hæc vox iterum ſcribitur ſuper lineam ante τὴν ἀγάπην. v. 6. ἡ ſecundum)—in textu a prima manu: ſcribitur ſuper lineam. v. 10. καὶ ἐγὼ) κἀγὼ. ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι, ᾧ κεχάρισμαι) ἐγὼ ὃ κεχάρισμαι: et voces εἴ τι κεχάρισμαι deſunt: ſed habentur in margine. v. 12. χριστοῦ) a prima manu θεοῦ, quo eraſo ſuper lineam ſcribitur χριστοῦ. τῷ πνεύματι μου)—in textu ſed ſcribitur in margine. v. 14. Χριστῷ)+Ἰησοῦ in margine. v. 15. ἐν ſecundum)—. v. 16. ὀσμὴ bis)+ἐκ bis in margine: ſed in textu ἐκ deeſt. v. 17. ὡς οἱ πολλοὶ) Ita margo: textus ὥσπερ οἱ λοιποί. κατενώπιον τοῦ θεοῦ) κατέναντι θεοῦ.

Cap. III. v. 1. εἰ) ἤ. v. 3. καρδίας) a prima manu καρδίαις: quo eraſo in margine ſcribitur eadem manu καρδίας. v. 5. ἱκανοί ἐσμὲν ἀφ' ἑαυτῶν) ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανοὶ ἐσμὲν. v. 7. Μωσέως) Μωϋσέως. et v. 12. Μωϋσῆς. v. 8. ἡ διακονία) in textu τῇ διακονίᾳ: in margine ἡ διακονία. v. 9. ἐν poſt δικαιοσύνης)—. v. 10. οὐδὲ) οὐ. ἕνεκεν) ἕνεκα. v. 13. ἐτίθει) ἐτίθη: a correctione ἐτίθει. τὸ primum)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 14. γὰρ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. σήμερον)+ἡμέρας. v. 15. ἐπὶ) ita in textu a prima manu: in margine εἰς.

Cap. IV. v. 1. ἐκκακοῦμεν) ἐγκακοῦμεν et ita v. 16. v. 2. συνιστῶντες) συνιστάντες. v. 4. αὐγάσαι) διαυγάσαι. αὐτοῖς)—in textu a prima manu: ſed ſcribitur ſuper lineam. Poſt τοῦ θεοῦ)+ἀοράτου in margine. v. 5. Χριστὸν Ἰησοῦν) Ἰησοῦν Χριστὸν. Ἰησοῦν poſterius) Χριστὸν. v. 6. τοῦ θεοῦ) αὐτοῦ in textu a primâ manu: in margine

τοῦ θεοῦ. v. 8. οὐκ) οὐ. v. 10. τῷ σώματι posterius) τοῖς σώμασι. v. 11. ἡμεῖς)— in textu: sed scribitur super lineam, et hoc eraso a prima manu in margine. v. 14. διὰ Ἰησοῦ)+Χριστοῦ. v. 16. ἔσωθεν)+ἡμῶν in margine. v. 18. Post primum βλεπόμενα) a prima manu in textu sequitur πρόσκαιρα. τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια. Sed his erasis in margine scribitur alia manu ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα, πρόσκαιρα· τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

Cap. V. v. 2. τὸ οἰκητήριον) Ita margo: sed τῷ οἰκητηρίῳ in textu. v. 4. ὄντες ἐν τῷ σκήνει) ἐν τῷ σκήνει ὄντες. v. 7. εἴδους) a prima manu εἴδος: sed ex correctione εἴδους. v. 8. τὸν ante κύριον)—a prima manu: sed scribitur super lineam. v. 10. εἴτε ἀγαθὸν, εἴτε κακόν) εἴτε ἀγαθα, εἴτε φαῦλα. v. 11. ὑμῶν) Ita in textu a prima manu: in margine ἡμῶν. v. 12. γὰρ)—. οὐ posterius) μὴ ἐν ex emendatione a prima manu. v. 13. σωφρονοῦμεν)+ἐν. v. 14. Χριστοῦ) Θεοῦ. v. 15. ἀποθανόντι) θανόντι. v. 16. εἰ δὲ καὶ) a prima manu εἰ καὶ: sed δὲ scribitur super lineam. ἔτι γινώσκομεν) ἐπιγινώσκομεν. v. 17. καινὰ τὰ πάντα) τὰ πάντα καινά. v. 18. Ἰησοῦ Χριστοῦ) Χριστοῦ Ἰησοῦ: sed Ἰησοῦ non est ex prima manu et additur in margine. v. 21. γνόντα) γνῶντα. γινώμεθα) a prima manu γενώμεθα, sed ex correctione γινώμεθα.

Cap. VI. v. 1. καὶ)—. v. 3. μηδενὶ) primo οὐδενί: sed hoc eraso, scribitur in margine a prima manu μηδενὶ. v. 8. διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας) a prima manu ita, omisso διὰ; sed in margine διὰ εὐθυμίας καὶ δυσφημίας. v. 11. πεπλάτυνται) πεπλάτυνται: in margine πεπλάτυνται. v. 14. τίς δὲ) ἤ τις. φωτὶ) φωτός. v. 15. χριστῷ) χριστοῦ. βελίαλ) βελίαρ. ἀπίστου) ἀπίστων. ναῷ) ναοῦ. v. 16. ὑμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε ζῶντος) ἡμεῖς γὰρ λαὸς ἐσμὲν θεοῦ ζῶντος. v. 17. ἅπτεσθε) ita in textu: in margine ἅπτησθε.

Cap. VII. v. 1. ἀγαπητοὶ) ἀδελφοὶ. v. 3. Οὐ πρὸς κατάκρισιν) πρὸς κατάκρισιν οὐ. v. 5. ἔσχηκεν ἄνεσιν) ἄνεσιν ἔσχηκεν. v. 6. παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς) θεὸς παρεκάλεσεν ἡμᾶς. v. 7. ὑμῶν prius) ὑμῖν. με)—in textu: sed scribitur super lineam. v. 8. Prius εἰ)—in textu: scribitur super lineam. v. 10. A κατεργάζεται ad κατεργάζεται)—in textu: sed in margine ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. v. 11. ὑμῖν)—in textu: sed in margine additur. Post κατειργάσατο, ἐν primo scriptum fuit; dein erasum. v. 12. εἰ)—in textu: scribitur super lineam. εἵνεκεν primum et tertium) ἕνεκα. οὐδὲ εἵνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος)—in textu a prima manu: sed in margine additur ab alia manu ἀλλ' οὐδε, &c. τὴν ὑπὲρ ὑμῶν)—in textu a prima manu: in margine ab alia manu, τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς. v. 13. ἐπὶ)+δὲ a prima manu, sed postea erasa. ὑμῶν primum) a prima manu ἡμῶν, sed ex correctione ὑμῶν. δὲ post περισσοτέρως)—a prima manu: sed scribitur super lineam ab alia manu. v. 14. ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν) ὑμῖν ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν. ἡ ἐπὶ Τίτου) ἐπὶ Τίτου a prima manu in textu: in margine ἡ πρὸς Τίτον. v. 15. ἀναμιμνησκομένου) ἀναμνησκομένου. v. 16. οὖν)—.

Cap. VIII. v. 2. πτωχεία) πτωχία hic et v. 9: in margine πτωχεία. ἁπλότητος) Ita in textu: in margine χρηστότητος. v. 4. δέξασθαι ἡμᾶς)—. v. 6. προενήρξατο) Ita margo: textus προενήξατο. v. 7. ὑμῶν ἐν ἡμῖν) a prima manu ὑμῶν ἡμῖν et ἐν super lineam scribitur: in margine ἡμῶν ἐν ὑμῖν. v. 9. ὑμᾶς) a prima manu ἡμᾶς ut videtur: sed ex correctione ὑμᾶς. ἐπτώχευσε) Ita in margine: in textu ἐπτωχευε. ὑμεῖς et πλουτήσητε) a prima manu, ἡμεῖς et πλουτήσωμεν: sed super lineam scribitur ὑμεῖς. v. 10. πέρυσι) πέρισυ hic et C. IX. v. 2. v. 12. ἐὰν) ἂν. τις)—. v. 14. ὁ τὸ πολὺ) ᾧ τὸ πολὺ). ὁ τὸ ὀλίγον) ᾧ τὸ ὀλίγον. v. 16. διδόντι) δόντι. v. 18. μετ' αὐτοῦ)+Λουκᾶν. σὺν) ἐν. αὐτοῦ)—in textu, scribitur in margine. ὑμῶν) ἡμῶν. v. 21. προνοούμενοι)+

γὰρ. ἐνώπιον 2m)—in textu: ſcribitur in margine ab alia manu. v. 22. πολὺ) a prima manu πολλοῖς: ſed hoc eraſo ſuper lineam alia manu ſcribitur πολύ. v. 23. ἐκκλησιῶν)—a prima manu: ſcribitur in margine. Χριϛοῦ) Ita in margine: in textu χριϛῷ. v. 24. καὶ poſterius)—.

Cap. IX. v. 1. ἁγίους)+καὶ. v. 2. Μακεδόσιν)+λέγων in margine. ἐξ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam ab alia manu. v. 3. ἵνα) Ita in textu: in margine ἀλλ' ἵνα. v. 5. ὥσπερ) ὡς. v. 9. τὸν αἰῶνα)+τοῦ αἰῶνος. v. 10. σπείροντι) a prima manu σπείραντι: ſed ex correctione σπείροντι. χορηγήσαι, πληθύναι, αὐξήσαι) χορηγήσει, πληθυνεῖ, αὐξήσει. γεννήματα) γενήματα. δικαιοσύνης) ita in margine: ſed in textu διακονίας a prima manu. v. 11. πλουτιζόμενοι) ita in margine: in textu πλουτιζομένων. ἤ τις) εἴ τις a prima manu, ſed ex correctione ἤτις. v. 14. ὑμᾶς) Ita a prima manu: ſed eraſo hoc, in margine ἡμᾶς. ἐφ' ὑμῖν) ἐφ' ὑμᾶς.

Cap. X. v. 2. δέομαι δὲ)—in textu a prima manu: ſed ſuper lineam ſcribitur ab alia manu. παρὼν) Ita in margine: in textu παρῶντα. v. 4. ϛρατείας) ϛρατιᾶς. v. 5. καθαιροῦντες) καθαιροῦντα. κατὰ γνώσεως) κατὰ τῆς γνώσεως. αἰχμαλωτίζοντες) Ita in margine: in textu αἰχμαλωτεύοντα. v. 6. ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες) ἑτοίμως ἔχοντα: ſed a correctione ἔχοντες. πληρωθῆ)+πρότερον. v. 7. χριϛοῦ εἶναι) εἶναι χριϛοῦ. λογιζέσθω πάλιν) πάλιν λογιζέσθω. v. 8. τε)—. καὶ prius)—. περισσότερόν τι) τι περισσόν. περὶ) ὑπὲρ. κύριος) θεὸς. v. 9. ἵνα)+δὲ quæ ſcribitur ſuper lineam. v. 10. μὲν ἐπιϛολαὶ) ἐπιϛολαὶ μὲν. v. 12. συνιϛανόντων) Ita in margine: in textu συνιϛώντων. ἑαυτοῖς· poſt ἑαυτοὺς) ἐν τοῖς a prima manu in textu: in margine ἑαυτοῖς. συνιοῦσιν) Ita in textu: in margine συνιᾶσιν. v. 13. οὐχὶ) οὐκ. ἐμέρισεν) ἐμέτρισεν. v. 14. ἐφικνούμενοι) ἀφικνούμενοι. εἰς) πρὸς. ἑαυτοῖς) ἑαυτοὺς. v. 15. κόποις) πόνοις. v. 16. ὑπερέκεινα) ὑπὲρ ἐκεῖνα. ὑμῶν) ὑμῖν. ἕτοιμα) Ita in margine: a prima manu in textu ἑτέρα. καυχήσασθαι) Ita a primâ manu in textu: ſed ſuper lineam ſcribitur alia manu εὐαγγελίσασθαι. v. 18. συνιϛῶν) συνιϛάνων. ἐϛιν δόκιμος) δόκιμος ἐϛιν.

Cap. XI. v. 1. ἠνείχεσθε) ἀνέχεσθε. τι)—. τῆς ἀφροσύνης) τῇ ἀφρασύνῃ. v. 3. Εὔαν ἐξηπάτησεν) ἐξηπάτησεν Εὔαν. φθαρῇ) φθαρεῖ. v. 4. ἠνείχεσθε) ἀνείχεσθε. v. 8. οὐδενός) οὐθενός. v. 9. ἀβαρῆ ὑμῖν ἐμαυτὸν) a prima manu ἐμαυτὸν ἀβαρῆ: ſed in margine additur poſt ἐμαυτὸν, ὑμῖν. v. 11. ποίησω) Ita margo: in textu εἴσω. v. 14. θαυμαϛὸν) θαῦμα. γὰρ)+ὁ. v. 15. οἱ ante διάκονοι)—: ſed ſcribitur ſuper lineam. v. 16. μικρόν τι κἀγὼ) κἀγὼ μικρόν τι. v. 17. οὐ λαλῶ κατὰ κύριον) in textu οὐ κατὰ χριϛὸν λαλῶ: in margine pro χριϛὸν, habet ἄνθρωπον. v. 18. τὴν)—. v. 20. ὑμᾶς εἰς πρόσωπον) εἰς πρόσωπον ὑμᾶς. v. 23. λαλῶ) a prima manu λέγω: et hoc eraſo λαλῶ. v. 24. παρὰ) Ita in margine: ſed in textu ὑπὲρ. v. 25. ἐρραβδίσθην) ἐραβδίσθην. v. 27. δίψει) ita margo: textus δίψῃ. v. 28. ἐπισύϛασις) ἐπίϛασις. v. 32. με)—in textu: ſed ſcribitur ſuper lineam.

Cap. XII. v. 1. καυχᾶσθαι δὴ) a prima manu εἰ vel ἔτι, καυχᾶσθαι δεῖ. v. 4. ἐξὸν) Ita margo: textus ἐξῶν. ἀνθρώπῳ) Ita margo: in textu ἀνθρώποις. v. 5. τοῦ τοιούτο) in textu τούτου: ſuper lineam τοῦ τοιούτου. v. 10. ἐν quintum)—. διωγμοῖς)+καὶ. v. 11. με) δὲ a prima manu: ſed hoc eraſo, ſuper lineam ſcribitur με. v. 12. μὲν) μὲν τοι. ἐν tertio)—. σημείοις)+τε. v. 14. τρίτον)+τοῦτο. v. 16. κατεβάρησα ὑμᾶς) κατενάρκησα ὑμῶν. v. 17. ὧν) ὃν. v. 18. περιεπατήσαμεν) ἐπεριπατήσαμεν. v. 20. ἔρεις, ζῆλοι) ἔρις, ζῆλος. v. 21. με ταπεινώσῃ) ταπεινώσει με. πορνείᾳ, ἀσελγείᾳ) πορνίᾳ, ἀσελγίᾳ.

Cap. XIII. v. 1. τρίτον) Ἰδοὺ τρίτον. v. 2. νῦν)—in textu: ſed ſcribitur ſuper lineam. v. 4. εἰ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. καὶ tertio loco)—. ζησόμεθα σὺν αὐτῷ) Ita in margine: ſed in textu ζήσομεν ἐν αὐτῷ. δυνάμεως θεοῦ poſterius)

θεοῦ δυνάμεως. εἰς ὑμᾶς) εἰς ἡμᾶς. v. 5. ἢ οὐκ) εἰ οὐκ a prima manu: fed pro εἰ fuper lineam fcribitur ἤ. Ἰησοῦς Χριστὸς) Χριστὸς Ἰησοῦς. μή τι) Ita a prima manu: fed τι erafo, fuper lineam fcribitur τοι. v. 9. τοῦτο δὲ καὶ) τοῦτο γάρ. κατάρτισιν) Ita a correctione: fed prius κατάρτησιν. v. 10. ταῦτα ἀπὼν) ἀπὼν ταῦτα. ἔδωκεν μοὶ ὁ κύριος) ὁ κύριος ἔδωκεν μοί. v. 12. ἁγίῳ φιλήματι) φιλήματι ἁγίῳ.

Galat. Cap. I. v. 3. καὶ κυρίου ἡμῶν) ἡμῶν καὶ κυρίου. v. 4. αἰῶνος)+τοῦ. v. 5. τῶν αἰώνων)—a prima manu: fcribitur in margine. v. 6. χάριτι)+Ἰησοῦ. v. 8. εὐαγγελίζηται) εὐαγγελίσηται. v. 9. ὑμᾶς) Ita in margine: a prima manu ὑμῖν. v. 10. γὰρ)—v. 12. οὔτε) οὐδέ. v. 14. συνηλικιώτας)+μου. v. 18. ἔτη τρία) τρία ἔτη. v. 23. ἀκούοντες) ἀκούουσαι.

Cap. II. v. 4. καταδουλώσωνται) ita in margine: fed in textu a prima manu καταδουλώσουσιν. v. 5. διαμείνῃ) διαμένῃ. v. 6. τῶν ante δοκούντων)—a prima manu: fcribitur fuper lineam. θεὸς ἀνθρώπου) a prima manu ita: fed ex correctione ἀνθρώπου θεός. v. 8. καὶ ἐμοὶ) κἀμοί. v. 9. ἡμεῖς)+μέν. v. 10. μνημονεύωμεν) μνημονεύσωμεν. v. 11. ἀντέστην) Ita margo: in textu ἀνθέστην. κατεγνωσμένος) Ita margo: in textu ἀπεγνωσμένος. v. 12. τοῦ γὰρ) γὰρ τοῦ. v. 13. συνυπεκρίθησαν) ita margo: in textu συνεπεκρίθησαν. καὶ Βαρνάβας) καὶ ὁ Βαρνάβας. συναπήχθη) ita margo: in textu συνυπήχθη. αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει) τῇ ὑποκρίσει αὐτῶν. v. 14. οὐκ prius) οὐχί. τι) πῶς. v. 16. ἐὰν) εἰ. Ἰησοῦν)—. οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου) ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται. v. 20. χριστῷ)+δέ. ἐμοὶ)+ὁ.

Cap. III. v. 5. ἐν ὑμῖν)—in textu: fcribitur fuper lineam. v. 8. εὐλογηθήσονται) ἐνευλογηθήσονται. v. 10. πᾶς)—in textu: fcribitur fuper lineam. v. 11. ἐν νόμῳ οὐδεὶς) οὐδεὶς ἐν νόμῳ. δῆλον ὅτι) δηλονοτι: et vox ὅτι fcribitur fuper lineam. v. 13. γέγραπται γὰρ) ὅτι γέγραπται. v. 14. ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται) γένηται ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ: et ἡ deeft a prima manu: fed fcribitur fuper lineam. τῆς)—. v. 15. ἀδελφοὶ)—in textu: fed fcribitur in margine. v. 17. ἔτη τετρακόσια καὶ τριάκοντα) τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη. v. 19. διαταγεὶς) Ita margo: fed in textu διαταγέν. v. 21. ἂν ἐκ νόμου) ἐκ νόμου ἄν. v. 23. τοῦ δὲ) δὲ τοῦ. v. 26. διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ)—in textu: margo habet.

Cap. IV. v. 4. γενόμενον prius) Ita margo: in textu γεννώμενον. v. 6. ὅτι) ὅτε. v. 7. θεοῦ διὰ χριστοῦ) θεοῦ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ. v. 8. μὴ φύσει) φύσει μή. v. 10. καὶ καιροὺς)—in textu: margo habet. v. 12. ἐγὼ) κἀγώ. v. 13. δὶ)—in textu: fcribitur fuper lineam. v. 14. μου prius)—. τῇ)—a prima manu: fcribitur fuper lineam. v. 15. ἦν)—. v. 17. ἐκκλεῖσαι ἡμᾶς) ἐγκλεῖσαι ὑμᾶς. v. 18. τὸ ante ζηλοῦσθαι)—in textu: fcribitur fuper lineam. v. 21. τὸν νόμον) τοῦ νόμου. v. 23. διὰ τῆς ἐπαγγελίας) δὶ ἐπαγγελίας. v. 24. αἵ)—. v. 25. τὸ γὰρ Ἄγαρ)—in textu a prima manu: margo habet τὸ δὲ Ἄγαρ. δουλεύει δὲ) δουλεύει γάρ. v. 30. μὴ)—. κληρονομήσῃ) κληρονομήσει.

Cap. V. v. 1. ἐλευθερίᾳ οὖν) οὖν ἐλευθερίᾳ. ᾗ)+ὁ. ἐνέχεσθε) ἀνέχεσθε. v. 4. τοῦ)—. ἐξεπέσατε) ita a prima manu: a correctione ἐξεπέσετε. v. 6. γὰρ)—. ἰσχύει) ita margo: in textu ἰσχυσει. v. 7. ἀνέκοψε) ἐνέκοψε. v. 11. ἀδελφοὶ)+μου. σταυροῦ)+τοῦ χριστοῦ. v. 12. ἀποκόψονται) ἀποκόψοιντο. v. 13. τὴν ἐλευθερίαν) Ita margo: in textu τῇ ἐλευθερίᾳ. διὰ τῆς ἀγάπης) Ita margo: in textu τῇ ἀγάπῃ. v. 14. πληροῦται) πεπλήρωται. ἑαυτὸν) σεαυτόν. v. 15. ἀλλήλους δάκνετε) δάκνετε ἀλλήλους. v. 16. μὴ)—. v. 17. ἀντίκειται ἀλλήλοις) ἀλλήλοις ἀντίκειται. ἂν)—in textu: fcribitur fuper lineam. v. 19. πορνεία) πορνία. v. 20. φαρμακεία) φαρμακία. ἔχθραι, ἔρεις) ἔχθρα, ἔρις. v. 21. φόνοι) a prima manu φόβοι: quo erafo, fcribitur fuper lineam

φόνοι. v. 22. ἀγαθωσύνη) ἀγαθοσύνη. v. 25. Ante εἰ) a prima manu præfigitur ἀδελφοί; quæ vox poſtea eraſa eſt. v. 26. γινώμεθα) γενώμεθα. προκαλούμενοι) προσκαλούμενοι.

Cap. VI. v. 1. προληφθῇ) ita margo: textus προβληθῇ. v. 3. ἑαυτὸν φρεναπατᾷ) φρεναπατᾷ ἑαυτόν. v. 7. ἐὰν) ἄν. v. 8. ἑαυτοῦ) αὐτοῦ. v. 9. ἐκκακῶμεν) ἐγκακῶμεν. v. 10. ἐργαζώμεθα) ἐργασώμεθα. v. 12. ἐν)—. διώκωνται) διώκονται. v. 13. περιτεμνόμενοι) Ita in textu: margo, περιτετμημένοι.

Epheſ. Cap. I. v. 1. Ἰησοῦ Χριστοῦ) Χριστοῦ Ἰησοῦ. ἁγίοις)+πᾶσι. v. 5. ἡμᾶς) ὑμᾶς. v. 10. τῷ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam, quod quoque fit in v. 20. τε)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 11. ἐν αὐτῷ) hæc verba cum præcedentibus ἐπὶ τῆς γῆς junguntur: et non cum ſequentibus. v. 12. τῆς)—. v. 13. ὑμεῖς) ἡμεῖς a prima manu; margo habet ὑμεῖς. καὶ poſterius)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 14. ὅς) ὅ. v. 15. καθ' ὑμᾶς) Ita margo: textus καθ' ἡμᾶς. ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους) εἰς πάντας τοὺς ἁγίους ἀγάπην. v. 16. ὑμῶν poſterius)—. v. 18. πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς) Ita margo: in textu πεφωτισμένων τῶν ὀφθαλμῶν. διανοίας) καρδίας. κλήσεως) κλίσεως. v. 19. ἡμᾶς) Ita in textu: margo habet ὑμᾶς. v. 23. τοῦ)+τά.

Cap. II. v. 1. ἁμαρτίαις)+ὑμῶν. v. 3. τέκνα φύσει) φύσει τέκνα. v. 4. τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ) τὴν ἀγάπην αὐτοῦ τὴν πολλήν. v. 7. ἐπερχομένοις) Ita in margine: in textu ὑπερχομένοις. v. 8. πίστεως)+καί. v. 11. ἐν σαρκὶ, οἱ λεγόμενοι) οἱ λεγόμενοι ἐν σαρκί. v. 13. ποτὲ)—in textu: margo habet. v. 14. μεσότοιχον) Ita ex correctione: primò fuit μεσότειχον. v. 15. ἐν ἑαυτῷ) ἐν αὐτῷ. v. 16. ἀποκαταλλάξῃ) ἀποκαταλλάξει. v. 18. ἀμφότεροι) Ita ex correctione: ſed primò ἀμφώτεροι. ſimiliter in v. 14. 16. v. 20. ὄντος) ὄντως. v. 21. ἐν κυρίῳ) a prima manu τῷ κυρίῳ: ſed vox τῷ eſt eraſa, et ſuper lineam ſcribitur ἐν.

Cap. III. v. 1. τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ) Ἰησοῦ Χριστοῦ. v. 5. ἐν)—. v. 7. τὴν δοθεῖσαν) Ita in margine: in textu τῆς δοθείσης. v. 8. ἐλαχιστοτέρῳ) Ita in margine: in textu ἐλαχίστῳ. τῶν)—. v. 9. κοινωνία) οἰκονομία. v. 13. ἐκκακεῖν) ἐγκακεῖν. ἥτις ἐστὶ) Ita margo: ſed textus αἵ εἰσι. v. 16. δῴη) δῷ. κραταιωθῆναι) Ita margo: in textu κρατεωθῆναι. v. 18. ἐῤῥιζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι) ἐῤῥιζωμένοις καὶ τεθεμελιωμένοις: ſed litera finalis utriuſque eſt punctis notata. καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος) καὶ ὕψος καὶ βάθος καὶ μῆκος. v. 21. τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων) a prima manu τῶν αἰώνων τοῦ αἰῶνος: ſed vox τοῦ αἰῶνος eſt poſtea eraſa, et ſcripta ab alia manu ſuper lineam ante τῶν αἰώνων.

Cap. IV. v. 1. οὖν)—. τῆς κλήσεως ἧς) Ita margo: ſed in textu τῇ κλήσει. ᾗ. v. 4. καὶ poſterius)—in textu: margo habet. v. 6. ὑμῖν) ἡμῖν. v. 8. δόματα) Ita in textu: in margine δώματα. v. 13. οἱ)—in textu: additur in margine. v. 14. νήπιοι)—in textu: margo habet. ἐν poſterius)+τῇ. μεθοδείαν) μεθοδίαν. v. 16. ἐπιχορηγίας) ἐπιχορηγείας. ποιεῖται) in textu ποιῆσαι: in margine ποιεῖται. v. 19. ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ) ἀκαθαρσίας καὶ πάσης πλεονεξίας in textu: πάσης ἀκαθαρσίας ἐν πλεονεξίᾳ in margine. v. 21. ἐδιδάχθητε)—in textu: margo habet. v. 22. προτέραν) πρωτέραν. v. 26. ἐπιδυέτω) ita margo: in textu ἀποδυέτω. v. 27. μήτε) μηδέ. v. 28. μᾶλλον δὲ) ita margo: in textu ἀλλά. v. 31. ἀφ' ἡμῶν) ἀφ' ὑμῶν. πάσῃ) πᾶσι.

Cap. V. v. 1. οὖν)—. μιμηταὶ) ω μηται a prima manu: quo eraſo, ſuper lineam ſcribitur οὖν μιμηταί. v. 2. ἡμᾶς) ὑμᾶς. ἡμῶν) Ita in textu: margo habet ὑμῶν. v. 3. πορνεία) πορνία. πᾶσα ἀκαθαρσία) ἀκαθαρσία πᾶσα. v. 4. καὶ αἰσχρότης καὶ) καὶ αἰσχρότης ἤ. ἀνήκοντα) ἀνεικοντα. v. 5. ἐστε) ἴστε. γινώσκοντες)—in textu: ſcribitur in margine. v. 7. συμμέτοχοι) a prima manu μέτοχοι; ſed alia manus præfigebat

συμ. v. 9. ἀγαθωσύνῃ) ἀγαθοσύνῃ. v. 11. καὶ ἐλέγχετε) ἐλλέγχετε. v. 13. ἐλεγχόμενα) ἐλλεγχόμενα. v. 18. μεθύσκεσθε) μεθύσκησθε. v. 19. ἑαυτοῖς) primò αὐτοῖς: ex correctione ἑαυτοῖς. v. 20. τοῦ)—. v. 21. θεοῦ) χριστοῦ. v. 23. ἐστὶ κεφαλὴ) ἐστιν ἡ κεφαλή. v. 25. Οἱ ante ἄνδρες)—. v. 27. αὐτὴν ἑαυτῷ) ἑαυτὴν ἑαυτῷ. τὴν ἐκκλησίαν)—. v. 29. κύριος) χριστός. v. 31. πρὸς τὴν γυναῖκα) Ita in textu: in margine τῇ γυναικί. v. 33. ὑμεῖς οἱ καθ' ἕνα) ὑμῶν εἷς ἕκαστος.

Cap. VI. v. 2. μητέρα)+σου. v. 4. παροργίζετε) παροργίζητε. v. 5. κυρίοις κατὰ σάρκα) κατὰ σάρκα κυρίοις. τῷ χριστῷ) primò τῷ κυρίῳ: sed super lineam scribitur χριστῷ. v. 6. ἀνθρωπάρεσκοι) Ita in margine: in textu ἀνθρωπάρεσκοι. τοῦ prius)—. v. 7. μετ' εὐνοίας) jungitur præcedentibus. δουλεύοντες)+ὡς: quæ scribitur super lineam; nec a prima manu ut videtur. v. 8. ὃ ἐάν τι ἕκαστος) ἕκαστος ὃ ἐάν. τοῦ)—. v. 9. ὑμῶν αὐτῶν) αὐτῶν ὑμῶν a prima manu: et super lineam inter has duas voces scribitur καί. ἐν)+τοῖς. v. 10. τῷ)—. v. 11. μεθοδείας) μεθοδίας. v. 12. ἡμῖν) Ita super lineam ex correctione: sed primò in textu ὑμῶν, quæ vox est erasa. v. 13. ἐν)—a prima manu: scribitur super lineam. v. 15. ὑποδησάμενοι) ὑποδυσάμενοι. v. 17. δέξασθε) δέξασθαι. v. 18. περὶ) Ita in textu: in margine ὑπέρ. v. 19. δοθείη) δοθῇ. ἐν παῤῥησίᾳ) jungitur cum sequentibus. v. 21. εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς) καὶ ὑμεῖς εἰδῆτε. ὑμῖν γνωρίσει) γνωρίσει ὑμῖν.

Philipp. Cap. I. v. 2. ἡμῶν)—. v. 3. μνείᾳ ὑμῶν πάντοτε ἐν πάσῃ)—i. e. ob homoioteleuton, in textu a prima manu: sed margo habet ita, τῇ μνείᾳ ὑμῶν πάντοτε ἐν πάσῃ τῇ. v. 5. ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν) jungitur præcedentibus. v. 6. Ἰησοῦ Χριστοῦ) Χριστοῦ Ἰησοῦ. v. 7. μου posterius) μοι. v. 8. μου) μοι. ἐστιν)—. Ἰησοῦ Χριστοῦ) Χριστοῦ Ἰησοῦ. v. 9. καὶ μᾶλλον)—in textu: scribitur super lineam. ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει) margo habet: deest in textu. v. 10. χριστοῦ) a prima manu κυρίου: sed super lineam scribitur χριστοῦ. v. 11. πεπληρωμένοι) πεπληρωμένη. καρπῶν) καρπόν. τῆς) τόν. v. 14. λόγον)+τοῦ θεοῦ. v. 15. καὶ ante δι' εὐδοκίαν)—. v. 16. ἐπιφέρειν) ἐγείρειν. In margine versus 17 versui 16 præponitur: sed postea erasus. v. 21. ἀποθανεῖν) θανεῖν. v. 22. καὶ)—. v. 23. γὰρ prius) δέ. v. 24. τῇ)—in textu: scribitur super lineam. v. 26. περισσεύῃ) primò περισσεύει: ex correctione περισσεύῃ. παρουσίας) prima manus scripsit παῤῥησίας: et hoc eraso, παρουσίας. v. 28. πτυρόμενοι) Ita margo: in textu φθειρόμενοι. ἐν)—in textu: scribitur super lineam. ὑμῖν) Ita in margine: in textu ὑμῶν, sed hæc vox erasa est. v. 30. ἴδετε) ita margo: in textu εἴδετε, quæ vox est erasa.

Cap. II. v. 1. τινα)—in textu: in margine εἴ τι. v. 12. τῇ παρουσίᾳ μου) παρουσίᾳ. v. 15. ἐν μέσῳ) ἐμμέσω. v. 16. ἐμοὶ)+καὶ super lineam scripta. A κενὸν ad κενὸν)—in textu: margo habet. v. 17. σπένδομαι) primò σπευδομαι: ex correctione σπένδομαι. v. 21. τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ) Ἰησοῦ Χριστοῦ. v. 22. ἐδούλευσεν)+Τιμόθεος. v. 23. ἐξαυτῆς) ἐξ αὐτῆς. v. 24. ἐλεύσομαι)+πρὸς ὑμᾶς. v. 25. καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου)—in textu a prima manu (excepto τῆς χρείας μου, quæ postea erasa sunt): sed habentur in margine. v. 26. ὑμᾶς)+ἰδεῖν. v. 28. αὐτὸν)+Ἐπαφρόδιτον. v. 29. ἐν κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς) μετὰ πάσης χαρᾶς ἐν κυρίῳ. v. 30. λειτουργίας) λειτουργείας.

Cap. III. v. 1. ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρὸν) οὐκ ὀκνηρὸν ἐμοί. v. 3. θεῷ) θεοῦ. v. 4. καὶ)—. μᾶλλον)+ἤ. v. 5. Βενιαμὶν) Βενιαμήν. περιτομῇ) περιτομή. v. 7. τὸν)—. v. 8. μενοῦν γε) μενοῦν. v. 12. καὶ prius)—. τοῦ)—. v. 14. κατὰ σκοπὸν) Ita in textu: in margine κατὰ σκοπῶν. v. 19. ὁ ante θεὸς)—in textu a prima manu: scribitur super lineam. οἱ)

—in textu a prima manu: ſcribitur ſuper lineam. v. 21. μετασχηματίσει) μετασχηματίζει.

Cap. IV. v. 2. Εὐοδίαν) Εὐωδίαν. Συντύχην) Συντύχειν. v. 3. Σύζυγε) Σύζηγε. v. 6. παντὶ τῇ δεήσει) πάσῃ προσευχῇ καὶ δεήσει. v. 7. φρουρήσει) φρουρήσοι. v. 9. εἴδετε) Ita in textu a prima manu: ſed hoc eraſo, in margine ſcribitur ἴδετε. v. 10. ἀνεθάλετε) Ita in textu a correctione: primò ἀνεθάλλετε. v. 12. δὲ ante ταπεινοῦσθαι) καί. ἐν παντὶ) Jungitur præcedentibus. v. 13. ἐνδυναμοῦντι) δυναμοῦντι. v. 15. Μακεδονίας) Μακεδωνίας. v. 16. ὅτι)+δὲ. καὶ 2m.)—. εἰς τὴν χρείαν) a prima manu τὴν χεῖραν: ſed eraſo χεῖραν, in margine ſcribitur χρείαν. v. 17. ἀλλ') ἀλλά. ἐπιζητῶ)—. πλεονάζοντα) πλεονάξοντα. v. 18. τὰ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam ab alia manu. θεῷ) κυρίῳ. v. 19. πληρώσει) πληρώσαι.

Coloſſ. Cap. I. v. 2. Κολοσσαῖς) Κολασσαῖς. v. 3. περὶ) Ita in textu: in margine ὑπὲρ. v. 4. ὑμῶν)+τὴν. ἀγάπην τὴν) ἀγάπην ἣν ἔχετε. v. 6. καὶ 2m)—in textu a prima manu: ſcribitur ſuper lineam. καρποφορούμενον)+καὶ αὐξανόμενον. v. 7. Ἐπαφρᾶ) Ἐφρα. ἀγαπητοῦ)+καὶ. ἡμῶν) primò ὑμῶν: ex correctione ἡμῶν. ἐστι) a prima manu ἐπὶ: quo eraſo ſuper lineam ſcribitur ἐστι. ὑμῶν) ἡμῶν. v. 9. ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι) προσευχόμενοι ὑπὲρ ὑμῶν. τὴν ἐπίγνωσιν) Ita in textu: in margine τῇ ἐπιγνώσει. v. 10. ὑμᾶς)—. ἀρέσκειαν) ἀρέσκιαν. v. 12. τῷ primum)+θεῷ καὶ. ἱκανώσαντι)+καὶ καλέσαντι: quæ additur in margine. ἡμᾶς) primò ὑμᾶς: ex correctione ἡμᾶς. τῷ ultimum)—. v. 13. ἡμᾶς) ὑμᾶς. v. 14. διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ)—. v. 16. ὁρατὰ)+τε. τὰ ante ἀόρατα)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 18. τῶν)—. v. 19. εὐδόκησε) ita in textu: a correctione ηὐδόκησε. v. 20. δι' αὐτοῦ poſterius) δι' ἑαυτοῦ. τοῖς)—. v. 21. ὑμᾶς) Ita ex correctione: primò ἡμᾶς. νυνὶ) νῦν. δὲ)—. ἀποκατήλλαξεν) ἀπεκατήλλαξεν. v. 22. θανάτου)+αὐτοῦ. ὑμᾶς) primò ἡμᾶς: ex correctione ὑμᾶς. v. 25. ἐγενόμην)—in textu a prima manu: ſcribitur in margine poſt ἐγὼ. τοῦ prius)—. v. 26. νυνὶ) νῦν. v. 28. πάντα ἄνθρωπον primo loco)—.

Cap. II. v. 1. γὰρ) Ita in textu: ſuper lineam ſcripta eſt δὲ ab alia manu. Λαοδικείᾳ) Λαοδικίᾳ: et ita C. 4. ubique. v. 4. μή τις) μηδείς. πιθανολογίᾳ) Ita ex correctione: primò πυθανολογίᾳ. v. 7. ἐν ſecundo loco)—. v. 8. ἀπάτης) primò ἀγάπης, quo eraſo ſuper lineam ſcribitur ἀπάτης. v. 10. ἡ)—. v. 12. τῶν) eraſa eſt a textu, cum primò ſcripta fuiſſet. v. 14. ἦρκεν) εἶλεν. τοῦ)—. poſterius αὐτὸ)—in textu: margo habet. v. 15. αὐτοὺς) in textu αὐτὸς: ſuper lineam ſcribitur αὐτοὺς. v. 18. ὑμᾶς) In textu ὑμῖν: in margine ὑμᾶς. ἐμβατεύων) a primâ manu ἐμβατεύειν: ex correctione ἐμβατεύων. v. 19. πᾶν τὸ σῶμα) τὸ πᾶν σῶμα. v. 20. τῷ)—. v. 21. ἅψῃ) ἅπτου. γεύσῃ) γεύου. v. 22. καὶ)+τὰς.

Cap. III. v. 3. Χριστῷ ἐν τῷ θεῷ) θεῷ ἐν Χριστῷ. v. 4. ἡμῶν) ὑμῶν. v. 5. πορνείαν) πορνίαν. v. 12. πραότητα) Ita margo: in textu πραΰτητα. v. 13. ἔχῃ) ἔχει. καὶ ante ὁ χριστὸς)—. v. 15. εἰς ἣν) Ita margo: in textu ἐν ᾗ. v. 16. ᾄδοντες)+καὶ ψάλλοντες. τῇ καρδίᾳ) ταῖς καρδίαις. v. 17. τι)—. ἂν) ἐάν. v. 18. ἰδίοις)—. ἀνῆκεν) ita margo: in textu ἀνεικεν. v. 19. πικραίνεσθε) Ita a prima manu: ex correctione πικραίνησθε. v. 21. ἐρεθίζετε) παροργίζητε. v. 22. θεὸν) κύριον. v. 23. τι)—. v. 25. κομιεῖται) κομίσεται.

Cap. IV. v. 1. ὅτι καὶ ὑμεῖς) καὶ ὑμεῖς ὅτι. ἔχετε κύριον ἐν οὐρανοῖς) κύριον ἔχετε ἐν οὐρανῷ. v. 2. προσκαρτερεῖτε) προσκαρτεροῦντες. γρηγοροῦντες) γρηγορεῖτε. v. 6. ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ) ἑνὶ ἑκάστῳ ὑμᾶς. v. 7. ὑμῖν)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 8. εἰς) in textu πρὸς: quo eraſo, ſuper lineam ſcribitur εἰς. γνῷ τὰ περὶ ὑμῶν) Ita in textu: margo habet γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν. v. 10. δέξασθε) Ita a correctione: primò δέξασθαι.

v. 12. δοῦλος)+Ἰησοῦ. θελήματι)+τοῦ; quæ scribitur super lineam. v. 13. Ἱεραπόλει) Ita margo: in textu Ἱερᾷ πόλει. v. 14. ὁ secundum)—in textu et loco ejus reponitur καὶ: sed hoc eraso, scripta est ὁ ab alia manu super lineam. v. 15. αὐτοῦ) Ita ex correctione: primò αὐτῶν. v. 16. ἐπιστολὴ)+αὕτη: scripta super lineam. Λαοδικέων) Λαοδικαίων. v. 17. πληροῖς) πληρῇς.

I. Thessal. Cap. I. v. 1. πατρὶ)+ἡμῶν in margine. v. 2. πάντων ὑμῶν) ὑμῶν πάντων. ἀδιαλείπτως) Jungitur præcedentibus. v. 4. ἀδελφοὶ)+μου. ἠγαπημένοι) ἀγαπητοί. v. 6. καὶ prius)—in textu: scribitur super lineam. καὶ τοῦ κυρίου)—in textu: margo habet. δεξάμενοι τὸν λόγον) τοῦ Χριστοῦ τὸν λόγον δεξάμενοι. v. 7. Μακεδονίᾳ) Μακεδονίᾳ; ita v. 8. τῇ posterius)—. v. 8. ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν) ἡ πρὸς τὸν θεὸν πίστις ὑμῶν. ἐξελήλυθεν) ἐξελυλήθεν. ἡμᾶς ἔχειν) ἔχειν ἡμᾶς. v. 9. ἔχομεν) ἐσχόμεν. v. 10. ἡμᾶς) ὑμᾶς. ὀργῆς τῆς ἐρχομένης) ἐρχομένης ὀργῆς.

Cap. II. v. 2. καὶ prius)—. v. 3. οὔτε) οὐδὲ. v. 4. τῷ posterius)—in textu: scribitur super lineam. v. 5. κολακείας) a prima manu κακίας: sed hoc eraso, scribitur κολακείας. καθὼς οἴδατε)—in textu: margo habet. ἐν posterius)—. v. 7. ἤπιοι) νήπιοι. ἐν μέσῳ) ἐμμέσῳ. v. 8. ἱμειρόμενοι) primò ἡμειρόμενοι: quo eraso, scribitur ἡμειρούμενοι. γεγένησθε) ἐγενήθητε. v. 9. γὰρ posterius)—. εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ) τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ εἰς ὑμᾶς. v. 10. ὑμεῖς)+γὰρ in margine ab alia manu. v. 11. καθάπερ)+καὶ a prima manu in textu. ἑαυτοῦ) αὐτοῦ. v. 12. περιπατῆσαι) περιπατεῖν. Ab ὑμᾶς ad ὑμᾶς)—in textu a prima manu; sed in margine scribitur ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. v. 13. ἐστιν ἀληθῶς) ἀληθῶς ἐστι. v. 14. ταὐτὰ) τὰ αὐτὰ. v. 15. Τῶν καὶ τὸν) τὸν καὶ τὸν. ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν) Ἰησοῦν ἀποκτεινάντων. v. 16. δὲ)—. εἰς)+τὸ. v. 18. διὸ) διότι. καὶ ante ἅπαξ)—. v. 19. ὑμῶν) ἡμῶν. καὶ post εὐχὴ)—. ὑμεῖς) Post hanc vocem in margine habetur; ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά: i. e. versus 20 ponitur ante ἔμπροσθεν in v. 19: textus aliter vero se habet.

Cap. III. v. 2. ὑμᾶς posterius)—. v. 3. τῷ) τὸ. v. 4. καθὼς) καθὰ. v. 6. πρὸς ἡμᾶς) πρὸς ὑμᾶς. πάντοτε) Jungitur præcedentibus. v. 7. διὰ τοῦτο)—in textu: scribitur in margine. θλίψει καὶ ἀνάγκῃ) ἀνάγκῃ καὶ θλίψει. v. 8. ὅτι)+καὶ. στήκητε) στήκετε. v. 9. τῷ)—. v. 12. ὁ)—in textu a prima manu: scribitur super lineam. v. 13. ἁγιωσύνῃ) ἁγιοσύνῃ. Χριστοῦ)—. τῶν)—in textu: scribitur super lineam a prima manu ut videtur. αὐτοῦ)+ἀμήν: videtur additum ab alia manu.

Cap. IV. v. 1. οὖν)—. Ἰησοῦ)+ἵνα: quæ scribitur super lineam. θεῷ)+καθὼς καὶ περιπατεῖτε. v. 5. καθάπερ) καθὰ. v. 6. διεμαρτυράμεθα) Ita primò scriptum: ex correctione διεμαρτυρόμεθα. v. 7. ἡμᾶς) ὑμᾶς. v. 8. ἡμᾶς) ὑμᾶς. v. 10. ἀδελφοὺς) ὄντας. τοὺς posterius)—. ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ) ἐν Μακεδονίᾳ ὅλῃ. καὶ φιλοτιμεῖσθαι) Jungitur præcedentibus. v. 13. θέλω) θέλομεν. ἀγνοεῖν ἀδελφοὶ) ἀδελφοὶ ἀγνοεῖν. v. 17. κυρίῳ) Χριστῷ in textu: in margine κυρίῳ.

Cap. V. v. 1. ὑμῖν γράφεσθαι) γράφεσθαι ὑμῖν. v. 3. αἰφνίδιος) αἰφνήδιος: ex correctione αἰφνίδιος. ἐφίσταται) ἐπίσταται. ὠδὶν) ὠδίνη. v. 4. ἡ ἡμέρα ὑμᾶς) ὑμᾶς ἡ ἡμέρα. v. 5. πάντες)+γὰρ. οὐδὲ) οὔτε. v. 8. ἡμεῖς)—in textu: scribitur in margine. ἐλπίδα) Ita margo: in textu ἐλπίδος. v. 10. τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν) Jungitur præcedentibus. γρηγορῶμεν) γρηγοροῦμεν. καθεύδωμεν) καθεύδομεν. v. 18. εἰς) πρὸς in textu: margo εἰς. v. 20. ἐξουθενεῖτε) ἐξουθενῆτε. v. 21. πάντα)+δὲ. δοκιμάζετε) δοκιμάζοντες. v. 25. προσεύχεσθε)+καὶ.

II. Thessal. Cap. I. v. 4. ἡμᾶς αὐτοὺς) αὐτοὺς ἡμᾶς. v. 10. πιστεύουσιν) πιστεύσασιν. v. 11. πληρώσῃ) πληρώσῃ. ἡμῶν) Ita in textu: super lineam scribitur ὑμῶν. ἀγαθωσύνης) ἀγαθοσύνης.

Cap. II. v. 1. ἐπισυναγωγῆς) συναγωγῆς. v. 2. χριστοῦ) κυρίου. v. 3. κατὰ μηδένα) κατ' οὐδένα. ἐὰν) εἰ. ἡ ἀποστασία πρῶτον) πρῶτον ἡ ἀποστασία. ἡ scribitur super lineam, ἁμαρτίας) Ita margo: in textu ἀνομίας. v. 4. λεγόμενον θεὸν) Ita margo: textus λεγόμενος θεός. ἀποδεικνύντα) Ita textus: margo ἀποδεικνύοντα. ἑαυτοῦ) αὐτοῦ. v. 12. ἀδικίᾳ) ἀληθείᾳ. v. 13. κυρίου) τοῦ κυρίου. εἵλετο) Ita in margine: in textu εἵλατο. ὑμᾶς) ἡμᾶς. ὁ θεὸς)—in textu: scribitur super lineam. ἀπ' ἀρχῆς) primò scriptum ut videtur ἀπαρχῆς: ex correctione ἀπαρχήν. v. 14. ὃ)+καὶ. v. 15. ἀδελφοὶ)—in textu: margo legit. v. 17. παρακαλέσαι et στηρίξαι) Ita ex correctione: primò παρακαλέσοι et στηρίξοι.

Cap. III. v. 3. ὃς)+καὶ. στηρίξει et φυλάξει) Ita margo: sed in textu στηρίζει et φυλάσσει. v. 5. εἰς posterius)+τὴν. v. 6. παρέλαβε) παρέλαβον. v. 7. ἠτακτήσαμεν) ita ex correctione: videtur primò fuisse ἠτακτησαν. v. 8. ἄρτον ἐφάγομεν) ἐφάγομεν ἄρτον. ἐπιβαρῆσαι) Ita margo: textus ἐπιβαρεῖσαι. v. 11. περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως) ἐν ὑμῖν περιπατοῦντας ἀτάκτως: sed voces ἐν ὑμῖν in margine scribuntur. v. 13. ὑμεῖς) ἡμεῖς. ἐκκακήσητε) ἐγκακήσατε: postea corrigitur. v. 14. ἡμῶν) ὑμῶν. συναναμίγνυσθε) συναμίγνυσθε: postea corrigitur. v. 15. ὡς)—in textu: scribitur super lineam. ἐχθρὸν)+αὐτὸν. νουθετεῖτε)+αὐτὸν. v. 16. δῴη)+ὑμῖν. τὴν)—.

I. Timoth. Cap. I. v. 1. θεοῦ)+τοῦ, quæ a prima manu scribitur super lineam. ἡμῶν prius)+θεοῦ: quæ scribitur super lineam, nec ut videtur a prima manu. v. 2. Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν) Ita in textu: in margine κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. v. 3. Μακεδονίαν) Μακεδωνίαν. v. 4. οἰκοδομίαν) οἰκονομίαν. v. 8. καλὸς ὁ νόμος) ὁ νόμος καλὸς: sed in margine καλῶς. v. 9. πατραλῴαις καὶ μητραλῴαις) πατρολῴαις καὶ μητρολῴαις. v. 13. πρότερον) τοτὲ in margine: sed in textu πρότερον. v. 15. Ἰησοῦς)—in textu: scribitur in margine. v. 16. πρώτῳ) πρῶτον. Ἰησοῦς Χριστὸς) Χριστὸς Ἰησοῦς. πᾶσαν) ἅπασαν. v. 18. ἐν αὐταῖς) Ita margo: textus αὐτῇ. στρατείαν) στρατίαν. v. 19. πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν) πίστιν ἀγαθὴν καὶ συνείδησιν: sed in margine καὶ συνείδησιν ἀγαθήν.

Cap. II. v. 4. πάντας ἀνθρώπους θέλει) θέλει πάντας ἀνθρώπους. v. 8. προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας) τοὺς ἄνδρας προσεύχεσθαι. v. 10. Ἀλλ' ὃ) Ita in margine: in textu ἀλλ' ὧ quæ sunt erasa. v. 12. Γυναικὶ δὲ διδάσκειν) διδάσκειν δὲ γυναικί.

Cap. III. v. 1. καλοῦ ἔργου) ita margo: sed in textu καλὸν ἔργον. v. 2. νηφάλεον) νηφάλαιον; super penultimam scribitur ει. v. 3. ἀφιλάργυρον) ἀφυλάργυρον. v. 5. ἐπιμελήσεται) in margine ita: in textu ἐπιμελεθήσεται. v. 7. αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν) καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν αὐτόν. v. 8. διλόγους) Ita textus: margo διαλόγους. v. 11. νηφαλέους) νηφαλαίους. v. 14. ἐλπίζων) ἐλπίζειν. τάχιον) Ita margo: textus τάχειον. v. 15. ἑδραίωμα) a prima manu ἑδρεωμα: sed super antepenultimam scribitur αι. v. 16. θεὸς) Ita in textu a prima manu.

Cap. IV. v. 1. πλάνοις) πλάνης. v. 5. λόγου) λόγου. v. 8. ἐπαγγελίαν) ἐπαγγελίας. v. 10. ὀνειδιζόμεθα) Ita margo: textus habet ἀγωνιζόμεθα. v. 12. γίνου) γενοῦ. ἁγνείᾳ) ἁγνίᾳ et C. V. v. 2. v. 14. τῶν χειρῶν)—in textu: scribitur in margine. v. 16. σεαυτῷ) Ita margo: textus σεαυτὸν, quæ est erasa. ἐπίμενε) ἐπιμεινον. αὐτοῖς) Ita ex correctione super lineam: a prima manu scriptum fuit αὐτῇ quæ est erasa.

Cap. V. v. 4. ἔκγονα) Ita margo: textus ἔγγονα. καλὸν καὶ)—in textu: scribitur in margine. v. 9. ἔλαττον) Ita margo: textus ἐλάττων. γεγονυῖα) Jungitur præcedentibus. v. 13. μανθάνουσι) Ita margo: in textu μανθάνουσαι. v. 14. νεωτέρας)+χήρας. v. 18. φιμώσεις) Ita in textu: sed corrigitur postea. v. 21. πρόσκλισιν) πρόσ-

κλῆσιν. v. 24. αἱ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 25. ὡσαύτως)+δὲ. ἐστὶ) εἰσι. δύναται) δύνανται.

Cap. VI. v. 5. παραδιατριβαὶ) διαπαρατριβαὶ. τῶν)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 6. αὐταρκείας) αὐταρκίας. v. 7. δῆλον ὅτι) δηλονότι. v. 11. δὲ ſecundum)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 12. καὶ primum)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 13. Χριστοῦ Ἰησοῦ) Ἰησοῦ Χριστοῦ. v. 14. σε)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 17. ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε) ita margo: in textu παράγγελλε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι. ἠλπικέναι) ἐλπίζειν. τῷ ante ζῶντι)—. πλουσίως πάντα) πάντα πλουσίως.

II. Timoth. Cap. I. v. 2. πατρὸς)+ἡμῶν. Χριστοῦ) κυρίου. v. 5. Λωΐδι) Λωΐδη. v. 9. ἰδίαν πρόθεσιν) πρόθεσιν ἰδίαν. v. 11. ἐγὼ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. διδάσκαλος) διδάσκολος. v. 14. παρακαταθήκην) παραθήκην. v. 15. φύγελλος) φύγελος. v. 16. ἔλεος ὁ κύριος) κύριος ἔλεος. ἐπησχύνθη) ἐπαισχύνθη. v. 18. διηκόνησε)+μοι: quæ ſuper lineam ſcribitur ab alia manu ut videtur.

Cap. II. v. 5. ἀθλῇ τις) in textu ἀθλητὴς; in margine ἀθλῇ τις. ἐὰν ſecundum) εἰ. v. 7. ὁ)—. v. 11. συζήσομεν) συζήσωμεν. v. 13. μένει) μενεῖ. ἀρνήσασθαι)+γὰρ. v. 14. διαμαρτυρόμενος) διαμαρτυρούμενος. κυρίου) Ita in textu: in margine θεοῦ. v. 15. τὸν λόγον)—in textu: margo habet. v. 17. γάγγραινα) Ita margo ut et γαγγραῖνα (quæ eſt eraſa): in textu γάργραινα. v. 19. ἀποστήτω) Ita textus: in margine ἀποστείτω. Χριστοῦ) κυρίου. v. 22. τῶν) ita margo: ſed in textu loco ejus habetur πάντων. v. 25. μήποτε) μή ποτε. v. 26. ἀνανήψωσιν) in textu ἀνανίψουσιν: margo ἀνανήψουσι. παγίδος) παιγίδος.

Cap. III. v. 2. ἀλαζόνες) ἀλάζωνες. ἀχάριστοι) Ita textus: margo ἄχρηστοι. v. 4. φιλήδονοι)—in textu: margo habet. v. 6. τὰ)—. v. 7. μανθάνοντα) Ita margo: textus verò μανθάνοντες. δυνάμενα) ita margo: textus verò δυνάμενοι. v. 8. δὲ) γὰρ. Ἰαμβρῆς) Ἰαμβρής. Μωϋσεῖ) Μωσεῖ. οὕτως) οὕτω. v. 11. με)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 12. Ἰησοῦ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 16. ἔλεγχον) ἔλλεγχον. v. 17. ἐξηρτισμένος) ita margo: textus ἐξηρτημένος.

Cap. IV. v. 1. οὖν)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 2. ἔλεγξον) ἔλλεγξον. v. 3. ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας) ἰδίας ἐπιθυμίας. v. 4. ἀποστρέψουσιν) Ita textus: quo eraſo, ſcriptum eſt in margine a prima manu ut videtur ἐπιστρέψουσι. v. 7. τετέλεκα) τετέληκα. v. 8. ὁ ante κύριος)—hìc et v. 18. v. 10. Θεσσαλονίκην) θεσσαλονίκην. Κρήσκης) ita margo: textus Κρήσκεις. Γαλατίαν) ita margo: textus Γαλλίαν. Δαλματίαν) Δελματίαν. v. 13. μάλιστα)+δὲ: quæ ſcribitur ſuper lineam ab alia manu ut videtur. τὰς μεμβράνας) Ita ex correctione: primò ſcriptum videtur τὰ μέμβρανα. v. 14. μοι κακὰ) κακὰ μοι. ἀποδῴη) Ita textus a prima manu: margo habet ἀποδώσει ab altera manu ut videtur. ὁ)—. v. 16. συμπαρεγένετο) in textu a prima manu παρεγένετο: alia manus ſuper lineam addidit συμ. ἐγκατέλιπον) κατέλιπον. v. 17. ἀκούσῃ) ἀκούσωσι. v. 20. Κορίνθῳ) Κορύνθῳ: et ubique. ἀπέλιπον) κατέλιπον. Μιλήτῳ) Μυλιτῳ.

Titus Cap. I. v. 4. πατρὸς)+ἡμῶν. v. 5. ἐπιδιορθώσῃ) Ita margo: textus a prima manu διορθώσῃς. v. 7. αὐθάδη) Ita textus ex correctione: primò αὐθάδην. v. 9. ἀντεχόμενον) ἀντεχόμενον. διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαινούσῃ) ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ. ἐλέγχειν) ἐλλέγχειν. v. 10. καὶ utrumque)—. v. 11. ἐπιστομίζειν) ita margo: ſed textus ἐπιστομάζειν. v. 13. ἔλεγχε) ita margo: textus ἔλλεγχετε quæ vox poſtea eraſa eſt. v. 15. μεμιασμένοις) Ita margo: textus μεμιαμένοις; quæ vox eſt eraſa. v. 16. βδελυκτοὶ) βδελλυκτοὶ.

Cap. II. v. 2. νηφαλίους) νηφαλαίους. v. 3. ἱεροπρεπεῖς) Ita textus a prima manu: margo habet ἱεροπρεπεῖ. v. 4. σωφρονίζωσι) Ita ex correctione: primò ſcriptum fuit σωφρονίζουσι. v. 5. ἀγαθὰς) jungitur cum οἰκουροὺς. v. 7. περὶ πάντα σεαυτὸν) περὶ πάντας ἑαυτὸν. τῇ ante διδασκαλίᾳ)—. ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον) Textus a prima manu habet ἀδιαφθορίᾳ, σεμνότητι, ἀφθαρσίᾳ, λόγῳ ὑγιεῖ καὶ ἀκαταγνώστῳ: ſed margo ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, ἀφθαρσίαν, λόγον ὑγιῆ καὶ ἀκατάγνωστον. v. 8. περὶ ὑμῶν λέγειν) λέγειν περὶ ἡμῶν. v. 9. ἰδίοις δεσπόταις) δεσπόταις ἰδίοις. v. 10. πίστιν πᾶσαν) πᾶσαν πίστιν. v. 15. ἔλεγχε) ἔλλεγχε. περιφρονείτω) καταφρονείτω.

Cap. III. v. 2. πραότατα) πραότητα. v. 5. ἀνακαινώσεως) ἀνακαινήσεως: ſed ſuper lineam corrigitur. v. 8. τῷ ante θεῷ)—. τὰ ante καλὰ)—. v. 9. ἔρεις) ἔριδας. v. 10. αἱρετικὸν)+δὲ. v. 14. ἡμέτεροι) ὑμέτεροι: ſed ſuper lineam corrigitur.

Philem. v. 1. δέσμιος) Ita ex correctione ſuper lineam: primò ſcriptum eſt ἀπόστολος: quæ eſt eraſa. Χριστοῦ Ἰησοῦ) Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὁ)—in textu a prima manu: ſcribitur ſuper lineam. v. 4. πάντοτε) jungitur præcedentibus. v. 6. ὑμῖν) Ita in margine: ſed in textu a prima manu ἡμῖν. v. 8. ἐν Χριστῷ παῤῥησίαν ἔχων) παῤῥησίαν ἔχων ἐν Χριστῷ. ἀνῆκον) Ita margo: textus verò ἀνεικον. v. 9. τοιοῦτος ὢν) Ita margo: textus τοιοῦτον ὄντα. ὡς)+καὶ. v. 10. παρακαλῶ)+δὲ: ſed loco ejus in margine ſcribitur σε, quæ vox in textu deeſt. τοῦ)—. ὃν) ὃ ἐγὼ: ſed ἐγὼ ſcribitur ab alia manu ſuper lineam. v. 11. νυνὶ) νῦν. v. 13. ἐγὼ ἐβουλόμην) ἐβουλόμην ἐγώ. διακονῇ μοι) μοι διακονεῖ: ſed poſtea corrigitur. v. 14. κατὰ poſterius) καθ'. v. 15. αὐτὸν)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 17. Prius ἐμὲ) με. v. 19. μοι)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 20. κυρίῳ poſterius) χριστῷ.

Hebr. Cap. I. v. 1. ἐσχάτων) ἐσχάτου. v. 3. δόξης)+αὐτοῦ. μεγαλωσύνης) Ita ex correctione: primò μεγαλοσύνης. v. 5. μοι) Ita margo: in textu μου. v. 6. αὐτῷ) Ita in margine: in textu αὐτόν. v. 8. τοῦ αἰῶνος)—in textu a prima manu ut videtur: additur in margine. v. 10. κατ' ἀρχὰς κύριε) κύριε κατ' ἀρχάς. v. 11. διαμένεις) ita in hoc Codice. v. 12. ἑλίξεις) In textu ειλίξεις: in margine ἑλίξεις.

Cap. II. v. 1. παραῤῥυῶμεν) παραρυῶμεν. v. 3. ἐκφευξόμεθα) ἐκφευξώμεθα. v. 4. τε)—. v. 7. παρ' ἀγγέλους) Ita ſuper lineam ex correctione: ſed in textu παρ' ἀγγέλοις. v. 8. αὐτῷ ſecundum) ἑαυτῷ in textu; αὐτῷ in margine. v. 10. αὐτῶν) Ita margo: textus ἡμῶν. v. 12. ἐν μέσῳ) ἐμμέσω. v. 16. ἐπιλαμβάνεται ſecundum)—in textu: margo habet.

Cap. III. v. 1. ἡμῶν) Ita margo: ſed textus a prima manu ὑμῶν. Χριστὸν Ἰησοῦν) Ἰησοῦν Χριστόν. v. 2. Μωσῆς) hìc et v. 5. Μωϋσῆς: ita v. 3. Μωϋσῆν. Sed v. 16. Μωσέως. v. 8. πειρασμοῦ) Ita margo: ſed textus, παραπικρασμοῦ; cujus vocis ſingulis literis ſubjiciuntur puncta. v. 10. ἐκείνῃ) Ita textus: ſed prius ſcriptum fuit ταύτῃ: quod deletum eſt. v. 12. ἔσται) primò ἔστι: quo deleto, in margine ſcribitur a prima manu ἔσται. v. 13. ἄχρις οὗ) Ita margo: textus ἄχριϊσου. τις ἐξ ὑμῶν) ἐξ ὑμῶν τις. v. 14. περ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 17. ἁμαρτήσασιν) ἡμαρτηκόσιν. ἔπεσεν) primò ἔπεσον: poſtea delentur literæ ον. v. 18. ἀπειθήσασιν) ἀπειθήσεσι: ſed margo ἀπειθήσασιν. v. 19. ἠδυνήθησαν) ἐδυνήθησαν.

Cap. IV. v. 1. δοκῇ) δοκεῖ. ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι) ὑστερηκέναι ἐξ ὑμῶν. v. 2. συγκεκραμένος) In textu συγκεκραμένους: in margine συγκεκερασμένους. v. 5. εἰ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 6. εἰσῆλθον)+εἰς αὐτήν. v. 7. σήμερον ἐν Δαδ λέγων)—in textu: ſcribitur in margine. εἴρηται) προείρηται. αὐτοῦ)—in textu a prima manu: ſcribitur ſuper lineam. v. 8. αὐτοὺς)+ὁ. v. 11. εἰς)—in textu a prima manu: ſcribitur in margine ab alia manu. ἐν τῷ αὐτῷ τις) τις ἐν τῷ αὐτῷ. v. 12. κριτικὸς)

Ita ex correctione a prima manu super lineam: primò κριτικῶν, quod deletur. v. 14. οὖν)—in textu a prima manu: scribitur super lineam. κρατῶμεν) ita in margine a prima manu ut videtur: in textu κρατοῦμεν, quod deletur. v. 15. πεπειρασμένον) πεπειραμένον. v. 16. ἔλεον) ἔλεος. εὕρωμεν)—in textu: scribitur in margine.

Cap. V. v. 4. ὁ utrumque, ante καλούμενος et ante Ἀαρών)—. v. 5. ὁ ante Χριστὸς) —in textu: scribitur super lineam a prima manu. ἑαυτὸν) Ita in textu a prima manu: margo ἑαυτῷ. v. 6. σὺ)+εἶ. v. 9. τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν) πᾶσιν τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ. v. 10. ὑπὸ) Ita margo: textus ἀπὸ. ἀρχιερεὺς)+εἰς τὸν αἰῶνα: quod scribitur super lineam.

Cap. VI. v. 1. τελειότητα) τελειώτητα. v. 3. ποιήσομεν) ποιήσωμεν. περ)—. v. 7. ἐπ' αὐτῆς) ἐπ' αὐτῇ. τοῦ)—in textu: scribitur super lineam a prima manu fortasse. v. 9. πεπείσμεθα) Ita margo ex correctione: vox in textu deleta. κρείττονα) κρείσσονα. v. 13. εἶχε μείζονος) μείζονα εἶχεν in textu: margo habet μείζονος. ὀμόσαι, ὤμοσε) ὀμώσαι. ὤμωσε. v. 17. τοῖς κληρονόμοις) Ita textus a prima manu: margo habet τοῖς κλητοῖς κληρονόμοις. v. 18. καταφυγόντες) καταφευγόντες.

Cap. VII. v. 1. θεοῦ)+τοῦ. v. 3. ἀφωμοιωμένος) Ita margo: textus verò ἀφομοιωμένος, quæ vox deletur. v. 4. ἀκροθινίων) ἀκροθηνίων. v. 6. εὐλόγηκε) εὐλόγησε. v. 11. ἦν)—in textu: scribitur super lineam. γὰρ ἐπ' αὐτῇ)—in textu: sed super lineam scribitur γὰρ ἐπ' αὐτῆς. νενομοθέτητο) ἐνομοθέτειτο. v. 12. ἱερωσύνης) Ita ex correctione super lineam: primò ἱεροσύνης. v. 14. περὶ ἱερωσύνης Μωσῆς) Μωϋσῆς περὶ ἱερωσύνης. v. 20. ὁρκωμοσίας) hìc et v. 21. 28. ubique ὁρκομοσίας: et cum ω super secundam syllabam scripta. μετὰ) μεθ'. v. 21. σὺ)+εἶ: quæ scribitur in margine a prima manu ut videtur. v. 22. ἔγγυος Ἰησοῦς) Ἰησοῦς ἔγγυος. v. 23. παραμένειν) παραμενεῖν.

Cap. VIII. v. 2. ἀληθινῆς) ἀλιθινῆς. v. 3. τε)—in textu: scribitur super lineam. ἔχειν τι καὶ τοῦτον) τι καὶ τοῦτον ἔχειν. προσενέγκῃ) Ita margo: textus προσένεγκεῖ. v. 4. οὐδ') οὐκ. ἱερεὺς) Ita textus: margo ἀρχιερεὺς. v. 5. Μωσῆς) Μωϋσῆς et C. X. v. 28. Μωϋσεως. ποιήσῃς) ποιήσεις. v. 6. τέτευχε) τετύχηκε. καὶ)—. ἐστι διαθήκης) διαθήκης ἐστι. v. 8. αὐτοῖς) αὐτοὺς. v. 9. ἐνέμειναν) ἔμειναν. v. 11. Post τὸν πλησίον αὐτοῦ) +καὶ τὸν πολίτην αὐτοῦ. ἕκαστος post secundum καὶ in textu Wetstenii)—in textu: margo habet. τὸν ante κύριον)—in textu: scribitur super lineam ab alia manu. εἰδήσουσι) εἴσουσι in textu a prima manu: margo εἰδήσουσι ab alia manu. αὐτῶν prius)+καὶ.

Cap. IX. v. 1. κοσμικόν) Ita margo: textus κοσμικῶν, quæ vox deletur. v. 6. οὕτω) οὕτως. v. 9. ἐνεστηκότα) textus ἑστηκότα: sed margo ἐνεστηκότα καθέστηκεν. τε)—in textu: scribitur super lineam. v. 11. παραγενόμενος) παραγενάμενος. v. 13. ταύρων καὶ τράγων) τράγων καὶ ταύρων. v. 14. αἰωνίου) Ita margo: textus ἁγίου. θεῷ)+ὃς: sed postea deletur. ἡμῶν) ὑμῶν. v. 16. θάνατον ἀνάγκη) ἀνάγκη θάνατον. v. 18. οὐδ') οὐδὲ. v. 19. Μωϋσέως) Μωσέως. καὶ τράγων) καὶ τῶν τράγων. ἐρίου) ἐρείου. τε) —. ἐῤῥάντισε) ἐράντισε et ita v. 21. v. 21. σκηνὴν) Hæc vox bis repetitur sic: καὶ τὴν σκηνὴν σκηνὴν δὲ. v. 24. τὸν)—. v. 25. ἅγια)+τῶν ἁγίων in margine. v. 26. ἐπεὶ) ἐπειδὴ. αὐτὸν πολλάκις) πολλάκις αὐτὸν. v. 27. δὲ τοῦτο) τοῦτο δὲ. v. 28. οὕτως ὁ Χριστὸς) οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς. τὸ)+τῶν.

Cap. X. v. 1. ἃς) ἅ, a prima manu: sed ex correctione ἃς. v. 2. ἐπεὶ ἂν) Ita textus: margo ἐπεὶ οὐκ ἂν. προσφερόμεναι) προσφερόμενοι. ἔχειν ἔτι) ἔτι ἔχειν. κεκαθαρμένους) κεκαθαρισμένους. v. 3. ἀνάμνησις)+ἁμαρτιῶν. v. 4. ταύρων καὶ τράγων) τράγων καὶ ταύρων.

v. 6. εὐδόκησας) Ita textus a prima manu: ex correctione ηὐδόκησας; ut et v. 8. v. 7. ὁ θεὸς τὸ θέλημά σου) τὸ θέλημά σου ὁ θεός. v. 8. τὸν)—. v. 9. τοῦ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. ὁ θεὸς)—in textu: margo habet. v. 10. ἐσμὲν)+οἱ. Ἰησοῦ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 11. ἱερεὺς) Ita textus: margo ἀρχιερεύς. v. 14. μιᾷ γὰρ προσφορᾷ) μία προσφορὰ γάρ. v. 16. αὐτοὺς poſterius)+ὕςερον λέγει in margine. v. 19. Ἰησοῦ)+Χριςοῦ. v. 20. ἐνεκαίνισεν) ἀνεκαίνισεν; ſed corrigitur. τουτέςι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ) τῆς σαρκὸς αὐτοῦ τουτέςι. v. 22. ἐῤῥαντισμένοι) ῥεραντισμένοι in textu: ἐῤῥαντισμένοι in margine. v. 23. λελουμένοι) λελουσμένοι. v. 25. ἐγκαταλείποντες) ἐγκαταλιπόντες. ἑαυτῶν)—. τοσούτῳ) τοσοῦτο. v. 26. τὴν)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 29. τιμωρίας) τιμορίας. v. 30. τὸν)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. κύριος κρινεῖ) κρινεῖ κύριος. v. 32. ἀναμιμνήσκεσθε) ἀναμνησκεσθε. v. 34. ἐν prius)—. v. 35. ἀποβάλητε) ἀποβαλετε: ſed corrigitur. μισθαποδοσίαν μεγάλην) μεγάλην μισθαποδοσίαν. v. 37. ὅσον ὅσον) ὅσον. i. e. ſemel occurrit hæc vox.

Cap. XI. v. 1. ἔλεγχος) ἔλλεγχος. v. 5. μετέθηκεν) μετετέθηκεν. v. 6. χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεςῆσαι)—in textu: margo habet. δεῖ)+πρῶτον. τῷ)—. ἐκζητοῦσιν) Ita margo: textus ἐξηζητουσιν. v. 8. ἤμελλε) Ita margo: textus ἔμελλε: quæ vox deletur. ſecundum εἰς)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 9. παρῴκησεν)+Ἀβραάμ. ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς) αὐτῆς ἐπαγγελίας. v. 10. ἐξεδέχετο) ἐξεδέξατο. v. 11. Σάῤῥα)+ἡ ςεῖρα in margine. δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος) εἰς καταβολὴν σπέρματος δύναμιν. ἔλαβε)+εἰς τὸ τεκνῶσαι ſcribitur in margine. v. 12. ὡσεὶ) ὡς ἡ. v. 13. λαβόντες) Ita margo: textus κομισάμενοι. καὶ πεισθέντες)—. v. 16. νυνὶ) νῦν. v. 19. ἐγείρειν) Ita margo: textus ἐγεῖραι. v. 20. πίςει)+καὶ: quæ ſcribitur ſuper lineam. ἡσαῦ) ἰσαῦ. v. 23. Μωσῆς) Μωϋσῆς: et ita v. 24. v. 26. ἐν Αἰγύπτῳ) Αἰγύπτου. εἰς) ita margo: textus πρός. v. 30. ἔπεσε) κατέπεσον. v. 32. Βαράκ) ita margo a prima manu: textus σαράκ, quæ vox deletur. τῶν)+ἄλλων: quæ ſcribitur ſuper lineam. v. 37. ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν) Ita margo: textus ἐλισθάσθησαν, ἐπρήσθησαν. κακουχούμενοι) Ita margo: textus κακοχούμενοι.

Cap. XII. v. 2. ἐκάθισεν) κεκάθικεν. v. 3. αὐτὸν) ἑαυτόν. v. 5. παρακλήσεως) παρακλήσεως. ἐλεγχόμενοι) ἐλλεγχόμενοι. v. 6. κύριος)+καὶ. μαςιγοῖ) Ita margo: textus μαςιγεῖ, quæ vox deletur. v. 8. ἐςὲ καὶ οὐχ υἱοὶ) καὶ οὐχ υἱοὶ ἐςέ. v. 9. ζήσομεν) Ita textus: ſed corrigitur. v. 10. πρὸς)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 13. ἐκτραπῇ) Ita margo: textus ἐντραπῇ. v. 15. μιανθῶσιν)+οἱ. v. 16. αὐτοῦ) ἑαυτοῦ. v. 18. ψηλαφωμένῳ) ψηλαφομένῳ. καὶ ante κεκαυμένῳ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. σκότῳ) Ita margo: textus ζόφῳ. v. 19. μὴ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 20. ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται)—. v. 21. φανταζόμενον) Ita margo: textus θαυμαζόμενον. Μωσῆς) Μωϋσῆς. ἔκφοβος) Ita margo: textus ἔμφοβος. v. 22. μυριάσιν ἀγγέλων, πανηγύρει) textus μυριάδων ἀγγέλων πανηγύρει: ſed margo μυριάσιν. v. 23. ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων) ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς. δικαίων) Ita textus: margo ἁγίων. v. 24. κρείττονα) κρεῖττον. v. 25. ἔφυγον) ἐξέφυγον. ἐπὶ τῆς γῆς) ἐπὶ γῆς. παραιτησάμενοι) παρητησάμενοι. v. 27. τῶν σαλευομένων τὴν) τὴν τῶν σαλευόμενων. v. 28. ἔχωμεν) ἔχομεν: ſed corrigitur. λατρεύωμεν) λατρεύομεν.

Cap. XIII. v. 1. ἡ ante φιλαδελφία)—. v. 3. κακουχουμένων) κακοχουμένων: ſed corrigitur. v. 5. ἐγκαταλίπω) ἐγκαταλείπω. v. 9. περιφέρεσθε) παραφέρεσθε. v. 13. ἐξερχώμεθα) ἐξερχόμεθα: ſed corrigitur. v. 15. ἀναφέρωμεν) ἀνεφερομεν. v. 17. μετὰ χαρᾶς) Ita textus: margo μεταχαρὰς. v. 18. ἡμῶν) ὑμῶν. ἐν πᾶσι) jungitur cum præcedentibus. v. 19. τάχιον) τάχειον: et ita v. 23. v. 21. ἡμᾶς) ὑμᾶς. ὑμῖν) Primò ὑμῖν: dein ex correctione ἡμῖν. v. 23. ἀδελφὸν)+ἡμῶν.

Act. Ap. Cap. XXII. v. 27. σὺ) præcedentibns jungitur. εἰ)—. v. 29. αὐτὸν ἀνετάζειν) ἀνετάζειν αὐτόν.

Cap. XXIII. v. 5. ἤδειν) εἴδειν. σου)—. v. 7. τῶν ante σαδδουκαίων)—. v. 8. μηδὲ) μήτε. v. 10. στράτευμα)+αὐτοῦ. καταβὰν) καταβῆναι καὶ. v. 11. διεμαρτύρω) διεμαρτύρω. v. 12. ἀνεθεμάτισαν) ἀναθεμάτισαν: et ita v. 14. ἀναθεματίσαμεν. v. 13. πλείους)+ἢ: et similiter v. 21. συνωμοσίαν) συνομοσίαν. v. 14. ἀναθέματι)—. v. 16. τὴν ἐνέδραν) τὸ ἔνεδρον. v. 17. ἀπάγαγε) ἐπανάγαγε. πρὸς) εἰς. v. 18. καὶ φησιν) εἰπών. v. 21. ἕτοιμοί) ἑτοιμι. v. 24. Φήλικα) Φίληκα: similiter v. 26. Φίληκι. v. 27. ὑπ') ἀπ'. στρατεύματι)+μου. ἐξειλόμην) ἐξειλάμην. v. 29. ἔγκλημα ἔχοντα) ἔχοντα ἔγκλημα. v. 33. καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ) αὐτῷ καὶ τὸν Παῦλον. v. 34. πυθόμενος) μαθών. ὑπὸ) ἀπό. v. 35. διακούσομαι) ἀκούσομαι. ὅταν) ὅτε. παραγένωνται) παραγένονται. ἐν)+τῷ.

Cap. XXIV. v. 1. Τερτύλλου) Τερτίλλου. v. 2. κατηγορεῖν ὁ Τερτύλλος) ὁ Τέρτιλλος κατηγορεῖν. v. 3. Φῆλιξ) Φίληξ. v. 4. σε ἡμῶν)+ἃ λέξομεν. v. 5. λοιμὸν καὶ)—. v. 6. καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον, &c. usque ad ἔρχεσθαι ἐπὶ σε)—. v. 9. συνέθεντο) συνεπέθεντο. v. 10. λέγειν) λέγων. v. 11. σου)—. ἀφ' ἧς) ὅτι. v. 13. παραστῆσαι)+μοι νῦν. νῦν)—. v. 14. ἐν τοῖς προφήταις) τοὺς προφήτας. v. 16. ἔχειν) ἔχων. πρὸς)+τε. v. 19. ἔδει) δεῖ. v. 20. εἰ)—. τοῦ)—. v. 21. ὑφ' ὑμῶν) ἀφ' ὑμῶν. v. 22. Φῆλιξ) Φίληξ: et ita ubique. v. 23. τηρεῖσθαι) τηρεῖν. v. 24. Δρουσίλλῃ) Δροσίλλῃ. γυναικὶ αὐτοῦ) γυναικί. v. 26. δὲ)—.

Cap. XXV. v. 4. μὲν)+οὖν. ἐν τάχει)—. v. 5. φησὶ) φασί. συγκαταβάντες) καταβάντες. v. 7. καταβεβηκότες) καταβάντες. αἰτιάματα) αἰτιώματα. v. 9. ἐπ' ἐμοῦ) ὑπ' ἐμοῦ. v. 10. Ἰουδαίους)+μέν. v. 12. ὁ)—. ἐπὶ) πρός. v. 14. Φήλικος) Φίληκος. v. 16. πρὶν ἢ) πριν̈ὶ. ἔχοι) ἔχει. λάβοι) λάβῃ. περὶ) κατά. v. 20. εἰς prius)—. v. 21. τηρηθῆναι αὐτὸν) αὐτὸν τηρεθεῖναι. εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν)—. v. 23. ἐλθόντος) ἐλθοντων. v. 24. πᾶν) ἅπαν. v. 25. Σεβαστὸν)+Καίσαρα. v. 26. ἐφ' ὑμῶν) ἐφ' ὑμᾶς. γενομένης) γινομένης.

Cap. XXVI. v. 2. μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σου) ἐπὶ σου μέλλων ἀπολογεῖσθαι. v. 7. ἐκτενείᾳ) ἐκτενίᾳ. τῶν)—. v. 8. ὑμῖν) ἡμῖν. v. 14. καὶ λέγουσαν)—. v. 17. νῦν) ἐγώ. v. 18. ἐπιστρέψαι) ὑποστρέψαι. v. 19. ἀπειθὴς) Ita in margine: in textu ἀπιθής. v. 20. ἀπήγγελλον) ἀπαγγέλλω. πράσσοντας) πράξαντας. v. 22. μαρτυρούμενος) μαρτυρόμενος. Μωσῆς) Μωϋσῆς. v. 23. τῷ)+τε. v. 25. ἀποφθέγγομαι) φθέγγομαι. v. 26. ἐστιν)—. v. 27. προφήταις)+καί. v. 29. εἶπεν) ἔφη. εὐξαίμην) εὐξάμην. v. 31. Ab οὗτος ad οὗτος)—.

Cap. XXVII. v. 1. ἡμᾶς) τοὺς περὶ τὸν Παῦλον. ἑτέρους δεσμώτας) δεσμώτας ἑτέρους. v. 2. Ἀδραμυττηνῷ) Ἀτραμυττηνῷ. μέλλοντες) μέλλοντι. Μακεδόνος Θεσσαλονικέως) Μακεδώνος Θεσσαλωνικέως. v. 4. διὰ τὸ)+τοῖς τόποις. τοὺς)—. v. 6. ἐνεβίβασεν) ἀνεβίβασεν. v. 7. Κνίδον) Κρίδον. προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου) ὄντως ἡμῖν ἀνέμου. Σαλμώνην) Σαλμόνην. v. 8. Λασαία) Λισαία. v. 9. πλοὸς) πλοῦ. v. 10. φόρτου) φορτίου. v. 11. ἑκατόνταρχος) ἑκατοντάρχης. τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπείθετο μᾶλλον) τῷ κυβερνίτῃ μᾶλλον καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπείθετο. v. 12. Λίβα) Λίβαν. v. 13. Ἆσσον) Ἄσσον. v. 14. κατ' αὐτῆς) κατ' αὐτων. v. 16. καλούμενον Κλαύδην)—. v. 17. Σύρτιν) Σύρτην. ἐκπέσωσι) ἐκπεσουσι. v. 20. πλείονας) πλείους. οὐκ) ουχ'. ἐπικειμένου) περικείμενου. v. 21. τότε) Jungitur præcedentibus. ἐν μέσῳ) ἐμμέσῳ. μὲν)+ὑμᾶς. v. 23. τῇ νυκτὶ ταύτῃ) ταύτῃ τῇ νυκτί. v. 27. τεσσαρεσκαιδεκάτη) τεσσαρεισκαιδεκάτη: et similiter v. 33. v. 28. βολίσαντες bis) βολήσαντες. ὀργυιὰς bis) ὀργιάς. v. 29. τέσσαρας) τέσσαρεις. ηὔχοντο) εὔχοντο. v. 33. γίνεσθαι) γενέσθαι. v. 34. ὑμετέρας) Ita ex correctione super lineam: primò ἡμετέρας. ὑμῶν)—. πεσεῖται) ἀπολεῖται. v. 35. κλάσας)—. v. 37. αἱ)—. v. 38. δὲ)+τῆς. ἐκβαλλόμενοι) ἐκβάλλοντες. v. 39. εἰ δύναιντο) εἰ δυνατόν. v. 40. ἀρτέ-

μονα) ἀρτέμωνα. v. 41. ἐπώκειλαν) ἐπώκιλαν. πρῶρα)—. v. 42. ἐκκολυμβήσας διαφύγοι) κολυμβήσας διαφύγῃ. v. 43. ἑκατόνταρχος) ἑκατοντάρχης.

Cap. XXVIII. v. 2. ἐφεστῶτα) ὑφεστῶτα. v. 3. ἐξελθοῦσα) διεξελθοῦσα. v. 6. προσδόκων) προσεδόκων. γινόμενον) γενόμενον. v. 7. τρεῖς ἡμέρας) Ita margo: delentur ex textu, ubi primò ita ſcriptum fuit. v. 8. χεῖρας)+αὐτῷ. v. 9. οὖν) δὲ. ἀσθενείαις) ἀσθενίαις. τὰ πρὸς) τὸ πρὸς. v. 11. ἀνήχθημεν) ἤχθημεν. ἐν) παρὰ. διοσκούροις) διοσκόροις. v. 13. Ποτιόλους) Ποντιόλους. v. 14. ἐπιμεῖναι) ἐπιμείναντες. v. 15. Ἀππίου) Ἀππυου. v. 16. στρατοπεδάρχῃ) στρατοπεδάρχῳ. v. 19. Ἰουδαίων)+αὐτῶν. οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορῆσαι)—. v. 20. ἕνεκεν) ἕνεκα. v. 23. Μωσέως) Μωϋσέως. v. 24. τοῖς λεγομένοις)+ὑπὸ τοῦ Παύλου. v. 25. ἡμῶν) ὑμῶν. v. 26. λέγον) λέγων. εἰπὲ) εἰπὸν. v. 27. ἰάσωμαι) ἰάσομαι. v. 28. αὐτοὶ) αὐτά. v. 31. τοῦ θεοῦ)+καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον. Χριστοῦ)—.

Jac. Cap. I. v. 3. κατεργάζεται ὑπομονήν) ὑπομονὴν κατεργάζεται. v. 5. μὴ) οὐκ. v. 6. κλύδωνι) Ita codex hic. v. 8. ἀνὴρ)+γὰρ. v. 12. ὁ ante κύριος)—. v. 13. ἀπὸ) Ita margo: textus παρὰ. τοῦ)—. ἀπείραστός) Ita margo: textus ἀπείρατος. πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα)—in textu: ſcribitur in margine. v. 21. πραΰτητι) πραότητι. v. 23. ἐσόπτρῳ) ἐσώπτρῳ. v. 25. ἐπιλησμονῆς) Ita margo: textus ἐπιλήσμων. v. 26. θρῆσκος) θρησκός. v. 27. τῷ)—.

Cap. II. v. 1. ἔχετε) ἔχητε. v. 3. ἐπὶ) Ita margo: textus εἰς. Primum κάθου ὧδε) ὧδε κάθου. ὑπὸ τὸ)—in textu: margo habet. v. 4. διεκρίθητε) Ita ex correctione ſuper lineam: primò διακρῖθητε. Secundum καὶ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 9. ἐλεγχόμενοι) ἐλλεγχόμενοι. v. 11. μὴ μοιχεύσῃς εἶπε καὶ μὴ φονεύσῃς) μὴ φονεύσῃς εἶπε καὶ μὴ μοιχεύσῃς. v. 13. κρίσις)—in textu: ſcribitur in margine. καὶ)—. ἔλεος ſecundum) ἔλεον. v. 15. ὑπάρχωσι) ὦσι. ὦσι)—. v. 16. καὶ χορτάζεσθε)—in textu: ſcribitur in margine. δῶτε) δῶ. v. 18. ἐκ prius) Ita textus: margo χωρὶς. v. 19. φρίσσουσι) Ita margo: textus φρύσσουσι. v. 21. ἡμῶν) ὑμῶν. Ἰσαὰκ)—. v. 25. καὶ Ῥαὰβ) καὶ ἡ Ῥαάβ. ἀγγέλους)+τοῦ Ἰσραὴλ.

Cap. III. v. 2. δυνατὸς)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. καὶ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. v. 3. ἰδοὺ) εἰ δὲ. τὰ στόματα) τὸ στόμα. v. 7. πετεινῶν) πετεινῶ. v. 10. μου)+ἀγαπητοὶ. v. 12. οὐδεμία) οὐδὲ μία. ἁλυκὸν) Ita margo: textus ἀλικὸν. v. 15. αὕτη ἡ σοφία) ἡ σοφία αὕτη. v. 17. εὐπειθὴς) Ita margo: textus εὐπιθής.

Cap. IV. v. 1. ὑμῶν prius)—. v. 2. πολεμεῖτε)+καὶ. δὲ)—. v. 4. μοιχαλίδες) μοιχαλλίδες. οὖν)—. v. 5. πρὸς φθόνον) Ita margo: textus πρὸς φθόνος. v. 7. ἀντίστητε) ἀνθίστητε. v. 11. καταλαλεῖτε) καταλαλῆτε. τὸν)—. v. 12. νομοθέτης)+καὶ κριτής. σὺ)+δὲ. v. 13. ἢ) καὶ. πορευσόμεθα, ποιήσομεν, ἐμπορευσόμεθα, κερδήσομεν) πορευσώμεθα, ποιήσωμεν, ἐμπορευσώμεθα, κερδήσωμεν. v. 14. γὰρ poſterius)—. ἔπειτα δὲ) καὶ. v. 15. ποιήσομεν) ποιήσωμεν. v. 16. δὲ)—. ἀλαζονείαις) ἀλαζωνίαις.

Cap. V. v. 2. σητόβρωτα) Ita margo: textus σηκόβρωτα. v. 3. καὶ ſecundum)—in textu: primò ſcriptum, poſtea deletum. ὑμῖν poſt μαρτύριον)—in textu: margo habet. ὡς πῦρ) ante hæc verba ponitur colon. v. 6. ἐφονεύσατε)—. v. 8. μακροθυμήσατε)+δὲ. v. 9. στενάζετε) στενάζητε. κατακριθῆτε) κριθῆτε. ἰδοὺ)+ὁ. v. 10. ὑπόδειγμα) ἀπόδειγμα. τῆς κακοπαθείας ἀδελφοί μου) ἀδελφοί μου τῆς κακοπαθείας. v. 11. πολύσπλαγχνος) πολυεύσπλαγχνος. ὁ κύριος)—. v. 12. ὀμνύετε) ὀμνύητε. ἤτω) Ita margo: textus ἔιτω. ὑπὸ κρίσιν) εἰς ὑπόκρισιν. v. 15. αὐτῷ) Ita margo: textus α ἐξ quæ deletur: fuit initium ſequentis vocis. v. 16. πολὺ)+γὰρ. v. 17. ἡμῖν) ὑμῖν. προσηύξατο bis) προσεύξατο. v. 18. τὸν καρπὸν) τοὺς καρπούς.

Jud. v. 1. καὶ)+ἐν. Ἰησοῦ Χριστῷ) Χριστῷ Ἰησοῦ. v. 2. καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη) καὶ ἀγάπη καὶ εἰρήνη. v. 3. κοινῆς)+ἡμῶν. v. 4. θεὸν)—. v. 5. ὑμᾶς posterius)—. γῆς) τῆς. v. 7. τούτοις τρόπον) τρόπον τούτοις. πυρὸς αἰωνίου) Jungitur præcedentibus. v. 9. Μωσέως) Μωϋσέως.—Ad finem v. 10. notatur in margine. 2. tanquam αὐτοὶ foret initium secundi Cap. ut fit in Lat. Codicibus. v. 12. εἰσιν)+οἱ. περιφερόμεναι) παραφερόμεναι. ἀποθανόντα)+καὶ. v. 13. ἐπαφρίζοντα) Ita margo: textus ἀπαφρίζοντα: quæ postea deletur. τὸν ante αἰῶνα)—. v. 14. ἦλθεν)+ὁ. μυριάσιν ἁγίαις αὐτοῦ) ἁγίαις μυριάσιν ἀγγέλων αὐτοῦ. v. 15. μετὰ) κατὰ. ἐξελέγξαι) ἐλλέγξαι. αὐτῶν prius)—. τῶν post πάντων)—. v. 18. ὅτι posterius)—. ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ) ἐπ' ἐσχάτου τοῦ χρόνου. ἔσονται) ἐλεύσονται. v. 19. ἑαυτοὺς)—. v. 20. τῇ ἁγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς) ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς τῇ ἁγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει. v. 22. ἐλεεῖτε διακρινόμενοι) ἐλλέγχετε διακρινομένους. v. 23. οὓς δὲ ἐν φόβῳ σώζετε ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάζοντες) Ita codex hic: οὓς δὲ σώζετε ἐκ πυρὸς ἁρπάζοντες οὓ δὲ   ἐν φόβῳ μισοῦντας, &c. unde conjicere licet in spatio vacuo ita scriptum esse. οὓς δὲ ἐλεεῖτε ἐν φόβῳ, &c. v. 25. σωτῆρι ἡμῶν) ἡμῶν καὶ σωτῆρι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ἐξουσία)+πρὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος. καὶ νῦν)+καὶ ἀεί. καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας) καὶ εἰς αἰῶνας πάντας.

I. Pet. Cap. I. v. 1. Βιθυνίας) Βηθυνίας. v. 4. ἡμᾶς) Ita textus: margo ὑμᾶς. v. 7. δοκίμιον) δόκιμον. τιμιώτερον)+ἢ. v. 8. δεδοξασμένῃ) δεδοξαμένῃ. v. 10. ἐξηρεύνησαν) ἐξερευνήσαν. ὑμᾶς) ἡμᾶς. v. 11. Χριστοῦ) ita margo: textus Χριστὸν. προμαρτυρόμενον)+καὶ. v. 12. ἀπεκαλύφθη) ἐπεκαλύφθη. δὲ)—in textu: scribitur super lineam. ἀνηγγέλη) ἀπηγγέλθη. ἡμῖν posterius) ὑμῖν in margine: ἡμῖν in textu. v. 16. γένεσθε) γίνεσθε. v. 18. ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ) χρυσῷ ἢ ἀργυρῳ. ἀναστροφῆς πατροπαραδότου) πατροπαραδότου ἀναστροφῆς. v. 20. ὑμᾶς) Ita margo: textus ἡμᾶς. v. 24. ἄνθος χόρτου) Ita margo: textus χόρτος. v. 25. τὸ ante ῥῆμα)—. εὐαγγελισθὲν) Ita margo: textus εὐαγγελιθὲν.

Cap. II. v. 2. αὐξηθῆτε) Ita margo: textus αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν. v. 3. χρηστὸς) Ita margo: textus χριστὸς quæ deletur. v. 4. προσερχόμενοι) προσερχόμενοι: sed super primam syllabam scribitur σ. v. 5. οἰκοδομεῖσθε) ἐποικοδομεῖσθε. πνευματικὰς θυσίας) θυσίας πνευματικὰς. v. 6. διὸ καὶ) διότι. ἐν τῇ γραφῇ) ἡ γραφή. ἐπ' αὐτῷ) εἰς αὐτόν. v. 7. ὑμῖν) Ita margo: textus ἡμῖν. ἀπειθοῦσι) τοῖς ἀπειθοῦσι. ἐγενήθη) ἐγεννήθη. v. 8. οἱ προσκόπτουσι) ἣ προσκόπτουσιν οἱ. v. 9. ἐξαγγείλητε) ἐξαγγέλλητε. v. 12. ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν) ἔχοντες καλήν ἐν τοῖς ἔθνεσιν. καταλαλοῦσιν) καταλαλῶσιν. v. 14. αὐτοῦ) αὐτῶν. μὲν)—. v. 15. ἀφρόνων)—in textu: scribitur in margine. v. 16. ἐλεύθεροι) ἐλευθέρους. v. 17. ἀγαπᾶτε) ἀγαπήσατε. v. 18. ὑποτασσόμενοι) ὑποτάσσεσθε. v. 19. ὑποφέρει) Ita margo: textus ὑποστρέφει. v. 20. πάσχοντες) Ita margo: textus κολαφιζόμενοι. παρὰ)+τῷ. v. 21. ὑμῶν) ἡμῶν. v. 23. ἀντελοιδόρει) ἀντελοιδορεῖ. v. 24. τὸ ξύλον) τοῦ ξύλου. ἁμαρτίαις)+ἡμῶν. v. 25. ἐπεστράφητε) ἐπιστράφητε.

Cap. III. v. 1. κερδηθήσωνται) κερδηθήσονται. v. 3. ὁ ante ἔξωθεν)—. οὐχ) οὐκ. v. 4. πρᾳέος) in textu πρασέως: in margine πραέως. v. 5. αἱ ἅγιαι γυναῖκες) αἱ γυναῖκες αἱ ἅγιαι. v. 6. ἧς ἐγενήθητε τέκνα) ἧς ἐστε θυγατέρες. v. 7. συγκληρονόμοις) συγκληρονόμοι. ζωῆς) ζώσης. ἐκκόπτεσθαι) ἐγκόπτεσθαι. v. 8. φιλόφρονες) ταπεινόφρονες. v. 9. εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα) Ita margo: sed textus, εἰς τοῦτο ἐκλήθητε εἰδότες ἵνα. v. 12. οἱ)—in textu: primò scriptum, dein deletum. v. 13. τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ) μιμηταὶ τοῦ ἀγαθοῦ. v. 14. πάσχοιτε) πάσχετε. v. 15. δὲ)—. καὶ ante φόβου)—in textu: scribitur super lineam. v. 16. καταλαλῶσιν ὑμῶν) λαλῶσιν καθ' ὑμῶν. v. 17. κρεῖττον) κρεῖσσον. v. 18. ζωοποιηθεὶς) ζωοποιηθεὶς. ἀπειθήσασι ποτε) Junguntur præce-

dentibus. v. 20. ἅπαξ ἐξεδέχετο) ἅπαξ ἐδέχετο. v. 21. ᾧ) ὅ. καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει) ἀντίτυπον καὶ ἡμᾶς σώζει.

Cap. IV. v. 1. ἡμῶν) ὑμῶν. v. 2. σαρκὶ) Χριςῷ. v. 3. ἡμῖν) Ita margo: textus ὑμῖν. ἀσελγείαις) ἀσελγίαις. v. 4. ὑμῶν) Ita margo: textus ἡμῶν ex correctione. v. 6. ἀνθρώπους) ἄνθρωπον. v. 8. ἡ ante ἀγάπη)—. καλύψει) καλύπτει. v. 9. εἰς)—in textu: fcribitur fuper lineam. v. 13. καθὼς) καθ' ὅ. v. 14. ἐν ὀνόματι Χριςοῦ) ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριςοῦ. καὶ τὸ)—. βλασφημεῖται et δοξάζεται) Ita margo: textus βλασφημεῖτε et δοξάζετε. v. 16. αἰσχυνέσθω) αἰσχυνθετω. v. 17. εἰδὲ πρῶτον) εἰδὲ δὲ πρῶτον. ἀφ' ἡμῶν) Ita margo: textus ἀφ' ὑμῶν. v. 19. κτιςῇ παρατιθέσθωσαν) In textu κτίσῃ παραθέσθωσαν: margo κτίςῃ παρατιθέσθωσαν. ἑαυτῶν) αὐτῶν. ἀγαθοποιΐα) ἀγαθοποιΐαις.

Cap. V. v. 1. ὁ) ὅτι in textu: fed in margine ὁ reponitur pro ὅτι. ἀποκαλύπτεσθαι)—in textu: margo habet. v. 2. θεοῦ) Ita textus: margo Χριςοῦ. μηδὲ) μή. αἰσχροκερδῶς) αἰσχοκερδῶς. v. 3. τῶν κλήρων) τοῦ κλήρου. v. 4. φανερωθέντος) φανέντος. τῆς δόξης ςέφανον) ςέφανον τῆς δόξης. v. 5. ἐγκομβώσασθε) Ita margo: textus ἐγκολπώσασθε. v. 6. καιρῷ)+ἐπισκοπῆς. v. 7. ἐπιρρίψαντες) ἐπιρρίψατε. v. 8. ὠρυόμενος περιπατεῖ) περιπατεῖ ὠρυόμενος καὶ. καταπίῃ) Ita margo: textus καταπιεῖν. v. 9. ἐπιτελεῖσθαι) Ita margo: textus ἀποτελεῖσθαι. v. 10. ἡμᾶς) Ita margo: textus ὑμᾶς. καταρτίσαι) καταρτίσει. ςηρίξαι, σθενώσαι, θεμελιώσαι) ςηρίξοι, σθενώσοι, θεμελιώσοι.

II. Pet. Cap. I. v. 4. μέγιςα ἡμῖν καὶ τίμια) τίμια ἡμῖν καὶ μέγιςα. τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς) τὴν ἐν κόσμῳ ἐπιθυμίαν φθορᾶς. v. 5. τοῦτο δὲ) δὲ τοῦτο. σπουδὴν πᾶσαν) σπουδῇ πάσῃ. v. 9. ἁμαρτιῶν) ἁμαρτημάτων. v. 10. σπουδάσατε) Ita margo: textus σπούσατε. v. 12. ὑμᾶς ἀεὶ) ἀεὶ ὑμᾶς. ὑπομιμνήσκειν) ὑπομνήσκειν. v. 14. ταχινή) ταχεινή. fimiliter C. II. v. 1. v. 17. ἐνεχθείσης) ἐνεγχθείσης: ut videtur. fimiliter v. 18. et 21. v. 20. γραφῆς) Jungitur cum fequentibus, et non cum προφητεία. ἐπιλύσεως) ἐπίλυσις. v. 21. φερόμενοι)—in textu: margo habet. οἱ ante ἅγιοι)—.

Cap. II. v. 1. καὶ 3m)—. ἀρνούμενοι)+καὶ. v. 2. ἀπωλείαις) ἀσελγείαις. v. 3. πλεονεξίᾳ) Ita margo: textus πλεονεξίας. οἷς) ὧν. νυςάζει) Ita margo: textus νηςάζει. v. 4. ζόφου) Ita margo: textus ζόφῳ. τετηρημένους) Ita margo: textus κολαζομένους τηρεῖν. v. 6. Γομόρρας) Γομόρρων. ἀσεβεῖν)—. v. 10. κυριότητος) Ita margo: textus κυριότητας. v. 12. γεγεννημένα) γεγενημένα. ἀγνοοῦσι βλασφημοῦντες) ἀγνοοῦντες βλασφημοῦσι. v. 13. τρυφὴν) τροφὴν. σπῖλοι καὶ μῶμοι) Ita margo: textus σπίλου καὶ μώμου. v. 14. μοιχαλίδος) μοιχαλλίδος. ἀκαταπαύςους) ἀκαταπαύςου. πλεονεξίαις) Ita margo: textus πλεονεξίας. v. 15. τὴν)—. v. 16. ἔλεγξιν) ἔλλεγξιν. παραφρονίαν) παραφροσύνην. v. 17. αἰῶνα) αἰῶνας. v. 18. ἐν ἀσελγείαις) καὶ ἀσελγείαις. v. 19. ἐπαγγελλόμενοι)+οἱ. v. 20. εἰ) οἱ. γέγονεν)+γὰρ in textu. v. 21. κρεῖττον) κρεῖσσον. ἐπιςρέψαι) Ita margo: textus ἐπιτρέψαι. v. 22. κύλισμα) Ita margo: textus κοίλισμα.

Cap. III. v. 1. εἰλικρινῆ διάνοιαν) διάνοιαν εἰλικρινῆ. v. 3. αὐτῶν ἐπιθυμίας) ἐπιθυμίας αὐτῶν. v. 4. ἀφ' ἧς) ἀφ' οὗ. v. 6. δι' ὧν) διὸ. v. 7. αὐτῷ) αὐτοῦ. v. 8. ἓν δὲ τοῦτο) Ita margo: textus ἐν δὲ τούτῳ. v. 9. ὁ)—. τῆς ἐπαγγελίας) τὴν ἐπαγγελίαν. v. 12. δι' ἧς) δι' ἥν. v. 13. γῆν καινὴν) καινὴν γῆν. v. 16. ἐν αὐταῖς)—. ἀμαθεῖς καὶ)+οἱ. v. 18. χάριτι καὶ γνώσει) γνώσει καὶ χάριτι. σωτῆρος) πατέρος. δόξα)+καὶ τὸ κράτος. καὶ ante νῦν)—. ἡμέραν) Ita margo: textus ἡμέρας.

I. Johan. Cap. I. v. 2. ὑμῖν poft ἀπαγγέλλομεν)—. ζωὴν)+τὴν. v. 3. primum μετὰ) πετὰ. Secundum μετὰ)—. v. 5. αὕτη ἐςὶν) ἐςὶν αὕτη. ἐπαγγελία) ἀγγελία. v. 6. περιπατῶμεν) περιπατοῦμεν. v. 7. Ἰησοῦ Χριςοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ) τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Χριςοῦ Ἰησοῦ. v. 9. ἡμῖν) ἡμῶν ex correctione a manu prima: primò fcriptum fuit ἡμῖν.

Cap. II. v. 1. Ἰησοῦν Χριςὸν δίκαιον) δίκαιον, Ἰησοῦν Χριςὸν: nempe δίκαιον jungitur præcedentibus. v. 4. τηρῶν) ποιῶν. ἡ ante ἀλήθεια)—. v. 6. οὕτως)—. v. 7. εἴχετε) ἔχετε. v. 8. ἐν ὑμῖν) ἐν ἡμῖν. v. 11. οἶδε) εἶδε. v. 12. Secundum ὑμῖν) ὑμῶν ex correctione a prima manu: primò ὑμῖν. v. 13. πατέρα) Ita in codice: primò ſcriptum ἀπ' ἀρχῆς, quod poſtea deletum. v. 15. οὐκ ἔςιν ἡ ἀγάπη τοῦ πρς ἐν αὐτῷ) ἡ ἀγάπη τοῦ πρς οὐκ ἔςιν ἐν αὐτῷ. v. 16. ἀλαζονεία) ἀλαζωνία. v. 20. ἀπὸ) Ita a prima manu: primò ſcriptum eſt ἐκ, quod poſtea deletur. v. 21. οἴδατε αὐτὴν) οἴδατε ταύτην. v. 22. ὁ ante Χριςὸς)—. v. 23. ἔχει)+ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν, καὶ τὸν πατέρα ἔχει. v. 24. ἐν ὑμῖν μενέτω) Jungitur cum præcedentibus. v. 25. τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον) ζωὴν αἰώνιον. v. 27. διδάσκῃ) διδάσκει. v. 29. εἰδῆτε) ἴδητε.

Cap. III. v. 1. ἴδετε) ἴδε. ἡμῖν ὁ πηρ) ὁ πηρ ἡμῖν. v. 2. οὔπω) οὐκ. v. 3. ἐκεῖνος) αὐτὸς. v. 4. ποιεῖ)—. v. 9. primum ὅτι)+τὸ. v. 12. αὐτοῦ poſt ἀδελφοῦ)—. v. 13. θαυμάζετε) θαυμάζητε. v. 15. αὐτῷ) ἑαυτῷ. v. 16. ἐγνώκαμεν) γινώσκομεν. ὑμῶν) ἡμῶν. v. 17. θεωρῇ) θεωρεῖ. v. 18. μηδὲ)+τῇ. ἀλλ')+ἐν. v. 19. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν) ἐν τούτῳ γνωσόμεθα. v. 20. ἐὰν) ἂν. καταγινώσκῃ) καταγινώσκει: ſed corrigitur. ὅτι poſterius)—. v. 22. παρ') ἀπ'. v. 23. αὐτοῦ poſt ἐντολὴ)—. πιςεύσωμεν) πιςεύωμεν. v. 24. ἡμῖν ἔδωκεν) ἔδωκεν ἡμῖν.

Cap. IV. v. 1. πιςεύετε) πιςεύητε ex emendatione a prima manu: nam primò πιστεύσητε quæ deletur. τοῦ)—. v. 2. γινώσκετε) γινώσκεται. Primum τοῦ)—. Ἰησοῦν Χριςὸν) Χριςὸν Ἰησοῦν. v. 3. πνεῦμα)—. v. 8. οὐκ ἔγνω) οὐ γινώσκει. v. 9. ἡμῖν) Ita ex emendatione a prima manu: primò ſcriptum fuit ὑμῖν. v. 13. δέδωκεν) ἔδωκεν. v. 14. τεθεάμεθα) ἐθεασάμεθα. v. 15. ὁ ante υἱὸς)—in textu: ſcribitur ſuper lineam a prima manu. v. 19. ἀγαπῶμεν αὐτὸν) ἀγαπῶμεν τὸν θεὸν. ὅτι αὐτὸς) ὅτι ὁ θεὸς. ὑμᾶς) ἡμᾶς. v. 20. μισῇ) μισεῖ. v. 21. και ſecundum)—.

Cap. V. v. 1. καὶ poſterius, ſcilicet poſt ἀγαπᾷ)—. v. 2. ὅταν) ὅτι. τηρῶμεν) ποιοῦμεν. v. 4. νικήσασα) Ita a prima manu ex emendatione: primò ſcriptum eſt νικωσα quæ deletur. v. 6. καὶ αἵματος)+καὶ πνεύματος ἁγίου. Ἰησοῦς ὁ Χριςὸς) Ἰησοῦς Χριςὸς. τῷ ante αἵματι)—. τὸ πνεῦμα) ὁ Χριςὸς. ἡ ante ἀλήθεια)—. v. 7. Ita legitur hic verſus: ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ ουνῷ πηρ, λόγος, καὶ πνα ἅγιον, καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς, ἕν εἰσι. v. 8. Ita legitur hic verſus: Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῇ, πνα, ὕδωρ, καὶ αἷμα. v. 9. ἣν μεμαρτύρηκε) ὅτι μεμαρτύρηκε. v. 10. τὴν μαρτυρίαν)+τοῦ θεοῦ. ἐν ἑαυτῷ) ἐν αὐτῷ. οὐ πεπίςευκεν) οὐκ ἐπίςευσεν. v. 12. prius τὸν υἱὸν)+τοῦ θεοῦ. τὴν ante primum ζωὴν)—. v. 13. Ab υἱοῦ τοῦ θεοῦ ad υἱοῦ τοῦ θεοῦ)—i. e. hæc verba deſunt: ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔχετε καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. v. 15. ἂν)—. αἰτώμεθα) αἰτούμεθα. v. 18. αὐτοῦ) ἑαυτοῦ. v. 20. Οἴδαμεν δὲ) καὶ οἴδαμεν. γινώσκωμεν) γινώσκομεν. ἀληθινόν)+θεὸν: et ubique ἀλιθινὸς pro ἀληθινός. ἐσμεν) ὦμεν. ἐν τῷ poſterius)—. ἡ ante ζωὴ)—. v. 21. ἀμήν)—.

II. Johan. v. 1. ὁ ante πρεσβύτερος)—. αὐτῆς) αὐτοῖς. οὓς) ἃ. v. 3. κυρίου)—. v. 4. εὕρηκα) εὗρον. περιπατοῦντας) περιπατοῦντα. v. 5. γράφων σοι καινὴν) καινὴν γράφων σοι. v. 6. ἐστὶν ἡ ἐντολὴ) ἡ ἐντολὴ ἐστὶν. καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἵνα) ἵνα καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς. περιπατῆτε) περιπατεῖτε. v. 7. ὁ poſterius)—. v. 8. ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα) ἀπολῆτε ἃ εἰργάσασθε. πλήρη) πλήρης. ἀπολάβωμεν) ἀπολάβητε. v. 9. καὶ τὸν υἱὸν)—. v. 10. οὐ φέρει) in textu οὐκ ἔχει: margo φέρει. λέγετε) λέγητε. v. 11. γὰρ)—. v. 12. ἠβουλήθην) ἐβουλήθην. ἀλλὰ ἐλπίζω ἐλθεῖν) ἐλπίζω γὰρ γενέσθαι. ἡμῶν) ὑμῶν. v. 13. ἐκλεκτῆς)+χάρις μετὰ σου. ἀμήν)—.

III. Johan. v. 2. περὶ πάντων) Jungitur cum præcedenti verbo. v. 4. τούτων οὐκ ἔχω χαρὰν) χαρὰν ταύτης οὐκ ἔχω. ἐν ἀληθείᾳ) τῇ ἀληθείᾳ. v. 5. poſterius εἰς τοὺς) τοῦτο. v. 6. ἐνώπιον)+τῆς. ποιήσεις προπέμψας) ποιῶν προπέμπεις. τοῦ θεοῦ) τῷ θεῷ. v. 7. αὐτοῦ)—. ἀπὸ) παρὰ. ἐθνῶν) ἐθνικῶν. v. 8. ἀπολαμβάνειν) ὑπολαμβάνειν. γινώμεθα) γενώμεθα. v. 9. ἔγραψα)+ἂν. v. 10. αὐτοῦ) αὐτῷ. v. 11. δὲ)—. v. 12. δὲ)—. οἴδατε) οἶδας. v. 13. πολλὰ εἶχον γράφειν) εἶχον πολλὰ γράψαι σοι. σοι γράψαι)—. v. 14. δὲ) γὰρ. λαλήσομεν) λαλῆσαι. v. 15. φίλοι) ἀδελφοὶ. φίλους) ἀδελφοὺς fortaſſe: nam ita ſcribitur ἀδ'δχ'ε.

Apocal. Cap. I. v. 2. τοῦ θεοῦ) Ita margo: textus αὐτοῦ. Χριστοῦ)—in textu: margo habet. ὅσα τε εἶδε) Ita margo: textus ὅσα εἶδεν. v. 4. ἀπὸ τοῦ ὁ ὢν) ἀπὸ θεοῦ ὁ ὢν: ſed deleta voce θεοῦ, ſuper lineam ſcribitur τοῦ. ἐστιν)—in textu: margo habet. v. 5. ἐκ)—. ἀγαπήσαντι) Ita margo: textus ἀγαπῶντι. ἀπὸ) Ita textus: margo ἐκ. v. 6. ἐποίησεν) Ita margo: textus ποιήσαντι. βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς) Ita margo: textus βασίλειον ἱεράτευμα. v. 7. ἐπ' αὐτὸν) Ita textus: margo ἐπ' αὐτὸν. κόψονται) κόψονται. πᾶσαι)—. v. 8. α) ἄλφα. ἀρχὴ καὶ τέλος)—in textu: margo habet. ὁ κύριος) κύριος ὁ θεὸς. v. 9. primum καὶ)—. ἐν τῇ ſecundo loco)—. Ἰησοῦ Χριστοῦ) ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. τὸν λόγον) Ita margo: textus τοῦ λόγου. v. 10. ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην) φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην. v. 11. ἐγώ εἰμι τὸ α καὶ τὸ ω. ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. καὶ)—in textu: margo habet. prius ταῖς)+ἑπτὰ. ταῖς ἐν Ἀσίᾳ)—. θυατείρα) θυατείραν. φιλαδέλφειαν) φιλαδέλφιαν. v. 12. τὴν)—in textu: margo habet. ἐλάλησε) Ita ex correctione: primò ἐλάλει. εἶδον) ἴδον. v. 13. υἱῷ) Ita margo: textus υἱὸν. v. 14. ὡσεὶ) ὡς. λευκὸν) non jungitur cum ἔριον ſed cum ſequentibus. v. 16. αὐτοῦ χειρὶ) χειρὶ αὐτοῦ. v. 17. ἔπεσα) ἔπεσον. ἐπέθηκεν) Ita margo: textus ἔθηκεν. χεῖρα) —in textu: ſcribitur ſuper lineam. μοι)—. v. 18. κλεῖς) in textu κλεῖδας: ſed ſuper lineam κλεῖς. ᾅδου καὶ τοῦ θανάτου) θανάτου καὶ τοῦ ᾅδου. v. 19. γράψον)+οὖν. γίνεσθαι) γένεσθαι. v. 20. Ab εἰσί ad εἰσί)—. i. e. hæc verba deſunt in textu: ſed margo ita legit καὶ ἑπτὰ λυχνίαι ἃς εἶδες ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσίν.

Cap. II. v. 1. ἐφεσίνης) ἐν ἐφέσῳ. αὐτοῦ) Ita ex correctione ſuper lineam: primò μου. ἐν poſterius) Ita textus: margo ἐπὶ. λυχνιῶν) Ita margo: textus λυχνῶν. v. 2. βαστάσαι) βαστᾶσαι. ἐπειράσω) ἐπείρασας. φάσκοντας εἶναι ἀποστόλους) λέγοντας ἑαυτοὺς ἀποστόλους εἶναι. v. 3. καὶ ἐβάστασας καὶ ὑπομονὴν ἔχεις) In textu ita habentur καὶ ὑπομονὴν ἔχεις καὶ ἐβάστασας: ſed in margine καὶ ἐβάπτισας καὶ ὑπομονὴν ἔχεις. διὰ τὸ ὄνομά μου κεκοπίακας καὶ οὐ κέκμηκας) Ita margo: textus verò διὰ τὸ ὄνομα μου καὶ οὐκ ἐκοπίασας. v. 5. ἐκπέπτωκας) In textu πέπτωκας: ſed ἐκ illi præfigitur in margine. v. 7. ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου τοῦ θεοῦ) Ita margo: textus verò ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ μου. v. 8. ἐκκλησίας Σμυρναίων) ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας. v. 9. πλούσιος δὲ) ἀλλὰ πλούσιος. βλασφημίαν)+ἐκ. v. 10. πάσχειν) παθεῖν. βαλεῖν) βάλλειν. ἐξ ὑμῶν ὁ διάβολος) ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν. ἡμερῶν) ἡμέρας. v. 12. ἐν)+τῷ. v. 13 καὶ poſt πίστιν μου)—. ἐν αἷς) in textu αἷς: in margine ἐμαῖς. Ἀντίπας) Ita in textu ex emendatione: primò ἀντίππας, quæ vox deletur. πίστος)+μου. κατοικεῖ ὁ Σατανᾶς) ὁ Σατανᾶς κατοικεῖ. v. 14. ἐδίδασκεν) ἐδίδαξεν. τὸν) primò ſcriptum τὴν quo deleto ſuper lineam ſcribitur τὸν: ſed in margine poſt Balak habetur ἐν τῷ. Βαλὰκ) Βαλαὰκ. Ἰσραὴλ)+καὶ. v. 15. τῶν)—. ὃ μισῶ) Ita margo: ſed textus ὁμοίως, quæ jungitur cum voce ſequenti. v. 16. σοι)—. v. 17. αὐτῷ φαγεῖν)—in textu: ſcribitur in margine. ἀπὸ) —in textu: ſcribitur ſuper lineam. ἔγνω) Ita margo: textus εἶδεν. v. 18. θυατείροις) θυατείρα. v. 19. καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν πίστιν) καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν. καὶ ſexto loco)—in textu: margo habet. v. 20. ὀλίγα)—. ἐᾶς) ἀφεῖς. γυναῖκα)

+σου. 'Ιεζαβὴλ) 'Ιεζάβελ. τὴν λέγουσαν) ἡ λέγει. διδάσκειν καὶ πλανᾶσθαι) ἡ διδάσκει καὶ πλανᾷ τούς. εἰδωλόθυτα φαγεῖν) φαγεῖν εἰδωλόθυτα. v. 21. ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς καὶ οὐ μετενόησεν) καὶ οὐ θέλει μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. v. 22. ἐγὼ)—. μοιχεύοντας) μοιχεύσαντας. αὐτῶν) Ita margo: textus αὐτῆς. v. 23. ἐν)—. v. 24. καὶ λοιποῖς)—in textu: margo habet. θυατείροις) θυατείραις. καὶ posterius)—. βάθη) βαθέα. v. 25. ἄχρις) ἄχρι. ἂν ἥξω) Ita margo: textus ἀνείξω: v. 26. ὁ ante τηρῶν)—in textu: scribitur super lineam. v. 27. συντρίβεται) συντριβήσεται.

Cap. III. v. 1. τὸ)—. ὅτι ζῇς καὶ νεκρὸς εἶ) in textu καὶ ζῇς νεκρὸς εἶ: margo ὅτι ζῶης καὶ νεκρὸς εἶ. v. 2. μέλλει ἀποθανεῖν) Ita margo: textus ἤμελλες ἀποβάλλειν. θεοῦ)+μου. v. 3. καὶ ἤκουσας καὶ τήρει)—in textu; margo habet. Primum ἥξω) Ita margo: textus ἥξει. γνῷς) γνώσῃ. v. 4. ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα) ἀλλὰ ὀλίγα ὀνόματα ἔχεις. καὶ prius)—. v. 5. ἐξομολογήσομαι) ὁμολογήσω. v. 7. κλείει· καὶ κλείει καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει) Ita margo: textus κλείσει αὐτὴν εἰ μὴ ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς ἀνοίξει. v. 8. καὶ primo loco) ἣν. sed margo καί. μικρὰν) Ita margo: textus μακρὰν. v. 9. γνῶσιν) Ita margo: textus γνώσῃ. ἐγὼ)—. v. 11. ἰδοὺ)—in textu: margo habet. v. 12. αὐτὸν primum) Ita margo: textus αὐτῷ. μου tertio et quinto loco)—in textu: scribuntur in margine. v. 14. ἐκκλησίας Λαοδικέων) ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας. καὶ posterius) ὁ. v. 15. οὔτε prius) οὐ: sed super lineam scribitur τε. εἴης) Ita margo: textus ἦς. v. 16. οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστὸς) καὶ οὐ ζεστὸς οὔτε ψυχρὸς: et super ου scribitur τε. v. 17. ὅτι secundo loco)—. ταλαίπωρος) ταλαίπορος: sed super penult. scribitur ω. v. 18. παρ' ἐμοῦ χρυσίον) χρυσίον παρ' ἐμοῦ. περιβάλῃ) περιβάλλῃ. φανερωθῇ) φανῇ. κολλούριον) Ita margo: textus κολλύριον. ἔγχρισον) Ita margo: textus ἵνα ἐγχρίσῃ. v. 19. ζήλωσον) ζήλευε. v. 20. θύραν posterius)+καὶ.

Cap. IV. v. 1. εἶδον) ἴδον: Ita ubique in hoc libro. ἠνεῳγμένη) ἀνεῳγμένη. λέγουσα) Ita margo: textus λέγων. v. 2. καὶ primum)—. τοῦ θρόνου) τὸν θρόνον. v. 3. ἦν)—. σαρδίνῳ) σαρδίῳ. ὁμοία) ὁμοίως. ὁράσει σμαραγδίνῳ) Ita margo: textus ὁράσεως σμαραγδίων. v. 4. καὶ primum)—. θρόνοι εἴκοσι τέσσαρες) θρόνοι κδ. similiter κδ πρεσβυτέρους: et ita C. IV. v. 10. et C. V. v. 7. v. 4. εἶδον)—. ἔσχον)—. v. 5. ἐκπορεύονται) Ita textus: margo habet ab alia manu ἐκπορεύοντο. βρονταὶ καὶ φωναὶ) φωναὶ καὶ βρονταὶ. θρόνου posterius)+αὐτοῦ. αἵ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ) Ita margo: textus verò καὶ τὰ ἑπτὰ πνατα τοῦ θεοῦ. v. 6. θρόνου primo loco)+ὡς. v. 7. ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος) Ita margo: textus ἔχον πρόσωπον ἀνθρώπου. ζῶον quarto loco)—. πετωμένῳ) πετομένῳ. v. 8. καὶ)+τά. ἓν καθ' ἑαυτὸ εἶχον ἀνὰ πτέρυγας ἓξ) Ita margo: textus ἓν ἔχων ἀνὰ ἓξ πτέρυγας. κυκλόθεν)+ἔξωθεν: pro quo margo habet κυκλόθεν. γέμοντα) γέμουσιν. λέγοντα) λέγοντες. v. 9. δώσουσι) δώσωσι. v. 10. προσκυνήσουσιν et βαλοῦσιν) Ita textus: sed margo προσκυνοῦσι et βάλλουσι. v. 11. ἄξιος εἶ)+ὁ κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν ἁγίος. δύναμιν)+καὶ: sed hæc postea deletur. τὰ)—. εἰσὶ) ἦσαν.

Cap. V. v. 2. κηρύσσοντα)+ἐν. ἐστιν ἄξιος) ἄξιος ἐστιν. v. 3. οὐνῷ)+ἄνω. οὐδὲ ter) οὔτε. v. 4. πολλὰ) πολύν. καὶ ἀναγνῶναι)—. v. 5. ὢν)—. ἀνοῖξαι) ὁ ἀνοίγων. λῦσαι)—. ἑπτὰ)—. v. 6. καὶ ἰδοὺ)—. ἃ) ἅ. τοῦ θεοῦ πνατα) πνατα τοῦ θεοῦ. τὰ ἀπεσταλμένα) ἀποστελλόμενα. v. 7. τὸ βιβλίον)—. v. 8. κιθάρας) κιθάραν. φιάλας) φυάλας. αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ) ἃ εἰσι προσευχαί. v. 10. ἡμᾶς) αὐτοὺς. ἡμῶν)—. βασιλεύσομεν) βασιλεύουσιν. v. 11. κυκλόθεν) κύκλῳ. v. 12. πλοῦτον) τὸν πλοῦτον. v. 13. Prius ἐστιν)—. ἐν τῇ γῇ) ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς)—. ἃ)—. αὐτοῖς)+καί. τοῦ θρόνου) τῷ θρονῷ. αἰώνων)+ἀμήν. v. 14. ἔλεγον) λέγοντα. εἴκοσι τέσσαρες)—. ἔπεσαν) ἔπεσον. ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων)—.

Cap. VI. v. 1. ὅτε) ὅτι. ἐκ)—. τῶν)+ἑπτὰ. φωνῆς) φωνὴ. βλέπε) ἴδε. v. 2. καὶ εἶδον)—. v. 3. καὶ βλέπε)—. v. 4. πυῤῥος) πυρὸς. ἐπ' αὐτῷ) ἐπ' αὐτὸν. ἀπὸ) ἐκ. καὶ tertio loco)—. v. 5. τὴν τρίτην σφραγῖδα) τὴν σφραγῖδα τὴν τρίτην. καὶ βλέπε) καὶ ἴδε. καὶ εἶδον)—. ἐπ' αὐτῷ) ἐπ' αὐτὸν. v. 6. τὸ ἔλαιον) τὸν ἔλαιον. v. 7. φωνὴν)—. λέγουσαν) λέγοντος. βλέπε) ἴδε. v. 8. καὶ εἶδον)—. ὁ ante θάνατος) ſuper lineam ſcribitur. ἀκολουθεῖ) ἠκολούθει. μετ' αὐτοῦ) αὐτῷ. αὐτοῖς) αὐτῷ. ἀποκτεῖναι ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς) ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς ἀποκτεῖναι. v. 9. πέμπτην σφραγῖδα) σφραγῖδα τὴν πέμπτην. εἶδον) καὶ ἴδον. μαρτυρίαν)+τοῦ ἀρνίου. v. 10. ἔκραζον φωνῇ μεγάλῃ) ἔκραξαν φωνὴν μεγάλην. ἅγιος καὶ ὁ ἀληθινὸς) ἀληθινὸς καὶ ἁγίος. ἀπὸ) ἐκ. v. 11. ἐδόθησαν) ἐδόθη. ἑκάστοις) αὐτοῖς ἑκάστῳ. στολαὶ λευκαὶ) στολὴ λευκὴ. μικρὸν)—. οὗ)—. πληρώσονται) πληρώσωσι. οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν)—. v. 12. ὅτε) καὶ ὅτε. ἰδοὺ)—. ἐγένετο μέλας) μέλας ἐγένετο. σελήνη)+ ὅλη. v. 13. ἔπεσαν) ἔπεσον. ὑπὸ) ἀπὸ. μεγάλου ἀνέμου) ἀνέμου μεγάλου. v. 14. καὶ prius)+ὁ. εἱλισσόμενον) ἑλισσόμενον. v. 15. πλούσιοι καὶ οἱ χιλίαρχοι) χιλίαρχοι καὶ οἱ πλούσιοι. δυνατοὶ) ἰσχυροὶ. πᾶς poſt.)—. v. 16. τοῦ θρόνου) τῷ θρόνῳ. v. 17. ἡ μεγάλη)—.

Cap. VII. v. 1. A τῆς γῆς primò ad τῆς γῆς ſecundum)—. i. e. verba κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς. πνέῃ)+ὁ. πᾶν) τι. v. 2. ἀναβάντα) ἀναβαίνοντα. v. 4. ἐσφραγισμένοι) ἐσφραγισμένων. Pro ιβ χιλιάδες ubique δώδεκα χιλιάδας. v. 5. primum ἐσφραγισμένοι) ἐσφραγισμένων. ἐσφραγισμένοι in v. 5. 6, 7, 8.)—decies. Ῥουβὴν) Ῥουβὶν. v. 6. Νεφθαλεὶμ) Νεφθαλὶμ ex emendatione. v. 7. Ἰσάσχαρ) Ἰσαχὰρ. v. 9. μετὰ ταῦτα) μετὰ τὰ ταῦτα. ἑστῶτες) ἑστῶτας. περιβεβλημένοι) περιβεβλημένους. φοίνικες) φοίνικας. v. 10. κράζοντες) κράζουσιν. τοῦ θρόνου) τῷ θρόνῳ. ita τοῦ θρόνου poſterius v. 15. v. 11. ἑστήκεσαν) εἱστήκεισαν. θρόνου poſterius)+αὐτοῦ. πρόσωπον) τὰ πρόσωπα. v. 14. εἴρηκα) εἶπον. κε)+μου. στολὰς αὐτῶν poſterius)—. v. 16. οὐδὲ primo loco)+μὴ. v. 17. ζώσας) ζωῆς. πᾶν δάκρυον) πάντα τὰ δάκρυα.

Cap. VIII. v. 3. ἦλθε) ἐξῆλθεν. τὸ θυσιαστήριον) τοῦ θυσιαστηρίου. δώσῃ) δῷ. v. 5. φωναὶ καὶ βρονταὶ) βρονταὶ καὶ φωναὶ. v. 6. ἄγγελοι)+οἱ. v. 7. ἄγγελος)—. μεμιγμένα)+ἐν. γῆν)+καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη. δένδρων) ἀνδρῶν. v. 8. πυρὶ)—. v. 9. τῶν ſecundum)—. v. 10. πηγὰς)+τῶν. v. 11. λέγεται)+ὁ. γίνεται) ἐγένετο. πολλοὶ)+τῶν. v. 12. καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ τὸ τρίτον αὐτῆς) καὶ τὸ τρίτον αὐτῆς μὴ φανῇ ἡ ἡμέρα. v. 13. ἀγγέλου) ἀετοῦ. πετωμένου) πετομένου. τοῖς κατοικοῦσιν) τοὺς κατοικοῦντας.

Cap. IX. v. 1. Ab ἀβύσσου ad ἀβύσσου)—i. e. deſunt verba καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου. v. 2. μεγάλης) καιομένης. ἐσκοτίσθη) ἐσκοτώθη. v. 4. αὐταῖς) αὐτοῖς. μόνους)—. v. 6. οὐχ) οὐ μὴ. εὑρήσουσιν) εὑρήσωσιν. ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν) ἀπ' αὐτῶν ὁ θάνατος. v. 7. ὅμοιοι χρυσῷ) χρυσοῖ. v. 8. τρίχας poſterius)—. v. 10. ἦν)—. ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν) καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἐξουσίαν ἔχουσιν τοῦ. v. 11. καὶ prius)—. ἔχουσιν) ἔχουσαι. ἐφ' αὐτῶν) ἐπ' αὐτῶν. Ἀβαδδὼν) Ἀβλαδδὼν. καὶ ἐν) ἐν δὲ. v. 12. μετὰ ταῦτα)—. v. 13. καὶ)+μετὰ ταῦτα. φωνὴν μίαν) μίαν φωνὴν. τῶν τέσσαρων κεράτων)—. τοῦ χρυσοῦ)—. v. 14. λέγουσαν) λέγοντος. ὃς εἶχε) ὁ ἔχων. v. 15. καὶ ἡμέραν) καὶ εἰς τὴν ἡμέραν. ἀνθρώπων) ὀυνῶν: error pro ανῶν. v. 16. ἀριθμὸς)+τῶν. δύο)—. καὶ poſterius)—. v. 17. ἵππους) ἱππικοὺς. v. 18. ὑπὸ) ἀπὸ. τριῶν)+πληγῶν. ἐκ primo loco) ἀπὸ. ἐκ ſecundum et tertium)—. v. 19. αἱ γὰρ ἐξουσίαι αὐτῶν) ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵππων. εἰσιν) ἐστιν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν. v. 20. οὔτε primo locc) οὐδὲ. καὶ εἴδωλα) καὶ τὰ εἴδωλα. v. 21. φαρμακειῶν) φαρμάκων. αὐτῶν ultimum)—.

Cap. X. v. 1. ἄλλον)—. καὶ ſecundum) +ἡ. κεφαλῆς)+αὐτοῦ. v. 2. εἶχεν) ἔχων. βιβλαρίδιον) βιβλιδάριον hic et v. 9, 10. ἐπὶ primum)—. τὴν θάλασσαν) τῆς θαλάσσης. τὴν γῆν) τῆς γῆς v. 4. τὰς φωνὰς ἑαυτῶν)—. ἔμελλον) ἤμελλον. μοι)—. ταῦτα) αὐτὰ. v. 5. αὐτοῦ)+τὴν δεξιὰν. εἰς) ἐπὶ. v. 6. ἐν primum)—. ἔσται ἔτι) ἔτι ἔσται. v. 7. τε-

κεσθῇ) ἐτελέσθη. εὐηγγέλισε) εὐαγγελίσαι. τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις τοῖς προφήταις) τοὺς αὐτοῦ δούλους τοὺς προφήτας. v. 8. λαλοῦσα) λαλοῦσαν. λέγουσα) λέγουσαν. βιβλαρίδιον) βιβλίον. χειρὶ)+τοῦ. v. 9. δὸς) δοῦναι. v. 11. λέγει) λέγουσιν. λαοῖς καὶ)+ἐπὶ.

Cap. XI. v. 1. ὁ ἄγγελος εἱστήκει) εἱστήκει ὁ ἄγγελος. ἔγειραι) ἔγειρε. μέτρησον) Ita margo: textus μέρισον. v. 2. ἔξωθεν) ἔξοθεν. ἔξω) ἔξοθεν. v. 3. χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα) ασξ. v. 4. καὶ)+αἱ. αἱ posterius)—. θεοῦ) κυρίου. ἑστῶσαι) ἑστῶτες. v. 5. prius αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι) θέλει ἀδικῆσαι αὐτούς. ἐκπορεύεται) ἐκπορεύσεται. posterius αὐτοὺς θέλῃ) θέλει αὐτούς. οὕτω) οὕτως. v. 6. κλεῖσαι τὸν οὐρανὸν) τὸν οὐρανὸν κλεῖσαι. βρέχῃ ὑετὸς) ὑετὸς βρέχῃ. ἐν ἡμέραις αὐτῶν τῆς προφητείας) τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν. πάσῃ πληγῇ ὁσάκις ἐὰν θελήσωσιν) ὁσάκις ἐὰν θέλωσιν ἐν πάσῃ πληγῇ. v. 7. πόλεμον μετ' αὐτῶν) μετ' αὐτῶν πόλεμον. v. 8. τὰ πτώματα) τὸ πτῶμα. πλατείας)+τῆς. καὶ tertium)—. ἡμῶν) αὐτῶν. v. 9. βλέψουσιν) βλέπουσιν. τὰ πτώματα prius) τὸ πτῶμα. καὶ quintum) —. τὰ πτώματα posterius) τὸ σῶμα. μνήματα) μνῆμα. v. 10. χαροῦσιν) χαίρουσιν. πέμψουσι) δώσουσι. v. 11. ἡμέρας καὶ ἥμισυ) ἥμισυ ἡμέρας. ἐπ' αὐτοὺς) εἰς αὐτούς. v. 12. ἤκουσαν) ἤκουσα. ἀνάβητε) ἀνάβηθι. v. 13. καὶ primum)—. ὥρᾳ) ἡμέρᾳ. ἔμφοβοι) ἐν φόβῳ. v. 14. ἰδοὺ ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη) ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἰδού. v. 15. λέγουσαι) λέγοντες. ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι) ἐγένετο ἡ βασιλεία. τοῦ κυρίου ἡμῶν)+Ἰησοῦ Χριστοῦ a prima manu: sed postea hæ voces delentur. v. 16. εἴκοσι καὶ τέσσαρες) κδ. οἱ posterius)—. ἐνώπιον)+τοῦ θρόνου. καθήμενοι) οἱ καθήμενοι. ἔπεσαν) ἔπεσον. v. 17. καὶ ὁ ἐρχόμενος)—. v. 19. θεοῦ)+ὁ. αὐτοῦ prius) τοῦ κυρίου. φωναὶ καὶ βρονταὶ) βρονταὶ καὶ φωναί. καὶ σεισμὸς)—.

Cap. XII. v. 2. κράζει) ἔκραξεν. v. 3. μέγας πυῤῥὸς) πυῤῥὸς μέγας. διαδήματα ἑπτὰ) ἑπτὰ διαδήματα. v. 4. ἕστηκεν) ἔστη. v. 5. θεὸν καὶ)+πρὸς. v. 6. ἀπὸ) ὑπὸ. ἐκεῖ)—. χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα) ασξ. v. 7. ἐπολέμησαν) πολεμῆσαι. κατὰ) μετὰ. v. 8. ἴσχυσαν) ἴσχυον. οὔτε) οὐδὲ. τόπος)—. αὐτῶν) αὐτῷ. v. 9. ὁ Σατανᾶς) Σατανᾶς. v. 10. λέγουσαν ἐν τῷ οὐρανῷ) ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν. καὶ quarto)—. κατεβλήθη) ἐβλήθη. ἡμῶν secundum et tertium)—. v. 11. τὸ αἷμα) τοῦ αἵματος. v. 12. οἱ prius)—. τοῖς κατοικοῦσιν τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν) τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ. v. 13. εἶδεν) ἴδεν. ἄῤῥενα) ἄρσεια. v. 14. ὅπου τρέφεται) ὅπως τρέφηται. v. 15. ὀπίσω τῆς γυναικὸς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ) ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικός. ταύτην) αὐτήν. v. 16. ἔβαλεν) ἀνέβαλεν. v. 17. τοῦ ante Ἰησοῦ)—. Χριστοῦ)—. v. 18. ἐστάθην) ἐστάθη. τῆς θαλάσσης) τῆς γῆς.

Cap. XIII. v. 1. κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα) κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἑπτά. ὄνομα) ὀνόματα. v. 2. λέοντος) λεόντων. καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ)—. v. 3. εἶδον)—. μίαν)+ἐκ. ὀπίσω) ἐπὶ. v. 4. τὸν δράκοντα ὃς ἔδωκεν) τῷ δράκοντι τῷ δόντι. ἔδωκεν)+τὴν. θηρίῳ posterius)+καὶ. δύναται) δυνατὸς. v. 5. βλασφημίας) βλασφημίαν. πόλεμον ποιῆσαι) πολεμῆσαι. v. 6. καὶ tertium)—. v. 7. A καὶ ἐδόθη ad καὶ ἐδόθη)—. scil. hæ voces καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι μετὰ τῶν ἁγίων καὶ νικῆσαι αὐτούς. φυλὴν)+καὶ λαὸν. v. 8. αὐτῷ) αὐτὸν. τὰ ὀνόματα) τὸ ὄνομα. τῇ βίβλῳ) τῷ βιβλίῳ. ἀρνίου)+τοῦ. v. 10 Ab αἰχμαλωσίαν ad αἰχμαλωσίαν)—: i. e. hæ voces συνάγει, εἰς αἰχμαλωσίαν. A μαχαίρᾳ ad μαχαίρᾳ)—. v. 12. πρώτου θηρίου) θηρίου τοῦ πρώτου. ποιεῖ posterius) ἐποίει. αὐτοῦ posterius)—. v. 13. ἵνα καὶ πῦρ) πῦρ ἵνα. ποιῇ καταβαίνειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ) ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνῃ. εἰς) ἐπὶ. v. 14. λέγων) λέγον. ὃ) ὅς. ἔχει) εἶχεν. τὴν)—. πληγὴν)+ἀπὸ. v. 15. ποίησῃ) ποιήσει. ἂν) ἐάν. τὴν εἰκόνα) τῇ εἰκόνι. ἵνα posterius)—. ἀποκτανθῶσιν) ἀποκτανθῆναι. v. 16. δώσῃ) δῶσιν. χάραγμα) χαράγματα. τῶν μετώπων) τὸ μέτωπον. v. 17. δύνηται) δύναται. ἢ τὸ ὄνομα) τὸ ὄνομα. v. 18. τὸν prius)—. τὸν ἀριθμὸν) τὸ ὄνομα. καὶ)—.

Cap. XIV. v. 1. ἰδοὺ)+τὸ. ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες) ρμδ. et ita v. 3. χιλιάδες) +αἱ. ὄνομα)+αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα. v. 2. φωνὴν ἤκουσα) ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ὡς. v. 3. ὡς)—. καινὴν)—. ἠδύνατο) ἐδύνατο. v. 4. ἂν) ἐάν. οὗτοι tertio loco)+ὑπὸ Ἰησοῦ. v. 5. ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ εὑρέθη) οὐχ εὑρέθη ἐν τῷ στόματι αὐτῶν. δόλος) ψεῦδος. ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ)—. v. 6. ἄλλον)—. πετώμενον) πετόμενον. καὶ ſecundum)+ἐπὶ. v. 7. θεὸν) κύριον. τῷ ποιήσαντι) αὐτὸν τὸν ποιήσαντα. καὶ θάλασσαν) καὶ τὴν θάλασσαν. πηγὰς) τὰς πηγὰς τῶν. v. 8. ἔπεσεν)—. ἡ πόλις)—. ὅτι)—. πεπότικε) πεπότηκε. πάντα)+τὰ. v. 9. τρίτος) ἄλλος. τὸ θηρίον προσκυνεῖ) προσκυνεῖ τὸ θηρίον. αὐτοῦ ſecundum)—. v. 10. τοῦ θεοῦ) αὐτοῦ. βασανισθήσεται) βασανισθήσονται. τῶν ἁγίων ἀγγέλων) ἀγγέλων ἁγίων. v. 11. ἀναβαίνει εἰς αἰῶνας αἰώνων) εἰς αἰῶνα αἰώνων ἀναβαίνει. v. 12. ὧδε prius)+ἡ. ὧδε ſecundum)—. v. 13. μοι)—. ἀπάρτι· ναί λέγει) ἄπαρτι λέγει ναὶ. ἐκ τῶν κόπων) ἀπὸ τῶν ἔργων. v. 14. νεφέλην) κεφαλὴν. καθήμενος ὅμοιος υἱῷ) καθήμενον ὅμοιον υἱὸν. v. 15. μεγάλῃ φωνῇ) φωνῇ μεγάλῃ. σοι)—. τοῦ poſterius)—. v. 16. τὴν νεφέλην) τῇ νεφέλῃ. v. 17. τοῦ poſt ναοῦ)—. v. 18. ἐφώνησεν)+ἐν. λέγων)—. ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ) ἤκμασεν ἡ σταφυλὴ. αὐτῆς) τῆς γῆς. v. 19. θυμοῦ)+τοῦ. τὴν μεγάλην) τὸν μέγαν. v. 20. ἔξω) ἔξωθεν. χιλίων ἑξακοσίων) αχ.

Cap. XV. v. 1. θαυμαστὸν) θαυμάσιον. v. 2. ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος) ἐκ τῆς εἰκόνος καὶ ἐκ τοῦ θηρίου. ἐκ τοῦ χαράγματος αὐτοῦ)—. v. 3. Μωσέως) Μωϋσέως τοῦ. ἁγίων) ἐθνῶν. v. 4. σε)—. κύριε)—. ὅσιος) ἅγιος. πάντα τὰ ἔθνη) πάντες. v. 5. ἰδοὺ)—. v. 6. ἄγγελοι)+οἱ. ἐκ τοῦ ναοῦ)—: et loco eorum ſcribuntur οἱ ἦσαν. λίνον) λινοῦν. καὶ ſecundum)—. v. 7. τοῦ ante ζῶντος)—. v. 8. ναὸς)+ἐκ τοῦ.

Cap. XVI. v. 1. φωνῆς μεγάλης) μεγάλης φωνῆς. ἐκ τοῦ ναοῦ)—. ἐκχέατε) ἐξέχετε. τὰς)+ἑπτὰ. v. 2. ἐπὶ) εἰς. εἰς) ἐπὶ. τῇ εἰκόνι αὐτοῦ προσκυνοῦντας) προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. v. 3. ζῶσα)—. v. 4. ἄγγελος)—. καὶ ἐγένετο αἷμα)—in textu: ſcribitur in margine a prima manu. v. 5. κύριε)—. ὁ ſecundum) ὅς. καὶ ὁ poſterius)—. v. 6. αἷμα αὐτοῖς ἔδωκας) ἔδωκας αὐτοῖς αἷμα. v. 7. ἄλλου ἐκ)—. ὁ ante παντοκράτωρ)—in textu: ſcribitur ſuper lineam. ἀληθιναὶ) ἀλιθιναὶ. v. 8. ἄγγελος)—. v. 9. ἐβλασφήμησαν)+οἱ ἄνθρωποι. v. 10. ἄγγελος) ſcribitur in textu: ſed videtur tanquam ſcriptor vellet eam delere. ἐμασσῶντο) ἐμασῶντο. v. 12. ἄγγελος)—. τὴν φιάλην αὐτοῦ) αὐτοῦ τὴν φιάλην. ἀνατολῶν) ἀνατολῆς. v. 13. τρία ἀκάθαρτα) ἀκάθαρτα τρία. ὅμοια βατράχοις) ὡς βάτραχοι. v. 14. δαιμόνων) δαιμονίων. τῆς γῆς καὶ)—. εἰς)+τὸν. ἐκείνης)—. v. 16. τὸν ante et poſt τόπον)—. ἀρμαγεδδὼν) μακεδδὼν. v. 17. ἄγγελος)—. τοῦ οὐρανοῦ)—. v. 18. φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ αστραπαί) ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ φωναὶ. οἱ)—. v. 19. τῆς ὀργῆς)—. v. 21. ταλαντιαία) ταλαντιέα. αὐτῆς)—.

Cap. XVII. v. 1. μοι)—. v. 2. ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν) οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς. v. 3. γέμον ὀνομάτων) γέμον ὀνόματα in textu: in margine ὀνομάτων. v. 4. ἡ poſterius) ἦν. πορφύρᾳ καὶ κοκκίνῳ) πορφυροῦν καὶ κόκκινον. καὶ tertium)—. χρυσῷ) χρυσίῳ. χρυσοῦν ποτήριον) τὸ ποτήριον χρυσοῦν. ἀκαθάρτητος) τὰ ἀκάθαρτα τῆς. αὐτῆς poſterius) τῆς γῆς: ſed in margine αὐτῆς. v. 6. αὐτὴν)—. v. 8. θηρίον prius) τὸ θηρίον. ἐπὶ τῆς γῆς) τὴν γῆν. τὰ ὀνόματα) τὸ ὄνομα. τὸ βιβλίον) τοῦ βιβλίου. βλέποντες) βλεπόντων. τὸ θηρίον ὅτι ἦν) ὅτι ἦν τὸ θηρίον. καίπερ ἐστι) καὶ παρέσται: jungitur ſequentibus. v. 9. ἑπτὰ ſecundum)—. ἐπ' αὐτῶν) ἐπάνω αὐτῶν. v. 10. ἑπτὰ εἰσιν) εἰσιν ἑπτὰ. ἔπεσαν) ἔπεσον. καὶ ſecundum)—. v. 13. γνώμην ἔχουσι) ἔχουσι γνώμην. τὴν utrumque)—. ἑαυτῶν) αὐτῶν. διαδιδώσουσιν) διδόασιν. v. 16. ἐπὶ) καὶ. οὗτοι) οὕτω. ἠρεμωμένην) εἰρημωμένην. γυμνὴν)+ποιήσουσιν αὐτὴν: quæ in margine ſcribitur; ut et γυμνὴν. v. 17. θεὸς) κύριος. μίαν γνώμην) γνώμην μίαν. αὐτῶν poſterius) αὐτοῦ. τελεσθῇ) τελεσθῶσιν. τὰ ῥήματα) οἱ λόγοι. v. 18. ἡ ante ἔχουσα)—.

Cap. XVIII. v. 1. καὶ prius)—. v. 2. ἐν ἰσχύι φωνῇ μεγάλῃ) ἰσχυρᾷ φωνῇ. ἔπεσεν)—. ἔπεσε)+ἡ. καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου)—. v. 3. πέπωκε) πεπτώκασιν. v. 4. ἐξέλθετε) ἔξελθε. συγκοινωνήσητε) συγκοινωνήσατε. ἵνα μὴ λάβητε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς) ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε. v. 5. ἠκολούθησαν) ἐκολλήθησαν. v. 6. ὑμῖν)—. αὐτῇ posterius)—. διπλᾶ) τὰ διπλᾶ. διπλᾶ)+ὡς καὶ αὐτή. ποτηρίῳ)+αὐτῆς. v. 7. Ὅσα) Ita textus: sed super ultimam syllabam scribitur ον. λέγει)+ὅτι. κάθημαι) καθιῶ. v. 8. ἡμέρᾳ) ὥρᾳ. κρίνων) κρίνας. v. 9. κλαύσονται) κλαύσουσιν. αὐτὴν)—. ἐπ' αὐτῇ)—. v. 10. ἐν)—. v. 11. κλαίουσι καὶ πενθοῦσι) κλαύσουσι καὶ πενθήσουσι. ἐπ' αὐτῇ) ἐπ' αὐτῆς. ἀγοράζει) Ita super lineam: in textu ἀγοράσει. οὐκέτι) Jungitur sequentibus. v. 12. βύσσου) βυσσίνου. πορφύρας) πορφυροῦ. v. 13. κινάμωμον) κιναμώμου. θυμιάματα) θυμιάματος. καὶ οἶνον)—. κτήνη καὶ πρόβατα) πρόβατα καὶ κτήνη. ῥεδῶν) ῥεδίων. σωμάτων) ψυχῶν. v. 14. τὰ prius)—. ἀπῆλθεν posterius) ἀπώλετο. οὐ μὴ εὑρήσῃς αὐτὰ) αὐτὰ οὐ μὴ εὕρῃς. v. 15. αὐτῆς)+καί. v. 16. καὶ primum)—. οὐαὶ)—. βύσσινον) βύσσον. ἐν ante χρυσῷ)—. v. 17. ἐπὶ τῶν πλοίων ὁ ὅμιλος) ὁ ἐπὶ τόπον πλέων. v. 18. ὁρῶντες) βλέποντες. v. 19. ἔχοντες)+τά. v. 20. ἐπ' αὐτὴν) ἐπ' αὐτῇ. ἅγιοι)+καὶ οἱ. v. 21. ἔτι)+ἐν αὐτῇ. Post primum ἐν σοι ἔτι, statim sequebatur καὶ φωνὴ μύλου: sed hæ voces postea deletæ. v. 24. αἷμα) αἵματα.

Cap. XIX. v. 1. primum καὶ)—. ὄχλου πολλοῦ μεγάλην) μεγάλην ὄχλου πολλοῦ. λέγοντος) λεγόντων. δόξα καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις) δύναμις καὶ ἡ δόξα. κυρίῳ τῷ θεῷ) τοῦ θεοῦ. v. 2. ἔφθειρε) διέφθειρε. v. 3. εἴρηκαν) εἰρήκασιν. v. 4. πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες) κδ πρεσβύτεροι. τοῦ θρόνου) τῷ θρόνῳ. v. 5. ἐκ) ἀπό. θρόνου) οὐρανοῦ. τὸν θεὸν) τῷ θεῷ. καὶ tertium)—. v. 6. λεγόντων) λέγοντ. θεὸς)+ἡμῶν. v. 8. καθαρὸν καὶ λαμπρὸν) λαμπρὸν καὶ καθαρόν. ἐστι τῶν ἁγίων) τῶν ἁγίων ἐστι. v. 9. εἰσι τοῦ θεοῦ) τοῦ θεοῦ εἰσι. v. 10. τοῦ utrumque)—. v. 12. ὡς)—. ἐπὶ τὴν κεφαλὴν) ἐν τῇ κεφαλῇ. ἔχων)+ὀνόματα γεγραμμένα καί. v. 13. περιβεβλημένος) περιβεβλημένον. καλεῖται) κέκληται. v. 14. τὰ utrumque)—. καὶ posterius)—. v. 15. ῥομφαία)+δίστομος. πατάσσῃ) πατάξῃ. καὶ quarto)—. v. 16. τὸ posterius)—. v. 17. ἕνα)—. ἔκραξεν)+ἐν. πετωμένοις) πετομένοις. καὶ συνάγεσθε) συνάχθητε. τοῦ μεγάλου) τὸ μέγα τοῦ. v. 18. αὐτῶν) αὐτούς. ἐλευθέρων)+τε. καὶ 7m)—. μικρῶν)+τε. v. 19. ποιῆσαι)+τόν. v. 20. μετὰ τούτου ὁ) ὁ μετ' αὐτοῦ. τοῦ πυρὸς)—. τῷ)—. v. 21. ἐκπορευομένῃ) ἐξελθούσῃ.

Cap. XX. v. 2. Σατανᾶς)+ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην. v. 3. αὐτὸν secundum)—. πλανήσῃ) πλανᾷ. τὰ ἔθνη ἔτι) ἔτι τὰ ἔθνη. καὶ quarto)—. αὐτὸν λυθῆναι) λυθῆναι αὐτόν. v. 4. ἐκάθισαν) ἐκάθησαν. τῷ θηρίῳ) τὸ θηρίον. οὔτε) οὐδὲ. τῇ εἰκόνι) τὴν εἰκόνα. αὐτῶν prius)—. Ab ἔτη ad ἔτη)—i. e. hæc verba desunt οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη. v. 6. καὶ ἅγιος)—. τούτων) τούτῳ. θάνατος ὁ δεύτερος) δεύτερος θάνατος. αὐτοῦ)+τά. v. 7. ὅταν τελεσθῇ) μετά. v. 8. τὰ posterius)—. Γὼγ) Γὸγ: sed corrigitur. εἰς)+τόν. ἀριθμὸς)+αὐτῶν. v. 9. καὶ ἀνέβησαν)—. ἐκύκλωσαν) ἐκύκλευσε. ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ) ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. v. 10. ὅπου)+καί. v. 11. λευκὸν μέγαν) μέγαν λευκόν. αὐτοῦ) αὐτόν. v. 12. τοὺς νεκροὺς)—. μικροὺς καὶ μεγάλους) τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρους. ἑστῶτας)—. θεοῦ) θρόνου. ἠνεῴχθησαν) ἠνοίχθησαν. βιβλίον ἄλλο) ἄλλο βιβλίον. v. 13. ἐν αὐτῇ νεκροὺς) νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ. ἐν αὐτοῖς νεκροὺς) νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς. αὐτῶν) αὐτοῦ. v. 14. ἐστιν ὁ δεύτερος θάνατος) ὁ θάνατος ὁ δεύτερος ἐστιν ἡ λίμνη τοῦ πυρός. v. 15. τῇ βίβλῳ) τῷ βιβλίῳ.

Cap. XXI. v. 1. παρῆλθε) ἀπῆλθον. v. 2. ἐγὼ Ἰωάννης)—. εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καινὴν) τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰλημ καινὴν ἴδον. ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ) ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. v. 3. ἔσται μετ' αὐτῶν) μετ' αὐτῶν ἔσται. θεὸς αὐτῶν)—. v. 4. ἐξ-

αλείψει)+ἀπ' αὐτῶν. ὁ θεὸς)—. v. 5. τοῦ θρόνου) τῷ θρόνῳ. καινὰ πάντα) πάντα καινὰ. μοι)—. ἀληθινοὶ καὶ πιςοὶ) πιςοὶ καὶ ἀληθινοὶ τοῦ θεοῦ. v. 6. γέγονε) γέγονα. ἐγώ εἰμι)—. δώσω)+αὐτῷ. v. 7. κληρονομήσει πάντα) δώσω αὐτῷ ταῦτα. ὁ poſterius)—. v. 8. δειλοῖς δὲ) τοῖς δὲ δειλοῖς. ἀπίςοις)+καὶ ἁμαρτωλοῖς. φαρμακεῦσι) φαρμάκοις. δεύτερος θάνατος) θάνατος δεύτερος. v. 9. πρὸς με)—. εἷς)+ἐκ. τὰς ante γεμούσας)—. τῶν tertium)—. τὴν νύμφην τοῦ ἀρνίου τὴν γυναῖκα) τὴν γυναῖκα τὴν νύμφην τοῦ ἀρνίου. v. 10. ἐπ' ὄρος) ἐν ὄρος. τὴν μεγάλην)—. ἀπὸ τοῦ θεοῦ)—. ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ) jungitur præcedentibus. v. 11. καὶ)—. v. 12. ἔχουσαν τε) ἔχουσα. ſecundum ἔχουσαν) ἔχουσα. δώδεκα) ιϐ: et ita ubique. ἐςιν)+ὀνόματα. τῶν ante υἱῶν)—. v. 13. ἀπ') καὶ ἀπὸ. ἀνατολῆς) ἀνατολῶν. τρεῖς ter)+καὶ. v. 14. ἐν αὐτοῖς) ἐπ' αὐτῶν ιϐ. v. 15. εἶχε)+μέτρον. καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς)—. v. 16. αὐτῆς primum) αὐτῇ. τοσοῦτόν ἐςιν)—. καὶ tertium)—. δώδεκα)+καὶ. χιλιάδων)+ιϐ. καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐςιν)—. v. 17. ἐμέτρησε)—. ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων) ρμ. v. 18. τοῦ τείχους αὐτῆς) αὐτῆς τοῦ τείχους. ὁμοία) ὅμοιον. v. 19. καὶ)—. κεκοσμημένοι)—. v. 20. σάρδιος) σάρδιον. βήρυλλος) βηρύλλίος. ἔννατος) ἔνατος. χρυσόπρασος) χρυσόπαστος. δωδέκατος) δωδέκασος. v. 21. ἦν)+ὡς. διαφανής) διαυγής. v. 22. αὐτῆς) αὐτῇ. v. 23. ἐν αὐτῇ)—. ἡ γὰρ δόξα) αὐτὴ γὰρ ἡ δόξα. v. 24. τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς περιπατήσουσι) περιπατήσουσι τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς. τὴν bis)—. αὐτῶν) τῶν ἐθνῶν. φέρουσιν)+αὐτῷ. v. 25. ἔςαι) ἐςιν. v. 26. εἰς αὐτὴν)+ἵνα εἰσέλθωσι. v. 27. κοινοῦν) κοινὸν. ποιοῦν) ποιῶν.

Cap. XXII. v. 1. καθαρὸν)—. θρόνου) ςόματος. v. 2. ἐν μέσῳ) ἐκ μέσου: et præcedentibus jungitur. καὶ ἐντεῦθεν)—. ζωῆς)—. δώδεκα) ιϐ. ἕνα ἕκαςον ἀποδιδοῦν τὸν καρπὸν αὐτοῦ) ἀποδιδοὺς ἕκαστον καρπὸν αὐτοῦ. v. 3. κατανάθεμα) κατάθεμα. ἔςαι utrumque) ἐςιν. αὐτοῦ) τοῦ θεοῦ. v. 5. ἐκεῖ)—. χρείαν οὐκ ἔχουσι λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου) οὐ χρεία λύχνου καὶ φωτὸς. φωτίζει) φωτιεῖ. v. 6. εἶπε) λέγει. καὶ tertium)+ὁ. ἁγίων) πνευμάτων τῶν. v. 7. Ἰδοὺ) καὶ ἰδοὺ. v. 8. καὶ ἐγὼ Ἰωαννης ὁ βλέπων ταῦτα καὶ ἀκούων) καὶ Ἰωαννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα. καὶ ἔϐλεψα) καὶ ὅτε ἴδον. v. 9. γὰρ)—. v. 10. ὅτι ὁ καιρὸς) ὁ καιρὸς γὰρ. v. 11. ῥυπῶν ῥυπωσάτω) ῥυπαρὸς ῥυπαρωθήτω. δικαιωθήτω) δικαιοσύνην ποιησάτω. καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι)—. v. 12. καὶ prius)—. αὐτοῦ ἔςαι) ἔςαι αὐτοῦ. v. 13. εἰμι)—. ἀρχὴ καὶ τέλος ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος) ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. v. 15. δὲ)—. ὁ φιλῶν) φιλῶν. v. 16. τοῦ)—. καὶ ὀρθρινὸς) ὁ πρωϊνὸς. v. 17. ἐλθὲ bis) ἔρχου. ἐλθέτω) ἐρχέσθω. καὶ quintum)—. λαμϐανέτω) λαϐέτω. τὸ ante ὕδωρ)—. v. 18. συμμαρτυροῦμαι γὰρ) μαρτυρῶ ἐγώ. παντὶ)+τῷ. ἐπιτιθῇ) ἐπιθῇ. πρὸς ταῦτα) ἐπ' αὐτὰ. ἐπ' αὐτὸν) ἐπ' αὐτῷ. ἐν)+τῷ. v. 19. ἀφαιρῇ) ἀφέλῃ. βίϐλου) τοῦ βιϐλίου. ἀφαιρήσει) ἀφελεῖ. ἀπὸ βίϐλου) ἀπὸ τοῦ βιϐλίου. καὶ tertium)—. ἐν)+τῷ. v. 20. Ναὶ poſterius)—. v. 21. ἡμῶν)—. ὑμῶν) τῶν ἁγίων.

ΤΕΛΟΣ.

E R R A T A.

IN PROLEGOMENIS.

Pag. 3. l. 17. *pro* Pars III. *lege* Part. III.
16. l. 9. *pro* tanti *lege* tantæ.
pro moti *lege* motæ.
19. l. 3. *pro* esse non, *lege* non esse.

IN EXPLICATIONE TABULARUM.

Pro αυτου *lege* αὑτοῦ. Cap. IV. 6. VII. 24. X. 42. XI. 1, 2. XII. 49. XIII. 57. XIV. 2, 3. XIX. 5, 9, 23, 28. XX. 28. XXI. 37.
Pro αυτῆς *lege* αὑτῆς. Cap. II. 18.
Pro αυτῶν *lege* αὑτῶν. Cap. VI. 5. XXI. 41.